

Des. n. viri ducent uxores de tribu et cognatione sua. ex qd vtrq no poterat accipere mulieres de alia tribu etiam hereditate no habentes: nec psequens poterant ille phere cuz viris alterius tribus. vñ et eadē rō hō assignat ex vtraq p te tam viri q mulieris. s. in pmixtōe tribuū. vñ subdit.

¶ Nec sibi rē. dis-
pelatū tñ fuit q tri-
bus sacerdotalis et
regia possent comi-
sceri p mrimonia:
tum pp nobilitatez
vtriusq tribus: tñz
vt reges p sacerdo-
tes familiaritate cū
eis habētes in vero
cultu dei teneretur
tū etiā vt p hoc paz
in cōi pplo magis
seruaret. **¶** Fecerūtq
filie salphaad
Dic pñr ponit pdi-
cte rñsionis execu-
tio. et ptz lra.

ne d eadē tribu maritos ac-
cipient: vt hereditas pma-
neat i familijs: nec sibi mi-
sceat tribus. s. ita maneāt vt
a dño sepate sñ. **¶** Fecerūtq
filie salphaad vt fuerat im-
patū: et nupserūt maala et
tersar eglaz melcha et noa
filijs patru sui de familia
manasse q fuit filius ioseph
et possessio q illis fuerat at-
tributa māsit in tribu et fa-
milia patris eaz. **¶** Nec sunt

¶ Nec sunt māda-
ta. **¶** Nec ē conclusio libri. **¶** Nec. s. q pdicta sunt. **¶** Sūt manda-
ta. qñtū ad moralia et ceremonialia. **¶** h. **¶** Actus iudicia qñ-
tū ad iudicialia. **¶** In ca. xxxvj. vbi dñr in postil. Et eo-
dē mō pcpit de alijs mulieribus.

¶ Hoc ca. multū deuiat trāslatio nra a veritate he-
braica. **¶** Nā fm hebraicā veritatē nō phibet femis
quin nubant quibuscūq voluerint de genere israc-
litico: nisi tm feminis q hereditatē hñt. s. in illis q nō hñt
frēs: et istis tm pcpit q alicui de cognatione pñs sui nu-
bant. et hoc ē qd dicit. **¶** Dis filia que hz hereditatē vni de
cognatōe pñs sui erit vxor. **¶** Sñr non phibet qñ viri du-
cant uxores de alia tribu. et hoc ē qd dñr in trāslatōe nra.
¶ Des. n. viri ducent uxores de tribu et cognatione sua. nō ē
in hebreo. s. ibi dñr sic. **¶** Nō reuertat hereditas filioz israhel
de tribu in tribu. s. vnusquisq in hereditate tribus patruz
suoz adhereat. **¶** Sñr qd dñr in trāslatōe nra. **¶** Ne sibi mi-
sceant tribus s. ita maneāt. nō est sic in hebreo. sed dñr sic
¶ Nō reuertat hereditas vnus tribus ad aliā tribu. Et ratio
huius legis testat p veritate hebraica. que qdē rō finalis ē
vt diuisio hereditatū fienda inter tribus ppetuo remane-
ret: ita q nihil de terra q in sorte tribuū iude caderet pos-
set aliqñ reuertī ad tribu beniamin et sic de alijs. Et quia
fm legē veterē femine nō succedebant in hereditate pa-
terna: nisi ille tm que fratribus masculis carebant. vi. s.
xxvij. ca. ideo de istis dabat tm lex ne comiserēt alicui.
de alia tribu. qz p talē cōmixtōem hereditas vnus tribus
transiret in aliā. qd erat dō ordinatōez diuinā: s. alie femi-
ne que frēs habebant. et p pñs nō succedebāt in heredita-
te paterna nō phibebant p istā legē qñ pherent cuz alijs
quarūcūq tribuū. qz ex hoc nō sequebat pñsio sortiu:
vt satis patet. **¶** Nec legit etiā aliquā dispensatōem fuisse
sup hoc factā q tribus sacerdotal et regia possent adinu-
cē comisceri p mrimoniū. nō. n. requirebat in hoc dispē-
satio. qz deus nō phibuit cōmixtōem tribuū: nisi tm vbi
ex tali mrimonio posset sequi cōmixtio hereditatū: vt pz
fm veritatē hebraicā: vt dcm est.

¶ Replica correctorij cōtra Burgen.
¶ Ec ponderandū. vñ qd burg. circa ca. xxxvj. addit:
qz ē dñr nram trāslatōez: et b. Hiero. et alios sanctos
doctores. nō ē tm directe dō postillatorē. qz vñ idem
sentire cū bur. in tractatu de differentia nre trāslatōis et
hebraice veritatis: qñs hic disputet mām illam ad ptes
opinionū: imo ex trāslatōe nra idēz pōt hñi si respiciat
bñ qd mota p filios ioseph: et rñsio data p moysen. qd. n.
mora fuit solū p filiab succedētib in hereditate: p alijs
nō. vt ptz p postillatorē infra Judi. x. et xvij. ca.
¶ Postilla libri Numeroz finit.

¶ Incipit Deuteronomium.
¶ Declaratio sermonū tuoz illuminat. et intellectu
dat puulis. sicut dicitur fuit in principio Exo.
lex nō dat pprie vni plone singulari: s. cōitati: et
iō datio legis p̄supponit adunatiōem plebis:

¶ mandata atq iudicia que
mādauit dñs p manū moy-
si ad filios isrl in cāpestri-
bus moab supra iordanēz
contra hiericho.

¶ Explicat liber Numeri.
¶ Incipit liber elleadda-
berim q deuteronomiū p-
notatur.

¶ Caplm. j.
¶ Ec sunt vba que
locutus ē moyses
ad omnem israhel:

¶ Capitulum. j.
cui lex sit danda: et
iō sicut fuit dcm in
pncipio Gen. lex q
continet in qñq li-
bris moysi sic diui-
dit. qz p in li. Gen.
describit separatio fi-
delis ppli ab infide-
li. et ei adunatio s̄
cultu vnus dei. In
Exodo vō et i alijs
duob libris sequē-
tib describit datio
legis pplō iam adu-
nato. In Deutero.
vō describit repli-
catio legis dare i ei
explicatiōe: de qua
pōt dici cōperenter

verbū ppositū. Declaratio sermonū rē. vñ liber iste pce-
dit fm quadruplicē modū in verbis ppositis cōtenu. scz
explicando obscura. qd notat cū dñr. Declaratio replicā-
do in alijs libris pdicta. qd notat cū dñr. Sermonū tuoz
tercio suppledo omiffa. qd notat ibi: Illuminat. quarto
applicando et addendo necessaria. qd notat cū dñr. Et in-
tellectū dat puulis. sicut videbit in pcessu libri. q qdē li-
ber diuidit in pbemioz executoz q incipit ibi: **¶** Recepit
q moyses. In pbemio qtuoz notant. pmo quis scripsit.
secundo quibus ibi: **¶** Ad oēm israhel: tercio vbi scripsit ibi
Trās iordanē. quarto qñ scrip sit ibi: **¶** Quadragesimo an-
no. Circa primū. s. **¶** **¶** Nec sunt verba. sciendum q ali-
qui dixerunt q moyses non scripsit hunc librum: sed tm
ptulit verba vel sententiā que Josue et alij senes memo-
riter retinentes in hunc libz cōscripserunt post mortem
moysi: et hoc pbant primo: eo q dicitur in principio. hec
sunt verba que locutus ē moyses. et non dicit: que verba
scripsit. secundo ex hoc q dicit. **¶** Trans iordanē. et sic vi-
detur q liber fuerit scriptus trans iordanē. **¶** Moyses at
iordauē nō transiuit. vt ptz in fine huius libri. et in pluri-
bus alijs locis. tercio ex hoc q in fine huius libri descri-
bit mors et sepultura ipius moysi quā ipse moyses scribe-
re nō potuit. sed hoc est manifeste ptra id qd habet infra
xxxj. ca. vbi dicit. **¶** Scripsit itaq moyses legē hanc. et tra-
didit sacerdotibus filijs leui que portabāt archam fede-
ris dñi: et infra eodē ca. **¶** Postq aut scripsit moyses verba
legis huius in volumine atq compleuit: pcepit leuitis:
qui portabant archam federis dñi dicens. **¶** Tollite libru
istum rē. et ideo dicunt alij q esdras scripsit principū et
finem huius libri addendo verbis moysi. sed hoc ē ptra
illud qd dicit in principio huius libri. **¶** Nec sunt verba q
locutus est moyses. ex quo ptz q nō sunt verba Esdre s
moysi. **¶** Propter qd dicit ra. sa. et hebrei alij q totus iste
liber scriptus fuit a Moysē excepto vltimo capitulo qd
scripsit Josue post mortē moysi. **¶** Ad illud aut qd obijcit
primo dicendū q moyses verba libri huius seu sniam p
mo ptulit coram populo p modū exhortationis. et qñuz
ad hoc dicitur. **¶** Nec sunt verba que locutus est moyses.
sed postea scripsit ad memoriā in futurū. **¶** Ad aut secun-
do obijctur magis est ad oppositū: quia trans iordanēz
et cūtra accipit in sacra scriptura respectu situs isrlm. et iō
illa ps vbi habitabant due tribus cum dimidia: que fuit
acquisita ante transiū iordanis vocatur trans iordanēz
quia inter ipam et isrlm iordanis est medius. **¶** Ad terciu
responsio patet ex dicitis. **¶** Consequenter ostenditur qui-
bus scripsit cum dicitur.

¶ Ad omne israhel. Dicit autem ra. sa. q ad hoc vocant

ca. z ordinati erant sup pplm tribuni z centuriones qnq genarij z ceteri. vt h[ab]e[re]t[ur] Exo. xvij. z id n[on] deb[er]at plus ma nere in mote oreb s[ed] transire ad terra sibi pmissam. id s[ub]dit. q[ui] Reuertimini. n[on] q[ui] filij israel q[ui] tunc erant pus fuissent in terra pmissionis s[ed] patres eoz q[ui] inde descende rant in egyptu. pp[er] qd Gen. xv. cap. d[icitu]r

Generatoe aut q[ui] ta reuertent huc. et io h[ab]e[re]t[ur] dicit. q[ui] Reuertimini z veni. ad mo. amorreoz. vbi describit terre pmissi onis magnitudi ne. r[ati]o Et iuxta li. maris. i. mediterranei sup qd terra p missionis sita e[st] fm longitudine sua.

Et libani. mos e[st] in fine terre. pmissi onis versus aq[ui]lone: a quo denotata e[st] terra q[ui] e[st] circa mote illu. v[er]o q[ui] ad flume magnum euphraten. ex q[ui] p[er] magnitudo terre sibi pmissa: t[ame]n no obtinuerit ea tota vsq[ue] ad flume euphraten ante t[em]p[us] salomonis. v[er]o En inquit tra. vobis. i. tra da: z loquit de futuro p modu p[re]teriti. p[ro]pter certitudinē verbi diuini: ita. n. certi debebant esse de ea obtinēda p auxilium diuini: ac si ea obtinerent d[omi]ni. q[ui] sic factu fuisset: nisi peccatu eoz impediuis set. id s[ub]ditur. Et Ingredimini z possi. ea. ac si dicat: null[us]

poterit vobis i aliq[ui] resistere. qd etiā pbat p hoc qd s[ub]dit y[er] Sup qua iu. zc. lz. n. verbu simplex ipius dei sit certu tu in pmissione terre addidit iuramentu. vt h[ab]e[re]t[ur] Gen. xxij. vt de impletōe h[uius] pmissionis nulla deberet e[ss]e hesitatio. addidit iuramentu. z Dixitq[ue] vobis. hic replicat fm pmissum. i. seminis multitudinē. qd o[mn]idit ad impletuz cu d[icitu]r. a[ut] n[on] pos. so. su. vos. i. cura regim[en]tis v[est]ris. hoc dixit moyses p[ro]p[ter] de cōsilio ietro. vt h[ab]e[re]t[ur] Exo. xvij.

Quia d[omi]n[us] de[us] v[est]r[us] mul. vos. sicut p[ro]fibus p[ro]miserat. Et estis ho. sicut stel. celi plurimi. i. ad modu stellaru multiplicati. sic. n. dixerat abrae Gen. xv. ca. Suspice celu z numera stellas si potes. z dixit ei. sic erit semē tuum d[omi]n[us] deus pa. ve. addat zc. sicut d[omi]n[us] fuit Gen. xv. q[ui] filij israel erat multiplicadi sicut stelle celi q[ui] ad bonos z sicut puluis terre. Gen. xij. cap. q[ui] ad malos. z io q[ui] fecerat moyses hic mentōem de multitudie eoz ad modu stellaru. id s[ub]dit de p[ro]cando. D[omi]n[us] addat ad huc nūerū m[ul]ta milia. q[ui] desiderabat ad m[ul]titudinē bonoz z nō maloz. e[st] n[on] valeo so. zc. q[ui] ad spūalia pmouēda. f[ac]t[us] Et pondus. q[ui] ad t[er]palia disponēda q[ui] aggrauāt mēte ad modu ponderis. g[er] Et iurgia. q[ui] ad lites z iudicia p[ro]scindenda. z io s[ub]dit. h[ab]e[re]t[ur] Date ex vo. viros. i. pollentes v[est]r[us]tute animi. i. Sapiētes in diuis. k[ui] Et gnaros. in agibilib[us] hūanis. l[ui] Quoz puer. sit p[ro]bara.

hoc monte māsistis. Reuertimini z venite ad moutē amorreoz: z ad cetera q[ui] ei prima sunt campestria atz montana z hūilliora loca s[ed] meridie: z iuxta littus maris terraz chananeoz z libani vsq[ue] ad flume magnum euphratē. En inq[ui] tradidi z vobis. Ingredimini z possi dete eam: sup qua iurauit d[omi]n[us] p[ro]fibus v[est]ris abraam ysaac z iacob: vt daret illā eis z semini eoz post eos. Dixitq[ue] vobis illo in tēpe n[on] possuz solus sustinere vos: q[ui] d[omi]n[us] deus v[est]r[us] multiplicauit vos. z estis hodie sicut stelle celi plurimi d[omi]n[us] deus patrū v[est]roz ad dat ad huc numeru multa milia et b[en]dicat vobis sic locutus e[st] n[on] valeo solus negociā v[est]ra sustinere: z p[ro]dus z iurgia. Date ex vobis viros sapiētes z gnaros: quoz cōuersatio sit p[ro]mbata in tribub[us] v[est]ris: vt ponam eos vobis p[ro]cipēs. Tūc r[ati]d[omi]stis mibi. Bona res e[st] qua vis facere. Tuli p[ro] de tribub[us] v[est]ris viros sa

p claritate vite z fame. m[er] Et po. eos p[ro]nci. ad regē d[omi]ni mecu pplm. n[on] Bona res zc. q[ui] p hoc negocia citius z facilius expediebant. q[ui] Tuliq[ue] de tri. v[est]ris. p electioez z cōsensum v[est]r[um]. p[ro] Quos sapi. z nobiles. moribus z genere. q[ui] fm q[ui] dicit Boeti[us] de p[ro]f. Nobilitas generis

quātū e[st] de se videt ipi nobilib[us] quādā necessitate iponere ne a maior[um] suoz p[ro]bitate degenerēt. q[ui] Et cōsti. eos p[ro]ncipes in diuers[is] gradib[us] z officijs. vnde s[ub]dit. r[ati]o Tribunos. q[ui] p[ro]sunt mille. s[ed] Centuriones. q[ui] centū: z sic de alijs. t[ame]n p[ro]ceptiq[ue] eis dicit. Audite illos: q[ui] iudicium d[omi]ni dari cū maturitate z discretōe. ad qd p[ro]p[er]git q[ui] p[ro]s diligēter audiāt. v[er]o Et qd iu. e[st] iudicate. nō d[omi]n[us] uertentes a iusticia aliq[ui] p[ro]m[iss]io: nec favore vel amicitia. id s[ub]dit. r[ati]o Siue civis sit siue p[ro]p[ri]us. q[ui] cōcines solent magis diligi q[ui] alieni. y[er] Ita p[ro] uū audictis vt magnū. hoc dicit. q[ui] d[omi]n[us] v[est]res solent magis honorari et audiri q[ui] paupes qd nō d[omi]n[us] e[st] in iudicio. q[ui] Quia dei in. e[st]. alij em iudicat sicut ei[us] ministri. z io si diuertant a iusticia directe faciūt d[omi]n[us] de[us]. a[ut] si diffi. vo. vi. zc. ita q[ui] non videatis clare qd sit determi

quātū e[st] de se videt ipi nobilib[us] quādā necessitate iponere ne a maior[um] suoz p[ro]bitate degenerēt. q[ui] Et cōsti. eos p[ro]ncipes in diuers[is] gradib[us] z officijs. vnde s[ub]dit. r[ati]o Tribunos. q[ui] p[ro]sunt mille. s[ed] Centuriones. q[ui] centū: z sic de alijs. t[ame]n p[ro]ceptiq[ue] eis dicit. Audite illos: q[ui] iudicium d[omi]ni dari cū maturitate z discretōe. ad qd p[ro]p[er]git q[ui] p[ro]s diligēter audiāt. v[er]o Et qd iu. e[st] iudicate. nō d[omi]n[us] uertentes a iusticia aliq[ui] p[ro]m[iss]io: nec favore vel amicitia. id s[ub]dit. r[ati]o Siue civis sit siue p[ro]p[ri]us. q[ui] cōcines solent magis diligi q[ui] alieni. y[er] Ita p[ro] uū audictis vt magnū. hoc dicit. q[ui] d[omi]n[us] v[est]res solent magis honorari et audiri q[ui] paupes qd nō d[omi]n[us] e[st] in iudicio. q[ui] Quia dei in. e[st]. alij em iudicat sicut ei[us] ministri. z io si diuertant a iusticia directe faciūt d[omi]n[us] de[us]. a[ut] si diffi. vo. vi. zc. ita q[ui] non videatis

nandū. b[er] Referte ad me. vt determinē vobis qd agē dū sit si sciam vel si nō ad p[ro]siliū d[omi]ni referā. sicut feci d[omi]n[us] filiab[us] salphaad. vt d[omi]n[us] e[st] Nu. xxvij. c[ui] Profecti d[omi]n[us] oreb Postq[ue] moyses narravit p[ro]dica b[en]ficia. h[uius] p[ro]f[er]t culpā cōmissam ex relatōe exploratoz p[ro] qua fuit retardatū p[ro]m[iss]um d[omi]n[us] ingressu terre p[ro]m[iss]iois. Circa qd moyses p[ro] replicat accessuz ppli ad missiois locu. scdo missio nē exploratoz ibi: Et accessistis. tercio p[ro]f[er]t cōmissum: ibi: Et nolulistis ascēdere. q[ui] rto p[ro]m[iss]i ipedimētū ibi: Cū q[ui] audisset d[omi]n[us]. Circa p[ro]m[iss]u d[omi]n[us]. Profecti aut de oreb. qui alio noie vocat mōs synai. d[icitu]r Trāsiutim[us] p[ro] here. terribilē. q[ui] erāt ibi serpētes magni z scorpiōes in multitudine fm q[ui] d[icitu]r. j. vij. ca. Erat ibi spens flau adurēs z scorpio. e[st] Pervia zc. i. p[ro]p[ri]a q[ui] ducit ad illū mote p[ro] que debebat ingredi. seq[ue]t. f[ac]t[us] Et dixivo. ve. ad mo. amorrei. o[mn]idēdo vobis locu p[ro] que debeatis terrā ingredi. de mandato d[omi]n[us] v[est]ri s[ub]dit. g[er] Ascēde z pos. ea. q[ui] d[omi]n[us] pat[er] e[st] iplere p[ro]missum. z q[ui] nolue[re]t statim intrare: s[ed] magis negociū retardare mittēdo pus exploratores. q[ui] de d[omi]n[us] directioe diffidētes. id suo demerito p[ro]missi s[ed] peccare p[ro] qd starda tus e[st] ingressus terre. b[er] Et accessistis. hic p[ro]f[er]t replicat missione exploratoz q[ui] p[ro]cessit ex importunitate ppli hoc petētis vt dictu fuit Nu. xij. z hoc e[st] qd dicit. b[er] Et accessistis ad me oēs. i. cū tumultu z importunitate.

Deuteronomiū

Quoniam vi. q. si. ter. qualis sit. cūz tū dixisset deus ipam eē fluentē lacte z melle cui credere debebant. **E**t renū. zc. q. diffidētes de dñia directōe q. erat eorū ductor. **C**ūqz mi. ser. placuisset. hic accipit placere p. sentire: q. hoc moysi simpliciter displicuit: vt dicitur fuit. **Du. xij. ca. sed**

pp ipozmittatē po puli sup hoc consu luit dñm. q. rñdit ei. mitte exploratores nō p. ciendo s. ma gis p. mītēdo ipleri petiōz ppli ad ma lū suum: eo q. male petebat sequit. m. **D**enerūqz vsqz ad vallē botri. sic noia tus ē loc⁹ ille: eo q. ex pilatores inde tu lerūt botrum. vt hē **Du. xij. c. n. Bona** ē terra zc. hoc s. b. b. dixerūt chaleb z ioseph. s. ei alij ex ploratores cōmen dasset terrā de fer tilitate: tū dixerunt q. impossibile erat p. plo ipam acq. rere pp qd de p. filio ex ploratorz filij israel despat de ingressu terre p. misionis vo luerūt reuertī i egyptū. **I**osue at z cha leb nō solū dixerāt terrā eē bonā. s. etiā q. ex adiutorio dei absq. diffidēte pos sent obtinere eā. vt hē **Du. xij. ca. o** Et nō. ascē. **H**ic de scribit peccatuz cō missum multiplex. p. mū fuit inobie cū dñ. Et nolu. ascē. ad mādatū dñi z meū: z chaleb z ioseph ex hortatiōz. scdm fuit incredulitatis. qd notat cū dñ. **S**z in cre. zc. terciuz mur muratiōis ibi: Et murmurastis. q. r. u. blasphemie ibi. **P** **A**qz dixi. odit nos dñs. cū tū ecōtrario signa certe dilectio nis eis ostēdisset in exitu de egypto z in deserto. vt p. z in exo. quinquē pusillanimitatē cū dñ. q. **D**ū cy ter. cor. no. di. mar. zc. hoc expositū ē **Du. xij. vsqz ibi** **E**t dixi vobis. vos p. solādo. **I**pe pugna. p. vo. sicut fe cit in egypto. interficēdo p. genitos egyptoz: z submer gendo pharoonē z ei⁹ exercituz. z in solitudine amalech debellando. **S** **P**ortant te dñs zc. i. dilige: er te custo diuit z nutriuit dando māna. sicut solet nutrix custodire z nutrire infantulū. **E**t nec sic q. credi. ex q. aggraua tur p. cū eoz. **C**ūqz an. dñs. hic p. r. describit diuini

stis. Mittam⁹ viros q. cō siderēt terrā: z renūcient p qd iter debeam⁹ ascēdere: et ad q. s. p. gere ciuitates. **C**ūqz mihi sermo placuissz misi ex vobis. xij. viros sin gulos d. tribub⁹ suis. **Q**uicū prerissent z ascēdissent i montana: venerūt vsqz ad vallē botri: z p. siderata ter ra: sumētes de fructib⁹ ei⁹ vt oñderēt vbertatē attule rūt ad nos atqz dixerunt. **B**ona ē terra quā dñs de us n. r. daturus ē nobis. **E**t noluitis ascēdere s. incre duli ad sermonē dei n. r. i nu meraastis in tabernacul⁹ ve stris: atqz dixistis. **O**dit nos domin⁹: z iccirco edu xit nos da terra egypti: vt traderet in manu amorrei atqz deleret. **Q**uo ascēde mus. **N**ūcij terruerūt cor n. r. m. dicētes. **M**axima ml titude ēz nobis statura p. cerior. **E**rbes magnez ad celum vsqz munite. **F**ilios enachim vidimus ibi. **E**t dixi vobis. nolite metuere nec timeat⁹ eos. **B**ñs de⁹ q. ductor ē n. r. p. vob⁹ ipe pu gnabit. sic fecit i egypto cū ctis vidētib⁹. z i solitudine ipi vidist. **P**ortant te dñs de⁹ tu⁹ vt solet hō gestare puulū filiū suuz in oī via p. quā ambulastis donec ve niretis ad locuz istū. z nec sic q. dē er edidist. dñō deo v. r. o q. p. cessit vos in via. et metat⁹ ē locū in q. tētozia si gere debētis nocte oñdēs vobis iter p. ignez. z die p.

colūnā nubis. Cūqz audis set dñs vocē s. monū v. r. oz irat⁹ iurauit z ait. Nō vide bit q. sp. iā de hoib⁹ genera tiōis h. r. pessime frā bonā quā sub iuramto pollicit⁹ suz p. r. b. v. r. is. p. ter chaleb filiū iephone. **Ipe. n. vide bit eā. z ipi dabo frā quaz calcavit. z filijs ei⁹. qz secu tus ē dñm. **N**ec mirāda in dignatio in pplm. cū mihi qz itatus dñs: pp vos di xerit. **N**ec tu ingredieris il luc s. ioseph filij n. r. m. m. ister tu⁹ ipe intrabit p. te. **H**unc exhortare z roborā z ipse sorte terrā diuidet israeli. puuli v. r. i de q. b. r. dixistis q. captiui ducerēt. z filij q. ho die boni ac mali i. r. g. rant di stantia ipi ingredientur. et ipis dabo terram z possi debunt eā. **E**os aut reuer timin⁹ z abite in solitudine p. viā maris rubri. **E**t rñdi stis mihi. **P**eccauim⁹ dñō **A**scendem⁹ z pugnabim⁹ sicut p. cepit dñs de⁹ n. r. **C**ū qz instructi armis p. geretis in mōtē. ait mihi dñs. **H**ic ad eos. **N**olite ascēdere ne qz pugnetis. **N**ō. n. suz vo biscū ne cadet⁹ corā inimi cis v. r. is. **R**ocut⁹ sum z nō audist. s. aduersantes ipe rio dñi et tumētes supbia: ascēdistis i mōtem. **I**taqz egressus amorre⁹ q. hitabat i mōtib⁹: z obuiā veniēs p. secut⁹ ē vos. sic solēt apes p. sequi: z cecidit d. seir vsqz horma. **C**ūqz reuersi plo raretis corā dñō si audiuit**

centū q. oēs q. descenderunt de cham filio **N**oe: nomie generali vocant chananei. s. a diuersis filijs eius nomi nant sp. alibus noibus. s. aliqui iebusei. aliq. amorrei. z sic de alijs. **I**g. **Du. xxj. ca. ponit nomen generale hic āē sp. ale. **S**icut solent apes p. sequi. i. facilliter z turmatim. apes enim q. aliquid p. sequunt volando turmatim hoc faciunt. **H**a. s. a. exponit hoc de quodā genere musca ruz que sunt siles apibus s. hnt aculeos venenatos. z iō**

pmissi ipedimēta. qz pp peccatū ppli p. dicitū snia monē fuit data a deo sup oēs viros q. erant. xx. annoz et vltra. exceptis chaleb z ioseph z filijs leui. vt dicitū fuit **Du. xij. ca. ita q. nullus eoz intravit terraz p. misionis. s. h. moztū sunt in deserto. z retardata ē ingressus terre p. misionis: z hoc ē qd dñ. **V****

Cūqz audi. do. vo. ser. v. r. oz iratus. ad puniēdū. **P** **N**ō videbit quispiā. exceptis p. dicitis et illis q. nōdū attige rant. xx. annū. **V** **N**ec mirāda indig. in pplm. q. tam gra uiter peccauit vt p. dicitū est. **C**ūqz mihi qz iratus dñs p. p. tervos dixerit zc. **C**ōtrariū aut videt **Du. xx. c. vbi dñ sic. **D**ixitqz dñs ad moy sen z aaron. qz nōis credidistis mihi vt sanctificaret⁹ me corā filijs israel. nō in trodūceris hos po pulos in terrā quaz dabo eis. ex q. p. z q. dñs fuit iratus p. r. z moysen pp peccatū suū. dñm q. peccatū ppli fuit occasio ipi tus moysi viscredē dīverbo dñi. z sic lo quit hic. **A** **P**ro pter vos. s. occasio naliter. **B** **E**t filij q. hodie boni z ma li ignorant distātiā: hoc dixit q. r. u. ad il los q. adhuc nō ha bebāt vsuū rōnis. **C** **V**os aut reuer ti. zc. a p. cessu dñs terrā p. misionis. **D** **E**t rñdi. mihi. **H** describit p. nia omī sa siue obstinatio. **I**z. n. filij israel audē ta snia dñi p. dētā pē niterēt de hoc q. nō ascēderāt ad terrā p. misionis s. m. mā datū det: tū nō fuit vera p. nia. qz vole bant accedere ad eā s. ei⁹ p. hibitiōem. et iō aduersarijs fuerūt debellari. z p. z. s. a. **E** **I**taqz egressus ē amorreus. **Du. xxj. hē chananeus. **D******

Quoniam vi. q. si. ter. qualis sit. cūz tū dixisset deus ipam eē fluentē lacte z melle cui credere debebant. **E**t renū. zc. q. diffidētes de dñia directōe q. erat eorū ductor. **C**ūqz mi. ser. placuisset. hic accipit placere p. sentire: q. hoc moysi simpliciter displicuit: vt dicitur fuit. **Du. xij. ca. sed**

quoniam homines ab eis pungunt cadunt et moriuntur: sic tunc filii israel coram suis adversariis ceciderunt. **G** Nec vocem vestram voluit accipere. quia non retractavit suam sententiam sed magis firmavit. **H** Sedistis in caedes barne multo tempore. in hebreo habet sic. **E**t sedistis in caedes diebus multis: finis dies quibus sedistis. i. finis numerum dierum quibus sedistis in alijs mansionibus. ut expositio rationis. quia finis est tanto tempore sederunt ibi quanto tempore sederunt in alijs mansionibus. i. xix. annis. quia totum tempus quo sederunt in caedes et alijs fuit. xxxvii. annorum. ut habet ca. sequenti. includitur tamen ibi dies in quibus ambulabat.

Capitulum. ii. **R**osectiqz inde de re. hic primum inducit moyses populum replicando beneficia dei post legem datam et primo beneficia collata tempore pacis: secundo data tempore belli circa medium huius ca. Surgite et transite etc. **P**rima in tres finis tres populos quos prohibiti fuerunt intrare bellum. scilicet ibi. Cunctis transivisse tertia ibi. **P**ostquam autem. **P**rimo populus quod prohibiti fuerunt bellare fuit populus ydumeorum qui descenderunt de esau. **C**irca quod permittit prohibito belli quod ydumeos. et secundo describit sub brevibus verbis beneficiorum exhibitio illo tempore et procedenti quantum ad aliquid. et etiam sequenti. **D**ominus deus tuus. **P**remittitur ergo modus deveniendi iuxta terram idumeorum cum dicitur.

A Profectus inde. i. de caedes. **B** Venimus in solitudine. ad mare rubrum. etc. post habet ca. procedenti. **A**ntiquus. n. peccaret populus deceptus ab exploratoribus incedebat recte versus montem seir: quod est in terra ydumeorum: sed post peritum declinaverunt a via recta. et magno tempore fuerunt vagabundi per desertum: et postea redierunt versus montem seir. et quia filii esau noluerunt eis cedere transitum per terram suam coacti sunt declinare et circumire terram illam quousque venissent ultra. ut habet **D**eu. xx. ca. **E**t hoc est quod subdit. **E**t circumivimus montem seir etc. **P**roter describit prohibito belli quod ydumeos cum dicitur. **A** Transibitis per terminos. i. iuxta terminos. quia non intraverunt terram eorum. ut dicitur **D**eu. xx. ca. **F**inim probabilior opinio. et dicitur infra isto ca. **B** Fratrum vestrorum filii esau. vocat fratres: quia iacob a quo descenderunt filii israel et esau a quo ydumei. fratres fuerunt uterini. ut habet **Ge**n. xv. ca. **C** Et tamen vos. tenebant. n. ne vellent occupare terram eorum vel saltim ibidem aliquid malum facere pro quod negaverunt eis transitum per eam. **D** Meo. quod eos. ad plium pro predicta denegatores. **E** Neque. n. dabo. de terra eorum. quia ex merito abrae a quo descenderunt: et permittitur

S vos: nec vocem vestram voluit accipere. **S**edistis ergo in caedes barne multo tempore. **C**a. ii. **R**osectiqz inde venimus in solitudine: quod ducit ad mare rubrum: sic mihi dixerat dominus: et circumivimus montem seir longo tempore. **B**ixitque dominus ad me: sufficit vobis circumire montem istum: ite ergo ad glonem et populo accipite dices. **T**ransibitis per terminos fratrum vestrorum filiorum esau qui habitant in seir: et timebunt vos. **V**idete ergo diligenter ne moveamini contra eos. **N**eque enim dabo vobis de terra eorum quantum poterit pedis calcare vestigium: quia in possessionem esau dedi montem seir. **C**ibos emetis ab eis pecunia et comedet: aquam emptam haurietis et bibet. **D**ominus deus tuus benedixit tibi in omni opere manuum tuarum: **M**ouit iter tuum quod transieris solitudinem hanc magnam per xl. annos habitans tecum dominus deus tuus: et nihil tibi de n. fuit. **C**unctis transivisse fratres nostros filios esau qui habitabant in seir per viam campestris de helath et de asio gabber: venimus ad iter quod du-

sione sibi facta illa terra fuit concessa filiis esau qui ex adiutorio dei expulerunt inde horreos qui erant fortissimi. ut habet **J**. eo. ca. **F** Cibos emetis ab eis. quia licet filii esau nolentes eis cedere transitum per terram suam. tamen portabant eis cibaria venalia ad locum ubi transibant iuxta terminos suos. **D**ominus deus tuus. hic replicat in generali benedictione toto illo tempore exhibita cum dicitur. **D**ominus deus tuus benedixit tibi. dabo legem habet. **I**n omni opere manuum tuarum. et maxime in opere tabernaculi ad cultum dei per legem datam. **M**ouit iter tuum. ducendo te in collium ignis et nabis. **Q**uod transi. sol. hanc. in qua sunt serpentes et scorpiones in multitudine preservando te ab eorum lesione. **P**er. xl. annos habitans tecum. per spatium cultum. **E**t nihil tibi defuit. quia dedit tibi manam eduxit aquam de petra. **C**unctis transivisse. **H**ic describit secundum populum. i. moabitaram. cum quibus prohibiti fuerunt filii israel bellare. et permittit modum veniendi ad terram eorum cum dicitur. **C**unctis transivisse etc. **P**roter prohibet quod eos bellum cum dicitur. **N**o. per. quod moa. etc. culus causa subdit cum dicitur. **N**o. ei dabo tibi quod dicitur de terra eorum. **Q**uia filii loth. tra. ea. pos. et hoc fuit ex merito abrae. et permittit sibi facta: ex hoc enim quod loth recessit de haran ut iret cum abraam in terram chanaan

cit in desertum moab. **B**ixitque dominus ad me. **N**on pugnes contra moabitas: nec in eas adversus eos plium. **N**on enim dabo tibi quicquam de terra eorum: quia filii loth tradidi eam in possessionem. **E**mim primi fuerunt habitatores eius populus magnus et validus et tacerellus ut dicitur enachim stirpe qui gigantes crederentur: et essent filii filiorum enachim. **B**enignus moabite appellant eos emim. **I**n seir autem prius habitaverunt horrei: quibus expulsi atque deleti habitaverunt filii esau: sicut fecit israel in terra possessionis sue: quam dedit illi dominus. **S**urgentes ergo ut transirem torrentem zareth: venimus ad eum. **T**empus autem quo ambulavimus de caedes barne usque ad transitum zareth. xxx. et octo annorum fuit: donec consumeret omnis congregatio hominum bellatorum de castris: sicut iuraverat dominus cuius manus fuit adversus eos ut intrarent de castrorum medio. **P**ostquam autem universi ceciderunt pugnatore: locutus est dominus ad me dicens. **T**u transi

z cum eo fuit in egyptum et rediit. ut habet **Ge**n. xii. et xiii. cap. abraam reputavit eum quasi filium. **Q**uia enim primi fuerunt. **H**ab. eius. dicti sunt autem emim. i. terribiles. quia ex aspectu sue magnitudinis alij terrebantur. **R**ed de enachim stirpe. enach fuit gigas de cuius magnitudine et filiorum eius dicitur **Ge**n. xii. c. quibus copati qui locuste videbamur. **S**icut fecit israel etc. ex hoc dicitur aliquid quod **E**dras scripsit principium huius libri. quia hic loquitur de acquisitione terre filiorum israel. quod tamen fuit acquisita per moysen. **H**oc dicitur. **S**ed improbatum est. id dicens est quod moyses hic loquitur de futuro per modum preteriti ad ostendendum certitudinem impletionis divini promissi. **P**otest etiam dici quod loquitur de preterito quantum ad acquisitionem terre seon regis esebon et og regis basan. qui fuit acquisitione vivente moysen. et antequam scriberet librum istum: cetera patet. **P**ostquam autem. **H**ic describit tertium populum. i. ammonitarum contra quem prohibito fuit plium. quia ammon et moab ex quibus descenderunt ammonite et moabite fuerunt filii loth de duabus suis filiabus. ut habet **Ge**n. xix. **Q**uos deleuit deus a facie eorum propter meritum abrae cuius filius loth reputabatur.

et cum eo fuit in egyptum et rediit. ut habet **Ge**n. xii. et xiii. cap. abraam reputavit eum quasi filium. **Q**uia enim primi fuerunt. **H**ab. eius. dicti sunt autem emim. i. terribiles. quia ex aspectu sue magnitudinis alij terrebantur. **R**ed de enachim stirpe. enach fuit gigas de cuius magnitudine et filiorum eius dicitur **Ge**n. xii. c. quibus copati qui locuste videbamur. **S**icut fecit israel etc. ex hoc dicitur aliquid quod **E**dras scripsit principium huius libri. quia hic loquitur de acquisitione terre filiorum israel. quod tamen fuit acquisita per moysen. **H**oc dicitur. **S**ed improbatum est. id dicens est quod moyses hic loquitur de futuro per modum preteriti ad ostendendum certitudinem impletionis divini promissi. **P**otest etiam dici quod loquitur de preterito quantum ad acquisitionem terre seon regis esebon et og regis basan. qui fuit acquisitione vivente moysen. et antequam scriberet librum istum: cetera patet. **P**ostquam autem. **H**ic describit tertium populum. i. ammonitarum contra quem prohibito fuit plium. quia ammon et moab ex quibus descenderunt ammonite et moabite fuerunt filii loth de duabus suis filiabus. ut habet **Ge**n. xix. **Q**uos deleuit deus a facie eorum propter meritum abrae cuius filius loth reputabatur.

Deuteronomiū.

Surgite. Hic p̄r inducit moyses pplm ad dei z legis reuerentiā recolendo bñficia diuina tpe belli. z p̄ recolit beneficia exhibita tpe belli p̄teriti: sc̄do exhibenda tpe belli futuri ibi: Josueq; q̄z. Bñficia aut̄ exhibita i bellis p̄teritis sunt regna acquisita p̄ victoriā diuinitus daraz. Circa qd̄ p̄ agit de terre acq̄sitiōe. se

cundo de distributiōe acq̄sire ibi: Ter rancq; possidemus circa mediu; terci; capituli. Adhuc p̄mo describit acq̄sitiō regni seon. secūdo ip̄ius og in principio terci; cap. Circa primū p̄ describit tur p̄zelij cā. secūdo victoria ibi: percussimusq;. Circa primū oñdit bellū filioꝝ israel eē iustū ex auctoritate z p̄cepto dñi q̄ terrā vn̄ius p̄ voluntate sua p̄t dare alteri: z hoc ē qd̄ d̄r. **Surgite** z transite. z hoc cōtinuat sic cū p̄cedentibus: z sunt verba dñi ad pplm q̄ f̄fert moyses. **Ecce** tra. in ma. tua seon. hoc d̄r ad oñdendū q̄ victoria fuerat ex bñficio diuino nō ex virtute ppli israel. **Hodie** inci. mit. zc. q̄z p̄ victorias habitas de regib; seon z og. timor filioꝝ israel cecidit sup̄ oēs hoc audietes. **Qui** habitāt sub oi celo. z hoc dicit ra. sa. q̄ in pugna israel p̄ seon z og sol stetit sicut tpe iose: z p̄ hoc v̄ctoria nota facta fuit sub oi celo: s̄ nō ē verisimile q̄ moyses tantū bñficiū tacuisset cū p̄ scripturā h̄ lib̄i intēderet inducere p̄ntes z futuros ad reuerentiā dei z legis diuine. z iō dicendū q̄ ē modus loquēdi hyp̄bolic; cū d̄r. Sub oi celo. q̄ modus loquēdi frequēter in sacra scriptura reperit. **In** moꝝe p̄rurientiu; cōtremiscāt. exteri; in corde z dolore teneant̄ interi; in corde. **Misi** q̄. Hic sc̄do oñdit bellū filioꝝ israel iustū ex p̄te ip̄oꝝ. q̄z p̄ obtulerūt pacē petētes transitū pacificū. **Ac**z. n. moyses sc̄ret p̄ reuelatōz dñi: vt p̄ dicit̄ ē: q̄ seon transitū nō cōcederet s̄ magis p̄ eū bellaret: tñ pacē obtulit. vt darent exēpluz filijs israel in futurā. **Ac**z. n. esset inhibitiū ne pacē aliquā facerent cū habitatorib; terre chanaan s̄ eos delerent simpliter: sicut dcm̄ fuit **Qu.** xxiiij. tñ cū gētib; alijs pugnarent. p̄mū debebāt offerre pacē. vt h̄r. j. xx. ca. Regnū autēz seon erat extra terrā chanaan. z tō misit ad eos nuncios

bis hodie terminos moab vrbē noīe ar: z accedēs in vicinia filioꝝ ammon caue ne pugnes p̄ eos nec mouearis ad plū. **Nō.** n. dabo tibi de tra filioꝝ āmon: q̄z filijs loth dedi eā i possessionē. Terra gigantū reputata est. z in ip̄a olim hitauerūt gigantes q̄s āmoni te vocāt zōmim: ppl̄s magnus z mult; z p̄cere lōgitudis: sic enachim q̄s deleuit dñs a facie eoz: z fecit illos hitare p̄ eis: sic fecerat filijs esau: q̄ hitāt i seir delēs horreos: z terrā eorū illis tradens: quā possident vsq; in p̄ns. **E**ucos q̄z q̄ hitabant in azerim vsq; gazam capadoces expulerūt: q̄ egressi de capadocia deleuerūt eos: z hitauerūt p̄ illis. **Surgite** z trāsite torrentē arnō. **Ecce** tradidi in manu tua seon regē esebon amorreū: z terram e; incipe possidere: z omite aduersus eū plū. hodie incipiā mittere terrorē atz formidinē tuā in ppl̄os: q̄ hitant sub oi celo vt audito noīe tuo paueāt: z i more p̄turientiu; cōtremiscāt. z dolore teneāt. **Misi** gnucios de solitudine cademot ad seon regē esebon v̄bis pacificis dicens. **Trāsi-**

mus p̄ terrā tuam publica gradiemur via. **Nō** declinabimus neq; ad dexterā neq; ad sinistra: alimēta precio vende nobis vt vescamur: aquā pecunia tribue: z sic bibemus. **Tantū** ē vt nobis cōcedas transitum: sicut fecerūt filij esau q̄ habitant in seir: z moabite q̄ morabant in ar donec veniamus ad iordanē z trāseamus ad terrā quaz dñs deus n̄r daturus ē nobis. **Moluit**q; seon rex esebon dare nobis transitū: q̄z indurauerat dñs deus tuus sp̄m ei; z obfirmauerat cor illius: ita vt traderet i manus tuas sicut nunc vides **Dirixit**q; dñs ad me. **Ecce** cepi tibi tradere seon z terrā eius: incipe possidere eā **Egressus**q; ē seon obuiam nobis cū omi ppl̄o suo ad plū in iasa z tradidit eum dñs deus n̄r nobis. **percussimus**q; eū cū filijs z oi populo suo: cūctasq; vrbes i tpe illo cepim; interfecit hitatorib; earū viris z mulierib; z puulis. **Nō** reliquimus in eis quicq; absq; iumentis: q̄ in p̄te venere p̄dantium z spolijs vrbiū quas cepim; ab aroer q̄ est sup̄ ripam torrentē arnō opido qd̄ in valle sitū ē vsq;

Publica gradie. via. ita q̄ nullū nocumētū inferem; bonis tuis immobilib; seu terre tue nascētib;. **Alimēta** p̄cio no. v̄de. ita q̄ nullā iniusticiā faciemus tibi in bonis mobilib;. **Tantū** ē vt nobis p̄cedas trāsitū sicut fecerūt filij esau. **Contrariū** v̄r **Ma.** xx. ca. vbi dicit **Qui** trādit edom nō trāsitū p̄ me. alioquin armar; occurrā. z postea subdit. **Et** dixerūt ab eo israel. **Ad** hoc dicit aliq; q̄z filij esau n̄ cōcesserūt transitū filijs israel p̄ medium terre sue: tñ cōcesserūt trāsitū p̄ terram suā i extremitatib;. **Ra.** sa. dicit q̄ nō cōcesserūt trāsitū p̄ aliquid p̄te terre sue. s̄ portabāt eis alimēta ravenalia ad loca p̄ q̄ trāsitū in; terrā suā: z iō dicit q̄ illi qd̄ d̄r hic. **Sicut** fecerūt filij esau. **hō** refert ad p̄cessionēz transitus: s̄ solū ad venditōz victualiu;. **Quo.** n. petebant filij israel. s̄ trāsitū p̄ terrā z venditōz victualiu;. **Primum** negauerūt filij esau z secūdū p̄cesserūt. **pos** set at̄ dicit q̄ si sicut fecerūt zc. p̄t referri ad vtrūq;. q̄z filij esau nō cōcessissent trāsitū p̄ terrā suā: tñ dimiserūt filios israel pacifice trāfire iuxta timos tre sue: v̄dētes eis ibidē victualia: netrū aut̄ p̄cessit seon: s̄ exiit de terra sua p̄ filios israel: vt eos extimaret. **Et** moabite. q̄ sicut vendiderūt eis victualia **Moluit**q; seon. s̄ describit bellū iniustū ex p̄te reg; seon

p̄ q̄z denegavit petitōz rōnabile qd̄ notat cū d̄r. noluitq; seon zc. z subdit cā. **Quia** indu. do. zc. d̄r aut̄ dñs indurare hoīes in malo: inquātū suo iusto iudicio. p̄pter demerita hoīm subtrahit eis grām vel nō infundit. z q̄ effectus gr̄e ē cor mollificare. iō ad ei; subtractōez sequit̄ induratio cordis z obstinatio in peccatis. **Et** tra. s̄ ma. tuas. si vt tene; hic cōsecutivē: q̄z ad induratōez secta est illa pena. sc̄do oñdit bellū seon iniustū: q̄z p̄t ipugnavit filios israel sine cā. z hoc ē qd̄ d̄r. **Egressus** est seon zc. **Advocavit** seon og ad suū auxiliū: q̄z non reputat se indigere auxilio eius ad destructōz filioꝝ israel. **Percussimus** eū. **Hic** describit victoria p̄dicta cū d̄r percussimus eū. i. interfecim; eū. **Qu**z filijs. in hebreo h̄r. **Cū** filio suo. qd̄ exponens ra. sa. dicit q̄ h̄ intelligit de quodā filio notabili quē habebat: z erat cōlis p̄ri in ma-

gnitudine et fortitudine: pot tñ dici fm trāslatōez nřam q in hebreo pōit singulare p plurali. sicut Exo. viij. De dñe musca grauiissima. i. multitudo muscarū. cetera patēt vsqz ibi. r. Nō fuit vicus. villa ē q nō hz muros: et ciuitas villa est clausa muris.

Caplm. iij.

Capz puerfi.

Hic pñr de scribit victo-

ria de rege og. et pñr mo describit occasio pugne: scdo cōditio victorie ibi: p cussimusqz. Circa p mū dñ sic. a. Tra qz puerfi. ad pñnā dū iter nřm p obel latioem seon. b. Ascendimus p iter basan. i. qd dicit ad basan. c. Egressusqz ē og. ex hoc ap paret cā quare moy ses nō petiuit trāsītū verb pacificis ab isto og sicut fecerat a seon: qz iste og nō expectauit q moy ses ad terrā eius ap propinquaret: et inde nūcios mitteret: hz poccupauit tpus mouēdo bellū in istuz filios isrl. d. Dixitqz dñs ad me ne timeas eū. h. dñm su it spālīt d og qz erat mire magnitudis: et fortitudis: vt p. j. eo. ca. e. Percussimusqz eū. Hic de scribit magnitudo victorie et p ex hominū interfectozū: et ciuitatū captarū et pdaz multitudie

r galaad. Nō fuit vicus vel ciuitas que nřas effugeret manus. Oēs tradidit dñs de nř nobis absqz terra filioz ammon ad quā nō accessimus: et cūctis q adiacent torrēti ieboc et vrbibz montanis vniuersisqz loca qbus nos phibuit dñs deus nř.

Caplm. iij.

a. Capz cōuersi ascendi mus per iter basan.

b. Egressusqz ē og rex basan in occursum nob cū pplo suo ad bellandum in edrai. Bixitqz dñs ad me.

c. Ne timeas eū: qz in manu tua traditus est cū oi pplo ac terra sua faciesqz ei sicut fecisti seon regi amorreozū q habitauit i esebon. Tra didit q dñs deus nř in ma nibus nřis etiā og regem basan et vniuersum pplm eius: pcussimusqz eos vsqz ad internitiōem vastantes cunctas ciuitates illi vno tpe. Non fuit oppiduz qd nos effugeret. Sexaginta vrbes et omnē regionē ar-

gob regni og in basan. Cū cte vrbes erāt munite muris altissimis: portisqz et ve ctibus: absqz oppidis inu meris q nō hēbant muros Et deleuim⁹ eos sicut fece ram⁹ seon regi esebon disp dētes oēm ciuitatē virosqz ac mulieres et puulos: iu mēta aut et spolia vrbū di ripuimus. Tulimusqz illo in tpe terrā de manu duoz regū amorreoz q erāt trās iordanē a torrēte arnō vsqz ad montē hermō quē si donij sarion vocāt et amor rei sanir: oēs ciuitates q si te sunt in planitie. et vniuer sam tarrā galaad et basan: vsqz ad selcha et edrai ciui tates regni og in basan. so lus qppe og rex basan rēti terat de stirpe gigatiū. Et mōstrat lect⁹ ei⁹ ferre⁹ q ē i rabath filioz āmon: nouez cubitos hñs longitudinis et quatuor latitudis ad mē surā cubiti virilis manus.

cubitos vsuales in longitudine: hz qter. xxx. ad minus. f. cxx. et iō ad colorandū pdictā fictōez seu falsitatē. h. a. sa. aliter exponit lřam pdictā pcedens qd hic hf. Lect⁹ et nō cuna. hz cū sub dif. Hñs. ix. cubitos longitudinis ad mēsu rā virilis manus. dicit q hoc ē intelligēdū de mēstra cu

biti ipi⁹ og q voca bat vir p quādas ex cellētā. et ille cubit⁹ erat valde magnus. Hec expō nō pt stare nec colorare p dicitā falsitatē. qz sic tam dcm ē. longitudo qd ē a plāta pedis vsqz ad canillā nō ē ad plus nisi qrtā ps longitudinis pedis. et iō si inter plantā pe dis et canillā ipius og erant. xxx. cubiti vsuales fm pdictaz fictōem: sequit q to ta longitudo pedis eius ad minus est. cxx. cubitoz vt pdi cū ē. Cubitus autē pñnet duos pedes fm cōiore opinio nē et veriores vt cre do. fm aliāvo pedē et dimidiū. ex q seqt q cubit⁹ ipi⁹ og pñ nebat. cxxl. pedes cōes fm pdictaz fi ctionē vel ad min⁹ el⁹. ix. cubitoz pñe bat nonies tātū i lō gitudie qd includit maximā absurdita tē. qz nō posset fieri lectus ferreus tate longitudo et latitu dinis corrūdentis nec inuenire tanta

tāta mā ferri. nec artifex q fecerat nec eēt vey qd dē i textu g. Mōstrat lect⁹ et. i. in tali ciuitate. qz magnitudo p dicit lecti fere occuparet locū vni⁹ magne ciuitatis. et iō dicēdū q hic accipit cubit⁹ vsualis et cōis q pñnet duos pedes cōes vel ad min⁹ pedē et dimidiū. Ex q pñ q lect⁹ ipi⁹ og erat bñ magnus. ix. cubitos lōgitudinis. i. xvij. pe des cōes fm cōiore opinio nē de magnitudine cubiti. i. xliij. pedes cū dimidiū fm aliā. Moraliter og q interpra tur pgregās: signat pctōrē q sibi pgregat in iqtatē: fm q dñ ps. xl. Cor ei⁹ pgregauit in iqtatē sibi. Quia fm Gre go. Peccatū qd p pñiam nō dilnit: mox suo pōdere ad aliud trahit. Lectus enim sunt alliciētā ad peccatū. et de tinētā in ipō: sicut in lecto in quo iacet pstratus: hz autē nouem cubitos longitudinis: et quatuor latitudinis: ex emplū in peccato carnis: et sic pōt intelligi de alijs. Pri mus cubitus longitudinis est in escis. scds in poculis. tercūs in spectaculis. quartus in cantilenis dissolutis. qntus in suauitate aromātū. sextus in multiplicitate do noz gratifdatoz. septim⁹ in mollicie lectoz. octau⁹ in ap plausu socioz. non⁹ in turpi vsu mulieruz. Latitudis vo pms cubitus ē delectatio. secūdus ē sensus. terci⁹ opa tio. qrtus pñnēdo. et qñ interuenit incorrigibilitas et ob stinatio tūc ē lectus ferre⁹. b. Terrāqz possedimus tpe illo ab aroer et ē sup ripam

f. Solus qppe og et. de stirpe gigantū. Dicit aut ra. sa. q loquit h de gigantibz qz interfecit chodorlaomor et socij eius. vt hf Gen. xliij. et de illa interfectōne euasit solus og: q postea factus ē rex basan. vt dñ. et fm hoc iste og dū vixerat: qz a tpe belli pdicti de quo euasit vsqz ad bellū in quo obyt fluxerūt plus q. cccc. anni. g. Et mōstrat lect⁹ ei⁹ fer. et. de magnitudine eius og dicit iudei q a plāta ei⁹ vsqz ad canillā pedis erant. xxx. cubiti hñani: put diffusi⁹ posui in li. Qu. xxj. ca. et qz iste passus vbi describit in mensura lecti eius. illā falsitatē destruit. iō ad colorandū pdictā fal sitatē iudei puerse exponūt hanc lřam: dicit. n. aliq q in hebreo nō ē lectus hz cuna in q erat positus qñ erat puer: et q tā tate erat fortitudinis et magnitudis q non poterat teneri nisi in cuna ferrea hñte. ix. cubitos vsuales in ma gnitudine. Hec expō assumit falsum. qz in hebreo nō hf cuna sed lect⁹ vel stratū. vt magis pprie loqmur: eadē em dicitio ē h hebraica q hf ps. vj. Lachrymis meis stratū meū rigabo. et Gen. xlix. Maculasti stratū ei⁹: d lecto iacob cū iam eēt vir pfectus de quo certū ē q nō facebat in cuna. Itē lz puer de nouo natus sit minoris quātitatē qz in etate adulta tñ de cōi cursu hz quātitatē pedalē vel parū plus respectu sui ipius in etate adulta. spacū autē a plāta pedis vsqz ad canillā ad plus nō ē nisi qrtā ps lō gitudinis pedis. et iō si fictio iudeoz pdicta d longitudi ne og eēt vera. qñ fuit de nouo natus: nō solū habuit. ix.

Et ciuit. il. de ruben et gad et. et pñ lřa vsqz ibi.

Deuteronomium

Et terminos cenereth. nomen est lacus magni q̄ quez trāsīt iordanis fluii: r̄ vocat̄ in enāgelio mare cenereth a q̄dam villa sic noiata sup̄ lit̄ ei⁹ sita r̄ mare tyberiadis a q̄dam alia ciuitate sita in ei⁹ littore: r̄ mare galilee qz est in p̄ta galileā regionē.

Usqz ad mare deserti qd̄ est sal- sissimū. nomē est al- terius lac⁹ in q̄ cadit iordanis fluii: r̄ est in loco vbi subnerse sunt. v. ciuitates de qz. s̄buerisōe hī Ge- nesis. xix. r̄ de isto la- cu dictū fuit Nume. xi. ca. Vocat̄ āt mare moze hebra- ica fmonis fm̄ quez q̄libet cōgregatō aq̄ rum notabilis mare vocat̄ fm̄ illō Gen. j. Congregationesqz aqz appellauit ma- ria. **Expediti p̄** cedite. h̄ d̄ de viris bellatorib⁹ duay trī bnū r̄ dimidiē q̄ saz hēbant terrā assigna- tam r̄ ciuitates mu- ratas in q̄b⁹ relique- rūt vxores suas r̄ p̄- uulos r̄ familias et iō poterant p̄cedere ad bella magis expe- dite q̄ alij q̄ ducebāt secū vxores suas r̄ p̄- uulos r̄ familias.

Iosue at̄ postqz āt explicauit benefi- cia p̄stita i bellis p̄re- ritis. h̄ s̄r explicat p̄benda i bellis futu- ris: r̄ h̄ totū fit ad in- cenduz filios isrl̄ ad dei reuerentiā r̄ ob- seruantiā legis. r̄ di- uidit in p̄te p̄cipa- lem r̄ incidentalem sc̄da sibi. **Decatusqz** sum Circa p̄mū mo- yses ex victorijs cō- cessis filijs isrl̄ de p̄- terito assecurat d̄ cō- cedendis i futuro qz fm̄ q̄ dicit be. **Cre-** denteritaz reru ex- hibitio futuraz ē cer- titudo r̄ p̄s̄ra.

Preca. Dec ē ps̄ incidentalis: ex hoc em̄ q̄ moyses ex dei adiutorio duos reges debellauerat: r̄ terrā eoz distribuerat: vt p̄dictū ē: opinat⁹ fuit q̄ v̄bū dñi sibi dcm̄ Nume. xi. ca. q̄ nō intraret terrā p̄missiōis nō eēt verbū sine diffinitive h̄ magis cōminatōis: qd̄ frequenter retractat: sicut illō Jone. ij. Adhuc. xl. dies r̄ niniue s̄buer- tetur. r̄ iō orauit dñm vt intraret iordanē r̄ videret terraz p̄missiōis: ac diuideret: r̄ h̄ est q̄ d̄ h̄ s̄. **Dñe de⁹ tu ce-** p̄t. ostendere ser. tuo. i. mibi moysi. **Magnitudinē tuā** in op̄ibus mirabiliū. **Manūqz fortissimā.** in debella- tione duoz regū. **Trāsibo igit̄ r̄c. i. h̄ peto ex tua gr̄a.** **Et montē istū egregiū r̄ libanū.** h̄a. sa. dicit q̄ p̄ montē h̄ intelligit̄ isrl̄m q̄ p̄ p̄te p̄ncipali erat sita in mōte: et p̄ libanū ip̄m templū qd̄ fuit sc̄m de lignis libani. vt h̄r. iij. Reg. v. ca. **Sz h̄ nō v̄r v̄r:** qz moyses nō petebat visionē sp̄ualē terre: h̄ corpale: vt manifeste p̄z ex textu: templū āt

torrētis arnon: vsqz ad me- diā p̄te mōtis galaad: r̄ ci- uitates illius dedi ruben r̄ gad. Reliquā āt p̄te gala- ad r̄ oēm basan regni og: tradidi medie tribui māaf se oēs regionē argob. Cun- ctasqz basan vocabat̄ terra gigantū. **Jair fili⁹ manasse** possedit oēs r̄gionē argob vsqz ad terminos gessuri r̄ machati. **Vocauitqz** ex no- mine suo basan anothiaur. id est villas **Jair vsqz in p̄-** sentem diē. **Machir qz de-** di galaad r̄ tribub⁹ ruben r̄ gad dedi d̄ terra galaad vsqz ad torrentē arnon me- diū torrētis r̄ cōfiniū vsqz ad torrentē ieboc: q̄ est ter- minus filioz āmon: r̄ pla- niciem solitudis atqz ior- danez: r̄ terminos cenereth vsqz ad mare deserti qd̄ ē salissimū ad radicē mōtis phasga p̄tra orientē. **Pre-** cepiqz vobis in tpe illo di- cens. **Dñs de⁹ v̄r dat vo-** bis terrā hāc i hereditatē: **expediti p̄cedite fr̄es v̄ros** filios isrl̄ oēs viri robusti absqz vxorib⁹ r̄ puulis atz iumētis. **Nouī em̄ q̄ plu-** ra hēatis pecora r̄ in vrbi- bus remanere debebūt q̄s tradidi vobis: donec req̄- em tribuat dñs fr̄ib⁹ v̄ris

Preca. Dec ē ps̄ incidentalis: ex hoc em̄ q̄ moyses ex dei adiutorio duos reges debellauerat: r̄ terrā eoz distribuerat: vt p̄dictū ē: opinat⁹ fuit q̄ v̄bū dñi sibi dcm̄ Nume. xi. ca. q̄ nō intraret terrā p̄missiōis nō eēt verbū sine diffinitive h̄ magis cōminatōis: qd̄ frequenter retractat: sicut illō Jone. ij. Adhuc. xl. dies r̄ niniue s̄buer- tetur. r̄ iō orauit dñm vt intraret iordanē r̄ videret terraz p̄missiōis: ac diuideret: r̄ h̄ est q̄ d̄ h̄ s̄. **Dñe de⁹ tu ce-** p̄t. ostendere ser. tuo. i. mibi moysi. **Magnitudinē tuā** in op̄ibus mirabiliū. **Manūqz fortissimā.** in debella- tione duoz regū. **Trāsibo igit̄ r̄c. i. h̄ peto ex tua gr̄a.** **Et montē istū egregiū r̄ libanū.** h̄a. sa. dicit q̄ p̄ montē h̄ intelligit̄ isrl̄m q̄ p̄ p̄te p̄ncipali erat sita in mōte: et p̄ libanū ip̄m templū qd̄ fuit sc̄m de lignis libani. vt h̄r. iij. Reg. v. ca. **Sz h̄ nō v̄r v̄r:** qz moyses nō petebat visionē sp̄ualē terre: h̄ corpale: vt manifeste p̄z ex textu: templū āt

nō fuit sc̄m vsqz ad tpa salomonis: r̄ iō vsqz tūc videri nō poterat visioe corpali: r̄ iō dicendū q̄ p̄ mōtē r̄ libanū in- telligunt̄ duo termini terre p̄missiōis fm̄ ei⁹ longitudinē qz mōs in q̄ ē ascēsus sc̄orpiōis: ē in termino australi: r̄ li- ban⁹ in termino aq̄lonari: r̄ p̄ h̄ intelligit̄ petita visio loco- rum intermedior

sicut vobis tribuit: r̄ possi- deant ip̄i ec̄ terrā quā datu- rus ē eis trās iordanē: tūc reuertet̄ vnusqzqz i posses- sionē suā quā dedi vobis. **Iosue qz in tpe illo p̄cepi** dicēs. **Oculi tui viderunt** q̄ fecit dñs de⁹ n̄r duobus his regib⁹: sic faciet oib⁹ regnis ad q̄ trāsiturus es. **Ne timeas eos.** **Dñs em̄** de⁹ v̄r pugbit p̄ vob̄ **Pre-** catusqz suz dñm in tpe illo dicēs. **Dñe de⁹ tu cepisti** ostendere seruo tuo magnitu- dinē tuam manūqz fortissi- mā. **Neqz. n. ē ali⁹ de⁹ vel** i celo vel i trā q̄ possit facē opa tua r̄ p̄p̄ri fortitudini tue. **trāsibo igit̄ r̄ videbo** terrā hāc optimā trās ior- danē: r̄ montē istū egregiū r̄ libanuz. **iratusqz est dñs** mibi p̄pter vos: nec exau- diuit me: h̄ dixit mibi **Suf-** ficit tibi: neqz vltra loqr̄ de hac re ad me. **Ascende** cacumē phasge a oculos tu- os circūfer ad occidentem r̄ ad aquilonē: austrūqz et orientē: aspice. **Nec enim** trāsibis iordanē istū. **Pre-** cipe iosue r̄ corrobora euz atqz cōsorta: qz ip̄e p̄cedet pplm̄ istū r̄ diuidz eis fr̄a quā visur⁹ es. **Māsimusqz** i valle p̄tra phanū phogor

precedet pplm̄ istū r̄ diuidet eis terrā r̄c. **Ad ditio.** **Visio terre p̄missiōis quā moyses** petebat a deo **Intelligat de visioe corpali tū nō modice admirat⁹** **ouis dignū v̄r cur moyses q̄ tate p̄fectōis erat vt de-** eo diceret. q̄ in oi domo mea fidelissim⁹ ē r̄ palā r̄ nō per- enigmata r̄ figuras dñm videt s̄. **Nume. xij. cū** tanta affe- ctione r̄ tamar dēti instantia peteret videre a deo terrā illā trans iordanē: r̄ mōtē illū egregiū nō trāsiret iordanē: pre- fertim cū ad cū h̄ impetrandū inducat memoriā maximo- rum op̄ez q̄ deus sibi ostenderat. ad hoc cū dicit: tu cepi- sti ostendere seruo tuo r̄c. **Neqz em̄ ali⁹ deus in celo et in** terrā q̄ posset facere opa tua. in q̄ videt maxie magnifica- re h̄mōi petitionē q̄si coequado eā his potissimis: q̄ iam deus sibi ostēderat cū tū inter illa sit modica vel nulla cō- paratio. **Mā p̄ia magnalia q̄ moysi fuerūt oīsa de q̄bus** h̄ sit mētio p̄tinebat ad oipotentiā diuinā. r̄ ad magnā po- **D**

Gratusqz est mibi dñs p̄pter vos. istō re- fert̄ ad p̄ctm̄ moysi i aq̄s p̄dictōis: qd̄ h̄r. **Nume. xi. cui⁹ p̄cti** occasio fuit malicia populi: vt supra di- ctum est ca. j. **Am** **Nec exaudiuit me.** verbū suū retractaz do: h̄ magis p̄firmā- do: q̄tū ad h̄ q̄ trās nō intrarē: p̄cessit tū q̄ eam ab extra mira- culose videret vnde subdit. **Ascen-** de cacumen phasge. nomē ē mōtis. **Et oculos circū-** fer ad orientē r̄c. nō accipit̄ h̄ oīes r̄ oc- dens auster r̄ aq̄lo- put sunt termini to- tius trē hirabilis. q̄a non fuit oīsa moysi h̄ put significant ter- minos terre p̄missi- onis qz **Moyes vs-** dit oculis corpali- bus totā trā p̄missiōis a- tmio ei⁹ australi vsqz ad aq̄lonazē r̄ ab ori- entali vsqz ad occiden- talē. **Preca. io. vt** recipiat regimē ppli r̄ labores i acq̄redo terrā r̄ diuidendo. **Et corrobora eū** atz p̄sorta. **Timebat** em̄ iosue ne sic moy- ses m̄gr̄ su⁹ ab igres- su terre r̄ ei⁹ diuisio- ne fuerat ipedit⁹: ita r̄ ip̄e q̄ non erat tate p̄fectionis: multo for- tius impediret. r̄ iō dñs voluit eū affectu- rare de trāsitu r̄ diui- sione: iō sequit̄. **Ipe** **Preca. Dec ē ps̄ incidentalis:** ex hoc em̄ q̄ moyses ex dei adiutorio duos reges debellauerat: r̄ terrā eoz distribuerat: vt p̄dictū ē: opinat⁹ fuit q̄ v̄bū dñi sibi dcm̄ Nume. xi. ca. q̄ nō intraret terrā p̄missiōis nō eēt verbū sine diffinitive h̄ magis cōminatōis: qd̄ frequenter retractat: sicut illō Jone. ij. Adhuc. xl. dies r̄ niniue s̄buer- tetur. r̄ iō orauit dñm vt intraret iordanē r̄ videret terraz p̄missiōis: ac diuideret: r̄ h̄ est q̄ d̄ h̄ s̄. **Dñe de⁹ tu ce-** p̄t. ostendere ser. tuo. i. mibi moysi. **Magnitudinē tuā** in op̄ibus mirabiliū. **Manūqz fortissimā.** in debella- tione duoz regū. **Trāsibo igit̄ r̄c. i. h̄ peto ex tua gr̄a.** **Et montē istū egregiū r̄ libanū.** h̄a. sa. dicit q̄ p̄ montē h̄ intelligit̄ isrl̄m q̄ p̄ p̄te p̄ncipali erat sita in mōte: et p̄ libanū ip̄m templū qd̄ fuit sc̄m de lignis libani. vt h̄r. iij. Reg. v. ca. **Sz h̄ nō v̄r v̄r:** qz moyses nō petebat visionē sp̄ualē terre: h̄ corpale: vt manifeste p̄z ex textu: templū āt

pulli dei utilitate: sicut redemptio egyptiaca: et datio legis et
 educio p desertu et hmoi. Et at moyses transiret iordanem
 et videret illa terra corporaliter nihil horum sile vel eqle inclu-
 dit. Ad qd qda expositores hebreorum dicunt q hoc faciebat
 moyses ut populus iste magis diligeret terra illa cuius visio ta
 desiderabilis erat a
 viro tate perfectiois h
 B no vi conuenienter
 dicit q: si sic moyses
 B pererat p modu si
 ctionis vt populo hoc
 oideretur q in cor-
 de sichfer: qd no pnt
 net ad viz del. vñ vñ
 alit dicens: q moyses
 desiderabat illaz
 terra vide ex deuoti-
 one qua hebat ad il-
 la q fuerut ibi scilicet. s.
 imolatio ysaac: q fu-
 it celebrata in mote
 moria vbi decessit
 et iuramento solennissi-
 mo firmavit q in se-
 mine abrae. i. xpo be-
 nedicerent oes gen-
 tes: prout fuit large
 ostensum. s. Gen. xxiij.
 in additoe. iij. et ido
 fecit h mentione de
 mote di. Et montes
 istu egregiu: et qa ex
 fide etia gnoscebat
 q i illo mote postq
 ibi templu fuisset e-
 difficatum de lignis libani erat offeredus xps et doctrinam
 salutis ibi doctur: s. fecit mentione de libano di. Monte
 istu egregiu et libanu et generaliter desiderabat terra totaz
 videre: vtz i isa: qz p tota terra pmissiois. s. iudea: galylea:
 et trans iordanem xps igressus erat pdicando et docedo tunc
 rabilia faciedo: vt in hystorijs euangelistarum sal p3 vii Moyses
 et i viderere petebat corpale visione terre: h tñ erat ppter
 visionem spualē supradictā. Quia si rōe huius deuotionis
 moyses petuisset videre terra illa: qz etia hodie fideles cri-
 sti videm in longinqs regioes pegrinari. vt loca scilicet visi-
 tent: h de vt sua iusticia onderet etia circa scilicet. noluit si-
 bi cōcedere illa visionem de ppinq: h tñ alōge di. Descēde ad
 cacumē phasge et oculos circūfer ad occidentē zc. In vi-
 ris em pfecti modica exercitatio corpis in rebus ad deuoti-
 onē excitantibus tñ opat: sicut talius magna exercitatio in
 min⁹ deuotis. nā fm phm. Actiuoz act⁹ est fm dispositi-
 onez passi. Est etia h alta rō q h in glo. vbi sic dicit. Magna
 dispēratioe factū ē: vt moyses q est typ⁹ legis nō intro ducere
 ret pplm in terra pmissiois: qz lex nemine ed pfectū ad-
 duxit. S. iohne typ⁹ xpi q saluator interpretat tanq dux et
 pncem pplm i terra pmissiois introduxit. h in glo. Que
 qdem expositio h allegorica sit multū tñ correspondet lra-
 li: vt patet consideranti.

Ca. iij.
 Nunc istis. Postq moyses induxit pplm ad deire-
 uerentia et legis obseruantia: h pñr incipit explica-
 re legē et explanare et p replicat explanando legisda-
 tionē. scdo legē ipaz. ca. v. Adhuc circa pmū pmissioe dicta
 explanatio. scdo inferit intēta conclusio: ibi. Ista ē lex. Quia
 i duas: in prē pncipale et incidētalem: scda ibi. Tunc sepa-
 rauit. Circa pmū describit p modū replicatiois et explana-
 tionis legis eminetia: scdo legislatois: ibi. Nec ē alia na-
 tio zc. Eminentia vo legis p ondit effectum: q est plōgare vi-
 tam: et multiplicare possessionē tpalem: si lex obseruet. et
 h est qd dicit. Et facies ea viuas et ingrediēs terrā possideas
 scdo ex ei⁹ pfectioe cū dicit. b. Nō addetis ad templū zc.
 Illō em pceptū ē: qd nō hz aliqd supflū aut diminutū.

Ca. iij.
 Nunc istis. Postq moyses induxit pplm ad deire-
 uerentia et legis obseruantia: h pñr incipit explica-
 re legē et explanare et p replicat explanando legisda-
 tionē. scdo legē ipaz. ca. v. Adhuc circa pmū pmissioe dicta
 explanatio. scdo inferit intēta conclusio: ibi. Ista ē lex. Quia
 i duas: in prē pncipale et incidētalem: scda ibi. Tunc sepa-
 rauit. Circa pmū describit p modū replicatiois et explana-
 tionis legis eminetia: scdo legislatois: ibi. Nec ē alia na-
 tio zc. Eminentia vo legis p ondit effectum: q est plōgare vi-
 tam: et multiplicare possessionē tpalem: si lex obseruet. et
 h est qd dicit. Et facies ea viuas et ingrediēs terrā possideas
 scdo ex ei⁹ pfectioe cū dicit. b. Nō addetis ad templū zc.
 Illō em pceptū ē: qd nō hz aliqd supflū aut diminutū.

Considerandū tñ q hic pbses additio depradās intellectū
 legis: nō at additio declarās aut illucidās: fm q scribitur
 Eccl. xxiij. Qui elucidat me vitā eternā habuit. Et at ob-
 seruātia legē plōget vitā: ondit p h q violatores legis per
 ydolatriā fuerāt oēs morui: et ob uates eā adhuc erant
 ser vni: et h est q dicit.

Ca. iij.
 Nunc istis. Postq moyses induxit pplm ad deire-
 uerentia et legis obseruantia: h pñr incipit explica-
 re legē et explanare et p replicat explanando legisda-
 tionē. scdo legē ipaz. ca. v. Adhuc circa pmū pmissioe dicta
 explanatio. scdo inferit intēta conclusio: ibi. Ista ē lex. Quia
 i duas: in prē pncipale et incidētalem: scda ibi. Tunc sepa-
 rauit. Circa pmū describit p modū replicatiois et explana-
 tionis legis eminetia: scdo legislatois: ibi. Nec ē alia na-
 tio zc. Eminentia vo legis p ondit effectum: q est plōgare vi-
 tam: et multiplicare possessionē tpalem: si lex obseruet. et
 h est qd dicit. Et facies ea viuas et ingrediēs terrā possideas
 scdo ex ei⁹ pfectioe cū dicit. b. Nō addetis ad templū zc.
 Illō em pceptū ē: qd nō hz aliqd supflū aut diminutū.

Ca. iij.
 Nunc istis. Postq moyses induxit pplm ad deire-
 uerentia et legis obseruantia: h pñr incipit explica-
 re legē et explanare et p replicat explanando legisda-
 tionē. scdo legē ipaz. ca. v. Adhuc circa pmū pmissioe dicta
 explanatio. scdo inferit intēta conclusio: ibi. Ista ē lex. Quia
 i duas: in prē pncipale et incidētalem: scda ibi. Tunc sepa-
 rauit. Circa pmū describit p modū replicatiois et explana-
 tionis legis eminetia: scdo legislatois: ibi. Nec ē alia na-
 tio zc. Eminentia vo legis p ondit effectum: q est plōgare vi-
 tam: et multiplicare possessionē tpalem: si lex obseruet. et
 h est qd dicit. Et facies ea viuas et ingrediēs terrā possideas
 scdo ex ei⁹ pfectioe cū dicit. b. Nō addetis ad templū zc.
 Illō em pceptū ē: qd nō hz aliqd supflū aut diminutū.

Deuteronomium

ostendit eis sue benignitatis amorē: ita p̄ signa terribilia q̄ tunc fiebāt. s. tonitrua z choruscationes z silia incussit sue p̄tatis timorē z p̄rio ostendit p̄positū: sc̄do ex h̄ infert corre-lariū: ibi. Custodite igit̄. Circa p̄mū d̄r a. **De obliuiscaris** verborū q̄ viderūt oculi tui. de q̄b̄ d̄r. **Exo. xx.** Cūcus at̄ p̄p̄s videbat vo-

ces z lapades z fontē tū buccine montēq̄ fumigantē z p̄rerriti ac panore p̄cussi zc. z h̄ est q̄d̄ s̄bd̄it. **Et** discant timere me. seq̄t̄ b. **Et** ostendit vobis pactū suū. i. legē q̄n̄tuz ad decē p̄cepta q̄ dedit immediate: z q̄n̄tuz ad alia p̄cepta dedit mediāte moy-se z sic p̄z l̄ra.

c. **Custodite** igit̄. h̄ p̄r̄ cōcludit̄ correlariū. s. q̄ l̄arra soli dō sit tribuēda p̄ h̄ q̄ in datōe legis nō apparuit figura alicuius creature viuētis: z h̄ est q̄d̄ d̄r. **Custodite** igit̄ sollicitē aīas v̄ras. s. a cultu ydolatrie c. cā subditur.

d. **Non** vidistis aliquā similitudinē: z iō p̄rio phibet latriam impendi creature viuētis s̄b celo: cū dicitur. **De** forte decepti faciatis vob̄ sculptā imaginē zc. sc̄do cor-pibus celestib̄ cum d̄r. **De** forte eleuatis oculis i celū zc. z subditur causa cum d̄r.

e. **Que** creauit d̄ns de⁹ tu⁹ in ministeriū cūctis gētib̄. z ideo sicut creature hūane nō v̄z impēdi latria multomin⁹ corpib⁹ celestib⁹ q̄ p̄pter hominē sunt facta. vnde z mor⁹ celi ad cōple-tionem numeri elcō-ruz ordinat̄. z iō ip̄o cōpleto cessabit. vñ h̄ apoc. x. **Iurauit** p̄ viuētē in sc̄la sc̄loz q̄d̄ t̄ps ampli⁹ erit.

f. **Dos** at̄ tulit. h̄c at̄ describit̄ i legisla-tore pietatis dulcor per hoc q̄ filios isrl̄ sua mera pietate e-duxit de egyptiaca seruitute: z hoc ē q̄d̄ dicit̄. **Dos** at̄ tu. do-min⁹ z edux. de for. q̄ ad l̄faz coquebāt lateres i fornace ferrea: q̄ illa fuit⁹ erat durissima: vt h̄ **Exo** di. j. **Di** habe-

die quo stetitī coram d̄no deo tuo in oreb̄ q̄n̄ d̄ns locutus est mihi dicēs. **Con**grega ad me p̄p̄m vt audiānt sermones meos z discant timere me omni tpe q̄ viuūt in terra: doceātq̄ filios suos. **Et** accessistis ad radices montis q̄ ardebat vsq̄ ad celū erātq̄ i eo tenebre z nubes z caligo. **Lo**cutusq̄ est d̄ns ad vos de medio ignis. **Uocē** v̄borū eius audistis z formā p̄-nitus n̄ vidistis. **Et** ostendit vobis pactū suū q̄d̄ p̄cepit vt faceretis: z decē v̄ba q̄ scripsit in duab⁹ tabulis lapideis: mihiq̄ mandauit in illo tpe vt docerem vos ceremonias z iudicia q̄ facere deberetis in terra quā possessuri estis. **Custodite** igit̄ sollicitē aīas vestras.

g. **Nō** vidistis aliquā similitudinē in die q̄ locut⁹ est vobis d̄ns in oreb̄ de medio ignis: ne forte decepti faciatis vob̄ sculptā similitudinē: aut imaginē masculi vel femine: similitudinē oīm iumentoz que sunt super terrā: vel auū sub celo volantiū: atq̄ reptiliū que mouent̄ in terra: siue piscium q̄ sub terra morant̄ in aq̄s: ne forte eleuatis oculis ad celū videas solem z lunam z oīa astra celi: z errore decept⁹ adores ea et colas: que creauit d̄ns deus tu⁹ in ministeriū cūctis gentib⁹ que sub celo sunt. **Dos** at̄ tulit d̄ns z eduxit de fornace ferrea egypti vt h̄ret p̄p̄m hereditarium: h̄c est in p̄nti die. **Frater**q̄ est d̄ns p̄tra me p̄pter sermones v̄ros et iurauit vt non transirem iordanē nec ingrederer terram optimā quā datur⁹ est vobis. **Ecce**

ret p̄p̄m hereditariū. i. immobiliter sibi adherentē: sicut hereditas est possessio immobilis. h̄ **Frater**q̄ d̄ns p̄ me zc. hoc addidit moyses ad ostendendū q̄ debebāt eē multuz grati deo eo q̄ faciebat eis beneficiū q̄d̄ moyli negauerat introducendo eos in terrā p̄missiōis: z patet litera.

morior in hac humo: non trāsibo iordanē: vos trāsibitis z possidetis terram egregiam. **Caue** neq̄n̄ obliuiscaris pacti d̄ni dei tui q̄d̄ pepigit tecū z facias tibi sculptā similitudinē eorum que fieri d̄ns phibuit.

k. **Quia** d̄ns de⁹ tuus ignis cōsumens est: deus emulatoz. **Si** genueritis filios ac nepotes: z morati fueritis in terra. deceptiq̄ feceritis vobis aliquā similitudinē patantes malū coram d̄no deo vestro vt eū ad iracundiam puocetis.

l. **Testes** inuoco hodie celum z terrā: cito perituros vos esse de terra quaz trāsito iordane possessuri estis. **Nō** habitabitis in ea longo tēpore: sed delebit vos d̄ns atq̄ d̄ sperget in omēs gētes: z remanebitis pauci i nationibus ad quas vos ducturus est d̄ns ibiq̄ seruietis dijs qui hominum manu fabricati sunt ligno z lapidi qui non vidēt nec audiunt: nec comedūt: nec odorant̄.

m. **Cunq̄** quesieris ibi dominū deū tuum inuenies eum: si tamen toto corde quesieris z tota tribulatione anime tue postq̄ te inuenerunt omnia q̄ predicta sunt. **Mouissimo** autem tempore reuerteris ad dominū deum tuum z audias vocem eius: quia deus misericors domin⁹ deus tu⁹ est. **Nō** dimittet te nec omnino delebit neq̄ obliuiscet pacti i q̄ iurauit patribus tuis. **Interroga** de dieb⁹ antiq̄s q̄ fuerūt añ te ex die quo creauit d̄ns deus hoīem sup̄ terrā: a summo celi vsq̄ ad summū ei⁹ si facta est aliquando huiusmodi res: aut vnquā

i. **Caue** neq̄n̄. **Hic** p̄r̄ circa legislatorē describit̄ severitatis rigor: ne rōe sue pietatis insolescerent: z ad idolatriā declinaret. z h̄ est q̄d̄ d̄r. **Caue** neq̄n̄ obliuiscaris pacti d̄ni. i. legis que p̄rio p̄cepto phibet ydolatriam. **h̄**

k. **Quia** d̄ns de⁹ tuus ignis est. i. acrit̄ puniens: sicut ignis inter elemēta est maḡ actiu⁹. z q̄ ista pena nō solū eis erat inferenda: s̄ etiā posterz eoz si ad ydolatriā declinaret: iō subdit̄. **Si** genueritis filios zc. sequitur.

l. **Te**stes inuoco. bo. cc. z terram. i. oēs creaturas intellectualē in celo z in terra exntem: q̄a sola creatura intellectualis p̄t̄ p̄rie testificari: z exp̄mit̄ cōsequenter multas penas. **P̄ria** est plurimoz mors siue p̄ditio cū dicit̄. **Cito** perituros vos. sc̄do d̄ terra eiectio: ibi. **Nō** habitabitis zc. tertia iter infideles dispsio: ibi. **Atq̄** disperget. q̄ta ydolatrie fuit⁹ z subiectio: ibi. **Ib̄iq̄** seruietis zc. **De**urū q̄ cū dei iusticia sp̄ currit̄ mia: iō p̄r̄ p̄mit̄tit eis pene remissio nē: si agāt verā p̄niam cū d̄r. a. **Cunq̄** q̄s̄ erit̄ ibi d̄m zc. z p̄z l̄ra. b. **Interroga** de dieb⁹ antiq̄s. **Hic** p̄r̄ p̄dicta de legislatoris em̄nētia replicat̄ breuiter vt eā me morie firmi⁹ imp̄manēt. et p̄ de benignitate z familiaritate legislatoris: cū d̄r. b. **Interroga** de die antiq̄. i. de his q̄ facta sunt ab antiq̄. **h̄**

i. **Summo** celo vsq̄ ad summū ei⁹. i. ab oī creatura q̄ celi ambitur cōtinet̄. d. **Si** facta est aliquā huiusmodi res. i. tanta dei benignolētia oīsa alteri p̄p̄to. **h̄** o. q̄

Et audiret populus vocem dei loquentis. dādo sibi immedate mandata. **S**icut tu audisti et vidisti. In hebreo h̄. Et vixisti. q. d. hoc nō est factū alteri pplo. Cōsequēter repetit de pietate legislatoris in educationē ppli de egypto cū dī. **G** Si fecit deus. s. alteri pplo h̄. **O** ingre. et tol. sibi gēte. sic p̄ effectū suēvntz ingressus ē egyptū vt te inde tolleret. **P**er tentationes p̄ mandando pharaōi simpliciter vt bo vt te dimitteret vt h̄. **E**ro. v. q̄si tentās si dimitteret ppplm absqz flagello. **S**igna. q̄ dedit sibi eri p̄ moysen: vt sibi crederet q̄ esset nūcius dei sicut fuit versio virge in serpentē et sisia. **A**lterqz portenta. i. plagas egypto illatas. **P**er pugnaz et robustam manū r̄. s. i mari rubro fm q̄ dī. **E**rodi. xiiij. **D**ns pugnabit p̄ nobis r̄. **E**t horribiles visiones. fm q̄ h̄. **S**ap. xvij. **D**usus maloz somnioz turbaverūt eos r̄. **D**e celo te fecit audire voces suam. h̄ accipit celū aerē q̄ vox illa forma bā in cacumie montis synai immediate a deo vel ministerio angelico: et audiebat a pplo exāte circa pedē mōtis. **C**onsequenter repetit de terrore ptātis cū dī. **E**t in terra oñdit tibi ignem suū maximū q̄ erat valde terribil. vt h̄. **E**ro. xix. **Q**uia dilexit patres tuos. hoc inducitur ad oñdendum q̄ ista beneficia deus nō fecit filiis isrl̄ p̄pter bonitatē eoz h̄. p̄p̄ merita patz: abraā ysaac: et iacob. **S**icut cernis in p̄nti die de fra seon et og data tibi. Cōsequēter ex p̄dictis concludit q̄ latrā solli deo sit impendēda: xū dī. **S**icut h̄ hodie r̄. scdo q̄ ei lex sit custodiēda cū dī. **C**ust. p̄ce. ei. et p̄ lra. **T**ūc sepavit. vidēs em̄ moyses iminē mortē suā sepavit tres civitates trās iordanē vt possent ibi refugere et saluari q̄ absqz inimicitijs et a casu primū occiderēt: et p̄ lra. **S**ciendū tñ q̄ iste civitates nō fuerūt simpliciter determinate ad refugium q̄ usqz alie tres fuerūt institute in terra chanaā: put dictū fuit. **N**umeri. xxxv. vbi etiā determinatū fuit q̄ et q̄lter deberēt saluari: et q̄ nō. **I**sta est lex. **H**ic ponit cōclusio intenta in h̄ ca. ad hoc em̄ replicavit legis dationez declarādo eminentiā legis et legislatoris vt p̄ h̄ redderent filij isrl̄ attēti ad intelligendū et retinendū legē q̄ erat replēcanda et declaranda ca. sequenti. **I**sta est lex. quā p̄posuit moyses l. ca. sequenti. **E**t hęc testimonia. p̄ legē em̄ intelligunt p̄cepta decalogi p̄ testimonia intelliguntur alia p̄cepta moralia. **E**t ceremonie. p̄ hoc intelligunt ceremonias

illa precepta que ordināt hoīem ad cultū dei. **A**lterqz iudicia que ordinant ad instū convictū cū primo. **T**agitur eē tps hui⁹ explanatōis cū dī. **Q**ui egressi sunt de egypto. et locus ibi trās iordanē r̄. et q̄lter fuit acq̄sit⁹ cum s̄dit. **F**ilij qz isrl̄ egressi de egypto possederūt terram eius r̄.

In ca. iij. vbi dī in postilla. **D**e forte elevatis oculi i celū r̄.

Additio. j.

Dns v̄ sufficiens rō in proposito quā postillator hic assignat dicens: q̄ si creature humane nō d̄ impedī latrā multo minus corpib⁹ celestib⁹ que p̄pter hoiez sunt scā. **P**rimo q̄a non erat novuz his q̄bus loq̄batur q̄ motus celli esset ordinat⁹ ad cōpletionē numeri electoz: et q̄ ip̄o p̄plero cessaret non em̄ h̄ h̄ ex antē d̄via i lege moysayca p̄nta quā ille pplis recipe tenebat si pot⁹ ex antē no. re. q̄d erat eis ignozuz v̄ nō p̄dca nō p̄cludebat eis q̄ medū hui⁹ cōsequētie ignorabant. scdo q̄a posito q̄ motus celli ordinetur ad cōpletionem numeri electozum. ex hoc non tollitur quā hui⁹modi motus habeat efficacitā in his inferioribus magis q̄ alie creature: q̄ similitudines h̄ phibet vt iumentoz amū et reptiliū: et h̄mōi. **E**t iō ex h̄ q̄ alijs creatur⁹ inferiorib⁹ phibetur cultus latrā impēdī nō sequit⁹ q̄ tal cult⁹ nō deberet impēdī corpib⁹ celestib⁹ que

quā dñs deus tuus daturus est tibi. **T**ūc separavit moyses tres civitates trās iordanē ad orientālē plagā: vt confugiat ad eas q̄ occiderit nolēs primū suū nec fuerit sibi inimicus añ vnuz et alterz diē: et ad haz aliqz vrbū possit evadere bosoz in solitudine q̄ sita est i terra cāpestri de tribu ruben. et ramoth i galaad q̄ est i tribu gad: et golā i basan que ē in tribu manasse. **I**sta est lex quā p̄posuit moyses coram filiis isrl̄: et h̄ testimonia et ceremonie atqz iudicia que locutus est ad filios israel q̄n egressi sunt de egypto trans iordanē i val le cōtra phanū phogor in terra seon regis amorrei q̄ habitavit in esebon quem percussit moyses. **F**ilij quoqz israel egressi ex egypto possederunt terram eius et terram og regis basan duozū regum amorroz qui erāt trans iordanē ad solis ortum ab aroer q̄ sita est sup ripā torētis arnō vsqz ad montē sanir q̄ est et hermō oēz planiciē trās iordanē ad orientālē plagā vsqz ad mare solitudinis et vsqz ad radices montis phasga.

sunt altioris et maioris efficacie. scdo q̄ fm sc̄m Tho. i. p̄p̄ ma pte. q. lxx. ar. liij. i r̄sione ad sc̄oz arg. **N**ihil phibz dicit q̄ dignior creatura scā sit p̄pter inferiorē: nō fm q̄ in se cōsiderat: h̄ fm q̄ ordinat⁹ ad integritatē vniuersi: et ideo dato q̄ corpa celestia p̄pter hoiez sint scā ex h̄ nō tollit q̄ sint digniora: vt p̄ consequens eis aliquis cultus impēderetur a suis inferioribus: p̄sertim ab hominib⁹ q̄ tp̄alia principaliter sequunt⁹: in quib⁹ celestia corpa euidentē habent effectus: vñ aliter v̄ dēf̄ d̄cendū hic. **A**d q̄d sciendū est. q̄ vbi trāslatio nostra habet: q̄ creavit dñs de⁹ in ministeriū cūctis gētib⁹: hebraica lra h̄z. **Q**ue distribuit dñs deus tuus cunctis gētib⁹. cuius sensus fm quosdam hebreoz expositores est: q̄ sicut de⁹ deputavit ad custodias singulaz gētiū singulos angelos. vt patet **D**anie. x. cap. de p̄ncipe regni persay: et de p̄ncipe regni grecoz: sic et singulis gētib⁹ deputavit singula astra: q̄bus tales gētes exhibebant cultū: q̄d sane intelligendū est prout i glo sa tradit⁹: et est august. vbi dicit sic. **N**ō ita dicit⁹ est: vt t̄qz deus p̄cepit ea. s. astra a ceteris gētib⁹ colī: et a populo suo non colī: sed quia p̄sciverat gentes culturā eis exhibī

Deuteronomium

turas. et tamē presciēs creatur: populū eē suū futurū eē pre
sciuit q̄ ista non coleret. hec in glo. unde cōuenienter ime-
diatē subiungit: vos autē tulit dñs et eduxit de fornace fer-
rea egypti: vt haberet populū hereditariū. q. d. vos nō im-
merito estis subtrahendi a cultura corpōz celestīū quam
cetere gētes eis exhibent quia a solo deo
educti fuistis de for-
nace rē. vt immobi-
liter adheret solī dō
tanq̄ ppls heredita-
rius.

In eodē c. iij. vbi
dñs in postilla. Sicut
tu audisti et vidisti.

Additio. ij.
In hebreo h̄r.
Sicut tu au-
disti et vidisti.

Est sensus: q̄a a secul
nō est auditū q̄ aliq̄
ppls totus sit audi-
re vocē dei loquētis
dum esset in hac vita
sicut infra. v. ca. dicit
Quid ē ois caro vt
audiāt vocem dei vt
uētis: qui de medio
ignis loquit: sic nos
audim⁹: et possit vi-
uere licet em̄ aliqui
demonēs vel falsos
deos colētes audiāt
vocēz deoz suoz vel fingāt se audire: nunq̄ tñ a toto p̄plo
p̄sertim cū sit magn⁹: s̄lē dñs fieri et ideo dñs. Interroga a di-
ebus antiq̄s. si facta est aliq̄ huiuscemodī res. s. q̄ popu-
lus in hac vita audiret vocem dei.

Replica correctorij contra Burgen.

In ca. iij. deuteronomij vbi postillator dicit q̄ cor-
poribus celestib⁹ cult⁹ latrie phibet exhiberi: ea ra-
tione q̄ phibet impendi humane creature: quā ra-
tionem cōfirmat: eo q̄ corpa celestia tanq̄ minoris p̄fecti-
onis in obsequiū hoīm sunt creata rē. P̄uic rōni se oppo-
nū Burgēs asserēs eā nō sufficere: p̄uic q̄ p̄ auctoritatez
nouī testamenti cōfirmata: sc̄do q̄ dicit corpa celestia esse
altioris et maioris efficacie: ideo negat cōsequentia postil.
Et illud sc̄dm̄ dicitū cōfirmat p̄ sc̄m̄ Tho. p̄ma p̄e. q. lxx.
ar. iij. in r̄sione ad sc̄dm̄ arg. putauit Burg. q̄ rō nō p̄clu-
deret iudeis: s̄ si v̄tus rōnis postillatoris inspicit: nō solū
iudeo v̄z et pagano et cuilibet lumine recte rōnis v̄enti
cōcludit. Quis v̄tes rē rōnis dictamine respiciētis ad or-
dinem essentialis em̄nētie: audebit negare cōsequentia il-
lam latria nō debet impendi hoī: igit nulli corp̄ celestī cū
talīs p̄ntia teneat p̄ locū a maiorī destructiue: q̄ locus sui
datur in regula cōi. Si illd̄ q̄ magis v̄t inesse nō uest: nec
illud q̄ min⁹: cū igit latria impendit alicui rōne p̄fectio-
nis essentialis: si igit nō impendit hoī: q̄ est essentialiter p̄-
fectior et dignior: nō mō corp̄ celestī s̄ et toti celo: minus
impendet corp̄ celestī cuiusq̄. P̄t̄ hō p̄fectior sit essen-
tialiter celo nō indiget p̄batōe. q̄ ei⁹ oppositū sapit mul-
tos errores p̄sius dānatos: et qlibet v̄ens recta rōne iudi-
cabit sb̄am rōnalez cōtialiter p̄fectiorē sb̄a nō rōnali: hō
at̄ est rōnalis sb̄a: celū nō ap̄d autēnticos phos: q̄ celi aiaz
dicūt celo cōiungi fm̄ opari nō fm̄ esse. v̄i celū nō dī rati-
onale: s̄ a rōnali moueri de q̄ als erit fm̄o. nec valz q̄ bur-
gen. adducit. q̄ v̄icz iudei nō recipiūt nouū testamentum
igit in expositiōe ve. te. insufficienter assumit i expositiōe
lege moſayca nō h̄r: igit incōuenienter assumit i expositiōe
face scripture. Burg em̄ et iudei videre p̄nt ex lege moſay-
ca: q̄ sol et luna sunt in ministeriū hoīm creata: v̄z Gen. j.
et eadē lege videre p̄nt resurrectionē moꝝoz finalē retri-

butionem et remunerationē iustoz et p̄ncipiū electoz et cō-
plementū. q̄bus sil cōportatis videre p̄nt rē rōe dirigēte
id q̄ postillator de nouo te. assumpsit: et q̄ ex Gen. p̄n-
cipio h̄nt corpa celestia creata: recta rōne h̄re debēt ea fm̄
se fore trāsitoria. ex q̄b⁹ oibus cōcludit cultū latrie eis ex-

deos alienos in conspectu
meo. **N**on facies tibi scul-
ptile nec similitudinē om-
nium que in celo sunt desu-
per et que in terra deorsum
et que versant in aquis sub
terra. **N**on adorabis ea et
non coles. **E**go enim sum
domin⁹ deus tuus: deus
emulator reddens iniqui-
tatem patrum super filios
in tertiam et q̄rtam genera-
tionem his qui oderūt me
et faciens misericordiaz in
multa milia: diligentibus
me et custodientibus prece-
pta mea. **N**on usurpabis
nomen domini dei tui fru-
stra: q̄a nō erit impunitus
q̄ sup̄ re vana nomen eius
assumpsit. **O**bserva diez

hiberi nō debē. imo
min⁹ q̄ h̄uane crea-
ture rōne p̄fectionis
essentialis. **A**udeo et
dicere q̄ min⁹ q̄ in-
mētis eadē rōne: nā
oē formaliter viuuz
etiā si musca est cō-
tialiter p̄fectior celo
nec influētia corpōz
celestīū arguit eoz p̄-
fectionē specificaz v̄l
tra formaliter viuētia.
stat em̄ in causis
equocis maxie p̄tia-
libus effectū eē spe-
cifice p̄fectiorē sua
cā: vel ecōuerso. nec
deductio facti Tho.
quam burg. adducit
valet p̄ scolā em̄ Pa-
risiensē reprobaf:
et ad errorē reducif:
q̄ celū sit dign⁹ ho-
mine. nā est sit dig-
ni⁹ i genere corpōz:
nō tñ i genere viuē-
tīū: sup̄ totā em̄ lati-

tudinē p̄fectionis sb̄e corp̄e sb̄a aiata et maxime rōnalis
addit cōtialē p̄fectionē: nec influx⁹ vel efficiētia manife-
sta corp̄ celestīū i inferiora arguit p̄fectiōez vel dignitatē
cōtialē. Nā ignis manifestā h̄z efficiētia ad hoiez cōbu-
rendū: tñ nō est dignior hoie. nec valet expō Burg. quam
addit q̄ innitit fabule paganoz et iudeoz dicentiū. Sin-
gulis gētib⁹ singula astra sicut singulos angelos p̄side-
re q̄ fictum est.

Caplm. v.

Ocauitq̄ moyses. **H**ic incipit sc̄da ps p̄ncipalis li-
bri in q̄ incipit explicatio legis et ei⁹ explanatio: et p̄
replicat decalogi precepta q̄ p̄prie dicunt lex: sc̄do
alia ad legē p̄nētia. vj. ca. Circa p̄mū moyses p̄io ponit
quoddā p̄ambulū: sc̄do exequit̄ propositū ibi. Et ait ego
dñs rē. **P**reambulū at̄ est explicatio modi p̄ quē deus de-
dit p̄cepta decalogi: et h̄ notat cū dñs. **D**ñs de⁹ noster
pepi. no. sedus. i. decē p̄cepta decalogi q̄ ab eo fuerūt data
immediate. **N**ō cū p̄rib⁹ no. inijt pactū. i. legē dataz.
q̄ nō legit ea dedisse abraā ysaac et iacob. **S**ed no. q̄
imp. su. q. d. ex hoc de eius custodia magis eē solliciti de-
bemus. **F**acie ad faciē. locut⁹ ē nobis. i. absq̄ medio
q̄rum ad plationē. x. p̄ceptoz: verūtū q̄ alia p̄cepta non
sic fuerūt tradita p̄plo s̄ mediāte moſe: ideo sequit̄.
Ego sequester et medi⁹ rē. annūciando vobis alia q̄ ab
eo recepi: et cā hui⁹ mediatiōis sb̄oif. **T**imuitis em̄
ignē rē. timore em̄ p̄cussi petierūt: q̄ solus moſes audirz
verba dei et eis referret. vt h̄r. Exo. xx. ca. **E**t ait. **H**ic
p̄nt ponit replicatio. x. p̄ceptoz ex ore dei dato: in q̄ p̄io
oñdit dei loquētis sublimitas sine auctas. sc̄do ppli andi-
entis fragilitas: ibi. Vos autē. Circa p̄mū dicit. Et ait. s.
ipe deus. **E**go dñs deus tu⁹ p̄ creationē et gubernatō-
nem. **Q**ui eduxit te de terra egypti. vt esses mihi ser-
uus et non homini. quasi diceret. ex his patet q̄ in omni-
bus debes obedire mihi: et in quibus debeat esse ista obe-
dientia: consequenter explicat dicēs.
Non habebis deos alienos rē. et ponunt consequenter
alia p̄cepta decalogi eodē ordie et fere sb̄ eis dē sb̄is: sicut
ponunt Exo. xx. et iō p̄rāleo: q̄ ibi dñs fuit qliter ista p̄-
cepta distinguunt et exponunt fm̄ doctores cat. et hebreos.

Mos autē. Hic dñr describit audiētis ppli fragilitas vbi pmo describit timor: populi: scdo approbatio dei: ibi. Qd cū audisset dñs. Circa primū sciendū: q̄ hūana fragilitas non p̄t bene sustinere sublimitatē dei. vñ daniel ex apparitōe angeli iuxta se corruit i terrā: vt bñ Dañ. x. z eo dem mō h̄ pplus ex sblimitate diuini sermonis territ⁹ z debilitatus perijt hūiliter q̄ solus moyses qui erat p̄fectior z deo familiarior: yba dei audivit: z eis referret z q̄ pati erāt illi obedire sicut nūcio dei: et z patz lra. **M**o cū audisset. Hic dñr describit approbatio dei z iō s̄dit. **H**o s̄n oia sunt locuti. petētes audire mandata dei p̄ internūciū. cui⁹ causa s̄dit p̄. Quis det eis talem h̄ie mentē zc. q. d. H̄ est mibi placitū s. q̄ timeat dñs. z ei⁹ mādata recipiāt humiliter: z observent nō solū audita a deo imediate: sicut sunt precepta decalogi s̄ etiā eis denūciata p̄ nūcios ex pte dei: sic p̄ moysen z alios p̄phetas. q̄. **M**o declinabit̄ nec ad dexterā neqz ad sinistrā. i. p̄ aliq̄ p̄spitate obtinenda vel aduersitate evitāda. Cetera patent ex dictis. **In ca. v. vbi dicit̄ i postill. Et p̄ replicat̄ decalogi p̄cepta que pp̄te dicunt̄ lex.**

Additio. j. **H**ec p̄cepta decalogi q̄ i hoc loco ponūtur pp̄te dicunt̄ lex preceptū tñ de dilectiōe dei qd̄ ponit̄ h̄ z plene exprimit̄ in c. sequenti. s. sexto. i. q̄ tota lex p̄det z pp̄be: vt habet̄ Mat̄. xxij. non min⁹ pp̄rie lex d̄z dicit̄. cū sit primū z p̄cipale tot⁹ legis. tāq̄ illud in qd̄ cetera p̄cepta ordinant̄. q̄a vt ap̄lus dicit̄. j. **T**himo. j. Finis p̄cepti est charitas. **V**ñ hec distinctio prima postillatoris videt̄ inconvētiēter deā specialiter q̄rtum ad scdm̄ mēbz qd̄ comprehendit̄ sextum capitulū. Circa qd̄ melius z veri⁹ diceret̄ q̄ in eo ponunt̄ prima p̄cepta fidei. z maximū z p̄ncipolissimū legis mādatum cum quibusdam alijs ad legem p̄tinentibus prout in eo caplō parebit̄.

In eo. c. v. vbi d̄z in postill. z ponunt̄ p̄r aliq̄ p̄cepta decalogi eodē ordie z sere s̄ eis dē ybis sic ponūt̄ Exo. xx. c.

Doctores hebreoz q̄ nimis lras **A**dditio. ij. **D**sequunt̄ asserūt aliquā varietatem esse inter p̄cepta decalogi que ponunt̄. s. Exo. xx. z precepta decalogi que h̄ ponunt̄ specialiter i precepto de observatōe sabbati de quo in prima traditione d̄r. **M**emento vt diē sabbati sanctifices. et in scda traditōe. s. i hoc cap. vbi d̄r. **O**bserva diē sabbati inter q̄ verba dissimilia asserunt̄ eē magnā d̄iaz dicit̄. n. q̄ cū d̄r. **M**emento. in p̄is ē p̄ceptū affirmatiū in q̄ p̄cipit̄ q̄ h̄ sit memor ad sanctificā dum illū d̄e: itaqz si q̄s nihil opis fuisset faceret in diē sabbati. z tñ h̄ret in memoria q̄ illa diē ē sanctificanda. z vt sabbatum. eēt transgressor illius mandati affirmatiū p̄ omissionē s̄t̄ si q̄s h̄ret in memoria diē sabbati z sanctificaret eū faciendo eū sollemnē. z tñ cū h̄ q̄cōp̄ opis fuisset faceret: nō esset transgressor p̄mi p̄cepti affirmatiū i quo d̄r. **M**emento. s̄ eēt transgressor scdi. s. **O**bserva. Cōsequēter ad p̄dicta dicit̄ qz vt moyses q̄ fidelissim⁹ i tota domo dei est: non vñ false repetisse huiusmodi p̄cepta. sc̄o dicit̄ q̄ h̄ duo yba. s̄ memento z observa fuerūt a deo prolata s̄t̄ z s̄t̄ sub p̄p̄is litteris z sillabvtrinisqz vbi qd̄ est ineffabile qz p̄ oipotentiā diuī nā h̄ dicit̄ esse factū z qz moyses nō poterat h̄ facere ybo nec septo. iō i p̄ma traditōe sc̄psit. **M**emento. in scda vō **O**bserva. In quo loco altercatō hebreorum dicitur frivola: tum quia vbi dicit̄. **M**emento. statim prohibet opa fuilla dices. **N**ō facietis op⁹ zc. z sic etiam tradit̄ ibi rōnē negatiū p̄cepti. z in h̄ loco vbi d̄r. **O**bserva diē sabbati. statim seq̄t̄. **V**t sanctifices eū zc. qd̄ pertinet ad h̄ vt h̄ vacet diuinit̄ in sabbato qd̄ est affirmatiū. tñ qz moyses etsi nō potuerit simul z semel duo yba dissimilia proferre potuisset tñ tradere ista p̄cepta dicendo. **M**emento z observa diē sabbati. z sic magz cōformaret̄ diuic locutiōi q̄ dicēdo vnū z omittēdo aliud. Et norandū q̄ h̄ distinctio ab alijs assiḡta iter mēto z obfua. facit valde s̄ eos i expositōe illi⁹ vbi Malach. vi. vbi d̄r. **M**emento legi moysi.

dñs deus n̄r maiestatem z magnitudinē suā. **E**locem eñ ei⁹ audiūim⁹ de medio ignis: z pbauim⁹ hodie q̄ loq̄ntē deo cū hōie vixerit homo. Cur ḡ moriemur et deuorabit nos ignis h̄ maximus **S**i eñ audierimus vltra vocē dñi dei n̄ri moriemur. **Q**uid est ois caro vt audiat vocē dei viuētis qui de medio ignis loquitur sicut nos audiūimus z possit viuere. **T**u magis accede z audi cūcta q̄ dixerit dñs deus noster tibi loqueris ad nos z nos audientes faciemus ea. **Q**uod cū audisset dñs: ait ad me **A**udiui vocē x̄boz populi huius q̄ locuti sunt tibi. **B**ene omnia sunt locuti. **Q**uis det talē eos habere mentē vt timeant me z custodiant vniuersa mādata mea i omi tpe: vt bñ sit eis z filijs eoz in sempiternū. **E**lade ḡ z dic eis. **R**euerimini in tentoria v̄ra. **T**u **X**o hic sta mecū: z loq̄r tibi omnia mādata z ceremonias atqz iudicia que doceb̄ eos vt faciāt ea i terra quam dabo illis in possessionem. **C**ustodite igit̄ z facite que p̄cepit dñs deus vobis. **N**on declinabit̄ neqz ad dextrā neqz ad sinistrā. sed p̄ viā quā p̄cepit domin⁹ deus vester ambulabit̄. vt viuatis z bene sit vobis. z protelentur dies vestri in terra possessionis vestre.

rōnē negatiū p̄cepti. z in h̄ loco vbi d̄r. **O**bserva diē sabbati. statim seq̄t̄. **V**t sanctifices eū zc. qd̄ pertinet ad h̄ vt h̄ vacet diuinit̄ in sabbato qd̄ est affirmatiū. tñ qz moyses etsi nō potuerit simul z semel duo yba dissimilia proferre potuisset tñ tradere ista p̄cepta dicendo. **M**emento z observa diē sabbati. z sic magz cōformaret̄ diuic locutiōi q̄ dicēdo vnū z omittēdo aliud. Et norandū q̄ h̄ distinctio ab alijs assiḡta iter mēto z obfua. facit valde s̄ eos i expositōe illi⁹ vbi Malach. vi. vbi d̄r. **M**emento legi moysi.

Deuteronomium

propt deo dicit ibidem declarabit.

In capitulo. v. ubi dicit in postilla. Cuius causa subdit
Quis det eos talem habere mentem? **A**dditio. iij.

H qd dicit. Quis det eos talē hē mēte: nō solum
intelligit. qd eēt hūplacitū deo vt deū timerēt zc. sed
etiaz icludit qd

H pēder etiaz a p̄tate
hūana p libez arbi-
triu. iuxta illd Eccl.
xv. ca. Deus creauit
hoiem z reliq̄t eū in
manib⁹ cōsiliū sui. in
uanū em aliq̄s dicēt
optando. Quis det
vt h fiat. si illd opta-
tum esset omnino in
p̄tate oprantis.

In ca. v. ubi dicit in
postil. Nō declinabi-
tis ad dextrā neq̄ ad
sinistrā. **A**ddi. iij.

H em qd dicit
Nō declinabi-
tis ad dextrā
neq̄ ad sinistrā. p̄bi-
bet declinatio ab ob-
seruatiā p̄ceptorū nō
soluz cā p̄spicit. vel
aduersitatē. h etia ne
ex aliq̄ alia cā dente-

tur ab intentione legislatoris ad vnā p̄tē nec ad aliā: sicut
cū dicit. i. denf. iij. ca. Nō adiciet sup v̄bū qd ego p̄cipio
nec minuat: z iste sensus v̄ cōprehendere p̄mū z maḡ p̄-
tinere ad sensuz s̄alē. nā qd dextrā itelligat. p̄spitas. z p̄
sinistrā aduersitas. v̄ p̄tinere ad mysticā expositionē zc.

Replica correctorij contra Burgensem.

In q̄nto ca. distinguit postillator p̄cepta decalogi a
p̄ceptis dilectōis dei z p̄mū p̄ h qd decalog⁹ p̄p̄te
dicitur dilectōis at finis z p̄ncipiū ē decalogi: in quaz
decalog⁹ ordinat. put innuit in. vj. ca. hui⁹. hāc distinctio
nem egregerēs Burg. dicit p̄ceptū dilectionis dici debere
legem p̄p̄issime. cū sit p̄mū z maximū p̄ceptū i lege ad
qd oia p̄cepta ordinant. iuxta illd apli. Finis p̄cepti ē ca-
ritas. h at argumentū bur. tēratū ē. laborās in iniquitate:
nam postillator p̄ suā distinctionē nō negat qd p̄ceptū di-
lectionis sit maximū p̄ceptū in lege contentū. qd saluator
sic r̄ndit q̄rēt de maḡ mādato i lege. verūtū nō sequit qd
Burg. intēdit. qd p̄ntia nō valet. h ē mandatū magnū i le-
ge. igit z p̄p̄te lex. qd multa cōtinent in lege. qd h legē p̄p̄te
acceptā p aplm distinguūt. ad Gal. iij. ubi apls ondere p̄
p̄tiam legis acceptionē dicit. p legē nō eēt iusticiā h p̄ fidē
dicit etia legē p̄pter trāsgressionē positā. z multa s̄ilia. put
in suis eplis videri p̄t. qd p̄p̄te dilectioni nō cōueniunt. qd
v̄tq̄ dilectō iusticiā ē. vt distinguūt h legē. qd qd diligit vn⁹
efficit cū eo sp̄s. qd sine p̄fecta iusticiā nō sit etia dilectio
nō est p̄pter trāsgressionē. imo sit recte rationi cōplantata
in augelo z hoie an trāsgressionē. sic igit accipiēdo legem
put apls distinguūt a p̄missione z fidē formata qd est dile-
ctio. p̄p̄te lex nō est. q̄uis i lege p̄cipaliter vt finis inten-
datur. sicut z p̄missio qd in lege p̄rib⁹ scā ē: lex dici nō me-
retur s̄ili rōne. Frustra igit bur. postillatorē notauit. qd cir-
ca ca. vj. in qd h maximū p̄ceptū p̄tinet breuē se expediri
ponēs tñ ad intellectū necessāria. qd nō erat sui p̄positi scri-
bere tractat quēadmodū bur. z aliq̄ h solū ordinare postil-
lam s̄alis sensus sufficiēter declaratiā. **C**a. vj.

H Ec sunt p̄cepta. Dic p̄r agit de p̄ceptis alijs a p̄ce-
ptis decalogi. Et p̄mo de p̄cepti h mōi ponit exhor-
tatio generalis. scdo explicatio specialis: ibi. Audi
isrl. Circa p̄mū dicit. **H**ec s̄ p̄cepta z cēmonie atq̄ iu-
dicia. qd i h mōi p̄ceptis aliq̄ sunt circa mores z dicunt p̄-
cepta. aliq̄ circa modū colēdi deū z dicunt cēmonie. ali-

qua circa iustū hois cōsuetū. z dicunt iudicialia.

H Et faciatis ea in terra. qd aliq̄ eoz obligabāt tñ in ter-
ra illa. z aliq̄ extra illā terrā fieri nō poterāt. vt dictum fuit
Nume. xxxij. **Q**ue ego p̄cipio tibi z filijs tuis. qd
obligabat futuros sicut z p̄ntes. **H** Et plongenē zc. h

tus est dominus deus pa-
trum tuorum tibi terraz la-
cte z melle manantem Au-
di israel. Dominus deus
noster deus vnus est. Bi-
liges dominum deū tuum
ex toto corde tuo: z ex to-
ta anima tua. z ex tota for-
titudine tua. Eruntq̄ ver-
ba hec que ego precipio ti-
bi hodie i corde tuo: z nar-
rabis ea filijs tuis. et me-
ditaberis sedens in domo
tua: z ambulans in itinere
dormiens atq̄ consurgēs
et ligabis ea quasi signum
in manu tua: eruntq̄ z mo-

est vn⁹ effect⁹ obser-
uande legis. vt dictū
est. s̄. iij. ca. Et mul-
tipliceris ampli⁹ nu-
mero z p̄tate. **C**e-
Audi isrl. Nō p̄ter
ponit explicatio illo-
rum p̄ceptorū qd sunt
alia a p̄ceptis decalo-
gi. qd sunt in duplici
gradu. qd aliq̄ se hnt
ad p̄cepta decalogi:
sic p̄cipia eoz. aliq̄
at se hnt ad ea sic qd
dam cōclusiōes eli-
cite ex p̄dictis decala-
logi. Illa at qd se hnt
vt p̄cipia. s̄ dilectō
nis p̄cepta. Cui⁹ rō ē
qd i agibilib⁹ finis hz
rōnē p̄cipij. p̄cepta
at dilectōis sūt fines
p̄ceptorū decalogi
sicut patz manifeste
qd tria p̄mā p̄cepta

ordinant sic ad finē ad dilectōes dei. Illa v̄o. vij. ad dile-
ctionē p̄mū z iō dicit saluator. Mat. xxij. qd i duob⁹ p̄ce-
ptis dilectōis tota lex p̄det z p̄p̄te. sicut ex fine. z apls. j.
Thimo. j. Finis p̄cepti ē charitas. Illa at p̄cepta a p̄ce-
ptis dilectōis z p̄cepti decalogi sūt qd qdā cōclusiōes eli-
cite ex p̄ceptis decalogi z p̄ p̄ntes qdā declaratiōes q̄lit p̄ce-
pta decalogi deant obfuarī. Itē sciendū qd dilectō p̄mū
ordinat finalit ad dilectōes dei ex qd seq̄t. qd p̄ceptū de dile-
ctione dei hz rōnē finis. z p̄ p̄ntes p̄cipij resp̄cū oim p̄ce-
ptorū. P̄mo qd agit de dei dilectōe qd ē finis: ad quē p̄cepta
decalogi ordinant. scdo de alijs p̄ceptis qd sunt cōclusiōes
qd ex p̄cipijs decalogi. eliciunt. xij. c. Circa p̄mū moyses
describit p̄ ea qd p̄tinet ad dei dilectionē. scdo isert cōclusio
nem intentā. xj. c. qd sic incipit. **A**ma itaq̄ dñm deū. Cir-
p̄mū moyses p̄ p̄ modū exhortatiōis describit p̄ceptū di-
lectōis q̄ntū ad diligēdi modū. scdo hui⁹ dilectōis multū
plex impedimentū z incitamentū: ipedimēta excludēdo
z incitamentū includēdo: ibi. Cūq̄ introdixerit. Circa p̄-
mū dicit. **A**udi isrl. i. attēde diligēter. qd ad illd qd s̄ dicit
tur tota lex finaliter ordinat. **H**is de⁹ n̄ de⁹ vn⁹ est
iō vnice sup oia z p̄fectissime diligēd⁹ est. z s̄ dicit hui⁹ dile-
ctionis mod⁹ cū dicit. **H**illi. do. de. tu. ex toto corde tuo
zc. i. ex toto motu volūtatis qd h designat noie cordis. qd si
cut cor mouet alia mēbra corpis. sic volūtas mouet anie-
potētiās ad act⁹ suos. **H** Et ex tota aia tua. i. ex toto in-
tellectu. z sensitino appetitu vt ex motu dilectōis intellect⁹
sit deo s̄ dicit⁹ maxie in his qd p̄tinet ad fidē. z appetit⁹ sen-
sitin⁹ sit fm ordinē dilectōis diuine regulat⁹. **H** Et ex to-
ta for. tua. p̄ quā designat vis extior executiua qd sit cū ex
diuina dilectōe act⁹ n̄ extior: exeq̄t imperiū volūtatis p̄m-
pre expedite. **H** Eruntq̄ v̄ba h. de dilectōe diuina. **I**
In corde tuo. ad firmitē retinendū. **M** Et nar. ea si. tuis
d dilectōe dei eos isomādo. **N** Et me. zc. i. tpe q̄et. **O**
Et ambu. zc. tpe laboris. **P** Dormiēs zc. in heb. h̄. Cu-
bās atz p̄surgēs. qd i igressu lecti ad dormiēdū. z i egressu
ad vigilandū dicit hō p̄ dilectōis cor suū reducē i deū. p̄t ec ex-
poni. Dormiēs fm trāsla. no. qd d h̄is circa qd sollicitat hō
i vigilia solēt i dormiēdo occurrē fātasimā. z sic sollicit⁹ i vi-
gilia de dilectōe dei. solēt p̄silia fātasimā occurrē i dormi-
tōe p̄t qd dicit p̄hs. j. ethi. qd i dormiētib⁹ meliora s̄ fantas-
mata studiosoz. i. ymosoz qd q̄ucūq̄. **Q** Et liga ea. q̄si

si. in ma. tna. i. i. opib. tuis. q. man. e organu organoz. iij. de aia. q. debet fieri ex charitate. **E**ritq. z mouebunt inter oculos tuos. i. nullo mo erit tibi obliuioni. sicut ho non obliuiscit rei q an oculos suos appendit. **S**cribesq. ea in limie zc. i. in ras domu tua. z extens recordaberis de dilectione. **I**n dei at b exponentes nimis fraliter dixerit passu istu q icipit ab illo loco Audi israel des de n. vii. e diliges dnm zc. vsq. hic. **I**n limie z ostijs domi. sicut passu illu de dilectioe dei q hf. j. xj. ca. q sic incipit. **S**i g obedierit mandatis meis q ego hodie precipio vob. vt diligatis dnm vsq. ibi. **E**t scribes ea sup portas z ianuas domus me incluse debant scribi in sedulis z i gari in brachio z sup fronte z poni i limie supiori domus z ad huc iudei b obfuar in plurib. locis q p dicit duo passus scribunt. in scedula que ponit i supiori limie ostij dom. **I**ntentio tñ legislatoris est. q sint in recordatione mo supradicto. **N**otandū eē q oia p dca de mo dilectiois diuine. nō sic pceptunt q sint sp i actu h i habitu. qz hō tenet sp hre charitatis habitū. q fm Aug. diuidit iter filios regni z pditionis. **C**ūq. intro du xerit. h pū ponū tur impedimēta z incitamenta p dicate dilectionis illa remouēdo. ista inducendo. **E**t p ponū ista put

contingūt hoi respectu sui. scdo respectu extranei vel aduersarij. c. vij. tercio respectu dei. c. viij. **P**ria i duas qz primo remouet impedimētū. scdo expmit incitamentū: ibi. **C**ustodi pcepta dñi. **C**irca pmū sciendū. q hō de penuria veniens ad magnā abundantiaz. ex h i semetipso solet deuari. z a dei amore retrahit z ipediti. fm q di. **G**reg. omel. xx. **T**āto qz a supno amore diluigit. qnto iserit delectat. z iō moyses timebat ne filij isrl exeuntes de tra deserta. z intrātes terrā pmissiois plenā oib. bonis. p h ab amore dei retrahēnt ppter h etiā dz in cātico. j. xxxij. **I**ncrassat e dilectus. z recalcitravit icrassat. impinguat. dilatat. dicit deus scōzē suū zc. iō pmonuit eos. ne ex tali affluentia auerterent a dei amore z ad ydolatriā cōuerterent. z h est qd dz. **C**ūq. iuduxerit te dñs zc. z enūeratis multis bōis mobilib. z immobilib. q hituri erāt filij isrl gē itulit. **C**ave diligēter ne obliuiscar. zc. **D**ñm deū tuū timeb. zc. ti more filiali. **E**t ipi futes. fuiture latric. **E**t p nō mē illi iurabis. ex h loco errauerūt aliq. iudei dicentes. q iuratio p nomē dñi erat frequēda eē sine nccitate. qd impbat saluator. **M**atth. v. dices. Nolite iurare oio. i. nō iu-

reals ex qlibet causa. qz hoc ad irreuerentiā nois dei pñaz h tñ ex cā nccaria. vt si occurrit necessitas aliqd affirmandi. iter hoies dz fieri p vitatē imobilē. qd fit iurādo p nomē dñi z in tali casu loquit h scriptura. **N**ō ibi. p. de. all. impendēdo eis cultū latric. **C**ūctaz gentiū q i circuitu vfo sunt. z idēz intelligendū ē de alijs aliaz gentiū a inde is remotaz. h p exēplo ponit illd quod erat xpianū. **N**ō tentab dñm deū tuū sicut tēstāti zc. h hac tentatioe qlit fit intelligendū. dcm fit **E**xo. xvij. **C**ustodi pcepta. finto impedimēto diuine dilectiois h ponit ei incitamentū. z p respectu subiecti xpianū scdo respectu filij q est qñ idē cū pte: ibi **C**ūq. interrogauerit z qz signū dilectiois ē exhibitio opis: vt dicit be. **G**reg. iō dz h. **C**ustodi pcepta dñi dei tui. zc. scz ex dilectioe z incitamentū ad h sdit cū dz. **P**t bñ sit tibi zc. z p zra. **C**ūq. interrogauerit. h ponit incitamentū amoris diuini respectu filij q ē qñ idēz cū pte qz in ipso remanet pē mortē qdammo. z iō dz ipm incitare ad dei dilectionez. et mādato z ei impletionē p bñficia pñb. scā. z h est qd dicit h **C**ū interrogauerit te filij tu. cras. i. impostex. **D**ices ei fui eram? fut tute quissima zc. **E**t edu. nos dñs de egypto i manu forti. hec exposita sunt. s.

uebuntur inter oculos tuos **s**cribesq. ea in limine z osti **i**s domus tue: cūq. intro **d**uxerit te dñs deus tuus in terrā p qua iurauit patribus tuis abraā ysaac et iacob: z dederit tibi ciuitates magnas z optimas qñ nō edificasti domos plēas multaz opum quas nō extruxisti: cisternas quas nō fudisti: vineta et oliueta q non plantasti: z comederis z saturatus fueris caue diligenter ne obliuiscaris domini dei tui q eduxit te de terra egypti de domo seruitutis. **T**imē deum tuum timebis z ipsi serues ac p nomen illius iurabis. **N**ō ibitis post deos alienos. **C**unctaz gentiū que in circuitu vestro sunt: quoniam deus emulator dominus deus tuus in medio tui ne quando irascatur furor domini dei tui contra te z auferat te de superficie terre: **n**on tentabis dominū deū tuum: sicut tēstāti in loco tentationis. **C**ustodi pcepta domini dei tui ac testimonia z ceremonias quas pcepit tibi: z fac quod placitum est z bonum in con-

spetu domini vt bene sit tibi. z ingressus possideas terraz optimam: de qua iurauit dominus patribus tuis vt deleteret omnes inimicos tuos coram te. sicut locutus est. **C**um interrogauerit te filius tuus cras: dicens quid sibi volunt testimonia hec et ceremonie atq. iudicia que pcepit dominus deus noster nobis dices ei. **S**erui eram? pharaonis in egypto z eduxit nos dominus de egypto i manu forti. fecitq. signa atq. prodigia magna z pessima in egypto contra pharaonem z omnem domum illius in conspectu nostro z eduxit nos inde vt introductis daret terram super qua iurauit patribus nr̄is. **P**recepitq. nobis dominus vt faciamus omnia legitima hec z timeam? dominum deum nostrum vt bene sit nobis cunctis diebus vite nostre sicut est hodie. **E**ritq. nr̄i misericors si custodierimus et fecerimus omnia precepta eius coram domino deo nostro sicut mādauit nobis. **P**recepitq. nō. vt fa. oia legi. hec ex dilectioe. **P**t bñ sit nob. qz p opa bona ex charitate scā acqritur grā in pñti. z glia i futuro iō sdit. **E**ritq. nr̄i misericors. **I**n ca. vij. vbi dicit in postilla. **A**udi israel. **A**dditō. **I**n hoc ca. ponunt duo legis pcepta. quoz vñū ē pñmū z principalissimū circa credēda. **A**udi isrl dñs de? vñ vñ est. **A**rticul? em de vnitare dei pñmū locū in simbolo tenet. scdm vō pceptū qd h ponit pñmū ē maximū circa agēda. **D**iligēs dñz deū tuū. vñ saluator. **M**atth. xxij. ca. h ē pñmū z maximū mandatū. z qz in hoz pceptoz expositione postillator valde breuiter videt se expediuisse. ideo circa eorum declarationē videt eē insistentum. **C**irca declarationem pñmi inquirendum pñma facie occurrit. que fuerit necessitas ponēdi hic istud pceptū de vnitare dei. vñstas em diuine essentie manifeste tradit i decalogo. quia a deo immediate fuit populo tradit. **E**xo di. xx. ca. z in precedenti ca. v. a **M**oyse repetitus. in vñusq. em decalogi preambulo dicit. **E**go sum dñs de? tuus qui te eduxi zc. in quo z p totū decalogum tam nomia qz verba q de deo dicunt sunt singularis numeri: in q man-

Deuteronomium

festis ostendit unitas dei. Si autem dicat quod hoc preceptum de unitate dei ponit ad excludendum pluralitatem deorum. circa quod multi errauerunt ut manichei et alij. Non videtur sufficere: nam pluralitas deorum manifeste excludit in precepto decalogi ubi dicitur. Non habebis deos alienos coram me. id est propter me. ut scilicet expositum est. et adhuc expressius. scilicet in ca. talis pluralitas excluditur. ubi est ibi. Scito quod hodie et cogita in corde tuo. quia dominus ipse est deus in celo sursum et in terra deorsum. et non sit alius ubi dominus videtur. quod unitas divina cum exclusione pluralitatis deorum intelligatur ex predictis et alijs in sacra scriptura preteritis exprimitur in hoc modo precepti. quod deus est unus et unitas quod huius deo attribuitur per quosdam excellentiam intelligatur sic. scilicet et unitas huius soli deo conveniat. si enim unitas quod hic soli deo attribuitur etiam creaturis posset convenire. sicut de uno puerilibus cum ente ceteris intelligitur sic superflue ponere in precepto. Sicut enim quod liber homo est unus homo: et quilibet equus est unus equus. sic quilibet deus est unus deus. ubi hoc modo non indigebat ut institueret tam preceptum et promulgaret. sed in hoc quod hic ponitur. ut preceptum pertinet ad fidem. et cum hoc permittitur. Audi israel. Fides enim est ex auditu: ad hominem. manifeste datur intelligi: quod unitas quod huius singulariter deo attribuitur. intelligitur deus sic. quod deus credatur maxime unus quod nulli rei create competit. Cuius ratio est nam secundum sanctum Thome in prima parte. q. xi. ar. iij. in corpore questionis. Cum unus sit ens indivisum ad hoc quod sit maxime unus oportet quod sit maxime ens et maxime indivisum. Constat autem quod deus est maxime ens: in quantum est ipsum esse subsistens omnibus modis in terminatum. et prima causa totius entis creati. sicut constat quod deus est ens maxime indivisum. in quantum non dividitur ne actu nec potentia. nec alio modo divisionis. sed omnibus modis est summe simplex. ubi oportet dicere. quod deus est maxime unus. sic quod nulli creature talis unitas competat. et ideo licet in decalogo et alijs locis scriptura de deo loquitur tanquam de uno excludendo pluralitatem deorum: nihilominus in fuit datum hoc preceptum exprimens divinam unitatem. ut talis unitas intelligatur singulariter deo conveniens modo predicto. ubi Bernardus in v. de consideratione. postquam posuit multiplicem modum unitatis quod in creaturis diversissimo de ingenit: de unitate dei sic dicit. Verum hec omnia quod ad illum summum unum. atque ut ita dicatur: unice unum. ubi unitatem consubstantialitatem facit. huius unum quod dicitur illorum si assimiles erit quodammodo unum. si compares nullo. hec ille. sed potest dici per predicta quod talis unitas quod huius attribuitur deo. sed sit vera. non tamen pertinet ad fidem. sicut apud omnes. nam deus esse unum modo predicto potest esse scitum per demonstrationem. ubi philosophus xij. Metaphis. hoc demonstrative induxerunt. put in secunda secunda. q. j. sanctus Thome. tradit art. v. in ratione ad quartum argu. Sed quod dominus cum eundem ibidem: quod multa per fidem tenemur de deo. quod naturali ratione philosophi investigare non poterat. puta circa providentiam eius et omnipotentiam et quod ipse solus sit colendus. quod omnia continentur sub articulo unitatis dei. hec ille. Sed autem quod predicta videantur pertinere sub articulo unitatis dei talis videtur esse. nam per fidem illud credimus esse unum deum. quod est omnipotens et omnibus providens. et quod solus est colendus. Quia enim quod in symbolo traduntur copulative intelliguntur esse credenda. Alterius circa hoc videtur attendendum. quod ex ista trina iteratione divini nominis cum dicitur. Dominus deus ubi dominus unus est. conveniens secundum veritatem catholice fidei. secundum quam unus deus in trinitate veneratur: intelligenda est trinitas personarum in divinis cum unitate essentie. si enim in predictis verbis moyses solus unitatem dei sine quocumque pluralitate credenda tradere voluisset: sufficere diceret. Audi israel deus vester unus est: vel dominus unus est. et sic dicens perfecte unitatem expressisset. semota quocumque pluralitate. sed in hac trina iteratione manifeste ostendit per superposita fidevera. quod est divinum est unum. ubi enim essentiale quod huius ponitur. scilicet est singularis numeri. tria vero nomina divina quod per modum suppositi significat pluralitatem trium personarum proprie ostendit. et sic talis unitas omnem aliam unitatem maxime transcendit. ubi Bernardus ubi. scilicet. In omnia quod unum recte dicitur arcem tenent unitas trinitatis: quod tres persone una substantia sunt. et ibidem. j. Hec abductur ab hac unitatis professione assertioe trium: cum in hac trinitate non recipiamus multipliciter. sic nec solitudo in unitate. Probrem cum dico unum. non me trinitas turbat. Numerus

enim quod essentia non multiplicat: non variat. non partit. rursus cum dico tria. non me arguit intuitus unitatis: quod illa quocumque tria seu illos tres. nec in confusione cogit. nec in singularitate redigit. hec ille. Que quod dicitur uba huius sancti doctoris bene videntur adaptari ubi proposito. scilicet cum dicitur. Audi israel. sed enim mysticum putat ipse dicit ibidem non ratione perspicuum est. sed fide persuasum. ubi. Audi israel. id est ex auditu crede. sed enim sacrum magnum est. nam quod pluralitas in unitate. et unitas in pluralitate sit. scrutari temeritas est: credere vero pietas. nosse vero vita eterna. Circa hoc etiam notandum est. quod hebrei quod ista precepta. scilicet. Audi israel. et diliges dominum deum tuum. cum magna solennitate bis in die recitant. dicitur bis verbis. scilicet. audi israel dominus deus unus deus unus. et ante incipiunt dicere. Diliges dominum deum tuum. imponunt sub silentio uba hebraica que dicitur. Sit benedictum nomen maiestatis regni eius in secula seculorum. quod tamen in alijs invocationibus divini nominis non dicitur. ex quo satis videtur innui quod in hoc loco specialiter exprimitur. quod nomen divine maiestatis est trinum et unum. Est enim ordinatio huius benedictionis eis tradita ab antiquo. scilicet a tempore prophetarum quod fuerit ab initio templi sancti propter ex codicibus eorum comprobari posset. et hoc de precepto predicto circa credenda. sequitur in ista. Diliges dominum deum tuum. Circa continuationem huius precepti ad immediate precedens. scilicet de unitate dei credenda considerandum est quod cum per charitatem homo unum deo. Amor enim secundum Dionysium. iij. de divinis nominibus. est vis unitatis: per unionem charitatis homo sic unum deo: ut quodammodo efficiat unum spiritus cum eo: iuxta illud. j. Cor. vj. ca. Qui adheret deo. unum spiritus est cum eo. Idcirco postquam de unitate dei ineffabili in precedenti precepto tractavit: statim subiungit preceptum charitatis per quam supernaturaliter unum summe unitati. Circa quod quod dicitur preceptum sane intelligendum multa et magna a doctoribus traduntur quod huius omittuntur causa brevitate. nisi solus quod dicitur ad intellectum huius precepti videntur potius requiri. quod primum occurrit inquire rationem quod istud preceptum dicitur primum et maximum legis preceptum iuxta sententiam salvatoris Math. xxij. Sed quod dominus quod ratio huius parte et sufficienter habet ab apostolo prima ad Thimo. j. ubi dicitur quod finis precepti est charitas de corde puro. et conscientia bona. et fide non ficta. In hoc enim quod dicitur. Finis precepti est charitas manifeste habet. quod preceptum charitatis est primum inter legis precepta. Finis enim in agibilibus habet rationem principij. cum finis secundum philosophum est primum intentione. in hoc autem quod subiungit. De corde puro. et conscientia bona. et fide non ficta: ostendit quod precepta legis quod omnia de actibus virtutum dantur. requirunt et ordinantur ad diligendum deum. quod quidem precepta sunt in triplici dicitur quod aut sunt talia quod ordinantur ad purificationem cordis a turbationibus passionum. sicut virtutes quod sunt circa passionem de quibus dicitur. De corde puro. cor enim impurum a dei dilectione abstrahit propter passionem declinatam ad terrena. vel ordinantur ad habendum bonam conscientiam circa operationes de quibus dicitur. Et conscientia bona. conscientia enim mala fecit horre re divinam iusticiam. propter timorem pene. vel ordinantur ad habendam rectam fidem sicut illa quod pertinet ad divinum cultum. de quibus dicitur. Et fide non ficta. Fides autem ficta. scilicet non recta trahit affectum id quod de deo fingit separare se a dei veritate sic per quod dilectio dei est per se intenta a legislatore tanquam finis. Cetera vero precepta quod runtur propter hanc tanquam ea quod sunt ad finem. et quod in quolibet genere id quod est per se. potius est eo quod est per aliud. ideo maximum preceptum est de charitate. que omnia plene tradunt. scilicet de corde q. xliij. Secundo considerandum occurrit. quod ex hoc quod huius preceptum est maximum ad quod omnia sunt referenda ut dicitur est. ideo totalitas quedam fuit designanda circa preceptum de dilectione dei. unde dicitur. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et. si autem contra hoc arguatur ex eo quod dicitur. Ex toto corde quod importat modum divine dilectionis. modus autem virtutis actus non cadit sub precepto. ut in prima secunda. q. c. articulo. in ratione ad questionem. Sed hoc dicendum. quod licet modus quod habet actus virtutis ex aliquo superiori virtute non cadat sub precepto inferioris virtutis. non enim cadit sub precepto de honoratone parentum. quod hec honoratio fiat ex charitate. modus tamen quod pertinet ad rationem proprie virtutis cadit sub precepto ipsius virtutis. sicut quod aliquis operetur sciens cadit sub ratione precepti tam legis divine quam humane. Ignorantia enim simpliciter considerata tollit rationem primum vel pene in actibus humanis. et hoc modo sub precepto de diligendo

deū cadit qđ dī. Ex toto corde. Si autē hoc dicat qđ quicunq; facit aliqđ qđ nō p̄inet ad dilectionē dei. nō diligit deū ex toto corde. z sic agit d̄ dei p̄ceptum. z p̄ n̄is peccat mortalit. ex qđ sequeret qđ p̄c̄m veniale esset mortale. Ad hoc dicendū qđ deū diligere ex toto corde contingit dupl̄r. Vno mō in actu. sic vt cor hoīs semp actualiter in deū feratur. z ista ē p̄fectio charitatis patrie. qđ quicunq; peccato quātūcunq; minimo veniali nō est cōparibilis. Alio mō diligere deū ex toto corde. est cū habitualit̄ totū cor hoīs in deū fertur z hoc dupl̄r. Vno mō qñ hō ex tali dilectōe dei se abstrahit inquantū possibile ē a rebus tp̄alib⁹ etiam licitis. qđ p̄ occupationē erga eas habitā impediunt actua lem motū cordis z rōnis in deū. z hec ē p̄fectio charitatis ad quā ordinant̄ p̄sila. Alio mō qñ hō ex dilectione habituali quā h̄z ad deū. z si nō abstrahat se a rebus tp̄alibus licitis. qđ actū charitatis impedire solent nihil tñ d̄ dei dilectionē cor eius z ratio recipit. z hec ē p̄fectio charitatis. qđ est ex necessitate salutis. Et istis duob⁹ modis vltimis nō cōtrariat veniale p̄c̄m diuine dilectioni: cū non tollat habitū charitatis. s̄ solū impedit charitatis vsum. Alteri⁹ p̄siderandū occurrit quō totalitas qđ assignat̄ in hoc loco circa dilectionē dei intelligenda sit in corde z aia z fortitidine. put hīc dī. s̄l̄r z in mente. put **Matth. xxij.** z in virtute. put **Iuce. x.** Ad cui⁹ declarationē sciendū qđ ista noia qđ in materia hui⁹ p̄cepti ponunt̄. s̄. cor aia mens et h̄mōi: varias significaciones habent in scripturis sacris. Cor em̄ nō solū significat cor carneū. s̄ etiā significat qñq; intellectum humanū siue rōnē. **Eccle. viij.** Tēpus z respōsionē cor sapientis intelligit. qñq; vero significat affectū intellectū humanū vt in psalterio. Desideriū cordis eius tribuit ei. Mens etiā qñq; significat humanas cogitatioes vnde p̄mo **Paral. xxvij.** Vniuersas mentiū cogitatioes intelligit. qñq; vero memoriā significat hoīs. Vñ in psal. **lxxvj.** Annos eternos in mente habuit. s̄l̄r aia qñq; significat animam sensitiuam. **Gen. j.** Producat terra animā viuentē. qñq; vero significat animā rōnalē. **Ezech. xvij. ca.** Anima qđ peccauerit ipsa moriet̄. Habēt etiā predicta noia p̄ter p̄dictas significatioes q̄sdā alias. qđ causa breuitatis omittuntur. Ex qđ quidē significatioē varietate doctoroz n̄ri diuersimode p̄dicta noia in hoc loco exposuerunt. Quā **Aug.⁹.** p̄ de doctrina xp̄iana p̄ cor intelligit cogitationes p̄ animā vero vitā. p̄ mentē autē intellectū. Alij vero p̄ cor animā vegetatiuā. p̄ animā vero sensitiuā. p̄ r̄mentē vero intellectiuā. Alij vero aliter. Ista tñ diuersitas expositionū nō videt̄ deuiare a mēte legislatoris. Intentio autē legislatoris vt dictum est in hoc p̄cepto fuit. vt deus diligat̄ sicut finis vltim⁹: ad quē actus humani interiores sunt saltē habitualit̄ referēdi. vñ quōcunq; p̄dicta noia a dictis sc̄is doctorib⁹ accipiant̄: oia qđ in hoīe sunt: deū referribilita vident̄ cōtinere. vt p̄z recte cōsideranti. vñ nulla expositio eoz ē excludenda videt̄ tñ plantoz sensus circa hoc eē talis. s̄. vt p̄ hoc qđ p̄cipit̄ deum diligere ex toto corde: intelligat̄ qđ tota intētio ferat̄ in deum. sicut em̄ cor corporale oim tp̄aliū motuū est principiū: ita intentio voluntatis respectu finis vltimi ē principiū oim motuū spiritaliū. Includit̄ etiā in hoc p̄cepto qđ intellectus noster subdat̄ deo. iuxta illud. **ij. Cor. x. ca.** In captiuitatē redigentes oēm intellectū in obsequiū xp̄i. Et sic deus ex tota mente diligit̄. Includit̄ etiā in hoc p̄cepto. qđ appetit⁹ noster inferior regulet̄ fm̄ deuz: qđ est ex tota aia diligere deū. Includit̄ etiā: qđ exterior actus n̄r obediat deo. qđ est ex tota fortitudine. vel virtute vel v̄rib⁹ deū diligere. Alterius qđ fm̄ **Aug. in li. de p̄fectione iusticie:** in plenitudine charitatis patrie: p̄ceptū istud implet̄. sc̄z. Diliges dominū deū tuū ex toto corde tuo zc̄. nā cū adhuc ē aliquid carnalis cōcupiscentie nō oim ex tota aia diligitur deus. Videndū est ergo quō deus nobis p̄cepit: qđ implere in via nō possum⁹. Maledict⁹ est em̄ fm̄ **Hiero. qđ dicit deū** aliquid impossibile p̄cepisse. Ad qđ dicendū fm̄ sanctum **Thomā in sc̄da sc̄de. vbi supra. qđ implere p̄ceptū cōtingit dupl̄r. Vno mō p̄fecte. z hoc est qñ peruenit ad fines quē**

intendit p̄cipiens. Alio mō imperfecte qñ et si nō pertingit ad finē quē p̄ndit p̄cipiens: nō tñ recedit ab ordine ad finem quē p̄ndit p̄cipiens: sicut si dux exercitus p̄cipiat militib⁹ vt pugnent ad victoriaz hostis: ille p̄fecte implet p̄ceptū. qui pugnando hostē vincit. qđ dux principaliter intendit. Ille etiā implet sed imperfecte cui⁹ pugna et si ad victoriā non pringit: pugnat tñ sic. qđ cōtra disciplinā militarē nō agit. Intendit autē deus p̄ hoc p̄ceptū. vt hō tota liter deo vn̄iat̄: qđ fiet in patria: qñ deus erit oia in omnibus. vt dicit̄. **j. Cor. xv.** Et ideo plene atq; p̄fecte in patria implebit̄ hoc p̄ceptū: in via vero impletur sed imperfecte modo iam dicto. Sed cōtra p̄dicta solet dici qđ frustra daretur hoc p̄ceptū. si impossibile esset adimpleri. p̄cepta em̄ dantur ad dirigendos homines in viā salutis. vnde in **p̄s. xvij.** P̄ceptū domini lucidum illuminans oculos. Ad qđ respondet. qđ ideo p̄cipitur homini ista p̄fectio q̄uis eam in hac vita nemo habeat de cōmuni lege quia nō recte curritur. si quo currendū sit nesciat̄. neq; quo currendum est sciretur. si nullis ostenderet̄ p̄ceptis. Sed etiam hoc nō videt̄ ex toto sufficē. nā si sic. hoc nō deberet dari p̄ modū p̄cepti. cū nō detur nisi solum ad ostendendū ter minus ad quē curritur. ad qđ suffecisset dicere. sicut apostolus. Deus erit oia in omnib⁹. in quibus verbis apostolus non p̄cedit vt p̄cipiens: sed vt p̄nunciāns. vnde salua semp sauctoz reuerentiā videt̄ dicendū. qđ hoc p̄ceptū de dilectione dei nō fuit impossibile vt impleret̄ p̄fecte etiā in hac vita vniuersaliter loquendo. Impleuit etiā p̄fecte xp̄s istud p̄ceptū: qñ fuit in hac vita in qua fuit verus viator simul z verus cōp̄hensor. z ideo a p̄mo instanti sue cōceptionis hoc p̄ceptū in quo plenitudo legis fm̄ apostolū **Roma. xij. ca.** consistit impleuit cui⁹ respectu principaliter in lege p̄missum est hoc p̄ceptū tanq; possibile saltē per ip̄m xp̄m totaliter adimpleri. per alios vero imperfecte z quasi participatiue. vnde tanto vn⁹ p̄fectius alio implet. quāto magis accedit per quādam similitudinē ad perfectionē impletionis xp̄i de quo in **Matth. v. ca.** Non veni soluere legē. sed adimplere. pp̄ie em̄ z vere loquendo totā legem impleuit xp̄s implendo p̄fecte huiusmodi p̄ceptū. vt dictum est. Nec mirandū: si p̄pter vnū singulare indiuidū p̄ceptū generale daret̄. quia dicit̄ **Leui. xij. ca.** Mulier si suscepto semine peperit masculū. que quidē conditio. que intelligit̄ cū dicitur. Si suscepto semine solū fuit apposta p̄pter vnā singularem personā. s̄. beatā virginē. Nulla em̄ alia sine susceptione feminis concepit z peperit. z similiter dicendū est in p̄posito. Alterius si querat̄ circa p̄dicta p̄cepta cū p̄ceptū de dilectione dei sit simpliciter primū vt dictū fuit. z p̄ceptum de credendo vnitatē dei. est primū z maximū respectu credendor: cur ista fuerūt p̄posita populo in decalogi traditione. in quo p̄cipue legis p̄cepta tradunt̄. Ad qđ dicendū. qđ hec questio fuit mota supra in additione supra **Exo. xx. ca.** sp̄aliter circa p̄cepta charitatis. Ad qđ fuit respōsum diuersimode fm̄ varias expositiones. Op̄nio autē que mihi saluo meliori iudicio in hoc rōnabiliter videt̄. hec est. qđ p̄cepta decalogi data fuerunt de notioib⁹ quo ad intellectū z faciliōib⁹ quo ad affectum. z quia p̄ceptū de dilectione dei. put in lege tradit̄. s̄. vt deus diligatur ex toto corde. z ex tota aia zc̄. qđ importat etiā interiorē motū animi cū magna p̄mptitudine. est difficilimū sen impossibile nō habētī charitatē. idcirco exp̄ssio huius p̄cepti fuit rōnabiliter referuata ad t̄ps vltimū totius doctrine moysayce. s̄. in. xl. anno in quo t̄pe postq; repetijt̄ p̄cepta decalogi in capl. videlicet immediate p̄cedenti: consequenter in hoc capl. p̄posuit eis tanq; aliq̄liter iā p̄fectis hoc p̄ceptū de dilectione dei p̄ extensum. put plenius videtur z cōtinēt̄ in p̄dicta additione: vide ibi. Itē dicendū est de p̄cepto immediate p̄cedenti. s̄. Audi isrl̄ zc̄. in qđ diuina vnitatis tradit̄ cū multiplicatione trinitatis p̄sonarū vt dictū est. quōā quidē mysteriū inter cetera que nobis per fidem traduntur altius est z ineffabilius. Vnde nō decebat vt in primis rudimentis populo rudē p̄poneretur. sed

Deuteronomium

fuit referuatū vsq; ad vltimū tēpus moſayce doctrine ra-
tione p̄dicta. Sed adhuc reſtat q̄rendū q̄re iſta duo pre-
cepta cū ſint p̄cipua & digniſſima nō fuerunt tradita pp̄lo
a deo imediate: ſaltē in hoc tpe. ſ. in. xl. āno. q̄n iā ppl̄s erat
magis p̄fect⁹. vt d̄r in p̄dicta additōe. Ad qd̄ dōm q̄ licet
ppl̄s iā iſto tpe eſſet

Capitulū. vij.
Quoniam introduxerit te
dñs de⁹ tu⁹ in terram
quā poſſeſſur⁹ ingredieris
& deleuerit gētes mltas co-
ram te etheū & gergezeū &
amorreū & chananeū & phe-
rezeū & eueū & iebuseū ſep-
tem gētes multo maioris
numeri q̄ tu es & robuſtio-
res te tradideritq; eaſ dñs
de⁹ tu⁹ tibi pcuties eaſ vsq;
ad inſtructionē. Nō ini-
bis cū eis ſed⁹ nec miſere-
beris eaz neq; ſociabis cū
eis iugia. Filiā tuā nō da-
bis filio ei⁹. nec filiā illius
accipies filio tuo. qz ſedu-
cet filiū tuū ne ſeq̄tur me. &
vt magi ſeruiat dijs alie-
nis. Fraſceturq; furor dñi
& delebit te cito. Quinpo-
tius hec faciet⁹ eis. Bras
eoz ſubuerite: & p̄fringite
ſtatuas: lucosq; ſuccidite:
& ſculptilia p̄burite: qz po-
pulus ſanct⁹ eſ dño deo
tuo. Te elegit dñs de⁹ tu⁹
vt ſis ei ppl̄s peculiar⁹ de
cūctis ppl̄s q̄ ſunt ſup frā
terram. Non qz cunctas gētes nu-
mero vincebat. vobis iun-
ctus eſ dñs: & elegit vos:
cū oib⁹ ſitis ppl̄s pauio-
res: ſ; qz dilexit vos dñs:
& cuſtodiuit iuramentū qd̄
iurauit patrib⁹ vris. Edu-
xitq; vos in manu forti: et
redemit de domo ſuitur⁹:

& ad ydolatriā cōuertit. & hoc ē qd̄ oī. a **C**ū introduce-
rit te dñs. & p̄ ſcra vsq; ſibi. b **N**on inibis cū eis ſed⁹.
vt remaneāt in terra ſub tributo. c **N**ec miſereber⁹ eaz
dimittendo eaſ abire cū ſola vita. d **N**eq; ſocia. cū eis
cōiugia. hoc ē cū ill⁹ gentib⁹ q̄ erant. p̄pe terrā ſuā qz p̄ talia

de manu pharaonis regis
egypti: & ſcies qz dñs de⁹
tu⁹ ip̄e eſt de⁹ fort⁹ & fidelis
cuſtodies pactū & miſeri-
cordiā diligentib⁹ ſe: & hiſ
q̄ cuſtodiuunt p̄cepta ei⁹ in
mille generationes. & red-
dens obediētib⁹ ſe ſtatim
ita vt diſpdat eaſ et ultra
nō differat p̄tin⁹ eiſ reſti-
tuens: qd̄ merent⁹. Cuſto-
di ḡ p̄cepta et ceremonias
atq; iudicia que ego man-
do tibi hodie vt faciaſ. Si
poſtq; audier⁹ hec iudicia
cuſtodier⁹ eaſ fecer⁹: cuſto-
diet dñs de⁹ tu⁹ pactū ti-
bi & miſericordiā quā iura-
uit patrib⁹ tuiſ: et diliget
te ac multiplicabit benedi-
cetq; fructui ventris tui et
fructui terre tue: frumento
tuo atq; vindemie. oleo et
arment⁹: gregib⁹ ouiu⁹ tua-
rum ſup terra: p̄ qua iura-
uit patrib⁹ tuiſ vt daret eā
tibi. Benedict⁹ eris inter
oēs ppl̄os. Nō erit apud
te ſteril⁹ vtriuſq; ſex⁹: tā in
hoib⁹ q̄ in gregib⁹ tuiſ
auferet dñs a te omnē lan-
guorē & iſfirmitates egypti
peſſimas q̄s nouiſti nō in-
feret tibi: ſ; cunct⁹ hoſtib⁹
tuiſ. Beuorab⁹ oēs ppl̄os
q̄s dñs de⁹ tu⁹ datur⁹ eſt
tibi. Non parcer⁹ eiſ ocul⁹
tu⁹ nec ſeruiet dijs eoz ne
ſint in ruinā tui. Si dixer⁹

fideles ſolēt trahi ad
ydolatriam.
e **Q**uoniam hec
faciet⁹ eis. ad deſtru-
endū oīno ydolatriā
ſ; ſtatuas eoz ſubuer-
ite. ſup q̄s ponebantur
ydola. & incende-
bantur thura.
g **E**t cōfringite ſta-
tuas. i. imagines me-
tallicas & lapideas.
h **L**ucosq; ſuccidi-
te. q̄ erant circa tem-
pla ydolorū ad exer-
cendum luxuriam.
i **E**t ſculptilia com-
burite. id eſt ydola li-
gnea. k **Q**uia po-
pulus ſanct⁹ eſ dño.
i. ſepatus ab alijs de-
dicat⁹ cultui diuino.
l **N**on qz cunctas
hic remouet falſas
opinione eoz. q̄ aliq;
poſſet credere qd̄ dñs
elegiſſet illū populū
eo qd̄ eſſet maior nu-
mero qd̄ remouet di-
cens. Non qz cūctas
gentes numero vin-
cebatis. ſ; qz quia di-
lexit vos dñs ex ſola
ſua benignitate. & ex
merito patrū. iō ſub-
ditur m **E**t cuſto-
diuit iuramentū. de
q̄ h̄r Gen. xxij. Ad
abraā p̄ memeripſuſ
iurauit dicit dñs. ſc.
n **E**t reddēs obedi-
entib⁹ ſe ſtatim. ſc. h̄
intelligit de filijs iſrl̄
de q̄bus d̄r. ij. Ma-
chab. xj. Non em̄ ſic
in alijs nationib⁹ do-
minus patient⁹ expe-
ctat vt eaſ cū iudicij
venerit tps in plen-
titudine peccatorū pu-
niat. o **C**uſtodi er-
go. Sic p̄r ponitur

incitamentū diuine dilectionis. ſ. bonū multiplex ex hoc
cōſequendū p̄mittit ergo monitio cū d̄r. o **C**uſtodi er-
go p̄cepta. ſ. ex dilectōe & ſubdit incitamentū cū dicitur
p̄ **C**uſtodiet dñs deus pactū. i. bonū patrib⁹ p̄miſſum.
q **E**t diliget te. dando tibi grām ſuā. r **E**t multiplica-
bit. in ple. & in bonis t̄p̄alib⁹. & exēplificat in ſcra de mult⁹
bonis. & p̄. s **B**enedict⁹ eris int⁹ oēs ppl̄os. q̄ntū ad fa-
me claritatem. t **A**uferet dñs a te oēm languorē: quia
nō ſolū multiplicabit te in bonis ſed etiam p̄ſeruat te a
malis. v **S**i dixeris. Sic remouetur impedimentū ſe-
cundum: qd̄ eſt puſillanimitas: qd̄ poſſet contingere ſi fi-
lij iſrael cōſiderantes p̄dictarū gentiū multitudinē & forti-
tudinē nō eſſent auſi bellare cōtra eaſ: & ſic facerent cum
eis pacem & contraherent amicitias. ex quibus ab amore

Capitulū. vij.
Quoniam introduxerit. Sic p̄r remouent impedimē-
ta diuine dilectionis cōtingentia reſpectu aduerſa-
rij. & ſunt tria. Prīmū ē falſa pietas. ſc̄dm puſilla-
nimitas: ibi. Si dixeris in corde tuo. terciū cupiditas: ibi.
Sculptibilia eoz igne. Adhuc p̄ remouet amoris im-
pedimentū primū. ſc̄do infert oppoſitū incitamentū ibi.
Cuſtodi ḡ. Adhuc circa primū p̄ oñdit p̄poſitum. ſc̄do re-
mouet quoddā falſum: ibi. Non qz cunctas. Circa primū
ſciendū qd̄ ſeptē gentes terrā p̄miſſionis habitantes ante
ingreſſum filioz iſrl̄ ex dei ſc̄ia condēnate erant ad mortē
p̄pter iniquitates ſuaſ. vt h̄r. j. ix. ca. & filij iſrl̄ illuc a dño
mittēbant. vt p̄dictā dei iuſticiā exequerent. & iō ſi eiſ par-
cerent falſa pietate deluſi p̄bentes cū eiſ amicitias deus
m̄ſitū p̄miſſerit eaſ ab eiſ decipi & a ſuo amore retrahi.

dei retraherent ad ydolatriam puerterent. hoc remouet di-
cens. **N**oli metuere. s. eoz multitudinēz foititudinē
cuius causa subdit. **S**ed recordare q̄ fecerit dñs deus
tuus pharaoni. cuius exercitū magnum z forte in vno flatu
submersit. **S**ic faciet cūctis q̄s metuis. z ideo nō ha-
bes causā metuendi
Paulatim atq; p
ptes. nō q; deus non
possit eas delere siml
h̄ ppter aliud qd̄ seq̄
tur. **N**e forte
multiplicent̄ z te be-
stie. quia filij isrl̄ nō
erāt adhuc in tanto
nūero q̄ possent trā
sufficiēt populare.
Sculptilia eoz.
h̄ remouet terciū im-
pedimentū pueniēs
ex cupiditate. videli-
cet si de ydolis con-
fractis acciperēt au-
rum et argentū et in
vltus suos puerterēt
z sic deū offenderent
sō phibet hoc dicēs.
Nō p̄cupisces ar-
gentū z aurū de qui-
bus facta sunt zc. et
pater litera.

Capitulū. viij.

Quone mada-
tum. Sic po-
nuntur icita-
mēta ad dei dilectio-
nem sumpta i respe-
ctu ad deū z p̄mo ex
p̄sideratōe sue muni-
ficentie. scdo ex cōsi-
deratione sue miseri-
cordie. ix. capi. **P**ri-
ma in duas q; p̄mo
onunt incitāmēta
ex dei munificētia in
beneficijs p̄teritis. se-
cundo in futuris: ibi
dñs de tu introdu-
cet te. Circa p̄mū dī.
Domne mandatū
qd̄ ego zc. facias. z h̄
ex dei dilectione. cu-
tus incitāmētū sub-
ditur cū dī. **E**t
recordaberis cuncti
itineris. ab egressu de
egypto vsq; ad diem
hanc. **E**t affli-
geret te. non ex defe-
ctu dilectionis. h̄ ad
bonū tuū sicut pater
aliq̄s ex dilectione p̄-
mittit affligi filiū. iō
subditur. **E**t q; tentaret. vt patien-
tia tua alijs esset no-
ta ad eoz exemplū. z tibi ad meritū. Et loq̄tur h̄ scriptura
q̄tū ad bonos illi p̄pli. q; s̄m regulā yfido. ad intelligen-
dū sacra scripturā. sacra scriptura frequēter attribuit toti
p̄plo: qd̄ tū ei cōuenit rōne vnins ptis. **A**fflixit te pe-
nuria. in defectu cibi z pot̄. vt h̄ in Exo. z li. numeroz in
plurib; locis: h̄ tū cessit ad bonū eoz. q; ex hoc dulcior et

in corde tuo: plures sūt gē-
tes iste q̄s ego: quō potero
delere eas noli metuē h̄ re-
cordare q̄ fecerit dñs de-
tuus. **P**haraoni et cūctis
egyptijs plagas maximas
q̄s viderūt oculi tui. z sig-
atq; portēta manūq; robu-
stā z extētū brachium: vt
educeret te dñs de tuus.
Sic faciet cūctis pplis q̄s
metuis. **I**nsuper z crabro-
nes mittet dñs de tu in
eos donec deleat oēs atq;
dispdat q̄ te fugerint z la-
tere nō poterint. **N**ō time-
bis eos: q; dñs de tu in
medio tui ē: de magnus z
terribil. **I**pse consumet na-
tiones has in p̄spectu tuo
paulatim atq; p ptes. **N**ō
poteris eas delere pariter
ne forte multiplicēt̄ z te
bestie terre. **H**abitq; eos
dñs de tu in p̄spectu tuo
z inficiet illos donec pe-
nit̄ deleant. **T**radetq; re-
ges eoz in manus tuas: z
dispdas noīa eoz sub celo
Null̄ poterit resistere tibi
donec p̄teras eos. **S**cul-
ptilia eoz igne combures
Nō p̄cupisces argentū et
aur̄ de q̄b; facta sunt: neq;
assumes ex eis tibi q̄c̄q; ne
offendas p̄p̄ ea: q; abomi-
natio ē dñi dei tui: nec infe-
res q̄pp̄iā ex idolo i domū
tuā: ne fias anathema: sic
z illud ē. **Q**uasi spurcitiā
detestaberis z velut inq̄na-
mentū ac sordes abomina-
tioni habebis. q; anathe-
ma est.

Capitulū. viij.

acceptio: fuit abundantia potus z cibi a deo dati. iō sub-
ditur. **E**t dedit tibi zc. q; nō solū in solo pane viuit hō
i. cibo hoīs labore parato. **S**ed in oī verbo qd̄ egre-
ditur de ore dñi. i. ex māna q̄ ad p̄ceptū dñi descēdebat. in
hebreo em̄ nō h̄ verbo. tū s̄m trāslationē nostrā vbi habe-
tur. **M**āna pōt dici
p̄bū: inq̄atū ex mā-
dato dñi descēdebat
sicutz verbum aliq̄n
accipit p re q̄ verbo
dī. sicut h̄. ij. Reg. j.
ca. qd̄ est verbū qd̄ fa-
ctū est. i. res gesta vel
facta h̄ **D**estimē-
tū tuū q̄ op̄iebar̄ ne
quaq; vetusta. defecit.
dicit aut̄ h̄ **R**a. sa. q;
vestimentū puer oꝝ
crescebant cū eis s̄m
augmētū sue quanti-
tatis **E**t pes tu⁹
nō est subtritus: h̄ nō
pōt intelligi genera-
liter. h̄ tū de bonis.
p̄t dictū fuit **R**ue.
xj. ca. in principio su-
per illud. **D**olentiz
p̄ labore. q; si ex iti-
nere fuit dolor: in cor-
porib; hoc maxime
fuit in pedibus. z ibi
requiratur expositio
huius passus.

Quone mandatū quod
ego p̄cipio tibi hodie
caue diligenti vt faci-
as: vt possit̄ viuē z multi-
plicem: igressiq; possidea-
tis frā p q̄ iurauit dñs pa-
trib; vris: z recordaberis
cuncti itineris p qd̄ adduxit
te dñs de tu. xl. ānis per
desertū vt affligeret te atq;
tentaret: z nota fierēt q̄ in
tuo aīo versabant̄ vtz cu-
stodires mādata illi an nō
Afflixit te penuria z dedit
tibi cibū māna qd̄ ignora-
bas tu z p̄res tui vt osten-
deret tibi q; non in solo pa-
ne viuut hō: h̄ in oī verbo
qd̄ egredit̄ de ore dñi. **E**le-
stimentū tuū q̄ operiebar̄
neq; vetustate defecit: et
pes tu⁹ nō est subtritus. **E**n-
q; dragesim⁹ ann⁹ ē: vt reco-
gites in corde tuo. q; sicut
erudit filiū suū hō: sic dñs
de tu erudiuit te vt custo-
dias mādata dñi dei tui et
ambules in vijs ei⁹ z time-
as eū. **D**ñs em̄ de tu in-
troducet te in terrā bonā:
i. terrā riuoz aquarūq; z fon-
tium in cui⁹ campis z monti-
bus erūpūt fluuioz abyssi
n. terrā frumenti ordeī ac vi-
neaz: in q̄ ficus z malogra-
nata z oliueta nascunt̄: frā
olei ac mellis: vbi absq; vl-
la penuria comedes panē
tuū: z rerū oīm abundātia
p̄frueris: cui⁹ lapides ferz
p̄ sunt z de montib; ei⁹ eris
metalla fodiuntur vt cum
comederis z satiatus fue-
ris benedicas domio deo
tuo p̄ terra optima quam

Terrā frumenti z ordeī ac vineaz. ad ostendendū ferti-
litatē terre p̄ sustentandis hominib;. **C**ui⁹ lapides
ferrū sunt. q; minera ferri est in tra lapidosa. z cōmuniter.
Et de montib; eius eris metalla fodiunt̄. i. minere vñ
fuit metalla: ista aut̄ dicunt̄ ad ostendendū bonitatē illi⁹ t̄re
q̄tum ad metalla de q̄bus fuit vasa varia. z instrumēta in
vltus vite humane necessaria. **B**enedicas dño deo tuo.

Māna pōt dici
p̄bū: inq̄atū ex mā-
dato dñi descēdebat
sicutz verbum aliq̄n
accipit p re q̄ verbo
dī. sicut h̄. ij. Reg. j.
ca. qd̄ est verbū qd̄ fa-
ctū est. i. res gesta vel
facta h̄ **D**estimē-
tū tuū q̄ op̄iebar̄ ne
quaq; vetusta. defecit.
dicit aut̄ h̄ **R**a. sa. q;
vestimentū puer oꝝ
crescebant cū eis s̄m
augmētū sue quanti-
tatis **E**t pes tu⁹
nō est subtritus: h̄ nō
pōt intelligi genera-
liter. h̄ tū de bonis.
p̄t dictū fuit **R**ue.
xj. ca. in principio su-
per illud. **D**olentiz
p̄ labore. q; si ex iti-
nere fuit dolor: in cor-
porib; hoc maxime
fuit in pedibus. z ibi
requiratur expositio
huius passus.
Dñs em̄ de tu⁹.
Hic ponit incitāmē-
tū ex dei beneficijs
futuris. **E**t primo sa-
eit p̄positū. scdo in-
fert cōrelarium ibi.
Obserua z caue. **C**ir-
ca p̄mū dicit sic.
Dñs em̄ de tu⁹
introducet te in frāz
bonam. hoc dī vt sci-
rent q; terrā illā non
obtinere virtute p̄-
pria. sed diuina.
Terraz riuoz aq̄-
rumq; z fontium: di-
cuntur antez fontes
aque existētes in ori-
gine riuū fluentes ab
origine stagna: lac⁹ z
paludes retinēt sibi
nomen cōmune. scz
a quarum.
In cuius cam-
pis z montibus erū-
punt fluuioz abyssi.
hoc dicitur ad osten-
dendum. q; illa terra
erat humida et pa-
scualis p̄ animalib;
nutriendis.

Deuteronomium

id est ista dicta sunt. ut diligas dominum deum tuum corde et benedicas ore pro suis beneficiis tibi collatis.

Observa. Hic inferret correlarium. frequenter enim contingit quod ex diuinis beneficiis quod debent esse materialiter diligendi deum et obediendi sibi homines insolescunt et mandata dei contemnant. ideo ad hoc excludendum dicit.

Observa et caue ne quando obliuisceris deum etc. et patet litera ex predictis vsqz ibi.

In quod erat serpens flammam adurens et scorpio ac dipsas. a quorum lesione te defendit. et accipit hunc singulare pro plurali. Serpens. i. serpentes et sic de alijs. sicut Exodi viij. Venit musca gravissima. i. multitudo muscarum. Sciendum etiam quod finis quod dicitur glo. dipsas est genus minimum serpentis. ita quod vix accipit et quicquid momorderit. siti perit. Cetera patent ex dictis.

Capitulum ix.

Adi israel. Hic prout ponitur incitamenta diuine electionis ex consideratione diuine misericordie portantis patienter eorum peccata: ac etiam remittentis. Et primo describitur transgressionis actus. scilicet recalcitra- tionis sed. c. x. Adhuc circa primum excludit eorum iusticia. scilicet concluditur eorum culpa: ibi. Memento. Circa primum predictis eis moyses qui in terra eis promissa habituri erant virtute diuina victorias multas et magnas. et quia ipsi vel alij eorum possent credere. quod si faceret eis deus propter eorum merita. ideo hoc excludit cum subditur.

Dedit tibi. **O**bserua et caue ne quando obliuiscaris domini dei tui et negligas mandata eius atque iudicia et ceremonias quas ego precipio tibi hodie: ne postquam comederis et saturatus fueris: domos pulchras edificaueris et habitaueris in eis: habuerisque armenta bouum et ouium greges argenti et auri cunctarumque rerum copiam: eleuetur cor tuum: et non reminiscaris domini dei tui qui eduxit te de terra egypti de domo huiusmodi et ductor tuus fuit in solitudine magna atque terribili: in qua erat serpens flammam adurens et scorpio ac dipsas et nulle oino aque: qui eduxit riuos de petra durissima: et cibauit te manna in solitudine quod nescierunt patres tui. Et postquam afflixit ac probauit ad extremum miseratus est tui ne diceres in corde tuo fortitudo mea et robur manus mee hec mihi omnia prestitit: sed recordaberis domini dei tui qui ipse vires tibi prebuerit: ut impleat pactum suum super quod iurauit patribus tuis sicut patris indicat dies. Simul autem oblitus domini dei tui securus fueris deos alienos: coluerisque illos et adoraueris ecce nunc predicatio tibi quod oino dispereas. Sic geres quas deleuit dominus in introitu tuo ita et vos pibitis si inobedientes fueritis voci domini dei vestri.

Capitulum ix.

Adi israel. Tu transgredieris hodie iordanem ut possideas nationes maximas et fortiores te: ciuitates ingentes et ad celum usque muratas: populum magnum atque solum filios enachum quas ipse vidisti et audisti: quibus nullus potest ex aduerso resistere. Scies ergo hodie quod dominus deus tuus ipse transibit ante te ignis deuorans atque consumens: qui proterat eos: et deleat atque disperdat ante faciem tuam velociter sicut locutus est tibi. Ne dicas in cor-

de tuo cum deleuerit eos dominus deus tuus in conspectu tuo propter iusticiam meam introduxit me dominus ut frater hanc possideret: cum propter impietates suas iste deleat sint nationes. Neque enim propter iusticias tuas et equitatem cordis tui ingredieris ut possideas frater eorum sed quia ille egerit impie introeunte te deleat sunt. et ut impleret verbum suum dominus quod super iuramento pollicis tui est preteritis abraham ysaac et iacob. Scito ergo quod non propter iusticias tuas dominus deus tuus dederit tibi terram hanc optimam in possessionem cum durissime ceruicis sis populus. Memento et ne obliuiscaris quod ad iracundiam puoceris dominum deum tuum in solitudine: et ex eo die qui egressus es de egypto usque ad locum istum semper aduersum dominum contendisti. Nam in ore puocasti eum et iratus delere te voluit quando ascendit in montem ut acciperet duas tabulas lapideas pacti quod pepigit uobiscum deus. Et pseueravi in monte. xl. diebus ac noctibus: panem non comedens et aquam non bibens. Deditque mihi dominus duas tabulas lapideas scriptas digito dei et continentes omnia uerba que uobis locutus est in monte de medio ignis quando concio populi congregata est. Cumque transissent. xl. dies et totidem noctes dedit mihi dominus duas tabulas lapideas tabulas federis: dixitque mihi. Surge et descende hinc cito: quia populus tuus quem eduxisti de egypto deseruerunt velociter uiam quam demonstrasti eis: feceruntque sibi simulacra. Rursumque ait dominus ad me. Cerno quod populus iste dure ceruicis sit. Dimitte me ut coteram eum et deleam nomen eius de sub celo et constituam te super gentem que hac maior et fortior sit. Cumque de monte ardente descenderet: et duas tabulas federis utraque teneret

Ne dicas in corde tuo. et per ista et subditur causa vera dicitur victoriarum que est duplex. Una propter iniquitates gentium in transgressionibus habitantium propter quas morte meruerant. quod notat cum dicitur.

Sed quia ille impie egerunt etc. scilicet ut impleret iuramentum domini factum ad abraham. Gen. xxij. Per memetipsum iuravi dicit dominus etc. sequitur. Possidebit semen tuum portas inimicorum tuorum etc. Cetera patent.

Memento. Hic consequenter describitur eorum multiplex culpa. et primo ante recessum eorum de monte synai. secundo post recessum ibi incedit quoque. Circa primum promittitur transgressio populi. secundo subdit oratio moysi: ibi. Et proci di ante dominum. Circa primum dicitur.

Memento ne obliuiscaris quomodo ad iracundiam puocaueris dominum deum in solitudine. i. post transitum maris rubri murmurando propter defectum aque et cibi. ut habetur Exo. xv. et xvij. et xvij. ca.

Ex eo die quo egressus es ex egypto quia cum adhuc essent in egypto super mare rubrum uidentes egyptios super se uententes. Insultantes domino et moysi dixerunt. Forisitan non erant sepulchra in egypto etc. ut habetur Exo di capi. xliij.

Nam et in ore puocasti eum. fabricando vitulum aureum et adorando eum dum moyses moram contraheret in monte cum dominus uult acciperet ab eo legem et tabulas. ut habetur Exo di. xxxij. ubi exposita est ista hystoria. que hic reperitur.

Et pcedit. Hic p̄r describit oratio moysi p̄ remissio-
ne p̄cti p̄dicti. et hoc ē q̄d d̄r. Et p̄cidi ante d̄nm sic̄ prius.
xl. dieb⁹. sicut ante. xl. dieb⁹ ieiunauerat in monte ad acci-
piendum tabulas: ita sc̄do ieiunauit alijs. xl. dieb⁹ et nocti-
bus ad impetrandū p̄p̄o remissionē. et etiā ipsi aaron q̄ t̄
more p̄p̄i vitulū fe-
cerat. vt habet Exo.
xxxij. b. Peccatū
aut̄ vestrū q̄d fecera-
tis. i. vitulū lz em̄ eēt
res inanimata in q̄ si
pōt eē p̄ctm̄ vocatur
em̄ p̄ctm̄ populi eo
q̄ p̄p̄us peccauerat
ip̄m̄ factēdo et colen-
do. **In** incēdio
q̄z. Hic p̄r recollit
culpa p̄p̄i post recei-
sum de monte synai
et p̄ponit culpa p̄p̄i
sc̄do oratio moysi:
ibi. Et iacul corā do-
m̄no. Pr̄mū autez
h̄z. Quē. xj. vbi d̄r q̄
p̄pter murmuratio-
nē p̄p̄i ex labore tri-
neris accēsus ē ignis
ex impio d̄ni. et deno-
rauit magnaz partē
p̄p̄i. et hoc est q̄d d̄r.
In incendio q̄z. Itē
peccauit popul⁹ ad
aq̄s s̄dictionis. put
h̄z. Quē. xx. et tan-
gitur cū dicit. Et in
tentatione. et itez q̄n
inordinate desidera-
uit esum carnū. p̄p̄
q̄d m̄lti sunt ibi mor-
tui et sepulti. vt habe-
tur Quē. xj. et hoc ē
q̄d d̄r. **Et** in se-
pulchris et. p̄p̄ h̄ em̄
vocat⁹ ē locus ille se-
pulchrū p̄cupiscentie
quia ibi sepultus ē p̄p̄s q̄ desiderant carnes. q̄to pecca-
uit p̄p̄s q̄n̄ territ⁹ verbis explorator: tanq̄ rebelles d̄no
voluerūt reuertī in egyptū. vt h̄z. Quē. xij. et hoc est q̄d d̄r
Quā misit vos de cades barne et. sequit. **Et** iacul co-
ram d̄no. xl. dieb⁹ ac. xl. noctib⁹. Hic describit oratio moy-
si. et fm̄ q̄ dicunt hebrei: ista est tertia q̄dragena quā fecit
moyses in monte. Pr̄ma fuit q̄n̄ ascēdit in montē vt acci-
peret p̄rimas tabulas. put h̄z. Exo. xxxij. sc̄da q̄n̄ post fa-
bricationē vitulū ascendit ad d̄nm ad impetrādū remissio-
nem illius p̄cti. vt h̄z. Exo. xxxij. Ascendā ad d̄nm si quō
qui uero eū deprecari p̄ scelere vestro. tertia fuit q̄n̄ d̄ns pla-
catus orationib⁹ moysi dixit ei. Precide tibi duas tabu-
las lapideas instar p̄oz q̄bus p̄cis ascendit in montē. vt
lex in illis tabulis scriberet. vt h̄z. Exo. xxxij. et ibi stetit
xl. dieb⁹. et xl. noctib⁹. sicut fecerat pro p̄mis tabul. vnde
et ca. se. vbi d̄r. Ego aut̄ steti in monte sicut prius. xl. dieb⁹
et xl. noctib⁹. in hebreo h̄z. Ego aut̄ steti in mōte sicut die-
bus p̄iorib⁹. xl. dieb⁹ et. q̄d exponit h̄. sa. dices. Sicut
p̄ma q̄dragena fuit moysi cōsolabilis. q̄z fuit ante offen-
sam d̄ni: ita et tertia. q̄z fuit post remissionē p̄cti. sc̄da aut̄ q̄
fuit intermedia fuit tristabilis. q̄z orabat p̄ remissione pec-
cati: nec erat certus de obtentu vsq̄ ad vltimā diē illius q̄
dragene q̄ d̄ns dixit ei. Indulsi p̄ctm̄ p̄ q̄ orasti et in signu
hui⁹ p̄cepit sc̄das tabulas excidi. vt lex repararet. Expositi-
ones aut̄ n̄ri cōmunitē tenent q̄ moyses fecit in monte tm̄
duas quadragenas. quia vt dicunt nō plures ponunt in

Exo. vbi plenus hec hystoria describit. Itē quia a primo
ascensu moysi ad accipiendū tabulas a quo incipit p̄ma
q̄dragena vsq̄ ad diē expiationis in quo descendit moy-
ses apportans sc̄das tabulas vt supponunt oēs doctores
catholici et hebrei p̄pter q̄d illa die fit festū expiationis ex

vos de cades barne dices
ascēdite et possidete terraz
quā dedi vobis et p̄tēp̄sist̄
iperiū d̄ni dei v̄ri et n̄ credi-
dist̄ ei neq̄ vocē e⁹ audire
voluist̄ s̄ sp̄ fust̄ rebelles
a die q̄ nosse vos cepi. Et
iacui corā d̄no. xl. dieb⁹ ac
m̄ noctib⁹ q̄bus eū supplicif
deprecabar: ne d̄leret vos vt
fuerat cōminat⁹: et orans
n̄ dixi. **Ne** de⁹ ne disperdas
p̄p̄m̄ tuū et hereditatē tuā
quā redemisti i magnitudi-
ne tua: q̄s eduxisti de egypto
i manu forti. Recordare
re fuoz tuoz abraā ysaac
et iacob. **Ne** aspicias duri-
ciam p̄p̄i hui⁹ et impietatē
atq̄ p̄ctm̄. ne forte dicant
h̄tatores tre de q̄ eduxisti
nos: nō poterat d̄ns intro-
ducere eos in trā quā pol-
licit⁹ ē eis: et oderat illos:
idcirco eduxit vt inficeret
eos i solitudine q̄ sūt p̄p̄s
tu⁹ et hereditas tua q̄s edu-
xisti in fortitudine tua ma-
gnaz i brachio tuo extēto.

placatione d̄ni non
p̄nt inueniri tres q̄-
dragene dierū vt di-
cunt: s̄ ista nō infrin-
gunt dictū hebreoz.
p̄mū em̄ nō valet.
q̄ q̄ hystorie sc̄ptu-
re sacre in pluribus
locis eiusdē scriptu-
re narrant. frequēt
cōtingit. vt q̄d omit-
titur i vno loco sup-
pleatur in alio. vt p̄z
in oibus libris hysto-
riarū sacre scripture
maxime in libro re-
gū et Paral. in ve-
testa. et in euangelijs
in nouo testamēto.
et eodē mō pōt dici i
p̄posito q̄ tertia qua
dragena que i Exo.
omittit h̄ suppletur
s̄c̄dm̄ nō valet. q̄z
assumit falsum. Ad
cui⁹ intellectū consi-
derādū q̄ filij israel
exierant de egypto
xv. diē mēsis p̄m̄i.
vt h̄z. Exo. xij. Festū
aut̄ expiationis cele-
brabatur decima die
septimi mēsis. Leui.
xxij. et sic a p̄ma die
p̄m̄i mēsis in quo
exierunt filij isrl̄ de
egyptio vsq̄ ad diem
expiationis fluxerūt
sex mēses integri. et
decem dies q̄ simul

functi faciunt dies. clxxxvij. quia iudei faciunt menses p
lunationes: et ideo duo menses cōtinui faciunt. lix. dies. et
sic de alijs cōbinando si igif a. clxxxvij. dieb⁹ p̄dictis sub-
trahantur. xij. dies p̄m̄i mēsis ante egressum filioz isrl̄
remanent. clxxij. dies ab exitu filioz israel de egypto vsq̄
ad diem expiationis: omnes aut̄ doctores tam catholici
q̄ hebraici dicūt q̄ lex fuit data. i. die ab exitu de egypto.
et p̄ hoc h̄z. Exo. xix. ca. Si igif cū p̄dictis. i. dieb⁹ ad-
datur tres q̄dragene dier. non habent nisi. clxx. dies. ex q̄
patet. q̄ a p̄mo ascēsu moysi q̄ fuit immediate post datio-
nem legis p̄dicte vsq̄ ad expiatōis diē fluxerūt tres q̄dra-
gene et plus. et iō p̄dicta nō impediūt dictum hebreoz. an-
dreas etiā sup̄. Leui. xxij. dicit q̄ moyses ieiunauit i mon-
te synai tribus q̄dragenis: q̄ aut̄ vult tenere oppositū pōt
dicere: q̄ cū hic d̄r. Et iacul corā d̄no. xl. dieb⁹ et. referē ad
illud q̄d p̄dictū est. Et p̄cidi aū d̄nm sicut prius. xl. diebus:
ita q̄ sc̄da q̄dragena h̄ repetit et nō addit tertia. et fm̄ h̄ ea-
dem q̄dragena dier fuit in q̄ moyses orauit p̄ remissione
peccati ex fabricatōe vitulū. et p̄ expectatōe sc̄daz tabu-
le. h̄c dicto satis videt consonare textus cū subdit.
m̄. Quib⁹. i. dieb⁹. Eū suppliciter deprecabar. ne d̄leret vos.
Et cōsequēter ponit oratio moysi cū d̄r.
u. Domine deus ne disperdas et. et patet littera ex his q̄
dicta sunt Exo. di. xxij. vbi ponit consimilis oratio q̄m̄
ad sensum. et partim quantū ad verba.

Deuteronomium

In illo tpe. Sic dicitur describitur diuina pla. Cap. x. carionis sedus. et p describitur ppositu. scdo cōcludit intentu: ibi. Et nūc isrl. Prima in duas. in ptē pncipalē et incidentalē. scda ibi. Filij aut isrl. Circa pncipū scie dum q signū diuine placatōnis fuit legis repatio in scdis tabul et hec repatio describitur cū dicit.

a In illo tpe dixit dñs ad me. In signū recessitatis pfecte. **b** Dola tibi duas tabulas. **c** Fecit igit archā. dicit Ha. sa. q ista archa fuit alia ab illa quā fecit bezeleel. h nō est verisimile. q postea subditur.

d Et posui tabulas in archā. ex q seqt fin dictū Ha. sa. q illa archa cū tabulis erat intra archā quā fecit bezeleel. q iā q dragenā ann ab exitu de egypto inceperat qñ moyses dixit ista. In epla ad Hebreros. ix. ca. hī q in archa quā fecit bezeleel: nō erāt nisi tabule māna et vga aarō: et iō in illi viderē dñm q archa de q sū h sermo. est illa eadē quā fecit bezeleel. dī tñ h moyses eā fecisse. qā pcepit eam fieri et di sposuit qñter fieri de beret tāq architector.

e Filij aut isrl. Hec est ps incidentalis q pponit. scdo ad pcedētia moyses reuertitur ibi. Ego aut steti Circa pncipū incidentaliter ponit motio filioy isrl p aliq mā

siones. et sepultura aaron. et sepatio leuitarū ab alijs tribubus. et videt satis eñeū. q ista h inponunt maxime quia aliq fuerat ad supradicta h ponunt q vident p qz h dī. **f** Filij aut isrl. et in mosera. et dicitur. vbi describitur māssiones p ordinē dī. Et de moseroth castrametati sunt in hī iachan. moseroth aut eadē est mansio cū mosera. vt dicitur hebrei. et beroch filioy iachan cū hī iachan. qz beve idē est qd filioy et subintelligit beroth. scdo quia hic dicitur **f** Vbi aaron mortuus ē ac sepultus. in mosera. h dicitur. **g** Et moyses et aaron mortui sunt in monte hor. scio qz h dī **g** Et tpe sepauit tri. et tñ fuit sepata scificata dño a tpe q infecerūt ydolatrās in adoratiōe vitul. vt hī Exo. xxxij. qd fuit āno p egressiōnis filioy isrl de egypto. et dicitur. **h** Expisse hī q fuerūt sepati leuite ab alijs tribubus ad seruiendū dño ante recessum filioy isrl de monte synai. et tñ recesserūt inde āno scdo egressiōnis de egypto scdo mēse. vt hī dicitur. **i** Quotid aut filioy isrl de q h fit sermo fuit āno. xl. ab egressu de egypto. Dubitationes aut istas expositores nri parant nihil tagūt. h Ha. sa. ad solutiōnē auctis pme dī. q qñ filij isrl pugnauerūt Regē arad et victi fuerūt ab eo. vt hī dicitur. qd dē bellū fuit. xl. āno ab exitu de egypto. ppls vel saltē magna ps ei territ inceptit reuertit

In tpe illo Cap. x. dixit dñs ad me. **B**ola tibi duas tabulas lapideas sic priores fuerunt et ascende ad me in monte: facies archa lignea et scribe in tabulis verba que fuerunt in his que ante presregisti: pone eas in archa. **F**ecit igit archa de lignis sethim. **C**umque duas tabulas lapideas instar posueris ascendi in monte habens eas in manibus. **S**cripsitque in tabulis iuxta id quod prius scripserat verba decem que locutus est dominus ad vos in monte de medio ignis quando populus congregatus est. et dedit eas mihi. **R**eversusque de monte descendi et posui tabulas in archa quam feceram. que hucusque ibi sunt sicut mihi precepit dominus. **F**ilij autem israel mouerunt castra ex beroth filioy iachan in mosera: vbi aaron mortuus et sepultus est pro quo sacerdotio functus est eleazar filius eius. **I**nde venerunt in gad gad: ubi loco perfecti castrametati sunt in iechabatha in fra agrum atque torrentium. **E**t tpe sepauit tribum leui: vt portaret archam federis domini

versus egyptum: et sic ex beroch filioy iachan reuertit fuerunt in mosera: et ad quodam alia loca declinauerunt que habent noian et id istud interponit h ad arguendum filios isrl de tali rebellione contra dominum eo quod capi. precedenti moyses arguendo eos ad memoriam reducerat plures eorum rebelliones alias. scda vero dubitatio soluta fuit dicitur. xx. ca. Ad facta dicitur. Ha. sa. q filij leui qui perfecti ceteris tribubus domino adheuerant sicut ex zelo dei infecerunt idola tras post adoratio ne vituli ano p egressiōnis de egypto vt hī Exo. xxxij. sic. xl. āno a dicta egressiōne p populū retrocederent inō p dicitō pugnarerūt et infecerūt pluribus illoz alios reuertit ad obediendū dño et sic scdo pugnarerūt p regē arad et reuertit et id istud factū lenitarū per recordationē cū eo cōiungit qd fecerūt tpe fabricatiōnis vitul. vt sit festus. **E**t tpe sepauit tribū et. sicut tpe fabricatiōis vitul alijs tribubus recedentibus a dño p ydolatriā. tribus leui nō sic declinauit. sic et i retrocessu p dicitō alijs semale habentibus tribus leui hī se habuit et id ex vtroq facto fuit digna separari ab alijs. et dño applicari. **E**go aut steti. ppositis incidentibus p dicitō moyses ad ppositus reuertit dicitur. Ego aut steti in monte sicut prius. xl. diebus h reuertit ad

scdam qdragenā supradictā fm expositores catholicos. q cōster dicit moysen tñ duas qdragenas in monte fecisse. vt p dicitur est: fm hebreos vero refert ad terciā. de q dicitur est ca. pcedenti. **E**t te perdere noluit. licet meruisses. **D**ixitque mihi vade et pcede populum. in q dicit magus dei misericordia. q nō solū pepcit populo a morte quā meruerat. h etiā adimpleuit in eo pmissum qd patribus fecerat de obtinēda terra pmissiōnis. **E**t nūc isrl. h pcludit ex p dicitō ppositū. videlicet q debeat timere et diligere deū q p p dicitō eos nō dimisit. cū tñ in nullo eis indigeret. h magis eōuerso. vñ subdit. **E**n dñi dei tui celū. s. celū sydereum visibile. **E**t celū celi. s. celū empyreū nobis invisibile qd dī celū pantonomastiā. ideo dī. Celū celi tra et omnia et. p hoc intelligitur ois creatura q celi ambitu cōtinetur. q. d. ex hoc p q tui nō indiget. **E**t tñ patribus tuis conglutinatus est dominus. s. glutino charitatis coniunctus ex sua mera liberalitate. quia nō indigebat eis sicut nec te **C**ircūcidite igit preputium cordis vestri. s. omnē malā cogitationē et voluntatē auferendo. **E**t ceruicem vestram ne induretis amplius per rebellione contra eum. **Q**uia deus deoz est. s. pcellēs dijs per picipatiōnē. sicut sunt sancti angeli et homines. sequitur.

z stare corā eo in ministerio ac bndicēt in noie illi vsqz ad pntē diē. **M**obrem nō habuit leui partez neqz possessionē cū fratribus suis qz ipse dñs possessio ei est sicut pmissit ei dñs de tu? **E**go aut steti in monte sicut prius. xl. diebus ac noctibus exaudiuitque me dñs etiam hac vice: et te perdere noluit **D**ixitque m. **V**ade et pcede populum vt ingrediat et possideat terrā quā iuravi patribus eoz vt traderē eis. **E**t nūc isrl qd dñs de tu? petit a te: nisi vt timeas dñm deū tuū et abules in vijs eius et diligas eū ac fuias dño deo tuo: i toto corde tuo et i tota aia tua. custodiasque mādata dñi et ceremonias eius qd ego hodie pncipio vt mō sit tibi **E**n dñi dei tui celū ē: et celū celi: frat oia q i ea sūt et tñ ptribus tuis conglutinatus ē dñs et amauit eos elegitque semē eoz post eos. i. vos de cunctis gentibus: sic hodie pprobat. **C**ircūcidite igit preputium cordis vestri: et ceruicem vestram ne induretis amplius qz dñs de vī ipse ē

p

Amate pegrinos
qz ipsi fuistis adue-
ne qz ppria ei passio
oz inducere ad alio-
rum copassionē. ce-
tera patēt ex pdictis
Capitulū. xi.

AMa itaqz do-
minum In b
capitulo po-
nitur cōclusio respe-
ctu pdictorū a prin-
vi. ca. vbi incipit agē
de dilectione dei et p
ponit cōclusionē in-
tentam. scōo iducit
ad b multiplicem ra-
tionē p modū cuius-
dā replicatōnis z ad-
ditionis: ibi. Cogno-
scite hodie. Circa pri-
mū dicit. a Alma
itaqz dñm. z piz lra.
b Cognoscite. h ad-
ducit p rōnem. s. fre-
quēter positā ex be-
neficijs iā pstitis cū
dñ. b Cognoscite
hodie. q ignorāt filij
vri nō q ignorarent
simpliciter ad illos
q attigerāt ānos di-
scressionis h qz nō vi-
derāt mirabilia q fe-
ccrat dñs illi popu-
lo saltē qz ad mul-
ta. h tm audierāt p re-
lationē q nō mouet
ita animū sic vñsus.
c Et dathan atqz
abyron de qz rebel-
lione et punitōne hz
Dñe. xvj. ca. z oia p-
dicta z similia debe-
bant eos mouere ad
timendū deū et dili-
gendū. d Terra
em. Dic pñter addu-
cit rōnem ex benefi-
cijs futuris sub cōdi-
tione tñ si timerent
deū z diligerēt z ser-
uīrent ei z p sub hac
pditione pmitterit fer-
tilitas frē z abundā-
tia bonoz. scōo de-
bellatio z electio ad-
uersarioz: ibi. Si ei
custodieritis. Circa
pmū notandū q fer-
tilitas terre pmissio-
nis depēdet ex descē-
su pluuię sup frā q p-
mittit eis z h ē qd dñ
d Terra em. zc. i. ita
fertilis defacili sic fra
egypti fm expōem
aliquoz. vñ subdit.
e Vbi iacto semie
zc. i. cū modico labo-
re pōt fructificare. h

deus deoz z dñs dñantiū
deus magn⁹ z potēs z fri-
bilis q psonā n accipit nec
munera. Facit iudiciū pu-
pillo z vidue: amat pegri-
nū: z dat ei victū atqz vesti-
tū. Et vos q amate pegri-
nos. qz z ipsi fuistis adue-
ne in fra egypti Bñm deū
tuū timebis z ei soli huius
Ipi adhereb: iurabisqz in
noie illi. Ipe ē laus tua z
de⁹ tu⁹ q fecit tibi h maglia
z terribilia q viderūt oculi
tui. In septuaginta atab⁹
descēderūt pñes tui i egyptū
z ecce nūc multiplicauit
te dñs deus tu⁹ sicut astra
celi. Capitulū. xi.

AMa itaqz dñm deum
tuū z obserua pcepta
eius z ceremonias iu-
dicia atqz mādata omi tpe
b Cognoscite hodie q igno-
rāt filij vri: q nō vident di-
sciplinā dñi dei vri: mag-
nalia ei⁹ z robustā m nū:
extētūqz brachium signa z
opa q fecit i medio egypti
pharaoni regi et vniuerse
frē ei⁹ oiqz exercitui egypti-
oz z cqs ac currib⁹: quō
operuerunt eos aq marl ru-
bri: cū vos psequerēt z de-
leuerit eos dñs vsqz in p-
sentē diē: vobisqz q fecerit
in solitudine: donec venie-
tis ad hūc locum: atqz da-
thā atqz abyron filijs eliab
q fuit fili⁹ ruben. qz aper-
to ore suo fra absorbit cū
domib⁹ z tabernacul⁹ z vni-
uersa sba eoz: quā hēbant
in medio isrl. Oculi vri vi-
derūt oia opa dñi magna
q fecit vt custodiat vniuer-
sa mādata illius: q ego ho-
die p̄cipio vobis. z possit
introire z possidere terras
ad quā ingrediemini: mul-
toqz in ea viuatis tpe: quā
sub iuramento pollicit⁹ est
dñs patrib⁹ vris z semini
eoz lacte z melle manantē
d Terra em ad quā ingredie-
ris possidendā: nō ē sic fra
egypti de q existi vbi iacto
semie: i hortoz morē aque

ducunt irrigue: s mōtuosa
est z cāpestris. de celo ex-
pectans pluuias quā dñs
de⁹ tu⁹ sp inuisit: z oculi il-
lius i ea sunt a p̄cipio āni
vsqz ad finē ei⁹. Si q obe-
dieritis mandatis meis q
ego hodie p̄cipio vobis: z
diligatis dñm deū vestrū
z seruiatis ei in toto corde
vestro z in tota aīa vřa da-
bit pluuiā frē vře tpaneaz
z serotinā vt colligat frum-
mentū z vinū z oleū fenū-
qz ex agris ad pascēda iu-
menta. z vt ipsi comedat
ac saturemini. Cauete ne
forte decipiat cor vestrū z
recedat a dño seruiatisqz
dijs alienis z adoret eos
iratusqz dñs claudat celū
z pluuię nō descēdant: nec
terra dat germē suū: perea-
tisqz velociter de fra opti-
ma quā dñs daturus ē vo-
bis. Ponite hec vba mea
in cordib⁹ z in animis ve-
stris: z suspendite ea p si-
gno in manibus z inf ocu-
los vestros collocate. Vo-
cete filios vřos vt illa me-
ditent. Quā sederis in do-
mo tua et ambulaueris in
via: z accubueris atqz sur-
rexeris. scribes ea sup po-
stes z ianuas domus tue:
vt multiplicent dies tui z
filioz tuoz in fra quā iura-
uit dñs patrib⁹ tuis vt da-
ret eis: qz diu celuz iminet
terre. Si em custodieritis
mādata q ego p̄cipio vob
z feceritis ea vt diligatis
dñm deū vestrū z ābulet
in oib⁹ vris ei⁹ adherētes
ei: dispdet dñs oēs gētes
istas ante faciem vestrā: z
possidebit eas q maiores
sūt z fortiores vob. Qis lo-
cus quē calcauerit pes vř:
vester erit. A deserto z li-
bano z flumine magno eu-
phrate vsqz ad maē occidē-
tale erūt tmini vri. Null⁹
stabit p̄ vos. Terrorē vřm
z formidinē dabit dñs de-
us vester sup oēm frā quā
calcaturi estis sicut locut⁹

hoc nō videt psona
re scripture in plurib⁹
locis: q describit frā
pmissionis tanqz la-
cte z melle fluentē z
abundantē oib⁹ bo-
nis z iō alit exponit
hebrei. Non ē sic fra
egypti. q. d. mltō me-
lior est qz illa. z iō sū-
ditur. Vbi scz in fra
egypti. Facto semie
i hortoz morē aque
ducunt irrigue. qz ad
secundandū eā non
sufficit pluuię de ce-
lo descendēs z ros. s
requit qz magno
labore aq de fluuiō
nili p alienos dedu-
cant. sicut solet fieri
in hortis in qz cul-
tura maior labor re-
qritur qz in fra cam-
pestri. f Et ocu-
li i ea sunt. s. ad dan-
dum rosē z pluuias
fm opportunitatē tē-
porū supposita tñ p-
dicta p̄ditōe. iō sub-
ditur. Si q obedierit
tis zc. sequitur.
g Dabit plu. terre
vře tē. i. post semina-
tionē ad germinatio-
nē z augmētationē
eoz q seminata sunt
h Et serotinā. s. aut
messē ad igrossan-
dū grana. i. Cave-
ne for. cor. vřm decli-
nando a dilectionē z
seruitute dei.
k Tratusqz clati. ce.
ex cui⁹ influentia de-
pendet fertilitas frē
vře. a Ponite h
vba mea i cordi. zc.
ista exposita sunt. s.
vj. ca. b Si em cu-
stodieritis. Dic pñ-
inducit rōem ex de-
bellatione aduersa-
rioz si diligit dñm
z obediat ei. z p lra
vsqz ibi. c A des-
erto z libano. h descri-
bunt tmini terre p-
missionis. qz termi-
nus australis est de-
sertum egypti termi-
nus aquilonaris est
mons libani: orien-
talis flumen euphra-
tes. nō habuerūt tñ
terrā vsqz ad tminū
illū vsqz ad tpa salo-
monis. ideo alibi cō-
muniter ponitur ter-
minus orientā ior-
danis fluminis. quia

Deuteronomiū

Et ad illū terminū terrā possederūt statim ab ingressu suo. v. hī in lī. iohne mare aut mediterraneū ē termin⁹ occidē talis. et dī hī mare occidētale ad differentiā maris mortui qd ē in pre orientali. **¶** En ppono. h adducit rationē ad ppositū ex bndictioe diuina q erat pcedēda diligentibus tēū et obedientib⁹ ei⁹

et ex maledictioe ei⁹ q erat inferēda rece dētib⁹ ab ei⁹ dilectio ne et obedientia et ut ista bndictio et male dicitio magis moue rēt animuz h pcpit q post ingressuz tē pmissiois publicē solēniter in mōte garisim et in monte he balz hoc ē quod dī. e **¶** Cū vero itroda xerit te dñs de⁹ tu⁹ rē. et p lfa. De istis in bndictionibus et maledictionib⁹ ple ni⁹ hī. j. xxvij. ca. qd aut h brenit dicit de eis ē p āticipationē. **¶** In ca. xj. vbi dī in postil. Circa primuz scienduz q fertilitas terre pmissionis de pender ex descensu pluuie rē.

Ad ditiō.

¶ Ec expositio hebreoz quā h vī postillatoz appro bare ē solt⁹. Ra sa. Alij āt q magis sūt auctentici tenēt primā expositionē q plani⁹ psonat lre pcedēti et sequenti. Ad qd sciendū q terra egypti multū pmedat in scriptura ex amēitate. vñ Gen. xij. ca. terra egypti cōpatur paradiso dñi. q aut fertilitas tē egypti plurimum excedat fertilitatē tē pmissionis satis pz ex gestis patri archarū. **¶** Abraā ei pp̄ fertilitatē tē pmissionis descendit in egyptū. vñ Gen. xij. Et de iacob et filijs ei⁹ Gen. xlvj. et rō ē. qz in tēra q ē irrigua spālīe ex magno fluuio. put ē tēra egypti. nō ita ptingūt sterilitates sicut in tēris q licz sint magis fructifere. nō tñ pnt irrigari: nisi soluz ex sola plu uia celesti: q deficiēte in aliq pte anni ad hoc opportuna: statim sequit fames: cuiusmōi erat tēra pmissiois. q nō erat irrigua. vñ dī in lfa. **¶** Mōtuosa ē d celo expectās pluuias et iō ex hoc inducit eos moyses ad timorē dei. qz terra illa ad quā ingressuri erāt frequēt indigebat bñficio diuino in pluujs opportunis. de q dī. Semp oculi illi⁹ in ea sūt a principio āni vsqz ad finē ei⁹. et sic fertilitas terre illius de pender ex obedientia mādatoz dei. vñ sequit. Si q obedie ritis rē. dabit pluuia terre vñe tpancaz et serotina vt colligatis frumentū et vinū rē. et infra p oppositum. Iratusqz dñs claudat celū et pluuie nō descendat. et sic ex pdictis i ducit eos ad timorē dñi: tāqz frequēt idigētes bñficio di uino. s. pluuia ad necessaria vite hñda qz si cōmorantē iō egypto vbi tal frequētia nō erat sic ex necessaria. **¶** Qd dī d terra pmissiois q ē lacte et melle manās nō pdicit pdictis nā h intelligit p̄supposita pluuia optia. put q̄litas patrie requirebat.

Replica.

¶ In ca. xj. vbi postillatoz exponēs illd. Terra quaz ingredieris nō ē sicut terra egypti adducit quorū dā in deoz expositionē dicētū qz tēra pmissiois nō ē sic tēra egypti. S; illā expositionē abijcit ratiōabilē ex lfa. q dicit tēraz pmissaz nō solū h h et i multz alijs locz opti mā lacte et melle manantē: Bur. āt dicit illā abiectā exposi tionē ēē maxie autenticā. et nitit solūe argumētū postil latoz dicētis: q tēra pmissiois p̄medatio dī intelligi p̄suppo sita pluuia oppōtia. put q̄litas tēre req̄rebat: addēs qz fer

tilitas illi⁹ tēre depēdet ex obedientia mādatoz dei. h ei⁹ et si vey eēt. q ad singularē respectū diuinū erga illū populū israelē. nō ē tñ vey de cōit accidētib⁹ imo sic sp̄ fuit optiā et tpe increduloz. **¶** Qñ est filij isrl pp̄ inobediētā aliquā do passi sūt penuriā in tēra illa. h nō arguit sterilitatē tēre.

qz et sic eoz inobedi entia punire p̄mittit in egypto: et dyabolū inobediētā punita ē in celo. nec valent mortua q Burgē. p sua opinioe allegat. **¶** Pro p̄medatioe em egypti vltra terrā pmissiois allegat fal se gen. xij. q egypt⁹ comparat paradiso dñi. nā solū illa por tio q de egypto venit tur in segoz p̄medat assimilādo nō para dīso vt allegat Bur. h regiōt circa iordā nē. vide bñ falsā bur gē. allegationez. nec gesta patriarcharū q bur. ad idē allegat pbant qd intendit. **¶** Abraā ei nō pp̄ sterilitatē tēre pmissioe p̄ egrinabat in egyptū qz vt Act. vij. dī. De nō dedit ei heredita

tē in illa tēra. nec passū pedis. h repromisit: nā pegrinabat etiā p illas et alias tēras nūc ad orientē rē. et nonissime ad meridiē q tēra fuit pp̄ egypto: et cū eēt ibi fames nō pp̄ sterilitatē h pp̄ aliud accidēs. et forte vt cōit exponit. pp̄ p bationē fidei Abraē. vide in postil. quā sustinet bur. tunc mit in egyptū. h ei sepe cōtingit. qz in terris bonis satis cō petēter se hñtib⁹: fames ex pte ē in vna tēra et nō in alia et ecōuerso. nec tpe Jacob: erat fertilitas in egypto. qz vt hē Gen. xliij. septē anni sterilitatis nō mō erāt in alijs terris h et in egypto. in q nō rōe fertilitatis terre h industria Jo seph fuauit frumēta ad vendendū. p qd iuit iacob et fa milia ei⁹. **¶** Qd āt quā ad idē affligit bur. potit ē ad oppositū qz magna flumia p̄t fluētia tēras sepe cūcta terrenācentia excresecēte inundātia absorbet et sterilitatē causat. vt pz cir ca renū. albeam rē. et fortassis ita fuit tpe ioseph in egypto quā pl⁹ burg. magnificat qz suā natiuā patriā. sine tñ rōe et auctoritate

Capitulum xij.

¶ Ec sūt pcepta. Postqz moyses explanauit ea q p̄ti nēt ad pceptū dilectiois diuine. qd ē pncipiuz re spectu pceptoz decalogi. vt. s. dictū ē. c. vj. **¶** Sic cō sequēter ponit alia pcepta et monitiōes q sūt q̄si qdā con clusioes elicte ex pceptis decalogi. et p p̄tis qdā explana tiōes. quō decē pcepta debeant ordinari et obseruari. Circa qd sic pcedit. qz p̄ ponit h mōi pceptoz explicatio. scdo insertur intenta conclusio. capitulo. xxvj. **¶** Ad huc primo ponuntur illa que ordinant ad deū. Secundo ea q ordi nāt ad p̄ximū. ca. xvj. ibi. **¶** Iudices ac magistros p̄stitues Sciēdū tñ q ista diuisio nō est ita p̄cisa: qñ in p̄ma parte multa ponāt q ordināt ad p̄ximū. et in secūda multa que ordināt ad deū. **¶** Moyses em hūc libz p̄mo tradidit filijs isrl vbi s p̄ modū exhortationis et pdicatiois sic dictū fuit in p̄n. h libz. et hoc pz ex toto p̄cessu ip̄i. pp̄ qd frequēt repetit eādē sniam in diuersis locis. et aliqñ sub eisdē ver bis. et de vna materia frequēter transit ad aliam. et ad p̄ce demē reuertitur sicut solet fieri in pdicationib⁹ et exhorta tionibus. et ideo in hoc libro et maxime in sequentib⁹ hu tus libz non potest inueniri diuisio ita p̄cisa qñ de ma

Capitulum xij.

¶ Ec sūt pcepta. Postqz moyses explanauit ea q p̄ti nēt ad pceptū dilectiois diuine. qd ē pncipiuz re spectu pceptoz decalogi. vt. s. dictū ē. c. vj. **¶** Sic cō sequēter ponit alia pcepta et monitiōes q sūt q̄si qdā con clusioes elicte ex pceptis decalogi. et p p̄tis qdā explana tiōes. quō decē pcepta debeant ordinari et obseruari. Circa qd sic pcedit. qz p̄ ponit h mōi pceptoz explicatio. scdo insertur intenta conclusio. capitulo. xxvj. **¶** Ad huc primo ponuntur illa que ordinant ad deū. Secundo ea q ordi nāt ad p̄ximū. ca. xvj. ibi. **¶** Iudices ac magistros p̄stitues Sciēdū tñ q ista diuisio nō est ita p̄cisa: qñ in p̄ma parte multa ponāt q ordināt ad p̄ximū. et in secūda multa que ordināt ad deū. **¶** Moyses em hūc libz p̄mo tradidit filijs isrl vbi s p̄ modū exhortationis et pdicatiois sic dictū fuit in p̄n. h libz. et hoc pz ex toto p̄cessu ip̄i. pp̄ qd frequēt repetit eādē sniam in diuersis locis. et aliqñ sub eisdē ver bis. et de vna materia frequēter transit ad aliam. et ad p̄ce demē reuertitur sicut solet fieri in pdicationib⁹ et exhorta tionibus. et ideo in hoc libro et maxime in sequentib⁹ hu tus libz non potest inueniri diuisio ita p̄cisa qñ de ma

teria unius partis tractetur in altis et converso. Hoc igitur premissis sciendum, quod circa deum ordiatur homo pro destitutio idolatrie. et institutione latrerie. et quod apposita iuxta se posita magis elucescunt. id frequenter facit utrumque in eodem capitulo. ut videbitur. Primum igitur prosequitur propositum ex consideratione operis. scilicet ex consideratione temporis ca. xvj.

Prima in tres quod pro propositum suum in facto. scilicet in signo ca. xliij. scilicet in motu no ca. xv. **Prima** ad huc in duas. quod pro propositum respectu totius contrarietate secundum respectu unius personae vel unius civitatis. xliij. ca. **Prima** in duas quod pro propositum de structi loco idolatrie. scilicet pro oppositum loci institui latrerie ibi. **Non** facietur ita. Circa primum dicitur. **Hec** sunt precepta etc. et id obligatoria. **Subvertite** omnia loca etc. ne ex phantasias seu templis idolorum remanentibus iudeis occasio idolatrie daretur et ut memoriam idolatrie totaliter deleret. **Super** montes excelsos. quod ibi contra fiebat templum ydolorum. **Et** sub omni ligno frondosum. rales enim arbores plantantur iuxta loca ydolarie ad exercendum actum luxurie. **Dissipate** aras eorum etc. hoc exposita sunt v. xviij. c. pro propositum. **Non** facietis ita hoc pro determinatur latrerie loco et ritu. Et pro circa hoc pro preceptum. scilicet declaratur dictum ibi. **Non** facietis. scilicet concludit principale iterum ibi. **O**berua et audi. Circa primum pro propositum unitas loci ubi debeant sacrificia et oblatioes offerri cum deo. **Non** facietur ita domino. scilicet ita offerredo sacrificia in pluribus locis. ut faciebant idolatre suis idolis. **Et** ad locum. scilicet unum. **Quem** elegerit dominus. quod iste locus non erat secundum voluntatem hominum determinandus.

De civitate tribus veris. ista fuit tribus beniamin in deserto fuit altare holocaustorum et templum. **Et** ponat nomen suum ibi pro recordationem. quod nomen domini recolatur in sacrificiis et oblationibus. et divinis laudibus. **Et** hiteri eo. pro specialiter servatos loci. ut h. ij. Macha. liij. ipse quod h. ij. in celis hitatoz visitator et adiutor est loci illi etc. **Et** offeretis et offeretis. non alibi. **Et** comedetis ibi in prospectu domini. hoc non est intelligendum quod specialiter condecorata in loco templi. sed iuxta muros civitatis hierusalem. **Non** facietis ibi. hoc expolit pro dictum preceptum quantum ad duo ibi inclusa. et pro quantum ad sacrificij locum scilicet quantum ad confessionis modum ibi. **Si** autem comedere voluerit Circa primum sciendum quod regulariter esset deputata unitas loci pro sacrificijs et oblationibus offerendis. tamen in casu poterat aliter fieri. et hoc est quod dicitur. **Non** facietis ibi quod nos habet facimus hodie. ut offeratis sacrificia et oblatioes in pluribus locis. scilicet cur nos facimus. quantum ad filij israel fuerit in deserto. et post

Subvertite omnia loca in quibus coluerunt gentes quas possessuri estis deos suos super montes excelsos et colles et sub omni ligno frondosum. **Dis**spate aras earum et confringite statuas: lucos igne comburite: et idola communite: disspate noia eorum de locis illis: non facietis ita domino deo vestro: sed ad locum quem elegerit dominus deus vestrum de civitate tribus veris ut ponat nomen suum ibi: et habitet in eo venietis et offeretis in loco illo holocausta et victimas vestras decimas et primitias manuum vestrarum et vota atque donaria primitias bovum et ovium. et comedetis ibi in prospectu domini dei vestri ac letabimini in cunctis ad quod miseritis manum vestram et domino vestro in quibus benedixerit vobis dominus deus vester. **Non** facietis ibi quod nos hic facimus hodie singuli quod sibi rectum videtur. **Neque** enim visus in presentis tempus venistis ad requiem et possessionem quam dominus deus vestrum daturus est vobis. **Tras**ibitis iordam

destructos tabernaculi: poterat offerre sacrificia et oblatioes voluntarias alibi quam in tabernaculo. ut dicitur ra. sa. non autem sacrificia et oblatioes ad quod tenebatur ex debito et hoc fuit eis licitum quousque essent detati in terra promissionis. quod non fuit. xliij. annis quousque posuerunt ad capiendam terram et dividendam eam. et hoc est quod subditur.

Neque enim visus in presentis tempus venistis ad requiem. sed quoniam fuerunt detati non debent offerre predicta. nisi in uno loco ubi fuit positum tabernaculum et iste locus fuit in sylo. ubi tabernaculum et archa domini habent stabile mansionem. scilicet duces quadraginta annis sic per perari per tempus iudicum quod fuerit a iosue visus ad mortem belli. quod tunc archa fuit capta. ut h. j. reg. iij. postea capta archa a philisteis. translata fuit archa a cartathari. et inde in maphat. et in ino. et in galgala. et in inobe. et in gabaa. et inde in domum obeded. et in ino cita te dicitur. ut h. ij. reg. v. et in ino templum salomonis. ut pleni dicitur j. reg. vij. **Et** tunc habuerunt pacem perfectam tempore salomonis. et extunc non fuit licitum alibi offerre. quod ille locus fuit ad hoc simpliciter electus et visitate a deo. ut h. ij. pal. vj. cap. nisi ex divio istitutu et dispensate. sic helyas obtulit sacrificium in monte carmeli. ut h. ij. reg. xvij. v. habet. **Et** illuc omnia que pro propositum offeretis etc. pro medio inter destructos sylo et summatos templi salomonis sacrificia vota et oblatioes poterant alibi fieri quam ubi erat archa. quod illo tempore non habuit stabile mansionem. sic et qui erat in deserto. ut deum est. sic at non potest dici de sylo. quod archa ibi habuit diu stabile mansionem. scilicet cclxliij. annis quod fluxerit a. xliij. anno duca iosue quod fuit posita archa in sylo visus ad mortem belli qui fuit capta a philisteis. cetera patet. **Si** autem comedere volueris: et te esus carniis delectaverit occide et cede iuxta benedictionem domini dei tui quam dedit tibi in bibere tuis siue imundum fuerit hoc est maculatum et debile siue membrum hoc est integrum et sine macula quod offer

medium inter destructos sylo et summatos templi salomonis sacrificia vota et oblatioes poterant alibi fieri quam ubi erat archa. quod illo tempore non habuit stabile mansionem. sic et qui erat in deserto. ut deum est. sic at non potest dici de sylo. quod archa ibi habuit diu stabile mansionem. scilicet cclxliij. annis quod fluxerit a. xliij. anno duca iosue quod fuit posita archa in sylo visus ad mortem belli qui fuit capta a philisteis. cetera patet. **Si** autem comedere volueris: et te esus carniis delectaverit occide et cede iuxta benedictionem domini dei tui quam dedit tibi in bibere tuis siue imundum fuerit hoc est maculatum et debile siue membrum hoc est integrum et sine macula quod offer

medium inter destructos sylo et summatos templi salomonis sacrificia vota et oblatioes poterant alibi fieri quam ubi erat archa. quod illo tempore non habuit stabile mansionem. sic et qui erat in deserto. ut deum est. sic at non potest dici de sylo. quod archa ibi habuit diu stabile mansionem. scilicet cclxliij. annis quod fluxerit a. xliij. anno duca iosue quod fuit posita archa in sylo visus ad mortem belli qui fuit capta a philisteis. cetera patet. **Si** autem comedere volueris: et te esus carniis delectaverit occide et cede iuxta benedictionem domini dei tui quam dedit tibi in bibere tuis siue imundum fuerit hoc est maculatum et debile siue membrum hoc est integrum et sine macula quod offer

Deuteronomiū

Sicut caprea et etiam ceruus ita comedes. i. ita licite et absque oblatione eorum sicut ceruus et caprea non offerunt et licite comedunt. **H**abesque esum duntaxat sanguis. cuius esus generaliter prohibetur in lege cuius ratio est. ne per esum sanguis homines non abhorreat effusionem sanguinis humani. ad quam iudei erant propensissimi. et ut ad pietatem exercerent. et circa brutalia. ut per hoc circa homines magis mouerent pietate. et quia idolatre per sacrificia sua congregabant circa idola ad comedendum sanguinem sue victimae in ueneratione idoli.

Quod super terram quasi aquam effundes. i. totaliter. sicut aqua perfectius effunditur de vase: quam ceteri liquores. et quia dixit quod extra hierusalem poterat comedere animal mundum ut dicitur. ne hoc intelligatur generaliter: excipit primo genita animalium et decimas. et ea quae ex voto offeruntur cum dicitur. non potestis comedere in op. etc.

His coram domino. etc. per hoc arguitur. quod decime debebantur leuitis et primitiua sacerdotibus: si ergo talia reddentes poterant inde facere festa sibi et familiaribus sequitur quod sacerdotes et leuitae fraudabant debito suo saltem in parte. et ideo dicitur aliqui quod iudei faciebant quilibet anno duas decimas de omnibus bonis suis. et prima erat tota iure leuitica. secunda quae erat de noue partibus eis remanentibus non sic erat et de ista loquitur scriptura. Et eodem modo dicitur quod faciebant secundam primitiuam. et de illis scriptum est hoc primo quod non erat de iure sacerdotum. **H**is dicitur

non habet ex scriptura: sed solum una decima quilibet anno fiebat: alia quilibet tertio anno. quae erat pro pauperibus. ut habetur. i. xiiij. Et ideo aliter soluitur. quod iudei in festiuitatibus in quibus tenebant apparare coram domino. non debebant venire vacui a muneribus. ut habetur. Exo. xxij. et xxiiij. Nec intelligitur hoc de apporatione decimarum et primitiuarum cum hoc esset debitum. sed de hostijs pacificis. quas tunc faciebant. quarum pectusculum et armus dexter erat sacerdotis de iure. certe carnes erant offeruntur. et de istis loquitur hoc cum dicitur.

Comedes ea. et hoc versus illud quod habetur in fra. xvj. Oblatione spontanea quam offeres iuxta benedictionem dei tui. i. facultate data a deo. Et epulaberis coram domino deo tuo tu et filius tuus etc. Alii uero dicunt. quod intelligitur de primitiuis animalium. quae propter maculam non erant immolantia. et ideo redimebantur et comedebantur in oppidis. et de percipio emebatur in hierusalem animalia ex quibus fiebant epulationes praedictae. hoc uidetur redire in iconueniens praedictum quia si tene-

bant redimi percipium redemptionis erat de iure sacerdotum. et sic fraudabant. ac si fieret de primitiuis immolantijs.

Cave ne derelinquas leuitem in omni tempore quo uersaris in terra scilicet primitiuis. quia sicut dicitur hebrei non obligabantur ad hoc quando erant extra terram israel pot-

si. ut potest in captiuitate babilonica uel alia. et hoc rationabiliter quia ibi non habebant hereditatem: sicut nec leuite. primitiua tamen animalium in casu poterant comedi ex hierusalem uidelicet quando habentes talia erant longe a hierusalem. ut parceret labori eorum. coeque suus fuit eis ut illa uideret: uel quod iusto pretio sibi retinerent: et sic comederent. et si solennitate quam tenebantur ire in hierusalem portarent percipium et inde emerent animalia similia munda. et de illis offerrent. ut habetur. i. xiiij. capi. plenius et hoc breuius tangit cum dicitur.

Quod dilatauerit dominus deus tuus etc. sequitur. **Q**uod immundus in coeuescet. quia homines immundi ex tactu mortui uel alterius rei immundae: poterant in comedere sic et mundi: licet non possent intrare templum donec essent mundati: ut dicitur super ista. i. v. ca. **A**lii ista in processione ueditionis animalium praedictorum excipiunt animalia per uotum deo sanctificata: quorum carnes non poterant comedi ex hierusalem: et nisi essent per oblatam in templo hoc esset quod dicitur. **Q**uod autem san. etc. talia ei animalia per uotum obligata domino murari non poterant. ut habetur. i. xiiij. c.

Obserua et audi omnia quae ego praecipio tibi. ut bene sit tibi et filiis tuis post te: cum feceris quod placet in conspectu domini. **Q**ue autem sanctificaueris et uoueris domino tolles et uenies ad locum quem elegerit dominus et offeres oblationes tuas carnem et sanguinem super altare domini dei tui. **S**anguinem hostiarum fundes in altari: carnibus autem ipse uesceris.

Obserua et audi omnia quae ego praecipio tibi. ut bene sit tibi et filiis tuis post te in sempiternum: cum feceris quod bonum est et placitum in conspectu domini dei tui. **Q**uando disperdit dominus deus tuus ante faciem tuam gentes ad quas ingredieris possideas et possideris eas atque habitaueris in terra earum caue ne imiteris eas: postquam te fuerint introeunte subuersae: et reliquias ceremoniarum earum dices. **S**ic coluerunt gentes iste deos suos: ita et ego colam. **N**on facies sicut domino deo tuo omnes enim abominabiles quas auersatur dominus fecerunt dijs suis offerentes filios et filias et comburentes igni. **Q**uod praecipio tibi hoc tamen facito domino: nec addas quicquam nec minuas.

Capitulum. xiiij. **Q**uod surrexerit in medio tuo propheta aut qui terat. ut habetur. i. xiiij. **O**bserua et audi. hoc praedictum principale intentum hoc capituli ad hoc ei praedicta sunt omnia ut diligenter cauere ab idolatria et per se ipsam usque ibi.

Offerentes filios. et filias. et comburentes igni. modus autem hoc combustionis secundum quod dicitur hebrei erat. quia fiebat idolum cupreum combinum. et in illa comunitate accendebatur ignis et quasi idolum in quolibet parte erat ignitum tunc spiritus manuum idoli quae erant dispositae ad accipiendum ponebantur pueri: et sic ex adustione moriebantur. **S**acerdotes uero idoli habebant tympana in quibus percutiebant fortiter: ut ex fortitudine illius soni non audiret clamor pueri et sic parentes de morte puerorum non dolerent. sed magis crederent animas eorum sine afflictione a dijs accipi.

Capitulum. xiiij. **Q**uod surrexerit. **H**ic consequenter praecipitur destructio idolatrie in particulari: et per consequens confirmatio laeque sibi opposita. **E**t primo contra adynamiam

Be ij

personā. scdo qm̄ ad ad vna ciuitates: ibi. Si audieris in vna vrbium. Adhuc pmo facit ppositū i psona nō coniuncta. scdo icōiuncta. ibi. Si tibi voluerit. zc. Circa p̄mū sciē dū. q̄ sic dcm̄ fuit sup libz numeroz. xij. c. hoies aliq̄ in struitur de v̄itatib⁹ supnaturalib⁹ p demones. z tales dicunt p̄be demonū vt dcm̄ fuit ibidem de balaā. Et isti etiā aliq̄ hnt̄ reuelationes a deo imediate v̄ mediātib⁹ sancti angelis. lz ab eis nō q̄rat̄ sic fuit ibidem dcm̄ de balaā. tñ qm̄ reuelatōes fuit eis a deo vel a sc̄tis angelis h̄ fit ad bonuz finē vt dcm̄ fuit ibi d̄ p̄phis balaā. h̄ quādo ordiatur tal reuelatio ad malū finē z deceptōz h̄ fit a demōib⁹ q̄ q̄z plures veritates dicunt h̄ōib⁹. vt postea magis credat̄ eis in falsi suggestione sic ibi dē fuit declaratum p̄ exēplū z de tali p̄pheta c̄b̄ fimo q̄ decept⁹ a demonibus n̄it̄ hoies p̄rabere ad idolatriā cum d̄r a. Si sur. i me. tui. decept⁹ mō. p̄dcō in vigiliis. b. Salut q̄ soinni. sevi. dicat. ab ip̄o p̄ficiū vel immūsum a dyabolo. c. Et p̄di. signū mirabile ventuz de p̄pinquo. d. Estq; portentuz. futurum magis de longinquo dicitur a porredo dis qd̄ signat p̄ensionē i lōgū. e. Et eue. qd̄ lo est. qz demones aliq̄ p̄dicunt vera futura. q̄ excedunt cognitōnē humanā p̄ur declaratum est nume. xxij. f. Et dix. ti. zc. ex h̄ patet q̄ reuelatio sibi sc̄a fuit p̄ demones. ido subdit. Nō audies v̄ba p̄phie illi⁹. seq̄t̄ g. Ten. vos do. i. p̄mittit illa fieri. vt p̄bemini h̄. Et palā sciat. i. ab alijs sc̄iri faciat. qz ip̄e de nouo nō accipit aliquid rei noticiā. h̄ oia nouit ab eterno. z hoc modo loq̄tur Gen. xxij. nūc cognouit q̄ tieas d̄nm̄. i. cognoscere feci. qz p̄ oblatōz ysaac nō fuit hoib⁹ obediētia abrae māifesta. et posita eis i exēplū i. Pro. at̄ zc. interficietur. sine miseri cordia. d̄n̄st̄ p̄uictus fuerit p̄ testes vel confessus. z p̄z l̄ra k. Si tibi volu. h̄c p̄cipit̄ destrui ydolatria respectu p̄sone p̄iuncte q̄cūq; p̄pinq̄tate. z hoc est qd̄ dicitur. Frat tu us zc. a. Clā dicēs. cam⁹ zc. corrupēs i secreto z indu-

cens hoies ad ydolatriā. b. Nō acq̄escas ei. recipiendo ei⁹ psuasib⁹ iniquā. c. Neq; p̄cat ei ocul⁹ tu⁹. falso iudicio iustificādo eū. vel tacedo malū suū. d. Et statim interficies. cū iudicat⁹ fuerit p̄ iudices. e. Sit p̄mū manus tua sup eū. qz testes debebāt interficere tales condemnatos vt h̄. j. xvij. c. vñ Actu. vij. de b̄tō Stephano d̄r. Et testes deposuerūt verit̄m̄ suā zc. Cetera patet f. Si audieris. h̄ p̄cipit̄ idolatriā destrui respectu vni⁹ ciuitatē q̄ si fuerit corrupta idolatria p̄cipiuntur h̄ hoies interfici. z pecoraz suppellectilia cōburi. z oia q̄ p̄tinent ad illā ciuitatē z ip̄a ciuitas destrui absq; reedificatione z p̄z l̄ra vsq; ibi. g. Et auertat̄ d̄ns ab ira furoris sui. qz tali corruptioni vni⁹ us ciuitatis. ira d̄ni p̄uocat̄ z totum regnū. z maxie qm̄ negligitur puniti eius p̄c̄m̄. h. Multiplicetq; te. hoc in fine h̄ capi. additur. vt ex destructōe idolatrie latrā fort⁹ cōfirmetur.

terra egypti de domo seruitutis vt z ois israel audies timeat. z neq; vltra faciat q̄ppiā hui⁹ rei sile.

f. Si audieris i vna vrbium tuaz q̄s d̄ns de⁹ tuus dabit tibi ad hitandū dicentes aliq; egressi s̄ filij be hial de medio tui z auertent hitatores vrbis tue atz dixerūt. Cam⁹ z seruiamus dijs alienis q̄s ignoratis q̄re solicite z diligenter rei v̄itate p̄specta si iueneris certū eē qd̄ d̄r. z abominationē h̄ac ope p̄petratam. statim p̄cuties hitatores vrb̄ illi⁹ i ore gladij. z delebis ea oia q̄ i ea s̄ vsq; ad pecora: q̄cqd̄ ē suppellectilis fuerit p̄gregabis i medio plateaz ei⁹ z cū ip̄a ciuitate succēdes ita vt vniuersa p̄summas d̄no deo tuo. et sit tumul⁹ sempitern⁹. Nō edificabit ampl⁹ z nō adherabit de illo anathema te q̄cqd̄ i māu sua. vt auertat̄ d̄ns ab ira furoris sui et misereat̄ tui multiplicetq; te sic iurauit p̄ribus tuis: qm̄ audierit vocē d̄ni d̄i tui custodiens oia p̄cepta ei⁹ q̄ ego p̄cipio tibi hodie vt facias qd̄ placitū ē i p̄pectu d̄ni dei tui. Ca. xiiij.

g. Filij estote domini dei v̄ri. Nō vos incidetis nec faciet̄ caluicium super mortuo qm̄ p̄pls sc̄tus es d̄no deo tuo. z te elegit vt sis ei i p̄plm̄ peculiarez de cūcti gētib⁹ q̄ s̄ sup terraz

debetis in aliquo idolatrie assimilari. b. Nō vos incidetis. In hebreo habetur. non vos lacerabitis sicut in planctu mortuorum aliqui gentiles idolatre vnguib⁹ lacerabant carnem suam. c. Nec facietis caluicium eradican do capillos vel ton dendo. Talis em̄ luctus immoderatus z inhonestos nō decet filios dei qui habent fidem resurrectionis mortuorum. moderatus tamen luctus z honestus p̄cedens ex p̄tate naturali bene licet z decet.

Ca. xiiij. Filij estote d̄ni. hic p̄cipit̄ destrui idolatriā in signo. Et p̄io destruitur h̄mōi idolatrie sc̄do instituitur latrā opposita. ibi. de cimā p̄tē. Circa p̄mū sciendū q̄ idolatrie sunt signa ass̄m̄ilari idolatrie i exteriori apparentia. qua consistunt i modo viuendī. Pri mo ergo prohibetur modus idolatrarum circa mortuos secundo circa cibos ibi. Ne comedatis. Circa p̄mum dicitur. a. Filij estote domini dei vestri quasi diceret. Non

Deuteronomiū

Ne comedatis. h. pñr. phibet mod^o idolatraz circa ei
bos. et p in carnib⁹ aialtū. scdo pscū: ibi. **N**ec comedetis
tercio auiū: ibi. **D**ēs aues. Circa pñmū dñ. **N**e cōe
datis q̄ immūda sūt. **S**ciēdū q̄ nulla immūditia spūal p̄t eē
in brutis q̄ peccare nō p̄t: p̄t tñ aliq̄ mō redūdare in eis
in q̄sū hoies vūtur
eis ad mala: vtpote
qz ydol⁹ imolat ipsa
īpa v̄l eis vūtur ad
maleficia alia. p̄t at
in eis eē directe im
mūditia corpālis: vt
qz immūdo cibo nu
trunt. sic porc⁹. vel
qz in loco immūdo
habitāt sicut mures
in tra. vñ et ex h̄ fero
rē p̄hunt et ex h̄ abo
minabilia sūt. p̄pter
vtrāqz em̄ causāz cō
similē. multa aialta
et aues et pisces phi
bent in lege in deis.
Sunt et p̄ter h̄ alie
causē mystice et figu
rales inquantū p̄ ta
lia designant homi
nes h̄ites aliq̄ vicia
sic carnalis assimila
tur porcō. piger asī
no et sic de alijs.

Hoc ē aial qd̄ co
medē debetis. tanq̄
carēs immūditia p̄
dicē et enumerat ali
qua in spālī dicens.
Houē et. tragela
phū. aial ē munduz
et partim sile hircō
et partim cerno. et dñ
tragos qd̄ ē hirc⁹ et
laphos qd̄ est ceru⁹
Cameloparda
lū. aial ē sile camelo
in capite. et iō ab eo
denoiat. h̄z tñ macu
las albas in corpe s̄
cur pard⁹. et equo si
milē in collo. bubalo
vero in pedibz.
Consequēter ponit
regulā cōem. cū ali
qua tñ exceptiōe cū
dicē. **O**mne
animalē. cetera expo
sita sūt. **L**entē. xj. vbi
h̄ materia plenius
tractat aliq̄ tñ ponū
tur h̄ q̄ nō sūt ibi. et
illa sūt h̄ exponēda.
Axion auis ē de
genere vut uris al
ba. et minor q̄ stryul
tur. **N**ycitico
racem: auis ē de no
cte volans: a nyctos
qd̄ ē nox: et corax qd̄
com⁹ q̄sī cornus no
ctis. **D**icit tñ aliq̄ q̄ est idem qd̄ noctua: h̄ hoc nō videt:
quia hic separatim phibentur. **P**eregrino qui intra
portas tuas est da. si est pauper

Ne comedatis q̄ immūda
sūt. **H**oc ē aial qd̄ comedē
debetis: bouē et ouem et ca
prā: ceruū et capreaz bubala
tragelaphuz pygargum
orygen camelopardalum.
Omne aial qd̄ in duas ptes
fundit vngulā et ruminat co
medetis: d̄ his autē q̄ rumi
nāt et vngulā nō fundūt hec
comedere non debetis: ca
melū leporez cyrogrillum
Quia rumināt et non diui
dūt vngulā: immūda erūt
vobis. **S**us qz qm̄ diuidit
vngulā: et nō ruminat im
da erit Carnib⁹ eoz nō ves
cemini: et cadauera nō tan
getis. **N**ec comedet̄ ex oi
bus q̄ morāt in aq̄s. **Q**ue
habēt pēnulas et squamas
comedite q̄ absqz pēnula
squamis sūt ne comedatis
qz immūda sunt. oēs aues
mūdas comedite. **I**mmun
das ne comedatis: aqlam
scz et gryphem et balyetum
axion et vulturē ac miluū iu
xta gen⁹ suū: et oē coruini
generis: et strutionē ac no
ctuā et larū atqz accipitrem
iuxta genus suū: herodiu
ac cignuz et ibin: ac mergu
lum porphyriōnem et ny
cticozorem: onocrotaluz et
caradrion singula in gene
re suo: et pupam quoqz et ve
spertilionem et omne quod
reptat et pēnulas h̄z immū
dū erit et nō comedet. omne
qd̄ mundum est comedite
Quicqd̄ autē morticinum
ē: ne vescami ex eo. **P**ere
grino q̄ intra portas tuas
est: da vt comedat aut ven
de ei: qz tu ppl̄s sc̄tūs dñi
dei tui es. **N**ō coques he
dū in lacte matris sue. **B**e

Nec vendes ei. si habet unde emat et loquitur hic de pere
grino q̄ est cōuersus ad iudaismū aliter n̄ posset comedē
licite. **N**on coques hedum et. hoc fuit expositum:
Exo. xxiij. **D**ecimā frumēti tui et. **H**ic pñr inducit
ad latrām per hoc q̄ inducit ad sustentationem sacerdo
tū et ministrorū: ad
quos p̄tinebat cole
re deū p̄ se et p̄p̄lo
p̄mogenita ei debe
bant sacerdotib⁹. et
decime leuitis por
tabant tamen ad tē
plū q̄sū ad ptes le
uitaz q̄ manebāt ibi
administrandū: et
patet lra ex his que
dicta sūt s̄. xij. cap.
Consequēter inducit
ad sustentationē pau
perū cum dicitur.
Anno t̄cio sepa
rabis aliā decimā. s̄.
p̄ sustentandis pau
perib⁹. vt ex sequē
tib⁹ qd̄ fiebat ex lege
p̄teritis naturalis et
nē iudei paupes co
gerent q̄rere elemo
synas a gentilibz.
vel seruire eis p̄ su
stentationē vite sue.
et sic cogent. d̄ ido
lōtis comedē cum
gentilib⁹: p̄ sequēs
possent pertrahi ad
culū idolatrie.
Capitulum. xv.
Eptimo an
no. **H**ic ibi
bet idolatria
q̄m ad p̄ncipiū
motiū seu occasio
nē. si em̄ obligati de
bitis: et ipotētes sol
uere artarentur p̄ pe
nas corpis vel alio
mō possent h̄re occa
sionē fugiēdi de tra
ist⁹ et hitare int̄ gēti
les. et sic seruire dijs
alienis. s̄m q̄ dīc̄ da
uid de seip̄o fugit
no. j. reg. xxvj. **M**a
ledicti sūt in conspe
ctu dñi q̄ eiecerit me
hodie vt n̄ habitē in
hēditate dñi dicētes
vob̄ sūt dijs alienis
lz ei dō h̄ n̄ fecerit tñ
p̄secutores et dabāt
ei occasionē faciēdi
Ad hoc iḡt amonē
dñz septim⁹ ann⁹ re
missiōis fuit in lege
institū. i q̄ remitte
bāt debita ipotentib⁹
soluē. **H**ic ḡ p̄ au
fert idolatrie occasi
onē. sc̄do iducit ad latrā culturā ibi. de p̄mogenitis. **A**d
huc p̄ iducit ad relaxatōnē debitoz. sc̄do ad relaxatōnē
fnoz tibi. cū ubi vedit⁹ fuerit **A**d huc p̄ iducit ad debitoz
de iij

Capitulum. xv.
Eptimo anuo facies
remissionem q̄ hoc or
dine celebrabit. Cui debe
tur aliqd̄ ab amico v̄l p̄rio
ae fratre suo: repetere n̄ po
terit qz annus remissionis

onē. sc̄do iducit ad latrā culturā ibi. de p̄mogenitis. **A**d
huc p̄ iducit ad relaxatōnē debitoz. sc̄do ad relaxatōnē
fnoz tibi. cū ubi vedit⁹ fuerit **A**d huc p̄ iducit ad debitoz
de iij

Ne comedatis q̄ immūda
sūt. **H**oc ē aial qd̄ comedē
debetis: bouē et ouem et ca
prā: ceruū et capreaz bubala
tragelaphuz pygargum
orygen camelopardalum.
Omne aial qd̄ in duas ptes
fundit vngulā et ruminat co
medetis: d̄ his autē q̄ rumi
nāt et vngulā nō fundūt hec
comedere non debetis: ca
melū leporez cyrogrillum
Quia rumināt et non diui
dūt vngulā: immūda erūt
vobis. **S**us qz qm̄ diuidit
vngulā: et nō ruminat im
da erit Carnib⁹ eoz nō ves
cemini: et cadauera nō tan
getis. **N**ec comedet̄ ex oi
bus q̄ morāt in aq̄s. **Q**ue
habēt pēnulas et squamas
comedite q̄ absqz pēnula
squamis sūt ne comedatis
qz immūda sunt. oēs aues
mūdas comedite. **I**mmun
das ne comedatis: aqlam
scz et gryphem et balyetum
axion et vulturē ac miluū iu
xta gen⁹ suū: et oē coruini
generis: et strutionē ac no
ctuā et larū atqz accipitrem
iuxta genus suū: herodiu
ac cignuz et ibin: ac mergu
lum porphyriōnem et ny
cticozorem: onocrotaluz et
caradrion singula in gene
re suo: et pupam quoqz et ve
spertilionem et omne quod
reptat et pēnulas h̄z immū
dū erit et nō comedet. omne
qd̄ mundum est comedite
Quicqd̄ autē morticinum
ē: ne vescami ex eo. **P**ere
grino q̄ intra portas tuas
est: da vt comedat aut ven
de ei: qz tu ppl̄s sc̄tūs dñi
dei tui es. **N**ō coques he
dū in lacte matris sue. **B**e

relaxatōz. scō ad liberalē accōmodatōz. sibi. Si vnus de fratrib⁹ tuis. Circa p̄mū sciendū q̄ remissio debitoꝝ in se primo anno nō iponit nisi p̄ illis q̄ sunt de ritu iudeoꝝ. iō subdit. **b** **¶** Peregrioꝝ. i. heb. h̄f. s̄b extraneo exiges. p̄ q̄d p̄z. q̄ idē intelligit h̄ p̄ pegrinū z aduenā. extrane

us at̄ d̄r. q̄ nō ē d̄r. m̄ eoz. **c** **¶** Et oīno idigēs. h̄ p̄r iducit ad paup̄ez subleuationē. z intelligitur de iudeis paup̄ibus q̄s debāt adiunare. ita q̄ nō cogentur publice mendicare. **d** **¶** Et be. ti. do. multiplicādo te i bonis t̄palib⁹ z sp̄ualibus. **e** **¶** Si t̄m audieris. i. feceris. q̄d d̄cm ē et p̄ h̄ intelligit opposita negatiua videlicet q̄ si nō feceris non multiplicabit te. **f** **¶** Fene. gē. multis h̄ accipit̄ p̄ vsura q̄ lz esset eis p̄missa cū extraneis gētib⁹ n̄ t̄m p̄r eis p̄mitti p̄ p̄m̄io pietatis erga paup̄es. cū sit illicita. h̄ accipit̄ h̄ p̄ accōmodatōe. vñ i hebreo h̄f. **¶** Dadiabis gētes multas. i. vadia accipies ab eis q̄z n̄ tenebāt eis accōmodare sine vadio. i. h̄ iḡr p̄mittitur eis multiplicatō bonoz t̄palit̄. p̄ quam possēt dare mutuuz nō solū frīb⁹ tuis iudeis. h̄ ēt aliēis gētib⁹. **g** **¶** Do. na. zc. q̄z p̄ actu pietat̄ nō solū p̄mittit̄ eis multiplicatō diuitiaz h̄ ēt d̄m̄ sine excellētiā. **h** **¶** Si vn⁹ de fra. h̄ iducit eos moyses ad liberā mutuationē. q̄ d̄z p̄cedere ex affectu. iō subdit **i** **¶** Nō obdu. cor zc. z cū effectū. iō subditur. h̄ apies ma. zc. **k** **¶** Duo eū idī. p̄spereris. q̄z n̄ t̄m debāt frīb⁹ tuis accōmodare pecuniā h̄ ēt altaz rē necessariā. vtpote equū. currū. z filia q̄ frequē deteriorāt ex accōmodatōe. **l** **¶** Cate ne for. zc. iducit eos vt nō retrahātur ab accōmodatōe. p̄p̄ appropriatōz anī. vñ. i. q̄ debita relaxabāt. **m** **¶** Nec ages q̄pp̄iā callide zc. vt p̄ hoc machier⁹ ad aliqd̄ malū. vt ad familiaritatē i hōestā cū e⁹ vxore. vñ filia. vñ aliqd̄ aliō illicitū. **n** **¶** Nō deerūt pau. nō ē frīū ei q̄d s̄. d̄cm ē. **¶** Nino idigēs z medic⁹ nō erit in vos q̄z ibi loq̄t̄. de medicatē publice. q̄d nō debāt iudei p̄mittere vt d̄cm ē. h̄ at̄ loq̄tur de paup̄e. q̄ de suis facultati

b est d̄ni. **¶** A pegrino z aduenā exiges. ciuē z p̄p̄iquuz repetēdi nō hēbis ptātem **c** **¶** Et oīno idigēs z medicus nō erit itervos vt b̄ndicat tibi d̄ns de⁹ tu⁹ i fra quaz traditur⁹ ē tibi i possessionē: si t̄m audieris vocē d̄ni dei tui: z custodieris vniuersa q̄ iussit z que ego hodie p̄cipio tibi: b̄ndicet tibi vt pollicit⁹ est. **f** **¶** Generabis gētib⁹ multis. z ipe a nullo accipies mutuum. **g** **¶** B̄ndaberis natōib⁹ plurimis: z tui nemo d̄nabitur. **h** **¶** Si vn⁹ de frīb⁹ tuis q̄ morātur itra portas ciuitatis tue i terra quā domin⁹ deus datur⁹ ē tibi ad paupertatē deuenit nō obdurabis cor tuū: nec p̄hes manū h̄ apies eā paup̄i. z dabis mutuū: q̄ eū idigē p̄spereris. **i** **¶** Cae ne forte surrepat tibi ipia cogitatio z dicas i corde tuo appropriat̄ septim⁹ an⁹ remissionis et auētas oculos tuos a paup̄e fr̄e tuo nolēs ei q̄d postulat mutuuz cōmodare. ne clamet p̄ te ad d̄m̄ z fiat tibi **m** **¶** i pctm̄: h̄ dabis ei. **¶** Nec ages q̄pp̄iā callide i ei⁹ necessitatib⁹ subleuandis vt benedicat tibi d̄ns de⁹ tuus i oi tpe: z cūctis ad que manuz miseris. **¶** Nō deerūt paupes in terra hitatōnis tue. idcirco ego p̄cipio tibi. vt apias manuz fr̄i tuo egeno z paup̄i q̄ tecū versat i fra. **¶** Cū tibi vēdit⁹ fuerit frat tu⁹ hebre⁹ aut hebreaz sex annis seruerit ti

b⁹ nō p̄t cōueniēter sustētari. z iō idiget p̄ accōmodatōnez ab alijs auxiliari. **o** **¶** Cū ti. ven. fue. frat tu⁹. ista expōsitā fuerūt Exo. xxi. **¶** B̄ excepto. **¶** Nō auer. oculo. tu. zc. i. nō respicies eos toto oculo. q̄si tibi sit grātis libtas eoz vñ i heb. h̄z. nō erit graue in oculis tuis cū dimiseris eos

liberos. **¶** De p̄genit̄is. **¶** Destituta idolatria q̄tū ad oc casioz. h̄ reuertitur ad terminatōz latrē excludēdo q̄ndā cupiditatē occasiōe latrē aliq̄lit contingētē. **¶** Et p̄ factū p̄positū scō oremouet q̄ddā dubiū: ibi. **¶** Hoc solū. Circa quod sciendū q̄ ex eo tpe q̄ d̄m̄ p̄cussit p̄genita egyptioꝝ tā i hōib⁹ q̄ i animalib⁹ oia p̄genita filioꝝ israel fuerunt obligata d̄no z sanctificata. vt h̄f Exo. xii. z i plurib⁹ alijs locis. **¶** Peruntū aliquid cupiditate ducti. volebāt inde trahere vtilitatē suā. vt pote in p̄genito bonis arādo. z p̄iogēntū ouis tondēdo abq̄ offererēt ideo istud p̄hibet hic et p̄z lra. **¶** Et dicit h̄ ra. sa. q̄ idē ē intelligendū de oue q̄ offerēbatur p̄ p̄gēnto aīnī. vt h̄f Exo. xii. q̄z debāt offerri cū lana. **¶** Sin autem hūerit maculā. i. de fecū alic⁹ mēbr̄i sen aliquā aliā deformatē. p̄p̄ quā nō d̄z d̄no offerri. cui meli ora sunt offerēda. et ne diuin⁹ cult⁹ veniret in cōtēptū ex oblatōne taliū defect⁹ hūitū. z p̄ p̄ns villū z p̄tēptibilitū. tale p̄genitū licite poterat cōedi extra irim in oppidis. z ab imundis hōib⁹ sic z aīmūdis. **¶** Quasi caprea z cer. i. sic de ill cōedūt hoies absq̄ h̄ q̄ faciāt in aliquā oblatōz d̄no nec redēptōz. sic z de istis t̄m distignēdū ē. q̄ si tal macula ierat p̄gēnto aīal a nūitate: cōedebāt absq̄ oblatōe vel redēptōe aliq̄. q̄z nūq̄ fuerat obligatū d̄no ex q̄ nūq̄ fuerat imolaticū. si at̄ p̄ nūitūtatē supuenerat. z tūc aut erat curabilis aut nō. si curabilis debāt post curatōz offerri. si incurabilis poterat redimī. q̄z erat obligatū d̄no an enētū maculz z h̄ distinctio accipit̄ ex snia ra. sa. h̄ z. xij. ca. **¶** Hoc solū obseruabis zc. q̄z carnes taliū licite cōedebant in oppidis absq̄ redēptōe i casu p̄dicto p̄p̄

liberos. **¶** De p̄genit̄is. **¶** Destituta idolatria q̄tū ad oc casioz. h̄ reuertitur ad terminatōz latrē excludēdo q̄ndā cupiditatē occasiōe latrē aliq̄lit contingētē. **¶** Et p̄ factū p̄positū scō oremouet q̄ddā dubiū: ibi. **¶** Hoc solū. Circa quod sciendū q̄ ex eo tpe q̄ d̄m̄ p̄cussit p̄genita egyptioꝝ tā i hōib⁹ q̄ i animalib⁹ oia p̄genita filioꝝ israel fuerunt obligata d̄no z sanctificata. vt h̄f Exo. xii. z i plurib⁹ alijs locis. **¶** Peruntū aliquid cupiditate ducti. volebāt inde trahere vtilitatē suā. vt pote in p̄genito bonis arādo. z p̄iogēntū ouis tondēdo abq̄ offererēt ideo istud p̄hibet hic et p̄z lra. **¶** Et dicit h̄ ra. sa. q̄ idē ē intelligendū de oue q̄ offerēbatur p̄ p̄gēnto aīnī. vt h̄f Exo. xii. q̄z debāt offerri cū lana. **¶** Sin autem hūerit maculā. i. de fecū alic⁹ mēbr̄i sen aliquā aliā deformatē. p̄p̄ quā nō d̄z d̄no offerri. cui meli ora sunt offerēda. et ne diuin⁹ cult⁹ veniret in cōtēptū ex oblatōne taliū defect⁹ hūitū. z p̄ p̄ns villū z p̄tēptibilitū. tale p̄genitū licite poterat cōedi extra irim in oppidis. z ab imundis hōib⁹ sic z aīmūdis. **¶** Quasi caprea z cer. i. sic de ill cōedūt hoies absq̄ h̄ q̄ faciāt in aliquā oblatōz d̄no nec redēptōz. sic z de istis t̄m distignēdū ē. q̄ si tal macula ierat p̄gēnto aīal a nūitate: cōedebāt absq̄ oblatōe vel redēptōe aliq̄. q̄z nūq̄ fuerat obligatū d̄no ex q̄ nūq̄ fuerat imolaticū. si at̄ p̄ nūitūtatē supuenerat. z tūc aut erat curabilis aut nō. si curabilis debāt post curatōz offerri. si incurabilis poterat redimī. q̄z erat obligatū d̄no an enētū maculz z h̄ distinctio accipit̄ ex snia ra. sa. h̄ z. xij. ca. **¶** Hoc solū obseruabis zc. q̄z carnes taliū licite cōedebant in oppidis absq̄ redēptōe i casu p̄dicto p̄p̄

Deuteronomiū

hoc aliq forte possit credere qd eius sanguis ipoz eet licit-
ppter qd hoc excludit h specialit qz nec in vllib⁹ aialibus
erat cōcessus. h generalit phibit⁹.

In ca. xv. vbi dicit in postil. Ad hoc igit amouendū septi-
m⁹ ann⁹ remissionis in lege institutus est.

Aditio.

A cet cōter te
neat apd he-
breos: qd i an-
no septio totalit re-
mitterebat debito sic
q etia post trāstū il-
li⁹ anni septimi non
possunt repetere ea.
Tū hoc nō videt ra-
tioni psonū. qz sic si
aliqs accomodaret
primo suo pecuniā
vel aliqd hmoi i an-
no sexto. vel et ppe fi-
nē anni: statim intrā
te āno septimo erat
remittēda qd videt
cōtra equitatē iusti-

Capitulū. xvj.
Observa mēsem noua-
rū frugū z verni p̄mū
tpis vt facias phase domi-
no deo tuo. qm̄ in isto men-
se eduxit te domin⁹ de⁹ tu-
us de egypto nocte. Im-
molabisqz phase domino
deo tuo de ouib⁹ z de bo-
b⁹ in loco quē elegerit do-
minus deus tuus vt habi-
tet nomen eius ibi. Nō co-

medes in eo panem ferme-
tatum Septem diebus co-
medes absqz fermento af-
fictionis panem: quoniam
i pauore egressus es de egypto
vt meminer⁹ diei egres-
sionis tue de egypto omni-
bus diebus vite tue. Non
apparet fermentatum in
omnibus terminis tuis se-
ptem diebus z non rema-
nebit de carnibus eius qd
solue: sicut z s. exposuit Ier. xv. Bur. ibi. z h cō hmoi
expositionē nō hēe fundamētū p eo. qz vt dicit scriptura
inādistincte loquit de potētib⁹ z impotētib⁹. h dico saluo
meliori iudicio. qd fundamētū expōis postil. stat in recta
rōe. recta ei rō hoc exigit vt potēs soluere soluat sine dila-
tione. nō ei sine fraudē
ad annū remissionis
differret si solue pos-
set q si nō posset. laz
potēs nō eet z sic se-
quere⁹ q potēs de q
casus: nō eet potēs
q ē p̄dictio vñ z si
lra loq̄t indistincte.
optet tñ ex rōe recta
de impotētib⁹ spe-
cialit intelligi: al⁹ si
potēs eet ad soluen-
dū z differret. dare⁹
ocasio nō mutua
di. imo z potēs i an-
no remissionis tene-
bat solue. q̄uis mu-
tuas nō potuit rem-
suā aggranāter exigere. Ille igit ann⁹ erat. p impotētibus
a quib⁹ nō potuit illo āno q̄c̄qz repēt. nec p eos optuit pp
ipotētā aliqd solui. potētes at z illo āno z q̄libz alio solu-
tionē sine fraude differre nō potuerūt. Nec valet qd bur.
dicit: q ab impotēte nec illo nec q̄c̄qz alio anno repēt de-
bitū posset. qz sic dare⁹ via pauperib⁹ nō mutua⁹ h solū
paupes reciperēt p modū donatiōis. z sequere⁹ septimū
annū nō solū dilatiōis eet h totalis remissionis cui⁹ opposi-
tū Burg. nitit cōsidere h iudeos nec tēp⁹ quē burgē. al-
legat ē ad sul. ppositū. qz tēp⁹ ille dicit om̄i tpe mutua⁹
necessitatē patiēt. nō phibet repetitionē nisi in āno. vij. q
dicebat remissionis p illo āno. q cōplero repetitio fieri pō-
tuit. vt hī a scolastica hyst. ponēte dñaz tñ annū iubilēū
z remissionis. i illo nāqz remittebat debita i isto differēbat.

Si vñ de fratrib⁹ tuis zc. ad paupratē deuenit nō idu-
rabis cor tuū nec p̄trahes manū: h apies eā paup⁹ z dab
mutuū q eū indigere p̄pexeris. vñ circa h alit⁹ dīcēdū.
Ad qd sciendū q in heb. vbi nos habem⁹. Septimo āno
facies remissionē. ē quedā dīctio q sonat subtractionē z ē
sensus q in toto anno septio nō poterāt debita repēt ci-
tus rō ē. qz septim⁹ ann⁹ erat sabbatū frē in q non licebat
seminare agros. nec vindemiare nec colligē fruct⁹ terre. h
oia q sponte nascebant erāt cōia q̄buslib et hoib⁹ vt hī. s.
Leui. xv. vñ in tali tpe debebat cessare exactio debitorū
cessante collectiōe fructuū z reddituū h sabbato frē. s. an-
no septio trāfacto cū iā poterāt terras colere z fruct⁹ suos
vniqsqz colligere. Itē erat debita repētere. z etia debi-
tor: si esset potēs tenebat reddere. cū restitūo debiti p̄-
neat ad verā iusticiā. Ad hāc sniam facit qd sequit in lra.
de hac materia. Cave ne forte subrepat tibi impia cogita-
tio. z dicas in corde tuo. appropinqt septim⁹ annus finis
sionis. z auertas oculos a paup⁹ fratre tuo nolēs ei qd po-
stulat mutuū cōmodare. Si em̄ in septimo āno fieret tal⁹
remissio: vt p̄dictū intelligit. qre diceret impie cogitare il-
le a q p mensem vel aliqd breue tps an̄ septimū annū mu-
tuū postulare⁹ si a mutuatione retraheret cū hoc tam nō
esset mutuatō: h mera donatiō q nō in tāta quantitate so-
let dari. sic mutuū. Facit etiā p̄ p̄dicta snia qd. j. in eo. ca.
pi. dī. Cū tibi vedit⁹ fuerit frat⁹ tu⁹ hebreus aut hebreā sex
annis fuerit tibi. in vij. anno dimittes eū libez. nō ei dimit-
tebat in āno sabbatino frē. h postqz fueris p sex ānos ite-
gros z iō reddēs rationē qre dñs fui nō dz q̄nt ferre hāc
dimissionem dicit quoniam iux⁹ mercedē mercenariū sex
annos fuit tibi. Et q p̄ q si p⁹ breue tps fueris pre-
cipere⁹ liber dimitti⁹ esset qd dux z gratie. nō g min⁹ dux
ē totalit debituū dimittere: q̄ seruū emptū liberare. qz tam
ista lex remissionis debitorū sic intellecta. sicut hebrei intel-
lexerūt est intolerabil. p quā penit⁹ claudēbat via ad mu-
tuādū. Idcirco talmudici antiq̄ qdā fecerūt statutū p qd
lex p̄dicta totalit euacuabāt sic iplet dñi xpi mar. xv. c.
Irritū fecisti mādatū dei pp traditōes vras. **R**eplica.

In ca. xv. cu3 postillator remissionē debitorū veri⁹
dilatōne in anno. vij. exponeret de impotentibus

medes in eo panem ferme-
tatum Septem diebus co-
medes absqz fermento af-
fictionis panem: quoniam
i pauore egressus es de egypto
vt meminer⁹ diei egres-
sionis tue de egypto omni-
bus diebus vite tue. Non
apparet fermentatum in
omnibus terminis tuis se-
ptem diebus z non rema-
nebit de carnibus eius qd

solue: sicut z s. exposuit Ier. xv. Bur. ibi. z h cō hmoi
expositionē nō hēe fundamētū p eo. qz vt dicit scriptura
inādistincte loquit de potētib⁹ z impotētib⁹. h dico saluo
meliori iudicio. qd fundamētū expōis postil. stat in recta
rōe. recta ei rō hoc exigit vt potēs soluere soluat sine dila-
tione. nō ei sine fraudē
ad annū remissionis
differret si solue pos-
set q si nō posset. laz
potēs nō eet z sic se-
quere⁹ q potēs de q
casus: nō eet potēs
q ē p̄dictio vñ z si
lra loq̄t indistincte.
optet tñ ex rōe recta
de impotētib⁹ spe-
cialit intelligi: al⁹ si
potēs eet ad soluen-
dū z differret. dare⁹
ocasio nō mutua
di. imo z potēs i an-
no remissionis tene-
bat solue. q̄uis mu-
tuas nō potuit rem-

Capitulum. xvj.
Observa mēsem. h declarāt p̄cepta q ordīnāt hoiez
ad deū ex p̄sideratiōe t̄pis. Circa qd sciendū q tri-
b⁹ t̄pib⁹ i anno celebrabāt iudei festa solēntia vide-
licet h mēse festū phase. pp̄ bñficiū egressiōis de egypto
z scio mēse festū p̄thecostes. pp̄ bñficiū legisdatē. z septi-
mo mēse festū tabnaculoz pp̄ bñficiū p̄natiōis ipozū in
deserto. xl. annis. qbus deus p̄uidit habitantib⁹ in taber-
naculis. Dumo q agitur de p̄ festo. scdo de secundo dō: ibi.
septē hebdoādas. scio de scio ibi. Solēntatē qz tabnacu-
lorum. Sciendū etiā q de istis tribus festis habent plu-
ra: Num. xxvij. z Leui. xxij. z aliqua hic addunt: z alī
quā repetunt. q̄ntū igit ad p̄mū festū dicit. a **O**bserva
mensem nouarū frugū. nō qz tunc temp⁹ esset messis. sed
quia circa quarta decimā diē mensis p̄mū in aliqua par-
te terre p̄missionis aliq̄e fruges appropinquabāt ad mā-
turitatē. z de ill⁹ colligebant spice de quib⁹ fiebat manipu-
lus q offerebat in solennitate paschali z torrebat. z tunc
p confractionē grana excutiebat. z de illis fiebat sacri-
ficiū. **I**mmolabisqz phase zc. nō loquit h scriptura
de immolationē agni paschal de quo postea agit. sed de
alijs sacrificijs q offerebant in illa solennitate q̄ntū aliqua
offerebant a tota cōitate q determinant. Num. xxvij. Ali-
qua dō offerebant a psonis singularibus ex deuotione. z
talia nō cadunt sub numero determinato. quia in talib⁹
cūlibet p̄mittebat facere suam voluntatem. sequitur.

Quoniam in pa. egres. es de egypto in hebreo habetur.
Subito vel festinanter egressus es de egypto. z propter
hoc tunc comederunt azima. quia fermentare non pote-
rant egyptijs cogentibus eos exire. vt habetur Exo. xij.
Et non remanebit de carnibus eius. s. agni paschalis
de cuius carnibus nihil debebat remanere vsqz ad mane
vt habet Exod. xij.

Be iij

Nō poteris imolare phase rē. h̄ sc̄piebat ad enītan-
 du occasionē idolatrie. q̄ sub p̄textu h̄ r̄ occasione pos-
 sent fieri alie imolarōnes pertinētes ad idolatriā. r̄ vt cuz
 maiorē reuerentiā fieret ista imolatio in ciuitate electa ad
 diuinū cultū. r̄ h̄ est q̄ d̄. **S**i loco quē elegerit do-
 min⁹. r̄ accipit h̄ lo-
 c⁹ p̄ tota ciuitate fe-
 rusalē. q̄ fuit electa
 a deo ad cultū diui-
 nū. q̄ i q̄libet domo
 poterāt imolari. dū
 tñ haberet numer⁹
 aiaz q̄ sufficerēt ad
 esū agni. vt d̄ exo.
 xij. dēbat etiam p̄oi
 de sanguie sup vtrū
 q̄ postē. r̄ in superli-
 minarib⁹ dom⁹ vbi
 comedebat. q̄d non
 p̄t intelligi de domo
 tēpli. q̄ ibi nihil po-
 nebat de sanguine
 agni. **I**mmola-
 bis phase vespe. id ē
 p̄ declinatōz solis.
Quā egressus es
 de egypto. nō q̄ illa
 nocte egressi fuerint
 filij israel de egypto
 h̄ q̄ ip̄a immolatio
 erat q̄dam p̄paratio
 ad exitū r̄ q̄ illa no-
 cte se p̄parauerunt
 ad exitū. r̄ mane se-
 q̄nti egressi sunt. vt
 h̄ exo. xij.
Et coqs vt come-
 des. de mō coq̄ndiz
 cōcedēdi h̄ exo. xij.
Maneqz cōsur-
 ges. h̄ accipit mane
 secūde diei: p̄ma at
 dies icipiebat a ve-
 spere. xij. diei p̄mi
 mēsis. r̄ fmiabatur
 in p̄mo vespere. xv.
 diei. r̄ tota die illa r̄
 nocte seq̄nti dēbant
 remanere in irlem
 r̄ mane seq̄nti poterāt
 recedere q̄vellēt. **S**ex diebus
 comedes azima s̄ eo. ca. **N**ō appebit fermētātū i oib⁹ ter-
 minis tuis septē dieb⁹. ad hoc solū dū dixerūt aliqui be-
 bres. q̄ dies septim⁹ nō ē de p̄cepto h̄ q̄ volebāt cōdebat
 azima. dicūt ē q̄ nec alij sex dies sicut nec septim⁹. h̄ solū
 vespe p̄me diei in q̄ immolabat agn⁹. h̄ v̄r̄ t̄ textū exo.
 xij. vbi sic d̄. **Q**uā egressus es de egypto. nō cōcederit
 fermētātū p̄bit aia illa d̄
 israel a p̄mo die vsqz ad. vij. diē. r̄ iō d̄m q̄ p̄ h̄ q̄d d̄ h̄c
Sex dieb⁹ cōdes azima nō excludit septia ab ista obser-
 uatōe. q̄ senari⁹ iccludit i septenario. r̄ q̄ obseruat septena-
 riū. obseruat senariū distinguē tñ h̄ dies septia. q̄ erat ce-
 lebrior q̄nqz p̄cedentib⁹ q̄ p̄hibitiū erat op⁹ seruite in illa
 sicut r̄ in p̄ma. vt h̄ p̄me. xxvij. nō ar̄. i. intermedijs. et
 h̄ ē q̄d subditur. **E**t in die septio q̄ collecta est rē. q̄
 d̄ h̄ collecta. dicūt aliq̄ q̄ illa die fiebat collecta p̄ sustēra-
 tōe paup̄z. sicut in septēbz fiebat collecta p̄ necessarijs
 ad vsum sacrificioz tēpli. h̄ h̄ v̄r̄ b̄n̄ p̄sonū ei q̄d iā p̄dcm̄
 ē. s̄. q̄ sc̄da die hēbāt licentiā recedēdi q̄ vellēt. si at illo tpe
 fieret collecta p̄ paup̄ib⁹. p̄babil⁹ v̄r̄ q̄ d̄eret fieri añ
 cessum ppli. vñ i hebreo h̄. **I**n die septio retētio ē d̄ni dei
 tui. q̄d expōit p̄ retētōib⁹ ab opib⁹ fuitib⁹ fm̄ hebreos
 q̄ illo die p̄hibet fieri. vt in l̄ra. **T**rāslato: at n̄ accepit p̄

immolātū est vespe in die
 primo vsqz mane. **N**ō po-
 teris imolare phase i qua-
 libet vrbiū tuarum: quas
 d̄ns deus tu⁹ datur⁹ est ti-
 bi. **S**i in loco quem elegerit
 d̄ns deus tuus vt habitet
 nomē ei⁹ ibi. **I**mmolabis
 qz phase vespe ad sol oeca-
 lum q̄n egressus es de egy-
 pto: r̄ coques r̄ comedes
 in loco quem elegerit d̄ns
 deus tuus mane qz cōsur-
 gens vades i tabernacula
 tua. **S**ex dieb⁹ cōdes azi-
 ma: r̄ in die septima: quia
 collecta est d̄ni dei tui: nō
 facies op⁹. **S**eptem heb-
 domadas numerabis tibi
 ab ea die qua falcem in se-
 getem miseris: r̄ celebra-
 bis diem festū hebdoma-
 daruz domino deo tuo ob-
 lationē spontaneā manus
 tue quam offeres iuxta be-
 nedictionē domini dei tui
 r̄ epulaberis corā d̄no deo
 tuo tu r̄ fili⁹ tu⁹ r̄ filia tua
 r̄ seru⁹ tu⁹ r̄ ancilla tua: et
 leuites qui est itra portas
 tuas: r̄ aduena ac pupill⁹
 r̄ vidua qui morantur vo-

retentōe ppli ad collectā faciendā. sen p̄ retentōe pecunie
 sic collecte. r̄ iō trāstulit: collecta. **P**rim⁹ tñ mod⁹ dicendū
 cōior ē ap̄d auctores n̄ros. **P**ōt ē d̄ci q̄ dies septi⁹ erat
 collecte dies. eo q̄ tunc numerabat pecunia. r̄ reponebat
 i thesauro tēpli q̄ tñ pecunia fuerat recepta ab offerētib⁹ a

biscum in loco quem ele-
 gerit d̄ns deus tu⁹. vt ha-
 bitet nomen eius ibi: r̄ re-
 cordaberis q̄n seru⁹ fuerit
 in egypto: custodiesqz ac
 facies q̄ tibi p̄cepta sunt
Solennitatē qz tabernacu-
 loz celebrabis p̄ septē di-
 es q̄n collegeris de area r̄
 torculari fruges tuas r̄ epu-
 laberis in festiuitate tua:
 tu r̄ fili⁹ tu⁹ r̄ filia r̄ seru⁹
 tuus et ācilla: leuites qz r̄
 aduena r̄ pupill⁹ r̄ vidua q̄
 intra portas tuas s̄. **S**e-
 ptez diebus d̄no deo tuo
 festa celebrabis i loco quē
 elegerit domin⁹ benedi-
 dicetqz tibi dominus de-
 us tuus in cūctis frugib⁹
 tuis et in omni opere ma-
 nuum tuaruz: crisqz in leti-
 cia. **T**ribus vicibus per
 annum apparebit omne
 masculinum tuum in con-
 spectu domini dei tui in
 loco quem elegerit in solē-
 nitate azimorum. et in so-
 lennitate hebdomadarum
 et in solennitate taberna-
 culorum. **N**on apparebit
 ante dominū vacu⁹ h̄ offe-

p̄ncipio festi.
Septem hebdo-
 madas. **H**ic agitur
 de solēnitate p̄the-
 costes q̄ celebrabat
 .i. die a solēnitate
 pasche. r̄ h̄ ē q̄d d̄ci
 tur. **S**eptē hebdo-
 madas nūerab tibi
 q̄ faciunt. xlix. dies.
Hic ea die q̄ fal-
 cē i fagetē miseris. i.
 a die pasche. nō q̄
 tūc icipet messio fru-
 guz. vt p̄dcm̄ ē. h̄ q̄
 tūc secabāt spice ma-
 gis appropinq̄tes
 ad maturitatē.
Et celebrabis di-
 em festū. i. p̄the-
 costes. die imediate se-
 q̄nti septem hebdo-
 madas p̄dicat̄ il-
 la erit q̄nq̄gesima
 dies a die pasche.
Et epulaberit rē.
 r̄ addit̄ q̄tuor titlo
 hois faciet̄ illd̄ cō-
 uitiū cū d̄r. **F**ilius
 tu⁹ r̄ filia tua seru⁹
 tu⁹ r̄ ācilla tua r̄ qua-
 tuor titlo ip̄i dei cu-
 rā h̄nt̄ de paup̄ib⁹
 .i. leuites r̄ aduena
 pupill⁹ r̄ vidua. viz
 i l̄ra. **E**t recor-
 daberis q̄ seru⁹ fue-
 ris in egypto r̄ p̄ p̄ns
 obligat⁹ ē ad seruicē
 dū iō subdit. **C**usto-
 diesqz rē. r̄ pater.
Solennitatē quo-
 qz tabernaculoz. h̄
 agit de festo ic̄to q̄d

celebrabatur in septēbz collectis frugib⁹ añi. de c̄ sacrifi-
 cijs r̄ oblatōibus determinat̄ **P**ume. xxvij. r̄ **L**eu. xxij
 r̄ p̄z l̄ra. postea recolligit de trib⁹ solēnitatib⁹ p̄dictis. d.
Trib⁹ vicibus p̄ añū rē. i. in trib⁹ festiuitatibus p̄di-
 ctis. veruntū illis q̄ erāt lōge a irlem p̄cebat̄ de duobus
 festis. i. tabernaculoz r̄ p̄the-
 costes. r̄ p̄aret l̄ra. **I**n-
 ces r̄ m̄grōs. **P**ostqz posita sunt p̄cepta que sunt qua-
 si conclusiones p̄ceptoz decalogi ordinātes ad deum. h̄
 p̄n̄r ponūt̄ ip̄a q̄ sunt quasi p̄clusiones ordinātes ad
 p̄ximū. **O**rdo aut̄ inter hoies p̄st̄u in diuersis gradib⁹
 hoim bene institutis r̄ seruatis. **P**rio ergo agitur de his
 q̄ pertinent ad diuersos stat⁹ p̄sonaz sublimiū. sc̄do. d̄ his
 que pertinent ad status etiā vulgariū. xij. ca. **E**t circa p̄mū
 agitur primo de iudicib⁹ inferioribus. sc̄do de superioribus
 xvij. ca. ibi. **S**i difficilez ambigū rē. ic̄to de regis institur-
 tione. ibi. cum ingressus fueris. quarto de sacerdotū r̄ le-
 uitaz sustentatōe. xvij. in p̄n. q̄nto de p̄phetica reuelatōe
 ibi. **Q**uando ingressus fueris. **E**t circa primum describitur
 iudicium institutio. secundo officij executio. ibi. **N**on plā-
 tabit. **E**t circa primum sciendū. q̄ nulla societas potest per-
 manere absqz iustitia etiam illoz qui odiūt iusticiam. vt
 pote latronuz. quia nisi iuste inter se furta diuiserint. or-

Deuteronomiū

ref inter eos seducto. et sic eorum societas deperiret. propter quod in conseruatione reipublice iusticia est maxie necessaria ad quam faciendam habet per legem iudices ordinant cum dicitur. p. Iudices et magistros constitues et exponit legem et p. l. cum dicitur. Iudices et magistros. i. magistros pios. quia iudices tales debent in

stima que sunt in legibus instructi sicut in quibus dicitur iudicare. aliter est sicut ac si mitteret artifex ad executionem operis absque regula sue artis. In hebreo habet. Iudices et exactores ut vocantur iudices que habent inquirere veritatem industria mentis et caute la vborum dare sententiam sicut inueta. Exactores vero que veritatem inquirunt vberibus et afflictionibus: moderantur tamen et exequuntur iudicium sententiam: quia frustra daret sententia nisi esset que eam exequeret. q. In omnibus portis. i. i. portis. c. sicut citat: in tamen in quibus portis ipsius habet in fuit institutum quia porta ciuitatis est locus consuetudinis ad quem possunt accedere pauperes sicut diuites. et ex ne sic sicut ciues. Non accipies personam. loquitur iudicibus ut non propter deferant in iudicio diuitibus et propter quod pauperibus et extraneis. Nec munera: quia munera excecant oculos sapientum: quia cupiditas ratione accepti muneris trahit extra limites suos iudicium rationis. Et mutant verba iustorum.

quos conformant cordi: eo quod voces sunt note. i. signa eorum passio nium que sunt in anima: ut dicitur per prophetam. et saluator. Lu. vi. Ex abundantia cordis os loquitur. v. Iuste quod iustum est pleqris. quia modus procedendi dicitur esse iustus. Et ut viuas et possideas terram hoc non solum refert ad iudices: sed et cum habet ad constantem populum: que per exercitum iusticie in bono statu diu conseruat. Non platabis lucum. hoc ponit officium executionis. et pro ponit casus. secundo iudicij effectus. xvij. ca. Circa primum sciendum quod ponit hoc casus per exemplum: ut sic fiat in alijs. et quia intentio legislatoris principaliter intendit ad destructionem ydolatrie et latrie institutionem: ut patet ex processu librorum. id per exemplum ponit casus pertinens ad destructionem ydolatrie. Et etiam. quia quicquid ad ydolatriam pertinet est contra primum legis preceptum. ideo de hoc ponit exemplum cum dicitur. Non platabis lucum. supra est dictum est frequenter: quia in locis ydolatrie luci et arbores plantabantur. et ideo a loco cultus diuini talia prohibent ne ex assimilatione loci traherent ad assimilationem facti. ideo subditur. Nec facies tibi atque constitues statum. i. ydolum ad adorandum. ac si dicat. primum trahit ad istud secundum. Consequenter ponitur casus de latrie institutione cum dicitur. Non immolabis domino deo tuo bouem in quo est macula. quia in cultu latrie debent offerri meliora.

In capitulo. xvij. vbi dicitur in postilla Et in die. vij. quia collecta est domini dei tui.

Ad ditio.
q. **Q**uomodo intelligatur festum vel ceteris vel collecte dicitur fuit in additioe supra. Levitic. ca. xij. vide ibi Replia.

Capitulum. xvij.
q. **Q**uicquid burgem tangit. xvij. ca. de festo collecte vel de correctoribus. s. Levitic. xxiij.

Capitulum. xvij.
c. **Q**uicquid reperit fuerit. hoc conuenienter potest effectus iudicij cum dicitur. a. **Q**uicquid reperit fuerit apud te. quia homines iudicant ea que patet deus aut intuetur cor. i. Reg. xvij. c. Et ideo omnino occulta diuino iudicio reseruantur que aut alio modo patet: hominum iudicio permittunt. b. **Q**uicquid aut mulier ita quod per fragilitate sexus non est mulierum parcendum: id diuini mandati transgressioe. c. **Q**uicquid iniquis iniquis diligenter. quia non est procedendum ad sententiam sine diligenti examinatione perita. seu est ad infamiam denunciatorum. d. **Q**uicquid educes virum ac mulierem etc. ut in loco iudicij datur eis audientia antequam iudicetur contra eos sententia. e. **Q**uicquid lapidibus obruent. post sententiam datam. f. **Q**uicquid in ore duorum aut trium testium pibit que interficiet. Nemo occidat: vno se dicente testimonium. **Q**uicquid testimonium prima interficiet eum et manus reliqua populi extrema mittetur: ut auferas malum de medio tui. Si difficilez ambiguum apud te iudicium habet esse prospereris in sanguine et sanguine causam et causam lepra et non lepra: et iudicium intra portas tuas videris. **Q**uicquid verba variari: surge et ascende ad locum quem elegerit dominus deus tuus: veniesque ad sacerdotes leuitici generis et ad iudicem quem fuerit illo tempore quiesque ab eis qui indi-

recursus in dubijs et difficilibus et ponit aliquid per exemplo cum dicitur. h. **Q**uicquid in sanguine et sanguine. hoc est quoniam per iudicium dicitur quod effusio sanguis alicuius hominis est morte plectenda. quia dicitur ad homicidium voluntarium. alia per dicitur non: quoniam reducenda est ad homicidium casuale. i. **Q**uicquid causa et non causa. s. quoniam do vna per iudicium dicitur causa actoris esse iustam. alia autem causam rei. r. **Q**uicquid lepra et non lepra. s. quoniam vna per dicitur infirmitatez alicuius esse lepra. alia non. **Q**uicquid surge et ascende etc. id est in his casibus et consimilibus recurrendum est ad superiores iudices. s. ad summum sacerdotem et iudicem populi israel. Et aliquid contingebat quod vtrunque officium in vnam concurreret per sonam. sicut patet de Belsi qui fuit iudex et summus sacerdos populi pater. i. Regum. iij. h. ut communiter erant persone distincte sicut officia. Potest ergo intelligi iste recursus ad vtrumque coniunctum. et hoc erat in causis que non poterant terminari ab vno sine alio: utpote in edificatione templi que non poterant fieri sine potestate regia. nec disponi absque sacerdotali ordinatione. vel diuina. ut in causis spiritualibus esset recursus ad summum sacerdotem. et in temporalibus ad iudicem. et ex hoc inoleuit consuetudo quod ab inferioribus iudicibus ecclesiasticis appellatur ad summum pontificem et ab inferioribus principibus et iudicibus secularibus ad regem seu imperatorem. m. **Q**uicquid indicabunt tibi iudicij veritatez. Debent tamen esse magis instructi alijs: ita

q' possunt dirigere i dubijs. **N**ec declinabis ad dexteram vel sinistram. i. mor' p'modo vel dano t'pali. Dic dicit glo. hebr. si dixerit tibi q' dextera sit sinistra: vel sinistra dextera. talis finia e' tenenda. qd' p'z manifeste falsum. q' finia nulli' hois cuiuscunq' sit auctoritatis e' tenenda si contineat manifeste falsitatem vel errorem. **H**oc p'z p' qd' p'remittitur i textu. **I**udicabit tibi iudicij veritatem. postea subditur. **E**t docuerint te iuxta legem. ex q' p'z q' si dicat falsum vel declinet a lege dei manifeste. no' se audiedi. cetera patent vsq' ibi. **C**unctusq' p'p'ls audiens tibi. **P**ena ei mortis no' infligit ad correctionem illi' q' sustinet. sed aliorum. **C**um ingressus. **H**ic p'nt agit de regis i' stitute. **C**irca qd' sciendu' q' illud quod d' h'ic. **E**u' constitues. s. in regem n' e' p'ceptum nec simplex p'cessio. q' sic n' peccasset p'p'ls israel petedo regem. c' p'ru' d'f. j. reg. xij. h' est p'missio q' e' de malo. **B**onum ei p'pli constabat i' h' q' sol' de' regnant sup' eu'. eo q' erat p'p'ls peculiaris dei. verumtu' si i' porumne regem habere vellat p'mittet eis sub conditioib'. t'n p'ma erat q' eet de filiis israel. qd' notat cu' d'f. **D**e numero fr'm tuoz. scda q' no' esset simplr ad voluntate p'p'li: h' p' electoz dei. qd' notat cu' d'f. **Q**ue do. de. au. elege. z sic factu' fuit de saule p'imo rege. z de dauid secudo. vt h'f. j. reg. x. z. xvj. **C**oseq'nt describit p'ditio regis p'stutu' **N**o multi. s. eq's. i. ad iag'atia. h' solu' ad decetia sui stat' z regni defensionem. **N**ec reducet popu'. in egyptu' p'sumes acq'rere fra' illa. **N**o habet vxoz. plu. no' inhibet regi simplicit' pluralitas vxoz. cu' d'd q' fuit sc'us sex h'uerit vxozes. h' q' no' heat i' numero excessiuo. z potissime alienigenas. z h' e' qd' notatur cu' d'f. **Q**ue alliciant aim eius. s. ad nimia carnalitate. z inde ad ydolatrias salt' aliq'liter. sicut de salomone accidit. licet eet sapietissim'. de q' scribit. iij. reg. xj. **C**u'q' ta' eet senex: deprauatu' est cor ei' p' mulieres vt seq'ret deos alienos. **N**eq' argenti z auri imē. p'd. i. ad sup'fluitate. h' solu' ad necessitates sui stat' z regni defensionem. **D**escribet sibi dente. le. h'. i. faciet describi. **E**t habet secū. **D**icunt hebrei q' habebat debere volumē duplicatu'. vnu' ad portandu' secus: vt posset ibi frequenter legere. aliud ad referuandu' i' domo thesauri sui t'q' qd' p'ciosissimū. **N**ec eleuet cor eius i' sup'bia. sicut accidit de saule. p'p' qd' fuit a d'no reprobatus z regnu' ablatu' a filiis ei'. j. reg. xij. **B**onum t'p' reg. ipe z filij ei'. **S**ic p'z de d'd p'p' c' iusticia regnu' fuit sibi z filiis eius a d'no confirmatu'. vt habetur. ij. reg. vij. z i' pluribus alijs locis. **I**n ca. xvij. vbi dicitur in postilla. **C**irca qd' sciendu' q' illud qd' d'f. **E**u' p'stutes. s. in regem: no'

cabūt tibi iudicij veritatem z facies qd'cuq' dixerint q' p'sunt loco que elegerit dominus z docuerit te iuxta legem ei' sequisq' finiam eorum nec declinabis ad dexteram neq' ad sinistram q' at sup'bie rit nolēs obedire sacerdotis ipio: q' eo tpe ministrat d'no deo tuo ex decreto iudicis mozie hō ille. z auferes malū de israel. cunctusq' p'p'ls audiēs tibi vt null' deiceps intueat sup'bia. **C**ū ingressus fueris fra' qua' d'ns de' tu' dabit tibi: z possederis ea: habitauesq' i' illa. z dixerit constitua' sup' me regem sic hnt oēs p' circuitu' nationes eu' p'stutes que d'ns de' tuus elegerit de numero fr'm tuorum. **N**o poteris alteri' gentis hoiem regem facere q' no' sit fra' tu'. **C**u'q' fuerit constitut': no' multiplicabit sibi eq's nec reducet p'p'lm i' egyptu' eq'tat' numero subleuat' p'serti cu' d'ns p'ceperit

est p'ceptum nec simplex concessio. **A**dditio. **R**eceptu' istud de constitutoe regis no' est p'missi' siue intelligendu': pnt in postilla. h' simplex concessio cu' conditioibus in l'ra scripta. **N**ec sequit' q' si sit concessio simplex. tunc no' peccasset p'p'ls ist' petedo regem. nam p'rierunt regem alter q' fuit sibi p'cessum nam ex hoc et q' ille p'p'ls erat peculiar' dei. seq'nt q' no' deberet habere regem supra se. prout ista amplio d'no cōcedere tractabunt i' additione. s. j. Reg. vij. capi. vbi postillatoz mouet qonem. vtru' filij israel peccasset petedo supra se regem. **R**eplica. **I**n ca. xvij. vbi postillatoz l'tera de constitutoe regis dicit nec sonare p'ceptu': nec simplice p'cessionez h' p'missione: **B**urg. dicit eē p'ceptum et simplicem concessionē cu' p'ditioib' in l'ra posite. **E**t v' burg. duplicē intrare p'dictoz. cu' ei' fm eū sit p'cessio no' erit p'ceptu'. ipe t'n dicit eē p'ceptu' cu' t'n nulluz v'bu' p'ceptozū. nec p'cepto eq'pollēs in l'ra ponatur. **E**t c'p'z dicit eē p'cessionem simplice videt' p'tra dicere ei' qd' dicit concessionē sub p'ditioibus. p'ditionata em' p'cessio simplex dici no' p't. vñ intūdo l'ram z postillatozis intentoz. occurit q' passus iste de regis p'stutōe sit p'nosticus. z huic p'nostico addit' p'ceptū negatiuū de nō p'stutōe extraneo z cetera negatiue i' l'ra posite de nō multiplicando vxozib' z equis. **I**lla ei' sola sonant p'cepta. h' no' ad intentionē burg. **E**t q' burg. hanc materiā remittit ad p'mi. Reg. vij. vide ibi l'ram correctorium. **C**aplm. xvij. **N**o habent sacerdotes. **H**ic p'nt agit de sacerdotu' z lenitaz sustentatoe. **E**t p'mo in gener. li. scdo i' sp'ali: ibi. **S**i exierit leuites. fm q' d'cm fuit **N**umeri. xvij. tribus leui non habuit partem in terra sicut alie tribus. nisi solum vrbes z suburbana ad habitandu' z ideo debebant de bonis aliorum sustentari. z hoc e' qd' dicitur. **N**on habebunt sacerdotes z leuite z. z subditur modus sustentandi eos cum dicitur. **S**acrificia domini oblationes comedent. **S**i accipiantur stricte sacrificia z oblatōes que fiebant in templo ex illis sustentabantur tm sacerdotes z leuite qui ministrabant in templo in ierusalem. **S**i autem accipiantur large oblatōes prout se extendunt ad decimas. sic ex eis sustentabantur leuite qui morabantur in alijs vrbibus z oppidis. **D**ominus enim ipse est hereditas eorum hoc dicitur. quia de oblatōis domino modo predicto sustentabantur sicut de hereditate propria: sicut locutus est illis **N**umeri. xvij. **C**onsequenter descenditur ad id quod pertinebat ad ius sacerdotum cum dicitur.

Deuteronomiū

Hoc erit iudiciū. hoc ē in te traditū vel concessum. **A**rmū. s. dext. hoc at fiebat ad designādū q̄ sacerdos d̄ h̄re fortitudinē z p̄stantiā ad sustentandū on̄ p̄p̄l. q̄d p̄ armū dext. designat vbi ē fortitudo corp̄s. Itē ad remouendū quandā ydola trīe sp̄m q̄ spatulomātia d̄. ydola trē em̄ os armī de sacrificijs suis referua b̄r: z in eo diuinati onē exercebāt.

Hic ventriculū. Dicit aliq̄ q̄ b̄ acci p̄t̄ ventriculū p̄ p̄ctū sculo: q̄d de iure sacerdotis determinatur Exo. xxi. z b̄ eis d̄ rōnib̄: q̄b̄ de armo dextro dictum ē q̄z p̄ ip̄m fortitudo designat. z q̄z i osse p̄ctoris resuato ab ydolatrie diuinatio exercebat: z in heb. h̄ armū z genas et mulcrā. ita q̄ p̄ duo vltima intelligūt q̄dā supaddita armo z p̄ctusculo danda sacerdoti. **P**rimicias frumētū vini zc. ista s̄nt p̄t̄ne b̄r ad sacerdotes: quantitas at̄ raliū nō defminat p̄ scripturā: s̄ determinata fuit p̄ sapiētes hebreoz: v̄c̄z q̄ p̄ p̄m̄ijs dare pars sexagesima ad m̄m̄s. q̄dragesima ad plus. q̄n̄gesima mediocrit̄: ita q̄ m̄m̄n̄ deuoti dabāt sexagesimā. magis deuoti q̄dragesimā. in termediū q̄z q̄n̄gesimā. z hoc idē h̄ in

libro de collationib̄ pat̄z collatiōe. j. theone abbatis: et sic q̄ntitas ista q̄ntū ad aliqd̄ erat defmiata z q̄ntū ad aliqd̄ deuotōi dātū delicta. **H**ic eizē. iustū ē at̄ q̄ illi q̄ futūr deo sustētent a p̄p̄lo. **S**i exierit leui. h̄ agit de sustentatiōe leuitaz in sp̄ali. s. q̄n̄ aliq̄s leuites extra ir̄lm̄ habitās deuotōe ducit̄ veniebat ad manendū in ir̄lm̄ vt serueret d̄no in tēplo. z in isto casu determinat̄ h̄: q̄ accipiat p̄t̄z de oblationib̄: sic ēt aliū leuite ibidē m̄strātes. z p̄t̄v̄sq̄z ibi. **E**xcepto eo q̄ in vr̄. zc. In v̄b̄ib̄ em̄ in q̄bus manebāt ex ir̄lm̄ habebāt domos ad habitandū p̄ se z p̄ pe corib̄ suis: z talia succedebāt eis a patrib̄. z de talib̄ poterāt viuere q̄ veniebāt in ir̄lm̄ mō p̄dicto cū illi q̄ accipiebāt de oblationib̄. In heb. h̄. Exceptis venditionib̄ suis z in eandē s̄m̄iam reuertit̄: q̄ q̄n̄ veniebāt in ir̄lm̄ ad manendū vedebāt talia. z de p̄cio se iuuabāt. **C**ū ingressus fueris. h̄ p̄r̄ agit de p̄phetica reuelatiōe z p̄mo a q̄busdā abomiationib̄ p̄p̄loz inhabitantiū terrā p̄missiōis filios isrl̄ deborā. in sc̄do oñdit̄ necessitas p̄phete z missio p̄phete ibi Gentes iste. Circa primū sciendū q̄ homo ordi natur ad finē spirituale vim rationis naturalis transcendē: s̄m̄ illud. j. Corinth. ij. Quod oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit zc. tendentē at̄ ad finē necessariū est p̄cognoscere aliquat̄ finē z ea que in finem dirigunt. Cuz igit̄ se ad hoc nō extēdat respectu vltimi finis simpl̄ cognitio naturalis requirit̄ diuina reuelatiō: h̄c aut̄ cognitio nē sup̄naturalē. nō t̄n̄ respectu vltimi finis z dirigentū in eam s̄m̄ v̄tate s̄ s̄m̄ fallaz estia tionē seu deceptionē q̄rebāt gentiles a demonib̄ p̄ sacrificia. z quedā alia sup̄strosā q̄ oia p̄hibent filijs isrl̄ cū d̄z. **C**auē ne imitari velis abominatiōes. i. sup̄strosas i q̄stiones occultoz ydoloꝝ. **N**ec inueniat̄ in te. qui

enim ipse est hereditas eorum sicut locutus est illis. **H**oc erit iudicium sacerdotū a poplo z ab his qui offerūt victias siue bouē siue ouē imolauerit dabunt sacerdoti armū z ventriculū primitias frumētū vini z olei z lanarū p̄t̄ ex ouium tonsiōe ip̄m em̄ elegit d̄ns de tu de cūctis tribub̄ tuis: vt stet z m̄stret nomī d̄ni ip̄e z filij ei in sempiternū. **S**i exierit leuites ex vna vrb̄iū tuaz ex oī israhel in qua bitat z voluerit v̄i re desiderās locū quē elegerit d̄ns m̄strabit i noīe d̄ni dei sui sic oīs fr̄es ei leuite q̄ stabūt eo tpe coraz d̄no. **P**artē ciboz eādē accipiet quā z ceteri excepto eo q̄d in vr̄be sua ex pater na ei successione debetur. **C**ū ingressus fueris terraz quā d̄ns de tu dabit tibi caue ne imitari vel abomiationes illaz gentiū nec inueniat̄ i te q̄ lustrat filii suoz

aut filia ducens per ignes aut qui ariolos sciscitetur aut obfuet somnia atq̄ auguria ne sit malefic nec incantator neq̄ phitōes q̄sulat nec diuinos z q̄rat a mortuis v̄tate. oia ei hec abominat̄ d̄ns. z p̄t̄ istiusmodi scelera delebit eos in itinero suo perfectusq̄ eris z absq̄ macula cū d̄no deo tuo. **G**entes iste quaz possidebis terrā: augures et diuinos audiūt tu at̄ a domino deo tuo alit̄ institut̄ es **P**rophetā de gēte tua z d̄ fratrib̄ tuis sicut me suscitabit tibi domin̄ de tu: ip̄m audies vt petisti a domino deo tuo in oreb̄ quando cōcio q̄gregata est atq̄ dixisti. **U**ltra nō audia voce d̄ni dei mei z ignē hunc maximum amplius nō videbo ne moriar. **E**t ait dominus mihi: **B**ene omnia sūt locuti: p̄phetā suscitabo eis d̄ medio frat̄z suoz z similem tu: z ponam ver-

lustr. fi. Erat em̄ q̄dā sup̄strosas modus quo adhuc dicunt vti tartari q̄ credunt omnia p̄ ignē purificari z iō hoies extranei ad p̄ncipē accedentes an̄ transeunt inter ignes. z tal̄ trāsitus vocat̄ h̄ lustratio. **U**t q̄ ariolos sciscitet. querendo ab eis futura vel alia occulta. **D**icit aut̄ arioli q̄ in viscerib̄ aialū sup̄ aras ydol̄ immolatoꝝ diuinat. **P**er obfuet somnia: qualiter aut̄ sit licitū z qualiter sup̄strosas diuina re p̄ somnia dictum fuit Gen. xl. ca. in fine. q̄ **U**tq̄ auguria diuinationes sūt p̄ garrutum seu auium volatum. **P**er sit malefic. q̄ p̄ imuocatiōes quas d̄ seu incatatiōes facit apparere demonē i aliq̄ effigie v̄sibili ad dādū respōsa **N**ec incāta. q̄ deludit sensus humanos. vt videat̄ q̄d n̄ ē. **U**tq̄ phi. cōsu. dicit̄ at̄ phitones v̄triloq̄ q̄ h̄r̄ in v̄tre demonē v̄ba ex-

teri p̄ferētē: t̄n̄. j. Reg. xvij. d̄ illa mulier phitonissa q̄ faciebat apparē mortuos q̄s suscitatos. **N**ec diuinos. q̄ fingūt se loq̄ ex reuelatiōe dei: cū t̄n̄ loq̄nt̄ ex reuelatiōe demonū sicut balaā. **E**t q̄rat a mortuis. sc̄do sup̄ tumulos z eos inuocādo seu p̄ aliquē modū aliū sup̄strosas. **P**erfectusq̄ eris. do fidelit̄ futūdo. **E**t absq̄ ma. p̄dictis cauedo. **G**entes iste. h̄ p̄r̄ describit̄ missio p̄phete. z p̄ agit de p̄pha vero. sc̄do de p̄pha falso ibi p̄pheta at̄. Circa p̄mū p̄ p̄tinuat̄ s̄m̄iam p̄dictis cū dicit̄. **G**entes iste zc. sc̄do exeq̄t̄ p̄positū cū d̄z. **T**u at̄ a d̄no deo tu. alit̄ insti. es p̄p̄s dei. s. p̄ legē diuina datā. z vbi n̄ sufficit legis determinatiō dabit̄ tibi p̄phetica reuelatiō: et hoc est q̄d subdit̄. **P**rophetā de gēte tua. i. de iudis d̄ sic me. v̄ba sūt Moysi. **E**t ip̄m au. s. p̄phetam a deo tibi dandū. **E**t petisti a domino: vt habet̄ Exo. xx. quia non poterant vltra sustinere verba dei loquent̄: petierunt q̄ loqueretur eis per moysen. quod fuit eis concessum z non solum per moysen sed etiam per alias p̄phetas in diuersis generationibus succedentes. vt patet de Josue. Samuele. Esa a. Hieremia z alijs. z hoc ē q̄d subditur. **E**t ait dominus z sequitur. **P**rophetaz suscitabo eis zc. **E**t intelligitur hoc non solum de Josue: qui immediate successit moysi. sed etiaz de alijs prophetis sequentibus **S**imilem tui. oīs em̄ p̄phete siles fuerūt moysi i b̄ q̄d subdit̄. **E**t ponā v̄ba zc. q̄ de loq̄bat̄ p̄ p̄phaz ora. ista t̄n̄ auctoritas p̄-

Principaliter intelligitur de dno nro iesu xpo. v. b. Act. vii. q. fuit ppha magn. ad que pphie alioz pphaz fuerunt ordiate. k Prophe. at. Sic pnr agit de ppha falso q no est andled. h magis interficiet. Et hui pphie pofit duplex mod. On e qn aliqs ad sui lactantia vel ppter questu accipit propheta a vero ppha dicta z ea denunciat noie sno qn sibi reuelatu. z hoc notat cu dr. l. Voluerit zc. n pcepti illi vt diceret. h magis alteri. Secud mod e qn aliqs est ppha demonu z p modu quecuq supstitiosu z h notat cu dicitur m. Aut ex nomine alioz deoz. z qz statim possent dicere

ba mea i ore ei: loqurqz ad eos oia q pcepero illi. Qui at vba ei q loquetur i noie meo audire noluerit ego vltor existat. Prophe. ta at q arrogatia depraua i r voluerit loq i noie meo q ego no pcepi illi vt diceret aut ex noie alienoz de oz iterficietur. q si tacita

quo distinguetur falsus ppha a vero. lo ad h ruder cu sub dit. n. Hoc hebis signu zc. dno no e locur. z p pns ta kis e ppha falsus. h qz s dcm e. xiiij. c. q signu pdictu a falso ppha aliqn sic euenit. quo tuc cognoscer falsitas eius. dcm qz ibi docet. s. si ex h pcedat ad auertedu hoies a do p ydolatria vel alia neqta. Et sic pz q falsitas pphie dno b modis dephendit. vno mo ex euetu. s. qn no euenit qd pdixit. alio mo ex fine iteto. vt si qd pdixit euenit. vt quo cuq alio mo videat ee ppha. z postea nitit hoies auerit a deo. qz nll tal ppha pt ee a deo. S. z vtruq modu argui tur p pnu sic. Elaias pdixit ezechia mortu de p pntino. Esa. xxxviii. z Jonas niniue subuerteda. Jone. iij. z tn n sic euenit. et n no dicit p h falsi pphie. h veri. Contra se cundum s. arguit. qz imolatio i excelsis fuit illicita p edi ficatoz tepli. z tn helyas tuc iduxit pplm isrl vt fieret imo latio i mote carmeli. vt h. iij. reg. xvij. Nec tn reputatus e falsus ppha p h hoc. Ad pnu ruder aliq dicetes. qz ille pphie no fuerit adimplete fm sensum lral. fuerit tam iplete fm sensum spual. vbi gra de pphia niniue. fuit ei ibi vsio spualis. s. a culpa p pnam. fm illud. puerbi. xij. Merte ipios z no erit. s. ipij. h ista rnsio no vt sufficere. qz de qcuq ppheta ab hoie puicta si no eueniret ad littera posset fingi aliqs sensus mystic. i q diceret pleta. z ideo alit dcm. Ad cui intellectu sciendu q ppheta reuelato e qda ipssio cognitiois diuine facta i me. pphete. Futuru at cotigens duplr cognoscit a deo. vno mo put intuitus diuine cognitiois fert sup pntia ipi. l. futur. eo q intuitus diuine cognitiois mesurat etnitate q plectit oetps. z qd sic p cognoscit futurz ifallibilie euenit. Alio mo fm ordi ne cause ad effectum. s. put cotigens futurz in ca variabili z ptingere. z qd sic p cognoscit no sp euenit. qz aliqn mu tat ca. z pns effect. Impssio at diuine cognitiois fit i me te pphie fm forma voluntatis diuine. Quis igit in mente pphie impmit cognitio alie futuri ptingent. pmo mo. s. put intuit det fert sup illud. z qd sic a ppha denunciatr futurz. ita fallibilie euenit. z vocat talis ppha a doctorib. ppha pdestinatois. Aliqn at in mente pphie ipmit cog nitio futuri: secundo modo videlicet fm ordinem cause variabilis ad effectum z quod sic denunciatr per pro phetam non semper euenit propter mutationem cause. z hoc modo fuit de prophetijs predictis. Infirmitas em ezechie erat dispositio ad mortem. z malicia niniuaruz mernerat ciuitatis subuersionem. tam p propter pces eze chie. z pniaz niniuaruz facta est mutatio caz et p pns effe ctu z tal ppheta vocatur a doctorib. ppha pmiatois quia subintelligitur conditio vrpote q niniue subuertere tur. nisi niniuite peniterent. z q Ezechias moreretur. nisi per preces deuoras prolongatione vite impetraret. z sic factum est. Ex quibus patet q Elaias z Jonas falsuz no pdixerunt. licet autem pdicta sint vera. tam n videtur

ad plenu soluere qnestu. s. quo a ppho distinguitur verus propheta a falso qn propheta verus conditione pdictam non exprimit. sicut Elaias dixit absolute ipsi Ezechie. Disppne domui tue. morteris em tu z non vives. Et Jo nas dixit absolute. Adhuc. xl. dies z niniue subuertetur.

cogitatioe ruderis quo pos sum itelligere verbu quod dno no e locur hoc hebis signu. Qd in noie dno pro pheta ille predixerit non euenit: hoc dno no e lo cur h p tumor e animi sui p pheta confinxit: z idcirco no timebis euz.

Ad quod dicenduz q adhuc distinguit verus propheta a falso. quia quando pre nunciatum a vero p pheta non est vtru m propter muta tionem cause. h con sequenter reuelatur ipi pphie sicut esafe post denunciatione mortis ezechie dcm fuit a dno. Vade et dic ezechie. hec dicit dno de. audiu oza tionem tua z vidi la

chrimas tuas. Ecce ego aducliam super dies tuos. xv. an nios. Et eodem modo ipi Jone fuit reuelata miseratio dno super niniuitas propter eorum penitentia quod non fit falsis prophetis. Alio etiam modo distinguitur p mu tatione cause effectus futuri. sicut penitentia niniuitaru fuit omnibus nota. Ex quo poterat conueniens videri subuersio ciuitatis protunc reuocata. z similiter de stem z precibus Ezechie q non est in falsitate prophetie. Ad secundum dicendum q immolatio in excelsis non fuit il licita simpliciter aliter peccasset abraam immolans arie tem pro ysaac in monte Gen. xxiij. z salomon immolans victimas in gabaon. iij. reg. iij. ca. quod patet falsuz. quia in vtraq immolatione facta est reuelatio dno. sed immola tio in excelsis solu fuit illicita. quia prohibita: ratio antez prohibitionis fuit. qz si extra templu immolassent pro li bito sue voluntatis. posset esse occasio ydolatrie sequentis z lo imolatio in excelsis erat dispensabilis in casto oppo sito. s. ad destructione ydolatrie z latie confirmacione et hoc mo helyas inspirat a deo in monte carmeli immola uit dno ad destructione cultu ydolatrie ipi baal z ad con firmandu pplm israel in cultu vnius veri dei. z talibus credendu e pphie. Si at vellet inducere ad aliqd qd eer simplr malu. z p h phbitu sic furari: occidere innocē te z adulterari z cōsilia nullo mo eer crededu ei. h eer occi dend sic falsus ppha. vt dcm e s. xiiij. ca.

In ca. xvij. vbi dr i postil. Ista tn auctas pncipalit in telligit de dno nro iesu xpo. Ad dno. j.

De qd dr hic. pphetam suscitabo eis. singulariter de xpo intelligendu ez no de alio ppheta si series lre bn inspicatur. Ad qd sciendu q i hoc loco aliter est itelligendum illud qd dr primo. Prophetam de gente tua z de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi dominus deus tuus. ipsum audies. Et aliter itelligendum est qd loco secundo dicitur. Prophetam suscitabo eis o medio fratru suoz simile tui. z ponat verba mea in ore eius zc. Qm dicitur primo. Prophetam de gente tua. itelligitur de Josue z alijs sequentibus pphis. prout in glo. interli neari habetur. Qz aut dicitur secundo. Prophetam suscita bo eis zc. itelligit de xpo tm. put et in glo. interl. h. h. o autem huius diuersitatis patet ex continuatione vniu. qz verbi predicti ad ea que stati ante dicuntur. naz fm hy larium. itelligetia dictoz ex caus est sumeda dicedi. In pmo em loco intendebat moyses iducere pplm ad hoc: q futura contingetia z alia hmoi quoz noticia hre conent re ppho poterat. no qreret scire ab ariol seu phitonibus et hmoi. sicut alie gentes querebant. Promittebat eniz eis q talia qn oportuisset potuisset scire per reuelatoz diuina scz per prophetam de propria gente. cui deus reuelaret. z sic sine peccato scirent illa. z hoc e qd dr i pmo loco. Per sectus eris z absq macula cum dno deo tuo. hoc est dice

Deuteronomiū

re hāc pfectionem. s. scēdā abscondita absq̄ macula. i. sine peccato: hēbis cū dño deo tuo. Et statū declarat de qb̄ h̄ loquit̄ dices. **Gētes** iste quaz possidebitis terram: augures z diuinos audiūt. tu at̄ a dño deo tuo alit̄ institut̄ es. ad habendū noticiā de talib̄ absconditis. z h̄ q̄ pphaz de gēte tua z fr̄ib̄ tuis suscitabit tibi dñs de us tū. s. p̄ quē poteris scire p̄dicta cum opteat. z p̄ter addit aliud q̄dām simile dicens. **Et petisti a dño deo tuo in oreb̄ zc.** in q̄ loco inducit aliū casū a p̄mo: i. q̄ requirit̄ p̄phā i p̄p̄lo. s. ad habendū noticiā de lege dñina: z de p̄ceptis eī ad h̄ ut vita popl̄i ordinaret̄ fm̄ legē dñinā z de hoc dicit. ut petisti a dño deo tuo in oreb̄. i. nō solū p̄uidebit tibi de p̄pheta reuelante tibi contingētia: z h̄mōt̄ abscondita: q̄ alie gētes p̄ diuinos et augures conāt̄ scire. h̄ etiā qd̄ simpl̄ est p̄uidebit tibi de p̄pheta: q̄ absq̄ terrore p̄turbāte docebit te dñinā legē qd̄ ad nullū p̄phētā ve. tes. p̄tinuit nisi ad soluz moysen qui fuit legislator veter̄ testa. z hoc ē qd̄ dicit. **Et petisti a dño deo tuo in oreb̄ zc.** Ibi ei q̄ popl̄ nō poterat suscitare auditū terribil̄ vocis dñi: nec vidēre ignē max̄imū ibidē p̄currentē. iō ad noticiā legis habendā perierūt mediatorē p̄ quē legē dñinā trāq̄llius z familiar̄ p̄cipere p̄t. s. **Exo. xx. ca. qd̄ fuit sibi p̄cessū. vñ dicit h̄ in l̄ia.** Et ait dñs mihi. **Hūc oia sunt locuti. p̄phētā suscitabo eis zc.** qd̄ nō intelligit̄ de ip̄o Moysē. q̄ suscitāt̄ erat: nec etiā de alio p̄pheta ve. te. cū null̄ eoz fuit suscitāt̄ ad dandā legē. vñ optet q̄ intelligat̄ de x̄po: quē suscitauit dñm̄ de medio frat̄ suoz. s. de semine dauid: put̄ in glo. de q̄ dicit. **Similē tui zc. s. vep̄ hominē. de quo vlt̄er̄ dicit.** Qui aut̄ vba eī q̄ loquet̄ in nomine meo audire noluerit ego vlt̄er̄ existā. iuxta illud **Mar. vl.** Qui at̄ nō crediderit condēnabit̄ zc. **Dñ ad istā auctoritatē mosaicā referēda sūt ista Job. v. ca. Si crederetis moysi crederetis fortitan z mihi. de me em̄ ille scripsit. s. ut mihi crederetis. nō em̄ legē in toto pentateuco. q̄ Moyses p̄ciperet vt crederet̄ x̄po. nisi in hoc loco tm̄.**

Capitulum. xix.

Quoniam dispdiderit dñs de tū gētes quaruz tibi traditur̄ ē terrā z possederis eā: hitauerisq̄ i vr̄ bib̄ eī z in edib̄ tres ciuitates sepabis tibi in medio terre quā dñs de tū dabit tibi in possessionem sternēs diligēter viam z in tres equalit̄ ptes totaz terre tue puinciā diuides: vt hēat e viciō q̄ p̄p̄ homicidū pfugus ē q̄ possit euadē. **Hec erit lex hōicide fugiētis cuī vita seruāda est** Qui p̄cusserit primū suuz nesciēs z q̄ herit̄ nudiuſter eī nullū z euz odiū hūisse p̄probat̄ h̄ abisse cū eo simpl̄ i siluā ad ligna cedēda z in succisiōe lignoz secur̄ fugerit manu ferrūq̄ lapsū de manubrio amicū eī p̄cusserit et occiderit: hic ad vnā supradictaz vr̄biū pfu-

as accepit mulierē adulterā iussu dñi. **Dee. lxx. z tm̄ manfestū est q̄ adultera est de his que sūt phibita quia mala**

Replica.
In ca. xvij. vbi postil. p̄tractans illud. **Prophetaz suscitabo zc.** dicit principaliter dici de domino nostro iesu x̄po Burg. dicit debere dici tm̄ de x̄po. non de alijs allegat ad id glosaz h̄ Burg. ad dcm̄ suū flm̄ false allegat glosam. naz glosa inter linearis exponit de x̄po sine exclusione glosa autem marginal̄ exponit de alijs principaliter tam̄ d̄ cristo. nec rationes Burgen. valent. **Nā** prima q̄ ratione vbi futuri tēporis. s. suscitabo: de moysē taz suscitato dicit: intelligi n̄ posse. ita dico q̄ verbum futuri tēporis. s. suscitabit: d̄ Josue tam̄ suscitato nō possit intelligi. d̄ quo tamen Burgē. exponit. **Respondō** igit̄ q̄ talia verba significant q̄ vltra p̄pheticas illustratio nes taz factas alias supaddat. **Sic** igit̄ de moysē z alijs successozib̄ intelliguntur recte ad litteraz q̄uis principalit̄ de x̄po. **Hec** secūda ratio Burgē. valet cū dicit q̄ nullus p̄pheta alioz a x̄po sus-

giet z viuet ne forsitan prim̄ eī cuī effusus ē sāguis dolore stimulat̄ p̄sequat̄ z app̄hendat eū si longior via fuerit: z p̄cutiat aiaz ē q̄ nō ē rē mortis qz nulluz p̄ eū q̄ occisus ē odiuz prī hūisse mōstrat̄. **Idcirco** p̄cipio tibi vt tres ciuitates eq̄lis itra se spacij diuidas **Cū** aut̄ dilatauerit dñs de us tū terminos tuos sic iurauit p̄rib̄ tuis z dederit tibi cūctā terrā quā eis pollicit̄ ē si tm̄ custodieris mā data eī z feceris q̄ hodie p̄cipio tibi vt diligas dñm̄ deū tuū z ambules in vijs eī om̄i tpe ad des tibi tres alias ciuitates z sup̄dicta rū trium vr̄biū nūez duplicabis: vt nō effundat sāguis innox̄ in medio fre quam dominus deus tū dabit tibi possidendam: **ne sis sanguinis reus. Si** quis autem odio habens

citatus fuit ad bandā legem qz litera nō dicit suscitabo legislatorē p̄phētā q̄ audiri debuit. nō dicitur vt legislator. sed vt verborum dei annunciator.

Capitulum. xix.

Quoniam dispdiderit. **Explicatis** ill̄ q̄ p̄tinēt ad stat̄ p̄sonaz sublimiū: h̄ p̄r ponit̄ q̄ p̄tinēt ad bonū statū inferior̄ z vulgariū. **Circa** qd̄ sic p̄cedit. qz primo ponit̄ ea q̄ ordināt hominē q̄stū ad p̄tē irascibilē. secūdo q̄stū ad p̄cipiscibilē. **ca. xxi. ibi.** **Si** duxerit vir vxozē zc. tercio q̄stū ad rationalē. **ca. xxij. ibi.** **Ammonites** z moabites. **Circa** primū sciendū q̄ deordinatio p̄tis irascibil̄ max̄ime apparet in homicidio. scōd̄ in q̄busdā alijs q̄ p̄cedūt ex rancore z odio. **Primo** ergo agitur de homicidio. secundo de quibusdā alijs que p̄cedunt ex odio. **ca. xxij.** **Adhuc** primo agitur de homicidio cuī actor cognoscit. secundo de illo cuī actor ignorat. **ca. xxj.** **Itez** ad adhuc circa primum agitur primo de homicidio in part̄ culari facto. secundo de homicidio in bello. **capitulo. xx.** ad huc circa primum agitur primo de casuali homicidio secundo de facto a proposito: ibi. **Si** quis autem odio. **Circa** primum ordinat̄ lex: q̄ occidens a casu totalit̄ possit refugere ad aliquam ciuitatem refugij et ibi saluari. z patet litera ex his que dicta fuerunt **Numer. xxxv.** vbi hec materia plenius tangitur. additur tamen hic aliquid cum dicit̄. **Et** ddes tibi tres alias ciuitates. ex q̄ patz q̄ non tm̄ debebant esse sex ciuitates refugij. sed. ix. quādo tota terra patrib̄ p̄missa foret acq̄sita. **ca. Si** quis autē odio. **Hic** agit̄ de homicidio voluntario. **Et** p̄ ponit̄

stinere auditū terribil̄ vocis dñi: nec vidēre ignē max̄imū ibidē p̄currentē. iō ad noticiā legis habendā perierūt mediatorē p̄ quē legē dñinā trāq̄llius z familiar̄ p̄cipere p̄t. s. **Exo. xx. ca. qd̄ fuit sibi p̄cessū. vñ dicit h̄ in l̄ia.** Et ait dñs mihi. **Hūc oia sunt locuti. p̄phētā suscitabo eis zc.** qd̄ nō intelligit̄ de ip̄o Moysē. q̄ suscitāt̄ erat: nec etiā de alio p̄pheta ve. te. cū null̄ eoz fuit suscitāt̄ ad dandā legē. vñ optet q̄ intelligat̄ de x̄po: quē suscitauit dñm̄ de medio frat̄ suoz. s. de semine dauid: put̄ in glo. de q̄ dicit. **Similē tui zc. s. vep̄ hominē. de quo vlt̄er̄ dicit.** Qui aut̄ vba eī q̄ loquet̄ in nomine meo audire noluerit ego vlt̄er̄ existā. iuxta illud **Mar. vl.** Qui at̄ nō crediderit condēnabit̄ zc. **Dñ ad istā auctoritatē mosaicā referēda sūt ista Job. v. ca. Si crederetis moysi crederetis fortitan z mihi. de me em̄ ille scripsit. s. ut mihi crederetis. nō em̄ legē in toto pentateuco. q̄ Moyses p̄ciperet vt crederet̄ x̄po. nisi in hoc loco tm̄.**

In eodē ca. xvij. vbi dicit̄ in postil. **Et** ideo immolatō in excelſis erat dispensabilis.

Additio secūda. **Q**uidā expositores hebreoz dicunt q̄ vero p̄phete credendum est. quādoqz vt fiat aliquid qd̄ ē phibitū. qz malum dum tamen nō afferit hoc esse licitū simpliciter. h̄ p̄unc ex causa emergente. z hoc mō dicunt q̄ helyas in monte carmeli immolauit asserēs ex p̄te dei q̄ tunc illa immolatio erat fienda sed non als. **Si** aut̄ p̄pheta assereret: q̄ aliquid in lege phibitū esset licitū simpl̄. etiā si esset de his q̄ sunt mala. qz phibita: tūc esset occidend̄: pur. s. in. c. xij. **Facit** p̄ hac op̄ione q̄ **D**se

tur condēnōnis act^o. scđo mod^o. ibi. nō stabit testis vn^o
Pria in duas. in partē pncipalē. z incidentalē. ibi. nō assu-
mes. Circa pmi dī. q. homicida a pposito cū h declaratū
fuerit. dz ad mortē pdēnari p senes seu iudices ciuitatū il-
li^o in cui^o terminis factū fuit homicidiū. z p3 lra ex. his q

dīcta sunt Numeri
xxxv. d. Nō assu-
mes. h pōit incidēs
.s. q. mēte terraz et
cāporū nō mutētur
ab aliq in augmētū
sue possessionis z di-
minutionē heredita-
tis pxiimi. z pōit in
isto caplo. qz tlia so-
lēt fieri: maxie tpe q
aliqē ē exul a sua ter-
ra z ciuitate. qz tūc
nō pōt dāno sue here-
ditatis pcauere. In
h aut caplo facta ē
mētio de homicida
a casu q dēbat eē ex-
ul a sua ciuitate z pa-
tria vsqz ad mortē
summi pontificis:
Nume. xxxv. z iō ibi
bitio de trāslatione
terminoz h pōit cū
dī. d. Non assu-
mes. lapidē posituz
p meta: eradicādo.
Et trāfferes ali-
bi ponendo ad au-
gmētū tue portōnis
z diminutōz alteri^o
dicit at ra. sa. q. h po-
nitur h ad designā-
dū q talis trāfferēs
īminos itra terrā p
missionis trāsgredi-
tur duo pcepta ne-
gatiua. s. illud nō fur-
tū facies. z illud qd
h dī. Nō trāfferes.
Si at h fieret extra
frā pmissionis eēt
solū h illud. Nō fur-
tū facies. si at h ill^o
qd h dī. qd pbat p h
qd subdit. In pos-
sessione tua quā do-
min^o de^o tu^o dabit ti
bi i terrā quā accepis possidendā. Sequitur. f. Nō stabit
hic agit de mō puniēdi homicidā volūtarīū. qz nō debz
codēnari p vnū testē. h p duos vel tres diligēter examina-
tos. z si p talē examinatōz apparuerit aliq testis mēdax vl
falsus. pncipit puniri fm legē talionis. s. eadē pena q puni-
ret ille q quē deposuit si fuisset puict^o. z p3 lra. g. Non
miserere. h. phibet p passionē nālē h p passionē penā debitā di-
minuentē vel differētē p iusticiā. h. Oculū p oculo zc.
dicit aut ra. sa. q. talis mutilatio nō ē iustigēda. h. pētū h3 ta-
patōz iudiciū sic ēt dcm fuit Exo. xxxi. h. h si vī rōnabilit di-
ctū qz i lra dī. Nō misereberis ei^o. qz aliq misericordia eēt
si p mēbro mutilādo posset dari pecunia. Ca. xx.
Exieris ad bellū. h. pnr agit de homicidio facto i
cōi. s. i bello. z p ondit qd sit agēdū i cōgressu bel-
li. scđo i obsidione aduersarij. ibi. Si qñ accesseris
Circa pmi trā describūtur. Pxiimū pnter ad cōm po-
pulū exeūtē ad bellū iustū. s. q. nō timeant si videāt maio-
rē multitudine aduersarioz qz suā mēorei illi^o magne mul-

primū: insidiat^o fuerit vi-
te ei^o surgēs qz pcusserit il-
lū z mortu^o fuerit: fugerit-
qz ad vnā de supradictis
urbib^o: mittēt seniores ci-
uitatis illi^o. z arripiet euz
de loco effugij: tradentoz
i manu pxiimi cui^o sanguis
effus^o ē. z moriet. Nō mi-
sereberis e^o: z auferes no-
xiū sanguinez de israel. vt
bene sit tibi. Nō assumes
z trāfferes terminos pxi-
mi tui qz fixerūt priores i
possessione tua quā domi-
nus de^o tu^o dabit tibi i ter-
ra quā accepis possidēdā.
Nō stabit testis vn^o cōtra
aliquē qdqd illud pcti z fa-
cinoris fuerit h i ore duoz
aut triū testiū stabit omne
vrbū. Si steterit testis mē-
dax ptra hoīem accusans
eū puaricatōis: stabūt am-
bo qz cā ē ante dñm in cō-
spectu sacerdotū z iudiciū
q fuerit i dieb^o illis. Cūqz
diligētissime pscrutātes in-
uenerūt falsum testē dixit-
se ptra frēm suū mendaciū
reddēt ei sic frī suo facē co-
gitauit: z auferes malū de
medio tui vt audietes ce-
teri timorē habeāt: z neq-
q talia audeāt facere. Nō
miserereberis ei^o h aniam p

titudinē egyptioz quā submersit dñs i mari rubro pni-
gnās p hebreis. vt hī. exo. xiiij. scđm pntebat ad sacerdo-
tes. qz sacerdos dēbat stare an aciē. z aiare pplm bōis ex-
horatōib^o ad secure certādū p iusticia z hoc est qd dicit.
b. Appropināte iā plio zc. Et subdit. b. Nō ptime-
scat cor vrm. qz defi-
ciēte corde p timorē
desistuntur mēbra
exteriora ab actib^o
suis. c. Nolite me-
tere. pigre z pau-
de. aduersarios p
cedēdo. d. Nolite
cedere fugiendo.
e. Quia dñs deus
vī i me. ve. ē. qd ex-
ponunt aliq hebrei
de archa dñi q por-
tabatur ad plū sed
qz raro portabatur
meli^o expōit de pre-
sentia dei q h sūvbi
q. tñ i iusto bello so-
let adē certātib^o p
iusticia p spēalē con-
e ruatōz ipoz z pro-
tectōz. terciū pnter
ad duces exercit^o. q
p debēt remouē in-
eptoz ad bellādū de
acie de q remouēda
erat qtuoz gñā hoīz
p illi q edificauerāt
domos nouas. z nō
dedicauerāt eas. et
accipit h dedicare p
strenare. i. facere so-
lēne puiniū de inha-
bitatōe ipi^o z h no-
tatur cū dī. Et h de-
dicauit zc. scđo illi q
plātauerāt vineas.
z nōdū cōederāt de
fructib^o eaz. z h no-
tatur cū dī. g. Et
necdū fecit eā eē cōez
.i. de q sit licitū vesci
cōis. z h erat in qnto
ānoqz fruct^o q nasce-
bāt trib^o pmiis ānis
reputabāt imōi tū
qz h cōez curuz na-
ture natī. tū qz tali-

b aia oculū p oculo dentē pro-
dente. manū p māu. pedē
ppede exiges. Ca. xx.
Exieris ad bellū cō-
tra hostes tuos. z vi-
deris eqtat^o z curr^o z ma-
iorē q tu hēas aduersarij
exercit^o multitudinē: nō ti-
mebis eos: qz dñs de^o tu-
us tecū ē q eduxit te de ter-
ra egypti. Appropinquāte
iā plio stabit sacerdos āte
aciē. z sic loqitur ad pplm.
Audi israel. Elos hodie
h inimicos vros pugnam
cōmittit: non ptiēscat cor
vrm. Nolite metuere no-
lite cedere: nec formidetis
eos qz dñs de^o vī i medio
vri ē z p vobis h aduersa-
rios dimicabit. vt eruat
vos de periculo. Buces
qz p singlas turmas audiē-
te exercitu pclamabunt.
Quis ē hō q edificat do-
mū nouaz. z nō dedicauit
eā. Gladat et reuertat i do-
mū suam: ne forte moria-
tur i bello z ali^o dedicet eā
Quis ē hō q plātavit vine-
am et necdū fecit eaz eē cō-
munē d q vesci oib^o liceat.
Gladat z reuertatur in do-
mū suā ne forte moriat in
bello z ali^o hō ei^o fungat
officio. Quis ē hō qui de

scat cor vrm. qz defi-
ciēte corde p timorē
desistuntur mēbra
exteriora ab actib^o
suis. c. Nolite me-
tere. pigre z pau-
de. aduersarios p
cedēdo. d. Nolite
cedere fugiendo.
e. Quia dñs deus
vī i me. ve. ē. qd ex-
ponunt aliq hebrei
de archa dñi q por-
tabatur ad plū sed
qz raro portabatur
meli^o expōit de pre-
sentia dei q h sūvbi
q. tñ i iusto bello so-
let adē certātib^o p
iusticia p spēalē con-
e ruatōz ipoz z pro-
tectōz. terciū pnter
ad duces exercit^o. q
p debēt remouē in-
eptoz ad bellādū de
acie de q remouēda
erat qtuoz gñā hoīz
p illi q edificauerāt
domos nouas. z nō
dedicauerāt eas. et
accipit h dedicare p
strenare. i. facere so-
lēne puiniū de inha-
bitatōe ipi^o z h no-
tatur cū dī. Et h de-
dicauit zc. scđo illi q
plātauerāt vineas.
z nōdū cōederāt de
fructib^o eaz. z h no-
tatur cū dī. g. Et
necdū fecit eā eē cōez
.i. de q sit licitū vesci
cōis. z h erat in qnto
ānoqz fruct^o q nasce-
bāt trib^o pmiis ānis
reputabāt imōi tū
qz h cōez curuz na-
ture natī. tū qz tali-

b fructib^o qsi qbusdā isolidis z nonis i sacrificijs ydolo-
vrebātur. z iō tales fruct^o nec offerebant nec cōdebant a
indeis. qd at nascebat qnto āno totū offerebatur deo. de
fructib^o at āni qnti poterat dñs vinee z alij vti. z tūc dice-
bat vinea facta cōis. qd at pdicti edificatores domoz z
plātatores vineaz amonebāt de plio h erat. quia in predi-
ctis operibus magnus labor ē. z per pñs ad talia homo
qui laborant multū afficitur z ideo ex hoc magis timet
mori anteqz aliq fructū tantū laboris consecutus fuerit
z per pñs est minus constans z minus aptus ad bellan-
dum ex quo potest esse alijs impedimentū. sicut infra dī
de pauidis z formidolis. Item quia. ij. phisicoz dicitur
infotunium esse quando aliquis est prope magnū bonū
z nō assequitur. z ppter hoc pdicti seqstrabantur a pericu-
lo prelū. ne si ibi morerentur alij magis terrentur et ab-
horrerēt plari ppter tale infotunium qd pdicti accidisset. scio
remouēdi erāt illi a plio q despōsauerāt vroz nōdū m
ad huc eas pguerāt p mīmonij pñi matōz z h nōt cū dī.

Deuteronomiū

Hic nō accepit eā. qz tales solent multū desiderare amplexū sponse. et iō magis timēt mortē an cōpletionē sui desiderij. pp̄ qd sūt min⁹ apti ad plū. Itē si an̄ p̄summatio. nē matrimonij sic inchoati morerent in plō reputaretur ab alijs infortunū magnū. et sic magis abhorreret plū.

q̄to remouēdi erāt pauidi et formidolosi qz pauci pauidi faciūt alios timere. et ex fuga sua dissipāt. et deordināt aciem et sic p̄bet adituz hosti b⁹ p̄ns s̄ i magnū nocumentū. et h̄ notat cum d̄r. **De** pauere faci. cor. fra. suoz et. qz ad duces nō solū p̄inet remouere ineptos. s̄ etiaz ordinare et excitare aptos ad fortit bellandū. iō s̄ d̄r.

k **M**usq̄sqz. s. de p̄ncipib⁹ et capitaneis exercitus.

l **S**uos ad bella. cuneos p̄parabit. d̄r at cune⁹ acies ordiata ad modū trianguli seu cunei. q̄si disposita ad subintrandū et diuidendū acie ad uersarioz.

m **S**i q̄n accesserit h̄ p̄ns ostēdit quod sit agēdū in obsidio ne aduersarioz et p̄ q̄n ad hoies. securi do q̄tū ad arbores: ibi. **Q**ū obsederis. Circa p̄mū dicitur **m** **S**i q̄n accesserit ad expugnandū ci. offe. ei. p̄. pacē. loq̄tur de ciuitatibus q̄ erāt extra terrā p̄missiois qz de illis q̄ erāt intra erat eis p̄hibitum ne aliq̄ mō facerēt cū eis pacez. sequit. **n** **P**ercuties oē qd̄ i ea generis masculini ē. et h̄ in penā illi⁹ peccati.

q̄ noluerūt recipe pacē. et pp̄ h̄ excipiūt mulieres quib⁹ nō p̄perit bellare ut p̄neri q̄ nōdū uenerāt ad etatem et robur bellādī. **o** **S**ic facies cūctis ciuitatib⁹ q̄ a te. p̄cul valde sūt. ex q̄ p̄z q̄ s̄. dictū ē. s. q̄ scriptura loq̄t h̄ de ciuitatibus existētib⁹ ex terrā p̄missiois: p̄tra q̄s filij isrl̄ habe bāt iustū bellū ex aliq̄ iuria eis illata: seu alla rōe iusta.

p **D**e his at̄ ciuitatib⁹ q̄ dabunt̄ tibi. s. i fra. p̄missionis. **q** **N**ullū oīno p̄mittes uiuē qz ex iusto dei iudicio. pp̄ suas iniquitates erāt oēs oīno delēdit̄ inficiēdi. et ad h̄ filij isrl̄ mitebāt: ut dictū ē s̄. vij. ca. **addit̄** etiā alia rō. s. ne si remanerēt aliq̄ eoz cū filijs isrl̄ p̄traherēt eos ad ydola triā. et h̄ notat cū d̄r. **De** forte doceant vos et̄ subditur.

r **Q**ū obsederis. h̄ ostēdit qd̄ sit agēdū i obsidio aduersarioz q̄tū ad arbores. et sub h̄ intelligūt̄ uinez p̄silia d̄ q̄ b⁹ d̄r. **s** **N**ō succides ar. de qb⁹ uesci p̄t. et hoc qz poterāt eis p̄ficē tpe obsidiōis edēdo de fructib⁹ et tpe captiōnis. qz fra ex reseruatōe talū erat melior et aptior ad iba

b spōdit̄ vxorē et nō accepit eā. **G**ladat et reuertat̄ i domū suā: ne forte moriat̄ in bello et ali⁹ hō accipiet eā.

h **I**is dictis addēt̄ reliqua et loq̄nt̄ ad pplm̄ **Q**uis est hō formidolosus et corō pauido. **G**ladat et reuertat̄ in domū suam ne paue faciat corda frat̄ suoz sic ipe t̄io re p̄terit̄ ē. **C**ūqz siluerint duces exercit⁹ et finē loq̄ndi fecerit̄ vnusq̄sqz suos ad bellandū cuneos p̄parabit

m **S**i q̄n accesseris ad expugnandā ciuitatē offeres ei primū pacē. **S**i receperit et aperuerit tibi portas cunctus ppls q̄ in ea ē saluabitur et h̄ uiet tibi sub tributo **S**inaut̄ fedus inire noluerit et cepit̄ te bellū oppugnabis eā. **C**ūqz tradiderit d̄ns de⁹ tu⁹ illā i manu tua p̄cuties oē qd̄ in ea generis masculini ē i ore gladij absqz mulierib⁹ et iuuenib⁹ iuuenit̄ et ceteris q̄ in ciuitate sūt: omnē p̄dā exercitui diuides: et comedes d̄ spolijs hostiū tuoz q̄ d̄ns de⁹ tu⁹ dederit tibi. **S**ic facies cūctis ciuitatib⁹ q̄ a te p̄cul valde sūt. et nō sūt de his vrbib⁹ q̄s i possessiōez acceptur⁹ es. **D**e his at̄ ciuitatib⁹ q̄ dabunt̄ tibi nul

lū oīno p̄mittes uiuere. s̄ i terficiēs i ore gladij etheū vicz et amozreū et chananeum. p̄herezeū et eueuz et te buzeū. sicut p̄cepit tibi dom̄ deus tu⁹: ne forte doceāt vos facere cūctas abominatōes q̄s ipi opati s̄t dijs suis et peccetis i d̄nm deū v̄rm. **Q**ū obsederis ciuitatē multo tpe. et munitiōnib⁹ circūdederis ut expugnes eā. nō succides arbores d̄ qb⁹ uesci p̄t nec securibus p̄ circuitū debes vastare regionē q̄m lignuz ē et nō hō: nec p̄t bellantiū cōtra te augere numez. **S**i q̄ aut̄ ligna nō sūt pomifera s̄ agrestia et i ceteros apta vs⁹: succide et extrue machinas donec capias ciuitatē q̄ contra te dimicat.

bitandū. et p̄ p̄ns si tal⁹ ciuitas erat intra terrā p̄missionis: erat melior p̄ hitatiōe ipoz. **S**i at̄ extra reddēt eis meli⁹ tributū. et h̄ notat cū d̄r. **Q**ū lignū ē et nō hō. q. di. s̄ p̄t fugere: nec p̄te rebellare. nec fruct⁹ suos tibi denegare. et ex hoc patz qz si ciuitas expugnāda eēt ita fortis qz filij isrl̄ despererāt de e⁹ captiōe. et recederēt de obsidiōe. poterāt talia excidere quia si remanerēt deseruēt̄ uilitati aduersarioz: et p̄ p̄ns eēt eis i nocumentū et hoc mō filij isrl̄ recesserūt de obsidiōe vrbis regie filioz moab succis arborib⁹ fructiferas regiōis. iij. **h** **e** gum. iij.

l **I**n ca. xx. vbi d̄r i postil. **Q**ū lignum et non homo.

additio. **H**ebreo nō ē aliq̄ negatiua exp̄ssa s̄ h̄ d̄r. **L**ignū est hō. qd̄ varie exponit̄ ab expositoib⁹ hebreoz s̄ trāslatio n̄a p̄posuit illa v̄ba interrogatiue ut intelligerētur sic. **Q**ūqd̄ lignū est hō. s. ut fugiat a te. q. di. lignū nō est hō. et s̄na trāslatiōis n̄re p̄sonat v̄bis q̄ h̄ ponit̄ i hebraico s̄ intelligant̄ admiratiue: ut dicēdo. **Q**ūqd̄ lignū ē hō. qd̄ satis h̄e hebraice cōsonare potest.

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Capitulum .xxj. **Q**uando inuentū fuerit in terra quam d̄ns deus tu⁹ datur⁹ tibi hominis cadauer occisi: et ignorabit̄ cedis reus egrediēt̄ maiores natuz iudices tui et metient̄ a loco cadaueris singularaz p̄ circuitū spacia ciuitatū: et quā uiciniorē ceteris eē p̄spexerint seniores ciuitatis illius tollent vitulā de armēto q̄ nō traxit iugū. nec terrā scidit vo

Liber

D Et ducet ea ad valle aspera et per quod designat horro-
 homicidij perpetrati. **E**t cedet in ea ceruices vitule. ad de-
 signandum quod homicida et celates homicidij eent digni dolo-
 rosa morte. **A**ccedent sacer. qui erat ceteris certiores
 in iudicijs et perspicatores in factis iquiretis ad videndum

si de actorib⁹ homi-
 cidij appareret aliq^o
 signu. **M**ana-
 bunt manus suas ad
 designandum innocen-
 tiam suam. **E**t di-
 cet cum iuramento.

Man⁹ nre non ef-
 fan. huc. Dicit r. sa-
 lo. h. q. nulli debat
 ee dubiu. q. senes il-
 li q. erat meliores in
 toto populo civitatis
 non fecerat homicidi-
 um illud manibus
 proprijs. et ideo non erat
 de homicidio solu iu-
 ramentu. s. iurabat
 q. non eet factu per
 eoz negligentiam vel
 consentium.

Nec oculi vide-
 runt. p. h. intelligitur
 q. nihil oino scirent
 q. p. visionem ois alia
 cognitio designat.
Si egressus fuerit
 ad pugna. **P**ostq.
 egit o homicidio. h.
 p. agit de his q. so-
 let pcedere ex odio
 lz ei odium sit passio
 pris pcupiscibil. sic
 amor. in passioes
 irascibilis ois oritur
 ex passioib⁹ pcupisci-
 bilis et in ipis termi-
 natur. q. oritur ex
 amore et odio. et ter-
 minatur in delecta-
 tionem tristitia. ita q.
 passiones irascibilis
 q. malu spiciunt or-
 untur ex odio. **I**git
 de talib⁹ agit. **E**t p.
 respectu plone pu-
 ce. scdo respectu ex-
 tranee ibi. **Q**u pec-
 caverit. **P**ria in du-
 al. q. p. excludit effe-
 ct⁹ odij respectu vxor-
 ris. scdo respectu p-
 lit. ibi. **S**i huerit ho-

Circa pmu sciendum
 q. lz eet phibitu fili
 israel ne acciperet mulieres alienigenas o tra pmissio
 nis. vt dem e. v. j. c. m. pp⁹ sua pcupiscetia pmissum erat
 eis accipe vxores de alijs genit⁹ dimisso pri⁹ gentilutatis ri-
 tu. et q. frequenter conungebat q. talis mulier fiebat odiosa
 marito. ideo lex phibet h. inuria fienda illi mulieri. et hoc e
 qd dicit. **S**i egressus et. et sequitur. **I**n **E**t videris in nume-
 ro captiuoz mulier pulcra. q. frequenter plus allicit hoiez
 ad se q. aux et argenti. **D**olueris h. h. vxore. ducet
 concupiscetia illi. lz esset meli⁹ abstine ab alienigenis mu-
 lierib⁹. **I**ntroduces ea. istud e pmissio vt dicitur est.
Que radet cesariet et. p. ista designatur dimissio genti-

D mere et ducet ea ad vallem
 aspera atq. saxosam q. nunc
 arata est: nec semete rece-
 pit et cedent in ea ceruices
 vitule. **A**ccedent sacerdo-
 tes filij leui quos elegerit
 dñs deus tuus vt mistrerit
 ei et bñdicant in nomine eius
 et ad verbu eoz omne ne-
 gociu. et qcqd mundu vel
 immundu e iudicetur. **E**t
 veniet maiores natu ciui-
 tatis illi ad interfectum:
 lauabunt manus suas su-
 per vitula q. in valle pcussa
 e et dicit. **M**an⁹ nre non ef-
 fuderunt sanguine huc nec
 oculi viderunt. **P**ropiti⁹
 esto populo tuo israel que re-
 demisti dñe et non repetes
 sanguine innocentem in me-
 dio populi tui israel et aufere-
 tur ab eis reat⁹ sanguinis
 tui aut alienus eris ab ino-
 centis cruore q. fusus e cu
 feceris quod precepit dñs
Si egressus fueris ad pu-
 gnam contra inimicos tu-
 os: et tradiderit eos dñs
 deus tuus in manu tua ca-
 ptiuosq. duxeris et videris
 in numero captiuoz muli-
 ere pulcra et adamaueris
 eam voluerisq. h. vxore
 introduces ea i domu tuaz
Que radet cesariet circū-
 cidet ungues et deponet ve-
 stes in qua capta est: sedes
 q. in domo tua flebit pa-
 tre et matrem suaz vno me-
 se et postea intrabis ad eaz

litis et conuersio ad iudaismu. **S**i aut postea no se-
 derit in anio tuo: dimit-
 tes eam libera: nec vende-
 re poteris pecunia nec op-
 primere per potetiam: quia
 humiliasti eam. **S**i huerit
 homo vxores duas vnam
 dilectam et alteram odio-
 sam: genueritq. ex eis li-
 beros: et fuerit filius odio-
 se priogenitus: volueritq.
 sbam inf filios suos diui-
 dere si poterit filiu dilecte
 facere priogenitu et pferre fi-
 lio odiose: s. filium odiose
 agnoscet priogenitu: dabit
 q. ei de his q. huerit cuncta
 duplicia. **I**sta e ei princi-
 piuz liberoz ei: et huic de-
 bent priogenita. **S**i genu-
 erit ho filiu ptiace et pter-
 uum q. no audierit pris ac-
 mris ipiu et coerit obe-
 dire pterpserit appbedet eu
 et ducet ad seniores ciuita-
 tis illi ad porta iudicij: di-
 cetq. ad eos. **F**ili⁹ nre iste
 pteru⁹ et ptiace e: moita
 nra audire cotenu: pmissa
 tionib⁹ vacat et luxurie atq.
 couiuijs. lapidib⁹ eu ob-
 ruet ppis ciuitatis. et mori-
 etur vt auferet malu o me-
 dio vni: et vniuersus israel
 audies ptimefcet. **Q**u pec-
 cauerit ho qd morte ple-
 ctendu e: et adiudicat⁹ mor-
 ti appesus fuerit i patibu-
 lo si pmanebit cadauer e
 i ligno: s. in eadez die sepe

Si aut postea no se-
 derit in anio tuo: sic frequenter congingit de alienigenis mu-
 lierib⁹. q. hnt mores dissimiles et odibiles viris suis.
S Dimittes ea libera. absq. pcio ab ea vel ei⁹ amicis p
 dimissione accipiedo. **N**ec vedere poteris. q. ex quo
 facta e vxor. non dz
 redire ad coditones
 ancillaz. **N**ec
 opprimere p poten-
 tia iponedo ei in do-
 mo tua opa seruilia
 et dura. **S**i ha-
 buerit ho. h. p. ex-
 cluditur affect⁹ odij
 respectu plis. **E**t p
 ponitur ppositu. se-
 cundo ex dictis con-
 cluditur correlariu
 sibi. si genuerit. **C**ir-
 ca pmu dñe. **E**t si fi-
 li⁹ odiose vxoris eet
 pmogenit⁹ p. h. po-
 terat p. odij ipm
 puare iure pgenitu-
 re qd consistebat i du-
 ob⁹. q. pmogenitus
 erat alijs in honore
 pponed⁹. et tantum
 accipe de hoi pater-
 nis quat⁹ duo alij
 vñ et ioseph q. succel-
 sit p. i suo iacob i tu-
 re pmogeniture q.
 tu ad hereditate ac-
 cepit duplic⁹ pre vt
 dem fuit **G**en. xlii.
 ex dicit⁹ p. lra y. **S**i
 ge. ho filiu. q. dem
 est q. ex odio no dz
 filli a bono sibi de-
 bito ipediti. **E**x hoc
 correlario pcludit⁹
 q. ex amore iordia-
 to no dz i malis fo-
 ueri. h. magis iudic-
 bus tradi vt moriat⁹
 anq. ad peiora p in-
 solentias deducatur
 et sic mors talis ei p-
 ficiebat. in q. tu ei p-
 cludebat augmeta-
 tio malo et alijs q.
 p hoc dabat eis cor-
 rectionis exepia. m
 h. si debet fieri nisi o
 ill⁹ d. q. h. appebat
 pbabilitas correcti-
 onis et parat litera
Qu peccauerit.
 h. p. excludit effe-
 ct⁹ odij i psonis h. p. iunctis. **E**t p i mortuis. scdo i viujs. i p. i
 cipio. xxij. c. **C**irca pmu sciendu. q. sepelire mortuu e opus
 misericordie. et ideo de pdenaz ad mortem suspensis i patibulo
 p. i b. q. si puentur sepultura. lz eoz vita fuerit odiosa
 et assignatur ro cu dñe. **Q**uia maledict⁹ e a deo q. p.
 i ligno. **I**n heb. hf. **D**ilificatio dei est suspensio. qd expdit
 ra. sa. dicet q. ho ad imaginem dei fact⁹ e. et ideo si diu rema-
 neret suspensus h. quod amodo rediret in de hono et iustis del
 fm o transsionis inflicta a iudicibus qui tenent locum
 dei. vt sit senius.

Si aut postea no se-
 derit in anio tuo: sic frequenter congingit de alienigenis mu-
 lierib⁹. q. hnt mores dissimiles et odibiles viris suis.
S Dimittes ea libera. absq. pcio ab ea vel ei⁹ amicis p
 dimissione accipiedo. **N**ec vedere poteris. q. ex quo
 facta e vxor. non dz
 redire ad coditones
 ancillaz. **N**ec
 opprimere p poten-
 tia iponedo ei in do-
 mo tua opa seruilia
 et dura. **S**i ha-
 buerit ho. h. p. ex-
 cluditur affect⁹ odij
 respectu plis. **E**t p
 ponitur ppositu. se-
 cundo ex dictis con-
 cluditur correlariu
 sibi. si genuerit. **C**ir-
 ca pmu dñe. **E**t si fi-
 li⁹ odiose vxoris eet
 pmogenit⁹ p. h. po-
 terat p. odij ipm
 puare iure pgenitu-
 re qd consistebat i du-
 ob⁹. q. pmogenitus
 erat alijs in honore
 pponed⁹. et tantum
 accipe de hoi pater-
 nis quat⁹ duo alij
 vñ et ioseph q. succel-
 sit p. i suo iacob i tu-
 re pmogeniture q.
 tu ad hereditate ac-
 cepit duplic⁹ pre vt
 dem fuit **G**en. xlii.
 ex dicit⁹ p. lra y. **S**i
 ge. ho filiu. q. dem
 est q. ex odio no dz
 filli a bono sibi de-
 bito ipediti. **E**x hoc
 correlario pcludit⁹
 q. ex amore iordia-
 to no dz i malis fo-
 ueri. h. magis iudic-
 bus tradi vt moriat⁹
 anq. ad peiora p in-
 solentias deducatur
 et sic mors talis ei p-
 ficiebat. in q. tu ei p-
 cludebat augmeta-
 tio malo et alijs q.
 p hoc dabat eis cor-
 rectionis exepia. m
 h. si debet fieri nisi o
 ill⁹ d. q. h. appebat
 pbabilitas correcti-
 onis et parat litera
Qu peccauerit.
 h. p. excludit effe-
 ct⁹ odij i psonis h. p. iunctis. **E**t p i mortuis. scdo i viujs. i p. i
 cipio. xxij. c. **C**irca pmu sciendu. q. sepelire mortuu e opus
 misericordie. et ideo de pdenaz ad mortem suspensis i patibulo
 p. i b. q. si puentur sepultura. lz eoz vita fuerit odiosa
 et assignatur ro cu dñe. **Q**uia maledict⁹ e a deo q. p.
 i ligno. **I**n heb. hf. **D**ilificatio dei est suspensio. qd expdit
 ra. sa. dicet q. ho ad imaginem dei fact⁹ e. et ideo si diu rema-
 neret suspensus h. quod amodo rediret in de hono et iustis del
 fm o transsionis inflicta a iudicibus qui tenent locum
 dei. vt sit senius.

Deutronomiū

Nota male dicitur a deo q̄ pendet in ligno. i. qz d3 suffi-
cere talis pena a tenentib9 locū dei iposita. iō nō d3 vltra
p̄nari sepultura z qd̄ dcm̄ ē h̄ de sepulta suspēsi. itelligen-
dū ē de sepultura lapidati v̄l alio mō p̄denati ad mortē.
In ca. xxj. vbi d3 in postilla. In hebreo h̄. **P**ossificatio
dei est suspensio.

Additio.
In hebreo h̄
Maledictio
dei est suspensio. ad
qd̄ assignat ab hebre-
is duplex rō. **Q**na ē
ip̄ra. sa. quā postil.
hic assignat. alia ē qz
null9 suspēdebat in
ligno apud eos nisi
blaphem9 z idolatra
z iō si diu fmaneret
suspensus daref oc-
cassio hominib9 v̄l lo-
q̄ref de blasphemia
illa v̄l ydolatria. que
qd̄ peccata erāt ab-
ominabilia. q̄ nōle-
bat deus q̄ noīarent
iuxta illud appli ad
Eph. v. ca. **F**ornica-
tio autz oīs iminun-
dicia nec noīet in vo-
bis zc. **C**a. xxij.

In videbis
bonē. **P**ost
q̄ moyses
ordinatit irascibile
respectu p̄sone cōiū
cte. hic p̄r eā ordinat respectu nō cōiuncte. **E**t diuidit in
duas ptes. i. in partē p̄ncipalē z incidētalē. scda ibi. **N**ō
arabis **M**ebuc p̄rio ordinat irascibile respectu p̄ntis. scdo
respectu futuri ibi. **C**ū edificaueris. **M**ebuc p̄rio ordinat
eā respectu creature rōnalis. ibi. **S**i ambulans. **C**irca p̄ri-
mū sciendū q̄ ad ordinationē partis irascibilis p̄tinet si
homo subtrahat auxiliū p̄rimo. qz hoc videt p̄cedere ex
odio. z importat signū crudelitatis z defectū pietatis. et
iō phibet hic cū d3. **N**ō videbis bonē fratris zc. z p̄-
teribis ac si nō videres nullū remediū apponendo. z idē
intelligit de reb9 alijs q̄ sunt in piculo amissionis. vñ seq̄-
tur **S**ilr facies de azino zc. fr̄is tui. z noīe frat̄r̄ itel-
ligit inde vel p̄rim9. z qz nō solū apponendū ē remediū
in aiali errante. s̄ etiā in aiali sub onere lapsō vel iacente.
iō subdit. **S**i videris asinū frat̄ris tui zc. **D**ic̄ aut̄ hic
sa. sa. q̄ sacerdos i casu nō debebat iunare ad lenanduz
on9. v̄l si aial eēt lapsū in loco sepulture vbi sunt ossa mor-
tuorū qz ex hoc cōtaminaret. s̄ hoc nō h3 locū in noua le-
ge vbi cessant iste ceremonie. z qz sicut ad inordinationē z
irascibilis p̄tinet subtrahere frat̄ri auxiliū. ita etiā p̄tinet
ad eā p̄sumptuose tendere ad aliquid sibi indebitū. iō s̄-
dit. **N**ō in. mu. ve. virili. **Q**z exponūt doctores aliq̄
z bñ vt credo. q̄ hoc intelligit de armis q̄bus viri vtunt̄.
vñ in heb. h̄. **N**ō erat vas viri sup mulierē. z accipit̄ alibi
in scriptura vas p̄ armatura. vñ. j. Re. xx. d3 de Jonatha.
q̄ tradidit puero arma sua. **I**n heb. h̄. **P**asa sua. phibe-
tur aut̄ hic q̄ ml̄ier nō potet arma viri. tū qz indecēs mu-
lieri z p̄sumptuosū. tū qz p̄unc erat supsticiosum. qz gen-
tiles mulieres in sacris mart̄is portabant arma viri. z in
sacris veneris viri portabant ornamenta mulier̄ z instru-
menta eaz. vtpote colū. fufum. z similia. ideo subditur
e. **A**lominabilis ei apd̄ deū est q̄ hoc facit. **A**lominatō
em̄ in sacra scriptura cōiter accipit̄ p̄ ydolatria. seu p̄ ali-
quo ad ydolatriā p̄tinet. **S**i aut̄ lra p̄dcā intelligat de ve-
ste cōi. phibet h̄ talis vsus. vel poti9 abusus. qz est occasio
libidis. qz mulier in veste virili posset licētius cū hoib9 lu-

xuria exercere. z silr vir in veste mulieris. qz liberi9 posset
loca secreta mulierū ingredi. **S**i ambulās. **P**ic ordi-
nat irascibilis respectu irrational creature. p̄ hoc em̄ q̄ lex
inducit ad ea q̄ spēm pietatis habent: z retrahit ab his q̄
hnt spēm crudelitatz circa irrationalia. multo forti9 ad

lier veste virili. nec vir vte-
tur veste feminea. **A**b omi-
nabilē em̄ apud deū est q̄ fa-
cit hoc. **S**i ambulans p̄vi-
am in arbore vel in terra ni-
dū auis inueneris z matrē
pullis vel ouis desup icu-
bātē: nō teneb eā cū filijs.
s̄ abire patier̄ captos te-
nēs filios vt bñ sit tibi z lo-
go viuas tpe. **C**unq̄ edifi-
cauer̄ domū nouaz facies
murū tecti p̄ circuitū ne ef-
fūdat̄ sanguis i domo tua
z sis reus labēte alio. z im-
p̄ceps ruente. **N**ō seres vi-
neā tuā altero semine. ne z
i nascuntur ex vinea pariter
m sanctificentur. **N**on ara-
bis in boue simul et asino.

eret qd̄ dā retiaculū iminēt piculū. **S**cdō d3 hō p̄canē pi-
clo p̄rimū respectu sube. z q̄tū ad h̄ s̄dit̄ h̄. **N**ō seres
vineā tuā altero semine. vtpote in vinea sciando triticuz
vel ordeū. vel hmōi. **I**n de z sementis quā seuisi. i. fru-
ct9 pueniēs ex grano seminato. **K** **E**t q̄ na. ex vinea. i.
racemī. **I** **P**art̄ san. reddēdo inde primitias z decias
dño. **F**ructus em̄ pueniēs ex semie p̄dicto citius mature-
scit z colligit̄ q̄ fructus vinee. z iō in collectione bladi s̄-
darent̄ inde primitie z decime. crederēt aliq̄ q̄ hoc debe-
ret sufficere p̄ primitijs z decimis totū agri. z sic dānifica-
rent̄ sacer dotes z leuite q̄ ad primitias z decimas fructuū
um vinee. fm̄ aut̄ heb. hic ē text9. **N**ō seres mixti ne pol-
luat̄ pleitudo semis qd̄ sciafi. z puenit9 vinee. z vocat̄ hic
pleitudo semis q̄ granū ē p̄pe maturitatē ei9. z exponit̄
lra ista sic. **F**ruct9 ei vinee de nouo plantate trib9 annis p̄-
mis fm̄ legē reputat̄ imūd9. vt h̄ **L**eu. xix. de arborib9
plātatis. z idē ē de vinea. z sic de illo nō poterat fieri obla-
tio dño. fruct9 at̄ grani seminati eod̄ āno reputat̄ mund9
Si igit̄ in vinea de nouo plātata semiaref̄ bladū fructus
inde pueniens tāgens fructū vinee imūdū. silr pollueret̄
ex tactu rei imunde. z sic de illo nō possent fieri oblatōes
dño. vtpote p̄mitie z decime. z sic dānificarent̄ sacerdotē
z leuite. **H**ō aut̄ q̄re hebrei hic dicūt pollationē. vbi trās-
latio nra h3 sc̄tificationē est. qz dictio hebraica q̄ hic pōit̄
equoca ē. z importat vtrāq̄ significationē put vario mo-
do pūctat̄. z tñ puncta nō s̄ de suba lfe. s̄ variant moduz
p̄nunciādi z significādi. sicut varius accent9 apud latios
variat p̄nunciationē z etiā significatōz. **M** **N**ō arabis.
Hec est ps incidentalis in q̄ ponunt̄ duo incidentia ex p̄-
dictis. p̄mū ē qz supra inducendo ad pietatē circa irroa-
lla. posuerat̄ tm̄ exemplū de anib9. posset aliq̄s dicere qz
nō eēt intelligendū de aialib9. iō de ipsis ponit̄ exemplū
dicēs. **M** **N**ō arabis i bo. si. z asino. bos ei ē fortior asī-
no. z h3 maiorē passuz. z iō asinus nimis quaref. si cū eo i
ope copularet̄. **A**liq̄ tñ dicūt q̄ hic ē pabolica locutio per
quā intelligit̄ q̄ sapiens. z faty9 i ope p̄dicatōis nō s̄ siml̄

et obin adl. Scdm incidēs est. qz supra dixerat qz mulier si
 d3 vii veste virili. vel ecōuerso. iō h tractat de decētia vesti
 mentoz apud iudeos. p̄rio ostendendo quid sit cauendū
 cū d3. **o** **Q**uō induē. vesti. rē. qd exponit ioseph^o dicēs.
 qz hoc fuit p̄hibitū p̄pter sacerdotij dignitatē. qz in vesti
 bus summi sacerdo
 tis erat tal' cōmixtio
 rexture. rē iō nō erat
 licita alijs vestis sic
 cōtexta. Aliq̄ aut̄ do
 ctōres dicūt qz h fuit
 inhibītū ad euitādū
 q̄nda silitudinē ido
 latraz q̄ colebat mī
 litā celi. rē ad d̄signā
 dū p̄mctōes plane
 tarū in sacris suis ta
 libus varijs cōmixti
 onibus vtebant i ve
 stib^o suis rē reb^o alijs
 Scdo ondit qd sit i
 vestib^o iudeoz obf
 uandū cū dicit.

P Funi. in fim. fa.
 rē. rē istud est exposi
 tū nūe. iij. cap. q
 Si dux. vir. Post
 q̄ ordianit hoies i p
 te irascibili. Dic p̄r
 ordinat cū i pte p̄cu
 piscibili. rē p̄ repmen
 do adulterium. scdo
 stuprū. ibi. Si inue
 nerit vir puellā. scio
 incestū. ibi. Nō acci
 piet. Circa primū sci
 endū qz mulier pōt
 accusari d̄ adulterio
 duplr. Vno mō p̄
 q̄ ducta est in vxorē
 alio mō an. tū p̄ affi
 dationē de q̄ agit se
 cundo ibi. Si puel
 lā virginē desponsa
 nerit vir. Adhuc cir
 ca primū sciendū qz
 post p̄tractū matri
 moniū mulier duplr
 pōt de adulterio accusari. vno mō qz a viro nō inuenta est
 virgo. rē de hoc agitur primo. alio mō qz licet sit inuenta
 virgo. postea tū adulterata est. de q̄ agit scdo. ibi. Si dor
 muerit vir. Circa primū d3 sic. q **o** Si du. vir vxorē rē po
 stea odio habuerit eā. qd pōt eē iuste. rē tunc mulier est pu
 nienda. vel iniuste rē tūc vir est puniend^o. vt declarabit po
 stea. **r** **O**biiciēs ei no. p̄f. f. eā cōmississe adulteriū. nō
 post e^o acceptionē i vxorē. h̄ post affidavitionē. rē sic ē ibi fra
 ctio date fidei. rē p̄ h̄s adulteriū. in q̄tū tale peccatū acci
 dit ei post matrimoniū p̄dicto mō inchoatū. **s** **F**erēt
 secū signa virginītatis eius. que aut̄ sint illa postea dice
 tur. **t** **S**ed seniores vrbis. i. ad iudices. **v** **E**xpādent
 qz vestī. corā se. ciui. Dicit expositores catholici cōiter qz
 pater rē mater sponse reseruabant lintheū in q̄ eoz filia a
 viro suo fuerat deflorata sub sigillo autētico vt p̄ hoc ostē
 derent signa virginītatis. si vir ei^o vellet postea ei obijce
 re maliciose qz eā virginē nō inuenisset. h̄ h̄ v̄valde turpe
 qz p̄anus talis expandere corā iudicib^o. p̄terea nō est ve
 rissile qz vir eius aunderet eā falso accusare cū sciret paren
 tes vxoris habere testimoniū p̄dictū sue virginītatis. qz
 erat cōsuetudo cōmunis sic seruare p̄nū fm̄ istā op̄inio
 nē. rē iō aliē exponunt hebrei d̄centes qz h̄c ē locutio pa
 rabolica cū d3. **v** **E**xpādentqz vestimentū rē. i. p̄verba
 testīū declarabunt. rē explicabūt virginītātē filie sue. sic ex

plicatur p̄andis. sicut **Exo. xxij.** de fire nocturno est locu
 tio metaphorica cū d3. qz si orto sole id fecerit rē. sicut ibi
 dē fuit expositū. **Mod^o** aut̄ testificandi virginītātē pote
 rat eē p̄ matronas fide dignas q̄ ad petitionē parentū vi
 disset virginē secrete q̄n̄ debuit tradi viro scriptura in plu
 ribus locis h3 tales
 modū loquēdi me
 taphoricū. sicut h̄
Judic. ix. c. Terunt
 ligna vt vngerēt sup
 se regē rē. rē in pluri
 bus alijs locis. **r**
Apprehendentqz se
 nes vrbis virū illū. si
 cōuict^o fuerit de fal
 sa accusatione. **v**
Ererberabūt illū. i.
 facient corā se verbe
 rari. ista t̄n̄ verbeatio
 nō d3 excedē. xl. sc̄tū
 vt h̄c ifra. xxv. c. **E**x
 h̄ etiā p3 qz vir vxor
 nō sp̄ iudicabant ad
 paria etiā in fidelita
 te thoz. qz vir defici
 ens in p̄bariōe ipost
 ti criminis nō puni
 ebat fm̄ legē talitōis
 f. morte sicut vxor. f.
 milit vir poterat ha
 bere plures vxores.
 rē n̄ ecōuerso. rē vir po
 terat repudiare vxo
 rē rē non econuerso.

a ella inuenta virginitas eijci
 ent eā extra fores domus
b patris sui. **E**t lapidibus
 obruent viri ciuitatis illi^o
 rē moiet: qm̄ fecit nephas
 in isrl̄ vt fornicaret i domo
 patris sui. rē auferes malū
 de medio tui. **S**i dormie
 rit vir cū vxore alteri^o vter
 qz moiet. i. adulter rē adul
 tera rē auferes malū de isrl̄
d Si puellā virginē despon
 derit vir rē inuenerit eā ali
 q̄s i ciuitate et cōcubuerit
 cum ea. educes vtrūqz ad
 portā ciuitatis illi^o rē lapi
 dibus obruent. puella q̄a
 nō clamauit cum esset in ci
 uitate. vir qz hūiliauit vxo
 rē primi sui. rē auferes ma
 lum de medio tui. sicut i
 agro repperit vir puellam
 que desponsata est. rē app
 hendens concubuerit cuz
 ea. ipse moiet solus: puel
 la nihil patiet. nec est rea
 mortis qm̄ sicut latro p̄sur
 git i fratrem suū rē occidit
 animā eius. ita rē puella p
 pessa est. sola erat in agro
 clamauit rē nullus affuit q̄
 liberaret eaz. **S**i inuenerit

3 **Q**uō si verū est qd
 obicit. f. eā fuisse co
 gnitā post affidavitōz
a **E**ficiēt eā extra
 fores domus patris
 sui. in verēcūdia pa
 rentū q̄ i domo sua
 nutrierunt tm̄ malū
b **E**t lapidib^o obru
 ent. ex q̄ p3 qz nō ac
 cusabat de fractione
 virginītatis an̄ affi
 dationē viro. qz tale
 peccatū nō punitur

morte vt in fine hui^o ca. rē **Exo. xx. ca.** **c** **S**i dormierit
 vir. Dic agit de adulterio post cōtractū matrimoniū per
 petrato qd̄ puniū morte adulteri rē adultere. **d** **S**i pu
 ellaz. Dic agit de fractione virginītatis imposita puelle
 post affidavitionē viri. que tū erat an̄ cōsummationē matri
 monij. rē sic iste casus differt a precedenti in quo vir impo
 nebat vxori iam duce culpā. eā nō esse virginē inuenta ab
 eo in cōsummatione matrimoniū. rē si hoc accidat in ciui
 tate vbi puella p clamorē poterat adiutorij habere rē ta
 cuit. vterqz d3 moiet. f. puella rē vir qui cōcubuit cū ea. **S**i
 aut̄ extra ciuitatem vbi nō poterat habere adiutorij per
 clamorē. solus vir debet moiet. qz lex interpretat factū in p
 tem meliorem. f. qz puella clamauerit qz dubia sint in pe
 liorem ptem interpretada. **c** **S**i inuenerit vir. Dic rep
 mit̄ cōcupiscibilis q̄tū ad stuprū. qz agit de puella deflo
 rata ab aliquo anteq̄ esset alicui affidata. rē de tali deter
 minat lex qz vir eam deflorans debet dare patri puelle. i.
 siclos argēti pro iniuria sibi facta. quia puella erat in ei^o
 tutela. rē cum hoc tenetur eam accipere vxorem si pater
 puelle voluerit sibi dare nec postea poterit eam repudia
 re. **S**ed si pater puelle dare noluerit qz est potentior vel
 nobilioz seu alia rōne. nihilominus vir ille tenebat dare
 patri puelle p̄dictos. i. siclos vt h̄c. **Exo. xxij.** rē si nō posset

Deuteronomiū

soluere tenebat ad equalentiam seruare. seu p alia via sat
facere. **N**on accipiet. Sic refrenat concupiscibilis q̄
tū ad incestū. vt nullus accipiat in vxore nouerā suā. q̄a
hoc reuertat in verecundia patris cum vir z vxor sit vna
caro. z iō vxor patris nō dz eē subiecta filio. cūz i gīt vxor
sit subiecta viro fm
matrimonij legē cō

tra reuerentiā filij ad
patrē quā dz ei de iu
re naturali est q̄ ac
cipiat nouerā suā
in vxore. z iō. ij. Re.
xvi. dicit q̄ ab salon
fedauit patrē suū da
uid ingrediendo ad
cōcubinas eius. pro
pter qd̄ in desertatio
nē hui⁹ criminis pre
cipiunt interfici vir
z mulier de tali cri
mine cōiuncti. **Leuit.**
xx. ca.

Ca. xxiiij.
Non intrabit
eunuchus.
Postq̄ de
clarata sit ea q̄ perti
nēt ad ordinationē
partis irascibilis et
cōcupiscibilis. h̄ p̄r
ponunt ea q̄ p̄tinet
ad ordinationē p̄ris
rōnalis. z p̄rio atten
dendo ad bonū cōe.
secūdo ad bonū sin
gularis persone. ibi.
Nō trades seruū. p̄
ma i duas fm q̄ bo
nū cōe est attenden
dum tpe pacis z tpe
belli. scōa ibi. Quā

do egressus fuerit aduersus hostes. Circa primū scēdū q̄
bonū cōe maxime pacis tpe ex tribus conseruat. Primū
est si bona z honesta cōnubia cōiungant. q̄ p hoc bona p
les p̄creatur. Secundū est si p̄sone immunde a diuinis
elongentur. Tercū si p̄sone viles z defectuose ad hono
res z regimē ppli nō admittant. z fm hoc litera ista tripl̄r
exponit. Primo mō sic. dicunt enim hebrei q̄ p ingressū
in ecclesia dei a quō repelluntur hic alique p̄sone z gētes
z alique ad semp. z alique ad temp⁹. intelligit̄ p̄tract⁹ ma
trimonij cum muliere israelitica. a quo impediunt̄ ipo
tentes ad generādū. q̄ nō est ibi bonū prolis. z patientes
defectū nataliū p̄pter vilitatē originis Ammonite z moa
bite repellunt ad semp p̄pter peccatū p̄tra pplm̄ isrl̄ cō
missum. z egyptij z idumei ad temp⁹. s. vsq̄ ad terciam
generationē. q̄ sicut dicit **Exa. sa.** nō peccauerūt ita graui
ter p̄ pplm̄ isrl̄. sicut ammonite z moabite. q̄a fecerūt eis
p̄secutionē corpalem. vtpote egyptij pplm̄ laborib⁹ affli
gendo. z p̄eros in flumine demergēdo. vt h̄ **Exo. i.** ydu
mei vō in gladio filijs isrl̄ occurrēdo. **Qu. xx.** S̄z ammo
nite z moabite p̄secuti sunt eos spūaliter cōducendo ba
laam ad maledicēdū eis de cui⁹ cōsilio filij isrl̄ inducti s̄t
ad luxuriā z ydolatriā. Assignat etiā alia rō i l̄ra. s. q̄ ydu
mei descenderūt de esau. q̄ fuit frater iacob a quo descen
derūt israhelite. z sic israhelite z ydumei erant quōdamō
fratres. z hoc est qd̄ dz. Quia frat tu⁹ est. s̄l̄r egyptij rece
perūt filios isrl̄ in terra sua tpe famis z fuerūt ibi cōserua
ti sub p̄uidētia ioseph. z hoc ē qd̄ dz. Advena fuisti in ter
ra ei⁹. z iō ydumei z egyptij citius admittēbant ad p̄hen
dū matrimonij. z fm hanc sniam p̄ l̄ra hoc excepto.

Quia nolu. vobis occur. cū pa. z aq̄. Quia v̄ p̄iū et
qd̄ s̄. dictū ē. ij. ca. q̄ l̄z moabite nō cōcessissent eis trāsū

p̄ terrā suā. tū in p̄finito terre sue portauerūt eis alimenta
venalia. Ad hoc r̄ndent hebrei. q̄ viri nō portauerūt talia
remanentes in ciuitatib⁹ armati ad custodā terre. s̄ mult
eres tm̄. z p̄pter hoc viri fuerūt repulsi a matrimonio p̄dī
cto. nō aut mulieres. vñ z **Anth moabit⁹** fuit vxor viri is
raelite. z iō dz h̄ ani
monites z moabites

z. q̄ sunt nomia ma
sculini generis. z nō
femini. scōo mō ex
ponit̄ ab aliqb⁹ do
ctib⁹ catholicis. q̄ p
ingressum eccleie dei
a q̄ p̄sone supradicte
excludunt̄ intelligit̄
ingressus strij in q̄
hoies mūdi orabant
in isrl̄m p̄pe templuz
a cui⁹ ingressu arce
bant̄ p̄sone p̄dicte tā
q̄ imunde rōib⁹ p̄dī
ctis zc. Exponat̄ sic
p̄l̄. terciō mō expo
nit̄ ab aliqb⁹ docto
rib⁹ nostris. z rōabi
lib⁹ vt v̄. Dicunt s̄r
q̄ lex diuina nulluz
excludit etiā extra
neū a cultu dei. z ab
his q̄ p̄tinent ad aie
salutē. vñ dz **Exo. xij**
Si q̄s pegrinoz in
vestrā voluerit trāsū
re coloniaz. z facere
vase dñi. circūcidet̄
p̄ius omne mascu
linū eius. z tunc r̄te
celebrabit. eritq̄ sic
indigena terre. s̄ i tē
poralib⁹ q̄tū ad ea

q̄ p̄tinebant ad regimē ppli p̄ p̄sonas eminentes. vtpote
magistrat⁹ z indices tribunos. centuriones. z p̄siles. non
om̄s admittēbant. s̄ excludēbant̄ eunuchi. q̄ cū eēt im
potentes ad generādū. honoz p̄nus q̄ p̄sistit in regimē
ne ppli eos nō decebat. vñ z antiquit⁹ iudices z guberna
tores ppli vocabant̄ p̄res cōscripti. s̄l̄r excludēbat̄ pat̄
entes defectū nataliū. q̄ p̄pter vilitatē sui originis nō de
cebat eos status tantū honoris. nec ppl̄s subiectus pacifi
ce toleraret. p̄pter qd̄ talis p̄motio eēt turbatiōis occasio
vñ z in ecclesia tales ab ordib⁹ z dignitatib⁹ repellūt. s̄l̄r
alienigene a regimine ppli merito repellebant̄. q̄ nō ē tā
tū p̄fidentū in eis sicut in indigenis. D̄p̄tet aut̄ h̄re ma
gnā p̄fidentā de illis q̄b⁹ cōmittit̄ regimē ppli. q̄ optz q̄
sciant secreta z infirma ppli. Aliq̄ tū excludēbant̄ ad sp̄. z
aliq̄ ad ad tps̄ p̄dictis rōibus. z fm istū intellectū s̄l̄r p̄z
l̄ra cōsideratis cū hoc supradictis. **Quā** egressus. hic
p̄r ordinat̄ rōnalis attēdendo ad bonū cōe tpe belli qd̄
quidē bonū cōsistit primo in mundicia spūali. scōo q̄z qm̄
munde seruebant deo dabat̄ eis victoria. z iō dz hic.

Quā egressus fu. zc. custodiens te ab omni re mala. id
est ab omni pctō ne veniat sup te diuina offensio. z cadas
corā inimicis tuis gladio. scōo req̄rit mundicia corporal̄
iō subdit. **Si** fuerit zc. polluz sit somno. in somno
em̄ nō est immundicia spūalis l̄z possit eē in vigilia p̄cedē
tivel subsequēti. tū ibi sp̄ est immundicia corporal̄is quā cō
comitat̄ de p̄ssio mētis. iō subdit. **Egrediet** extra ca
stra. s. deitatis z leuitaz q̄ erant ex medio exercitus. nō tū
oportebat egredi castra cōmunis ppli. pur dictū fuit in s̄
mili **Dume. v. ca.** Et idem intelligendum de alijs immū
dicijs. q̄ quādam irregularitatē faciunt vt dictū fuit ibi
s̄ ponitur hic ista immūdicia p̄ exēplo q̄ frequēt̄ acci
B f ij

dit. q aut subdit. f. Habebis locū extra castra zc. intel-
ligit etiā de castris ppli. qz si tales immundicie fierent in-
tra castra ppli corruperet aer ex fetore. z sequeret infirmī-
tas z mortalitas in ppto. Itē qz archa cū sacerdotibz z le-
uitis erat in castris. nō erat decens qz talis fetor eēt ibi. et
hoc ē qd subdit.

Dñs em de tu^o
ambulat i medio ca-
strorū. qz ibi erat per
specialē cultū sacer-
dotū z leuitarū. q te-
nebant exire cuz po-
pulo ad exercitū. Itē
nō omīs. s. aliq eorū.
Nō trades seruū
Pñr ordinat ps
rōnalis attendēdo
ad bonū. singularis p-
sone. Et diuiditur in
tres ptes fm tria q
sunt de dictamie rō-
nis. s. vt legalitas ser-
uē ad omēs. pietas
ad paupes. z seueri-
tas ad rebelles. secū-
da incipit ibi. Cum
spetes a primo mo
circa mediū. xxiiij. c.
tercia in prin. xxv. c.
Adhuc prima in du-
as. fm q legalitas
duo respicit. s. opato-
nes z punitōes. scda
incipit. xxiiij. ca. ibi.
Si deprehēsus. pri-
ma in duas fm duo
ad q ordinat legalis
operatio. s. ad vitam
politica z domestica
secūda ibi. in prin-
cipio. xxiiij. Adhuc p-
ma in duas fm duo
q respicit vita politē

Habebis locū extra castra
ad quē egrediarī ad requi-
sita nature gerēs parillum
in balthēo. Cūqz sederis
sodies p circuitū et egesta
humo opies quo releuat^o
es. **D**ñs em de tu^o ambu-
lat in medio castrorū vt eru-
at ter tradat tibi inimicos
tuos. vt sint castra tua san-
cta z nihil in eis appareat
feditatis ne derelinquat te
Nō tradas seruū dño suo
q ad te cōfugerit. **H**abitabit
tecū in loco q ei placuerit:
z in vna vrbiū tuarū rege-
scet ne cōtristes eū. **N**on
erit meretrix de filiab^o isrl
nec scortator de filiis isrl.
Non offeres mercedē ptu-
listi nec p̄cium canis in do-
mo dñi dei tui qcqd illud ē
qd vouerit. quia abomina-
tio est vtrunqz apud dñm
deū tuū **N**ō fenerabis fra-
tri tuo ad vsurā pecuniam
nec fruges nec quālibz ali-
am rem s. alieno. fratri aut

ca. s. vrbānitātē z fidelitatem. secūda ibi. Cum votū voue-
ris zc. Circa primū sciendū qz hō viuit vrbane z conuent-
enter. primo qñ compatienter se hz ad afflictū. z qñ ad
hoc dñ. **N**on trades ser. dño suo zc. z intelligit qñ q-
ritur a domino ad occidendū seu mutilandū seu aliter i-
debite affligendū. iō subdit. **H**abitabit tecū zc. scz
quousqz quiescat ira domini sui. z tunc reddend^o est ei cū
sit res dñi sui. sicut et alie res sunt restituende. secūdo qñ
ad seipsum habet se munde z decenter. z hoc notat cum
dñ. **N**ō erit meretrix de filiab^o isrl zc. tercio qñ ad deū se
hz reuerenter. z quātū ad hoc subdit. **N**ō offe. mer.
prostituli. qz ē quid vile. z ppter hoc vocat turpe lucrū.
z ideo talia offerre dño maxime in publico p̄tinet ad dei
irreuerentiā. p̄t tñ de hoc fieri elemosyna. **N**ec pre-
cium canis. **D**icit aut ioseph^o qz hoc intelligit de precio
qd accipiebatur ab illis q locabant canes venaticos z cu-
stodes ouīū ad impregnationē canicularū. qd phibet of-
ferri. eo qz erat turpe lucrū sicut de meretricio dictū est.
Alij aut exponūt de primogenito canis. qz primogenita
aiālū imundorū inf q est canis. nō poterāt offerri redime-
bant tñ qñqz siclis. vt hz **N**ūe. xvij. z dabant sacerdoti. s.
p̄ p̄genito canis nō dabāt ppter vilitatē h^o aiāl ita qz h ex-
cipit redēptio p̄geniti canis a redēptione aliorū. qd autē
fiebāt de primogenito canis nō redempto hic nō expmī-
videt tñ pbabile qz interficiebat. sicut de primogenito asi-
ni dñ. **E**ro. xiiij. qñ nō redimebat. quarto qñ nō ad primū
se hz liberalitē. z qñ ad hoc subdit. **N**on fenerab
fratri tuo ad vsuram zc. s. alieno. istud est pmissio non li-

alti. s. minus mali. ad euitandū malis. s. ne fratres suos
in deos grauarent vsuris. **C**ū votū voueris. **P**ñr
ordinat rōnalis in vita politica. pñr respicit fidelitatem.
que primo z principalitē habenda est ad deū. z hoc notat
cū dñ. **C**ū voueris dño deo tuo zc. ad fidelitātē iante

tuo absqz vsurā: id quo in-
diget cōmodabis. vt bene
dicat tibi dñs deus tu^o in
oi ope tuo i terra ad quā i-
gredieris possidendā. **C**ū
votū voueris dño deo tuo
nō tardabis reddere. qz re-
quiret illud dñs de tu^o z
si morat^o fueris reputabit^o
tibi in peccatū. **S**i noluerit
polliceri absqz pctō eris.
Nō aut semel egressum est
de labijs tuis obseruabis
z facies sicut pmissisti dño
deo tuo: z propria volun-
tate z ore tuo locutus es.
Ingressus vineā primi tui
comede vvas qñtū tibi pla-
cuerit. foras aut ne efferas
tecū. **S**i intraueris segetē
amici tui: franges spicas z
manu cōteres falce aut nō
metes.

Ca. xxiiij.

Accipit hō vxorē z
habuerit eam z nō in-
uenerit grām ante oculos
ei^o ppter aliquā feditatez

Caplm. xxiiij.

Accipit homo. **P**ñr ordinatur rationalis in vi-
ta domestica. que maxime consistit in cohabitati-
one viri cum vxore. z quā contrariorum eadem
est disciplina. ideo primo agitur de separatiōe viri ab vx-
ore. secundo de cohabitatione ibi. **C**um accepit homo.
tercio de necessitate supellectilis pacifica possessione ibi.
Non accipies. Circa primū sciendū qz in veteri lege plu-
res erāt cause propter quas homo poterat dimittere vx-
orem. saluator autem vnam solam ponit. scilicet fornicati-
onem **Matth. v.** licet enim hic odiuz dicatur causa dimis-
sionis. verūtamen qz vxor non habet odio nisi ppter ali-
quam causam aliam. ideo reducenda est talis dimissio in
aliā causam vltiorem que potest esse multiplex. ideo dñ
perunt aliqui qz cause propter quas poterat dimitti vxor
erant feditates in corpore. puta infirmitas vel aliqua ma-
cula notabilis in corpore vel in anima. sicut fornicatō oc-
cultā. vel aliquid hmōi. qd in moribus deformitatem fa-
cit. z hoc est qd dñ in lra.

Propter aliquā feditatem. scz in corpore vel in mor-
bus. **I**n hebreo autem habetur. **P**ropter rem turpem. z
eodem modo potest intelligi. **A**lij autē restringunt has
causas satis probabiliter dicentes. qz nō poterat vir repti-
diare vxorem. nisi propter aliquam causā post matrimo-
nium superuenientem nec etiā propter quamlibet valē
sed propter illas solas que possunt bonuz prolis impedi-
re. vel in corpe vt sterilitas lepra. morbus caducus. z sif. a.
vel in aia vt si vxor eēt malorū morū qz filij z filie ex con-

hominis ad deū req-
rit qz adimpleat qd
ei pmissit. s. qz votū
nō est de bono nēcio
salutē. s. de bono su-
pererogationis. sub-
dit. **S**i noluerit
polliceri absqz pec-
cato eris. qz non te-
nef ad illud bonum
misi rōne voti. scdo
habēda est fidelitas
ad primū. iō subdit
Ingressus vineā
primi tui zc. qd in-
telligit de eo qz ingre-
dit vineā aut segetē
primi sui ad opan-
dū. vt dicit **Ra. sa.** z
ideo ei concedit de
fructibus comedere
nō tñ ad domū suā
portare. qz hoc esset
infideliter agere. fm
expositores nostros
intelligitur etiā de a-
liis. qz intentio legē
erat inducere hebre-
os ad amicabile cō-
municationē rerum
suarū adinuicē. z tō
lex concessit in tali-
bus esum. z probi-
bnit excessum scz de
portationem extra.
quia hoc ad infideli-
tatem z cupiditatez
p̄tinet.

Deuteronomiū

sterfatione cum matre unitarent. **S**cribet libellū re-
pu. lz repudiatio nō eēt iniuncta. s; tm̄ pmissa. cōscriptio
tū libelli repudiātib⁹ erat iniuncta. ad hoc vt mulier libe-
re possit alteri nubere si vellet. vñ dicit Ioseph⁹. q; forma
libelli talis erat. Promitto tibi q; nūq; tecū cōuentā. Alij
aut dicit q; in libel-
lo erat scripta cā re-
pudij. s; hoc nō vide-
tur rōnabiliter dictū.
quia aliquā cā erat oc-
cultā. vtpote fōnica-
tio solī marito nota
z iō si hanc cām vel
cōsiles in libello scri-
beret. eā diffamaret
publicādo pctm̄ o c-
cultū. p̄terea in li-
tera dicit q; iste libell⁹
in manu mulier⁹ re-
pudiate dabat z iō
nō est verisimile q; ibi
aliquid exp̄isse p̄tine-
re q̄d eēt in diffama-
tionē mlier⁹. S; ma-
gis hoc p̄ceptum de
libelli datione vñ fu-

isse datū in sanorē mulieris repudiate. **N**ā dabat ad hoc
vt posset alteri nubere vt dictū est. z ne marit⁹ posset eaz
inuoluntariā ad se reuocare. z sic esset minus p̄on⁹ ad re-
pudiandū ipsam a p̄ncipio. **D**e pec. fa. ter. tuā. i. hitā
tes in terra tua. q; si mulier bis repudiata. iterū nuberet
alteri. vel marito priorī. p̄pter p̄cedentia tanq; abomina-
bilis posset defacili a marito interfici. **A**d maiorē intelle-
ctū eoz que dicta sunt. hic querit vtrum repudiatio vxo-
ris eēt licita in veteri lege. dicendū q; sic in casu fornicati-
onis. z in hoc cōueniunt omnes loquendo saltē de repu-
dio q̄tū ad thozū. In alijs etiā casib⁹ dicunt aliq; q; erat li-
cita ex dispensatione legis. sicut habere plures vxores. si-
cut enim vnitas vxoris est de dictamine nature. sic z inse-
perabilitas. z iō sic illud fuit licitū. q; abraam z iacob nō
peccauerūt. nec etiā dāuid q; post legē habuit plures vxo-
res. sic nec repudiantes peccabāt. **I**te lex vet⁹ z si nō con-
ferebat gratiā. tū peccatū ostendebat s; in om̄s doctores. si
iḡt repudiū eēt illicitū oñsum fuisset p̄ legē. q; nō fuit fa-
ctū. q; magis cōcedit vt vñ h̄ cū dicit. **S**cribet libellū zc. aut
p̄ p̄phas qd nō vñ eē. q; malach. ij. dicit. **S**i odio hūeris eaz
dimitte eā. **I**te dicit Chryso. q; sicut ap̄pli p̄miserūt sc̄das
nuptias. sic moyses libellū repudij. sc̄de aut nuptie sunt
licite. gr̄z. S; hoc vñ eē dicit saluatoris **M**ath. ca. xix.
sc; q; libellus repudij cōcessus est a moysē p̄pter duriciā
cordis eoz. talia nō excusant a peccato. q; nō vident̄ con-
cessa nisi ad euitandū maius malū sicut etiā dictū est ca.
p̄ce. **N**ō trades fratri tuo ad vsurā. s; alieno. tradere tū ali-
eno nūq; fuit licitū. vt om̄s doctores catholici dicūt z eti-
am p̄hs dicit q; ē naturā. v. ethic. z iō dōm q; nunq; tale
repudiū fuit licitū. q; fuit cōcessum vel pot⁹ p̄missuz ad
euitandū maius malū. s. vxoricidiū. z hoc nō facit licitū.
sicut p̄missio fornicationis ad euitandū adulteriū nō facit
eā licitā. **A**d primū dōm q; nō est sile. q; vnitas vxoris in
veteri lege fuit intermissa p̄pter mai⁹ bonū. s. p̄p̄ multi-
plicationē plis ad cultū diuinū. q; tūc multiplicāda erat
p̄ generationē carnalē. z talis intermissio est sancta z lici-
ta. s; p̄mittere malū aliq; p̄pter mai⁹ malū vitandū. nō fa-
cit illud licitū vt dictū ē. **A**d sc̄dōm dōm q; aliqd eē illicitū
qd tū lege p̄mittit̄ oñdit̄ dupl̄r. vno mō p̄ p̄p̄ham a sp̄sā
cto loquentē. z hoc mō vsurā eē licitā etiā cū extraneo da-
uid p̄pha oñdit̄ dicit̄. **D**ne q; h̄abit in tabernaculo zc.
sequitur. **Q**ui pecuniā suā nō dedit ad vsurā. absolute loq̄n-
do z nullū excipiendo. q; indefinita iuris equipollet vñ.
vñ in li. mach. q; apud iudeos ē autēticus. vbi exponit̄
p̄s. p̄dictus sup̄ illd̄ verbū. **Q**ui pecuniā suā nō dedit ad

vsurā. dicit glo. etiā gentili. **A**llo mō oñdit̄ illicitū p̄ cōem
obseruationē bonoz. q; cōsuetudo ē optima interpret̄ le-
gis. z dicit cōsuetudo bonus vsus. nō aut̄ abusus. z sic oñsū
est repudiū illicitū. q; null⁹ eoz q; cōmendant̄ in scriptu-
ra legit̄ hoc fecisse nisi de mādato vel instinctu diuino. sic

vxorē nō p̄cedet ad bellū
f nec ei q̄pp̄iā necitat̄ iniun-
get̄ publice. s; vacabit abs-
q; culpa domui sue vt vno
anno letet̄ cum vxore sua.
nō accipies loco pignorē
inferiorē z superiorē molā qz
aiam suā apposuit tibi. **S**i
deprehensus fuerit hō sol-
licitans frat̄rē suū de filijs
isrl̄ z vendito eo accepit p̄-
ciū inficet̄ z auferes ma-
lū d̄ medio tui **O**bfua di-
liget̄ ne incurres plagā le-

de mandato dei ab-
raam emisit agar qz
deus pōt̄ matrimo-
nia cōiungere z dis-
soluere. put̄ sibi pla-
cet. **A**d terciū dōm
q; p̄tract⁹ sc̄daz nu-
ptiaz iproprie vñ lar-
ge vocat̄ p̄missio. in
q̄tū p̄siliū qd dat̄ de
minori bono timore
ne maius bonū ma-
le conseruet̄ vocat̄ p̄-
missio. z sic ap̄ls cō-
suluit vel p̄misit lar-
ge loquēdo iuniorē
viduas nubere. i. th̄
mo. v. z h̄ ē respectu
liciti. nō sic aut̄ p̄mis-
sio minoris malū ad
vitādū mai⁹ vt dicit̄
est. **C**ū accepit. **H**ic agit̄ de viri z vxoris cohabitatiōe
in nouitate matrimonij cōtracti. q; tūc p̄mittēbant̄ s̄l̄ co-
habitare z letari vt amor adinuitē magis firmaret̄. iō dicit̄.
Nō p̄cedat ad bellū. c⁹ cā sup̄ eē exp̄ssa. xx. ca. f
Nec ei q̄pp̄iā ne. iniū. publice. **D**icit̄ ra. sa. q; hoc est intel-
ligendū tm̄ de p̄tinentib⁹ ad bellū. vñ in heb. h̄. **N**ec im-
ponet̄ ei aliud. s. de p̄tinentib⁹ ad bellū. ita q; refer̄ ad lite-
rā immediate p̄cedētē. q; sicut nō debebat bellare. vt dicit̄
est s. xx. ca. **S**ic nec v̄ctualia portare exeret̄. vel vias p̄-
parare vt exercitus posset transire. vel alia ad bellū p̄tine-
tia. **I**llis aut̄ q; plātauerant vineas de nouo z domos edī-
ficauerāt. z vxores despōsauerāt. s; nōdū acceperant ista bñ
iniungebāt. lz ei de cōgressu belli parceret̄. **N**ō acci-
pies. **H**ic p̄r agit̄ de necessaria suppellectili i domestica
vita seu habitatiōe. **C**ū ei nō pōt̄ habitare i domo viri z vxor
absq; suppellectili ad cibū p̄parandū. z iō hic. **p**hibet̄ ne
creditor accipiat talia p̄ pignore cū dicit̄. **N**ō accipies
in loco p̄igno. in se. z in molā. q; vtraq; est necessaria ad te-
rendū bladū. vñ s̄t panis vel alia ad vitā necessaria. z idē
intelligendū est de alijs vtensilib⁹ necessarijs ad p̄pandū
cibū vt dicit̄ Ra. sa. lz istud solum ponat̄ p̄ exemplo
Si deprehensus fuerit. **P**ostq; actū est de legalitate
feruanda. in op̄atōibus. h̄ p̄r agit̄ de eius obfuatione in
punitiōib⁹. z hoc in duob⁹ grauib⁹ casib⁹. **E**t primo de-
scribit̄ punitiō ab homine inferenda. sc̄dō punitiō a deo
timenda. ibi. **O**bfua diliget̄. **C**irca primū sciēdū q; hō
inter creaturas inferiores est nobilior. q; ad imaginē dei
factus. z iō p̄ furto hominis imponitur maior pena. s. pe-
na mortis. z hoc est qd dicit̄ h̄. **S**i deprehensus fuerit hō. i.
cōuict⁹ in iudicio. **S**ollicitas frat̄rē suū. i. sollicitē in-
fidians vt eū possit furari. **E**t vendito eo accepit p̄ci-
um inficet̄. **E**x q; p̄ q; si deprehenderit fur anteq; hōiem
furto sublato vendidisset. nō puniebat̄ pena mortis. s; a-
lia minori s; arbitriū iudicis. sicut **E**xod. xxij. dicit̄ de illo
q; furat⁹ fuerat ouē vel bouē z occiderat vel vendiderat q;
debebat reddere quatuor oues p̄ vna. z qnq; boues p̄
vno. **S**i aut̄ inueniebat̄ animal viuens apud eū anq; vē-
didisset vel occidisset nō restituebat nisi duplū. sicut z de
alijs rebus. **E**t au. malū de medio tui. s. malū culpe
p̄ bonum iusticie. **O**bfua diliget̄. **H**ic descri-
bit̄ punitiō a deo timenda p̄ peccato rebellionis ad supe-
riores. z maxime sacerdotes. p̄ qua a deo inflicta est ali-
quā plaga lepre. vt p̄ in ozia rege iuda. ij. **P**aralip. xxvj. et
hoc est quod dicit̄ **O**bfua diliget̄. ne incurras
plagas lepre. p̄pter rebellionē ad superiores. z iō subdit̄.

N **S**z facies quęcumq; docuerint te sacerdotes etc. In be. h. **O**bseruet in plaga lepre. qđ exponit Ra. fa. dices. Ca ne ne celes plagam lepre in te vel in aliis. **N** **S**ed faci es quecumq; docuerint te etc. i. si dixerint te vel aliū eijcē dū de castris sicut leprosum. vel recludendū ad diligentis considerandū. vel iudicauerint immū dū obedias eis. p̄ia rñ exp̄sio videt̄ ma gis cōcordare lfe se quenti. **M**ess̄ rore q̄ fecerit dñs de. ve. marie in via. quā p̄cussit plaga lepre propter eius rebelli onē contra Moysē. vt h̄r **Q**ueri. xij. ac si dicat. mēores debe tis esse h̄r facti. ne p pter peccatū rebelli onis plaga lepre in ferat vobis. qz i hoc dñs nō peperit ma rie. lz esset sc̄ta z pro phetisa: vt h̄r **E**xo. xy. **C**ū repetes Post ordinationes rōnalis in lgealitate ad om̄s h̄c ordinat̄

in pietate ad pauperes. **E**t primo in pignorb⁹ accipien dis. sc̄do in mercedib⁹ reddendis. ibi. **N**ō negabis merce dem. tercio in iudicijs nō peruertendis. ibi. **N**ō occidēt Quarto in clemosynis faciendis. ibi. **Q**uā messueris se getem. Circa primū d̄r. **C**um rep̄tes a primo tuo rem aliquā quā d̄z tibi z nō p̄t soluerē. p̄pter qđ v̄s habe re pignus. **N**ō ingredier̄ domū e⁹ vt pign⁹ auferas qz posses sibi videre aliqd̄ de quo verecundare. **S**z stabis foris pignus curialiter accipiendo. **S**i autēz panp̄ ē nō p̄noc. etc. si est vestimentū necessariū de nocte. h̄ in mane iterū potest accipi. z ita intelligendū est de ve stimento necessario de die. qđ d̄z reddi in mane z p̄t re accipi in vespere. sicut dictū fuit **E**xo. xxij. **N**ō nega bis. **H**ic p̄r agit de pietate ad pauperes in mercedib⁹ la boris sui reddendis. qz cōiter sunt ita pauperes qz nō p̄t cōmode solutionē expectare. z hoc est qđ subdit̄ **E**xo. eo sustē. ani. suā. i. vitam. **N**e clamet p̄ te ad dñm. qz talis clamor auditur a dño. fm̄ qđ d̄r **I**ac. v. Ecce merces oparioz v̄oz qđ messuerūt regiones vestras qđ fraudata ē a vobis: clamat. z clamor eoz in aures dñi sabaoth intro iuit. **I**n dilatione aut̄ solutōis defraudat̄ paup̄ q̄tū ad h̄ qđ nō h̄t ad necessitatē suā **N**ō occidēt. **H**ic p̄r or dinaē rōnal̄ in pietate q̄tū ad iudicia nō puertenda. z pri mo indncit ad hoc generalr. secundo sp̄aliter in iudicijs pauper. ibi. **N**ō puertes iudiciū. Circa pmū d̄r. **N**ō occidēt patres p̄ filijs nec filij p̄ p̄ibus. **S**z p̄riū h̄r vt h̄r. **E**xo. xx. **D**istās iniquitates patz in filijs etc. z ad cō cordiā hui⁹ dicit̄ aliqđ qđ quadruplex ē mors. corporal. sp̄i ritualis. t̄p̄alis z eterna. **D**icunt igitur qđ morte sp̄iali et eterna nō punit̄ pater p̄ filio. z eōuerso. fm̄ qđ d̄r **E**zech. xvij. **F**ilius nō portabit iniquitatē patris. nec p̄ iniqui tatē filij **M**orte v̄o corporali z t̄p̄ali interficit̄ aliqñ filij p̄ pctō patris. z eōuerso. h̄ lz istud dictū sit verū. nō tñ vi det̄ valere ad xpositū. qz lex ista est ad informationē iudi cū t̄p̄aliū ad quos nō spectat imponē penā sp̄ualē vt eter nā. z ideo p̄ nihilo diceret̄ eis. **N**ō occidēt patres p̄ fili is etc. z ideo aliter dicunt qđ iudiciū t̄p̄alib⁹ nullo mō est licitū interficere filios p̄ peccatis parentū. vt hic d̄r. **N**ō occidēt etc. nisi eēt p̄cipies criminis. z tunc nō interfi cerent̄ tñ p̄ pctō alteri⁹ h̄ p̄ suo. h̄ deus qđ est actor vite et mortis z cui est quilibet quantūcūq; iustus mortis debi tor: p̄t interficere filios p̄ pctis parentū z eōuerso. z h̄

sit ab ipso immediate. sicut in dñatio. p̄ peccatis paren tū submersi sunt paruuli. qui adhuc nō poterant esse par ticipes in peccatis parentū. vt pote rōnis vsū nō habētes vel mediantibus angelis sanctis. sicut in subuersione so domoz interfecit̄ sunt paruuli cum parentib⁹ vel mediā

miens in vestimēto suo be nedicat tibi z habeas iusti ciā corā domino deo tuo. **N**ō negabis mercedē idi gentis z pauperis fratris tui siue aduene que tecum morat̄ in terra z intra por tas tuas ē. lz eadē die red des ei precīū labori sui añ solis occasum qz paup̄ est. z ex eo sustentat animā su am ne clamet p̄tra te ad do minū z reputet̄ tibi in pec catū **N**ō occidēt patres p̄ filijs: nec filij pro patri bus. sed vnusq; p̄ pctō

p̄ peccatis parentū interfecit̄. nec habet̄ exp̄sse qđ hoc fue rit de sp̄ali mandato dei sicut h̄r **I**osue. vij. qđ achor cū fi lijs z filiabus interfecit̄ fuit. nec tñ inuenit̄ qđ fuissent cō scij de furto patris. nec qđ dñs p̄ceperit eos lapidari. **I**tez **J**udic. xx. decem tribus pugnantes p̄tra tribū beniamin interfecerūt mulieres z paruulos p̄ pctō parentū alit̄ nō fuissent solliciti reparare tribū illā per alias mulieres dā das fugitiuis de prelio. qz potuissent rehausisse si asyros res. potuissent et̄lā reparari illa tribus per filios si remāsis sent. nec tñ inuenit̄ qđ dñs p̄ceperit paruulos interfici **I**te **I**bidē. ca. xxj. d̄r. qđ v̄ndecim tribus predicte miserūt viros ad interficiendū viros sabas galaad cum mulierib⁹ z par uulis exceptis mulierib⁹ qđ viros non cognouerāt. nec le gitur qđ dñs hoc p̄ceperit nec scriptura factū eoz reprehē dit. **I**tem fm̄ iura ciuilia nō reprobatā aliqñ. p̄ crimine le se maiestatis interficiunt̄ subditi. p̄ peccatis dñoz z filij p̄ peccatis parentum. p̄pter qđ vt qđ in aliquibus casib⁹ p̄nt filij et̄lā innocentes pro peccatis parentum interfici et̄lā absq; speciali mandato dei. z ideo dicit̄ alij qđ occisio p̄t dupliciter cōsiderari. vno mō vt est pena tñ. z sic h̄z rōez mali. cui sit priuatio boni. i. vite quod est maximū bonū inter corporalia z sic nullus occidit̄ iuste p̄ pctō alteri⁹. qz peccatum est quid personale. pena aut̄ vt h̄z rōnem pe ne p̄cise. respicit̄ tñ culpā vel peccatū. z ideo non transfer tur ad aliam personam. sicut nec culpa actualis de qua ē sermo. **I**llo mō consideratur occisio inq̄tum est quedaz medicina. qz morte aliquoz multi deterrent̄. z a pctis co hibentur. z sic nō habet̄ rōem mali simplr. h̄ tñ fm̄ quid sicut z potio amara inq̄tum inducit̄ sanitatē. vt abscisio membri putridi vt saluetur corpus nō h̄z rōem mali: nisi fm̄ quid. sed habet̄ rōnem boni simplr. vltērius dicunt z verū est. qđ bona exteriora ordinātur ad vitam corporales z vita corporalis ad salutē aie z ad dei gloriā z bonū par ticularē ad bonū cōmune. ex quo concludūt qđ sicut rōa biliter ordinat̄ detrimentum in reb⁹ exterioribus ad salu tē corporalis vite. vt patz in eo qđ p̄icit̄ merces in mari vt per hoc possit̄ in vita saluari. ita rōnabilit̄ ordinat̄ detrim tum vite corporalis ad salutē aie z gl̄iam dei. z detrimen tum boni particularis ad bonū cōmune. z tō qđ occurrit casus in quo p̄pter peccatū alicuius occisio ipsius z et̄lā alioz licet sint innocentes cedit ad salutē animaz z ad cō mune bonū potest rōnabilit̄ ordinari p̄ iudiciū huma

tib⁹ angelis mal: q bus aliqñ v̄t̄ deus ad executōnē sue iu sticie. sicut p̄ pctō e gyptioz p̄imogeni ti fuerunt interfecit̄ quātūcūq; paruuli vel mediantibus ho minib⁹. sicut de mā dato dñi filij isrl̄ in fecerūt habitatores terre chanaan leum v̄roz z filijs quan tūcūq; paruulis. sed absq; sp̄ali mādato dei non possunt in nocentes interfici. z fm̄ hoc currit phi bitio ista **N**ō occidē tur etc. **S**z hoc nō v̄ det̄ sufficere. qz in sa cra scriptura inueni untur filij q̄ntūcūq; puuli z innocentes

Deuteronomiū

nū vī p destructionē vni⁹ domas meliores tota ciuitas
 z p destructionē vnius ciuitatis totū regnū. vtpote qñ p
 pter enormitatē criminis cedentis in detrimentū salutis
 aiarū vel honoris diuini. vel cōis boni. iſtigit pena sic du
 ra paucis respectuez multi p hoc terrent. z ab enormib⁹
 p que p offer tronq̄l
 litas ciuitatis vel re
 gni pturbari arcenē.
 z sic bonū cōe p de
 trimentū boni pticu
 laris cōseruat. talis
 tñ occisio innocentū
 inq̄tum est pena re
 fertur ad peccantes
 q̄ in hoc puniunt. in
 q̄tū sūi vel ami
 ci seu subditi occidū
 tur. inq̄tum tñ ē me
 dicia referē ad illos
 qui occidunt. qz va
 let eis ad salutē anie
 si patiēter sustineat
 ordinē iusticie ppter
 bonū cōmune. Est
 etiā medicina respe
 ctu alioz q̄ per hoc deterent a malis coercent. vt p̄dictū
 est. Sic igit fm istam viā qd̄ d̄r hic. Nō occidēt zc. intel
 ligendū est inq̄tum occisio h̄z rōem pene. nō aut inq̄tuz
 h̄z rōem medicine mō predicto. s̄ qm̄ occisio inuocentū
 est directe p̄ceptū de calogi quo d̄r. Nō occides. sicut d̄i
 ctū fuit Exo. xx. qd̄ quidē p̄ceptū est indispensabilē. saltē
 per hominē ideo difficile v̄t qualiter innocens possit per
 boiem ad mortem cōdemnari. cuiuscunqz etiā sit a uctozī
 tatis. s̄ auctoritate deīz mandato pōt fieri. qz nullas in p̄
 senti vita q̄tum ad hoc est ei innocens. sed om̄s sunt de
 bitores mortis. iō pōt hoc debitum qñ z quō vult exige
 re. iō qui vult tenere op̄inonē aliam q̄ m̄itorū. pōt defa
 cili respondere ad scripturas inductas pro alia op̄inone
 lz ei nō habeat exp̄isse de textu. qd̄ d̄s p̄cepit filios achor
 cum ip̄o interfici. tñ credendū est qd̄ ioseph in q̄ erat sp̄sūā
 ctus nihil fecit in hoc nisi de mandato d̄ni. Potest etiā
 hoc haberi ex textu aliquo mō. vbi d̄r a d̄no. Nō poteris
 stare coram hostib⁹ tuis. donec deleat ex te q̄ cōtaminat⁹
 est hoc scelere. deletio aut hois importat mortē eius cum
 sua posteritate. qz q̄d̄ia viuunt filij: remanet in eis pater
 defunctus qd̄ammō. vt h̄f. ij. de aia. z Eccl. xxx. d̄r. Mor
 tuus est pater eius z quasi nō est mortu⁹. reliq̄t em̄ filij
 filium sibi. Sicut d̄m de interfectione puuloz beniamin.
 qz cum a decē tribub⁹ q̄reret cōsiliū d̄ni. respondit. Iſcen
 d̄ ite. cras em̄ tradā eos in manus vestras. Iudic. xx. z iō
 cū peccerunt ad bellū de cōsilio z mandato d̄ni. nō ē ve
 rissime qd̄ excesserint p̄siliū z mandatū ei⁹. z qd̄ d̄s mādane
 rit om̄s interfici cuiuscunqz etatis licet nō sit scriptū. qz n̄
 ois qd̄ de⁹ dixit fuerunt sc̄pta. z eodē mō d̄m ē de interfe
 ctione puuloz in tabes galaad. Ad illud qd̄ inducūt d̄ iu
 re ciuili pōt dici qd̄ leges h̄uane multa p̄mittunt z c̄tis sta
 tuunt. qd̄ p̄ diuinū iudiciū sunt puniendā. qz rō h̄uana nō
 est infallibilis regula. s̄ aliqui deficiūt deducēdo p̄clusiōes
 ex p̄ncipijs op̄abiliū. leges aut humane sunt tales cōclu
 siones p̄t a p̄ncipijs sunt cōstitute. lz fm veritatē nō ha
 beat rōnem legis qñ deuiāt a veritate. Ad rōnem aut alte
 rius op̄inonis pōt dici. qd̄ p̄tinare talē medicinā q̄ ē per
 mortē innocentis nō p̄tinet nisi ad sup̄remū medicū qui
 est d̄s vite z mortis. s̄ qd̄ p̄ter iudiciū. Dic ordi
 nat rōnalis q̄tū ad pietatē in iudicijs magis in p̄culari
 vicz vt nō puertat iudiciū aduene z pupilli. qz in hoc cō
 mittit duplex peccatū. s̄ iusticie subuersio z pauperū de
 p̄silio. z qz pupillus z vidua frequent̄ simul iungunt in sa
 cra scriptura. iō p̄r agit de pietate ad viduā cuz d̄r. h̄f.
 Nec auferes pignoris loco vidue vestimentū. d̄m ē ei s̄.
 qd̄ vestimentū necessariū de die nō erat retinendūz de die

s suo moriet. Non puertes
 iudiciū aduene z pupilli
 nec auferes pignoris loco
 vidue vestimentū. Memē
 to qd̄ fueris i egypto z eru
 erit te d̄s de⁹ tuus inde.
 Ad circo p̄cipio tibi vt faci
 as hanc rē. Quā messueris se
 getem in agro tuo z oblit⁹
 manipulū relinq̄ris. nō re
 uerteris vt tollas illū: sed
 aduenā z pupillū z viduā
 auferre patieris: vt benedi

ab ip̄o creditore. s̄ solū p noctē. nec vestimentū necūz de
 nocte debebat retineri p noctem. s̄ solū in die vidue at p
 isto tpe habebant vestimēta distincta p q̄ distinguebāt ab
 alijs mulierib⁹. z iō tale vestimentū paupib⁹ viduis erat
 necessariū de die ad incedendū. z de nocte ad se cooplen
 dū. z iō rōnabilit̄ p
 cipit qd̄ nō accipiat
 loco pignoris. qz nō
 debebat retinē a cre
 ditore nec de die nec
 de nocte. i Me
 mēto qd̄ ser. q. d. ex h̄
 tu debes scire te esse
 obligatū ad obediē
 dū mandatis meis.
 k Quā messueris. h̄
 ordinat rōnal in pie
 tate erga paupes in
 elemosynis cōferen
 dis. qbus titulo ele
 mosyne de fructib⁹
 colligendis erat ps
 aliq̄ relinquēda z ps
 lra In ca. xxiiij.
 vbi d̄r in postil. Cir
 ca p̄mū sciendū qd̄ in veteri lege zc. Additio. j.
 Intentia saluatoris de cā legitima repudiū estive
 rissima put lra testat. nā vbi dos habem⁹. Prop̄
 aliqua feditatē. in heb. hf. ppter aliquā turpitudi
 nē qd̄ qdem d̄m sub eadē forma ponit s̄. Ienit. xvij. vbi
 de adulterinis z incestuosis costibus agit. Ex qd̄ p̄z q nul
 lo mō licebat repudiare vxorē. nisi ppter h̄mōi turpitudi
 nē q̄ fornicatōnē includit. Chalmudici vero qd̄ pharisaicā
 doctrinā sectantes sepe irritabant mandata deī ppter tra
 ditiones suas. vt Math. xv. Intantū deuiauerūt a verita
 te in hoc loco qd̄ fm cōem falsam seoz doctrinā pro solo li
 bitu voluntat̄ vir possit repudiare vxorē. z sic inoleuit
 vltus vel abusus p̄nitiosus vsqz ad hodiernū d̄fē inter eos
 qd̄ p̄stat manifeste eē cōtra diuinā legē. Nec obstat qd̄ d̄r
 malach. ij. ca. Si odio habueris eā dimitte eā Nā hoc est
 intelligendū de odio causato fm formā mosaice legis in
 p̄nti ca. cōtentā. Ipe em̄ malachias in fine sue p̄phetie cō
 cludit. Memēto legē Moysi. In eodē ca. xxiiij
 vbi d̄r in postil. ad maiorē intellectū eoz qd̄ dicta sunt

ca p̄mū sciendū qd̄ in veteri lege zc. Additio. j.
 Intentia saluatoris de cā legitima repudiū estive
 rissima put lra testat. nā vbi dos habem⁹. Prop̄
 aliqua feditatē. in heb. hf. ppter aliquā turpitudi
 nē qd̄ qdem d̄m sub eadē forma ponit s̄. Ienit. xvij. vbi
 de adulterinis z incestuosis costibus agit. Ex qd̄ p̄z q nul
 lo mō licebat repudiare vxorē. nisi ppter h̄mōi turpitudi
 nē q̄ fornicatōnē includit. Chalmudici vero qd̄ pharisaicā
 doctrinā sectantes sepe irritabant mandata deī ppter tra
 ditiones suas. vt Math. xv. Intantū deuiauerūt a verita
 te in hoc loco qd̄ fm cōem falsam seoz doctrinā pro solo li
 bitu voluntat̄ vir possit repudiare vxorē. z sic inoleuit
 vltus vel abusus p̄nitiosus vsqz ad hodiernū d̄fē inter eos
 qd̄ p̄stat manifeste eē cōtra diuinā legē. Nec obstat qd̄ d̄r
 malach. ij. ca. Si odio habueris eā dimitte eā Nā hoc est
 intelligendū de odio causato fm formā mosaice legis in
 p̄nti ca. cōtentā. Ipe em̄ malachias in fine sue p̄phetie cō
 cludit. Memēto legē Moysi. In eodē ca. xxiiij
 vbi d̄r in postil. ad maiorē intellectū eoz qd̄ dicta sunt

Arca q̄stionē hic motā p po
 stillatorē. s̄ an repudiatio vxoris eēt illicita in ve
 teri lege sunt due op̄iniones p̄ncipales. q̄rū illaz
 tenet qd̄ cōius tenet. s̄ qd̄ repudiū nunqz licitū fuit. s̄ p̄mis
 sum ad euitandū maius malū. s̄ vxoricidiū. qd̄ quidē per
 missio nō facit licitū. sicut tradere ad vlturā nunqz fuit li
 citū. etiā alieno cū sit p̄naturā: fm p̄hm in. v. ethicoz. At
 cet fuerit p̄missum ad euitandū maius malū. s̄ ne fenera
 rent fratribus. Sed est alia op̄inio quā quidā tenent. s̄ qd̄
 repudiatio vxoris fuit licita in veteri lege ex p̄missione di
 uina. Que qdem op̄inio secunda licet nō sit cōster tenen
 da. vt tñ saluo sp̄ meliori iudicio magis consona litere et
 rōni. qd̄ p̄z primo sic. Nam lex vetus q̄uis gratiam non
 conferet. tñ ad hoc data erat. vt p̄ctm ostenderet s̄ aplm
 ad Roma. vij. ca. Peccatū nō cognoui nisi p legē. Si igit
 repudiare vxorem semp fuisse peccatum. hoc saltem per
 legem aut p̄phetas ostendī debuisset. vñ Isa. lviij. annun
 cia populo meo peccata eozū. Silemū aliqua que neces
 saria sunt ad salutem nunqz eis nunciata fuissent. excusa
 biles fuissent. iuxta illud saluatoris Iohannis. xv. ca. Si
 ego non venissem. z eis locutus non fuisset. peccatū nō
 haberent. sed constat qd̄ repudiatioē vxorum fuisse pec
 catum nunqz eis fuit per legem nec p̄phetas indicatū zc.
 Si aut contra hoc dicatur qd̄ repudiatioem vxoris eēt il
 licitaz habetur de iure naturali. eo qd̄ inseparabilitas matri
 monij est de iure nature. put postillatoz intendit proba
 re sup Math. xix. Et ideo non fuit opus vt denunciaret
 s̄ f iij

p legē z pbas. Juxta illud apli. j. ad Corin. xi. Nonne
 natura donec vos. hoc nō videt valere. nā ea q̄ sunt de le
 ge nature plenarie tradunt in lege z euangelio. z sic expo
 nit illud qd̄ d̄r in decretis di. j. Quis naturale est. qd̄ i le
 ge z euangelio cōtinēt. put s. Tho. in prima sede. q. xciiij
 arti. iij. in r̄sōe ad primū argumentū exponit. sed repu
 diationē vxoris eē illicitā nō tradit in lege. sed potius op
 positum. vt in p̄nti caplo. Sicut nec in euangelio h̄ pot̄
 oppositū. Nam Math. xix. d̄r. Quicunq; dimiserit vxo
 rem suā nisi ob fornicationē z aliam duxerit mechā. Ex
 quo plane intelligit̄ a p̄trario sensu. qd̄ q̄ dimiserit vxores
 suā ex cā fornicationis z aliā duxerit nō mechā. ex quib⁹
 p̄z q̄ inseparabilitas matrimonij nō est de iure nature in le
 ge z euangelio p̄tento. de q̄ t̄m s. Math. xix. ca. deo duce
 amplius videbit̄. vbi postillator de hoc large tractat. Itē
 illud qd̄ deus in lege sua nō solum expresse mandat fieri
 sed etiā dat modū z formā quō fieri debeāt. nō est intelli
 gendū cōcessum fuisse p̄ modū p̄missionis alicuius illici
 ti. vñ in argumento a simili qd̄ deducit postillator de vsu
 ra p̄missa alieno. deus nō dedit modū z formā quō hebre
 us daret p̄ccunā alieno ad vsurā. sed solū dixit nō trades
 fratri tuo ad vsurā sed alieno. Sed hic nō solū deus man
 dat sen p̄mittit fieri repudiū sed etiā dat certā formā repu
 diandi dicens. Scribet libellū repudiij. Ex q̄ h̄z q̄ repudi
 tum d̄z dari in scriptis a viro in manu vxoris z sequit̄. Di
 mittat eam de domo sua. Ex quo h̄z q̄ de cetero nō d̄z co
 habitare cū ea. talis ergo concessio simplr est tenenda eē
 licita. deus em̄ licet aliqua mala p̄mittat. nō t̄m dat modū
 z formā quō talia fiant. Item si repudium esset illicitum
 in veteri lege. tunc facto repudio in lege contento. adhuc
 remaneret vinculū matrimonij inter repudiantē z repu
 diatā. inconuenient ergo de⁹ p̄mitteret. q̄ repudiata pos
 set alteri nubere. cum primus esset semp̄verus marit⁹. eti
 am post repudiū. qd̄ t̄m in l̄ra manifeste videt̄ p̄mitti. vt p̄z
 p̄ns caplm̄ intuenti. Itē posito qd̄ de dictamine iuris na
 turalis esset inseparabilitas matrimonij. put postillator p̄
 supponit. lz min⁹ vere. vt patebit in additione. s. Math.
 xix. hoc nō obstante repudiū esset licitū in veteri lege. eo
 qd̄ fiebat de mādato exp̄sso dei. deus ei pot̄ m̄rimonia cō
 iungere z dissoluere. put sibi placet. sicut ip̄emet postilla
 tor dicit in hac eadem materia in solutione singularit̄ ad
 sc̄m argumentū excusando abraā de hoc qd̄ emisit agar.
 eo qd̄ illa emissio fuit facta de mandato dei. put in postilla
 la. Constat aut̄ qd̄ idē deus ē qd̄ mandauit abraam dimitte
 re agar vxores suā. z qui mandauit p̄ Moysen dare libel
 lū repudiij in casu p̄ legem determinato. Cōfirmat̄ h̄ opio
 aucte Chryf. plane intellecta. dicit em̄ qd̄ a pctō abstulit cul
 pā legislator qm̄ p̄misit repudiū. Auctoritas ei quā postil
 lator inducit in p̄riū de dicto saluatoris Math. xix. vbi d̄r
 qd̄ libellus repudiij concessus est a Moysē p̄pter duriciāz
 cordis eoz. nō cōcludit suū p̄positū. Pro quo sciendū qd̄
 lex vetus fm̄ aplm̄ ad Heb. vij. neminē ad p̄fectū addu
 xit. cuius cā nō fuit ex parte dei legē dantis. cum dei p̄fe
 cta sint opera vt. j. xxij. sed ex imperfectiōe ppli cui lex da
 bat̄. z sic intelligit̄. Propter duriciā cordis vestri. i. p̄p̄ in
 eptitudinē vestrā ad capiendā p̄fecta seu sublimia mādā
 ta. quapropter multa p̄tinentia ad p̄fectionē nō p̄cipiebā
 tur in ve. le. que t̄m p̄cipiunt̄ i noua. vñ saluator Math. v.
 ca. Audistis qd̄ dcm̄ ē antiquis. Nō occides zc. Ego aut̄
 dico vobis. qd̄ ois qd̄ irascit̄ fratri suo reus erit iudicio. Cō
 stat aut̄ qd̄ qd̄ irascit̄ fratri nō ē transgressor alic⁹ p̄cepti ve.
 le. sed noue t̄m. Sicut intelligendū est de repudiatione vx
 ris qd̄ in lege veteri erat licitū nō aut̄ in lege noua in qua
 m̄rimoniū est inseparabile. vñ illud dcm̄ Mat. xix. Qui
 dimissam duxerit mechā. p̄p̄ie intelligendum est fm̄ le
 gē nouā christi. Et iō discipuli audientes hm̄ oī. in dissolu
 bilitatem m̄rimoniij. quasi de quodā nouo alias iaudito
 dixerūt. Si ita ē cā hois cū vxore nō expedit nubere. Cir
 ca qd̄ attendendū qd̄ est quedā rō specialis in m̄rimonio
 qua rōne in veteri lege separatio erat licita. nō aut̄ in no
 ua lege. quā rōnē sanct⁹ Tho. in prima sc̄de. q. cij. ar. v. in

r̄sione ad terciū argū. ponit vbi sic dicit. Matrimonij
 fuit quidē in veteri lege. put erat in officij nature. nō aut̄
 put est sacramentū cōiunctionis xp̄i z ecclie. qd̄ nōdū erat
 facta. vñ in veteri lege dabat̄ libellus repudiij. qd̄ est p̄tra
 sacramenti rōem. Dec ille. Ex dicitis faciliē excludunt so
 lutiones postillatoris p̄ prima opinione hic posite. Nā
 prima in qua dicit qd̄ vnitas vxoris in veteri lege fuit pre
 termissa p̄pter maius bonū. s. multiplicacionē plis nō vñ
 valere. Nā fm̄ aplm̄ Roma. iij. ca. Nō sunt faciendā ma
 la vt eueniant bona. Constat autē fm̄ ip̄m postil. qd̄ plu
 ralitas vxorū ē de se mala. tanq̄ cōtra legē naturā facta
 In hoc aut̄ qd̄ vltorius intendit̄ in eadem solutōne dicit
 sc̄z qd̄ repudiū de se est malū. vnde si concedat̄ p̄pter ma
 ius malum vitandum nō facit̄ illud licitū p̄supponit fal
 sum. nā repudiū in veteri lege determinatū fuit licitū z
 bonum saltem durante tempore veteris legis vt dcm̄ est.
 Ad hoc qd̄ dicit in terciā solutione qd̄ aliquid est illicitū
 qd̄ t̄m lege p̄mittit̄. ostendit̄ vno mō p̄ p̄phetam a sp̄san
 cto loquentē dicendum qd̄ hoc verū est. z isto mō nō ostē
 dit̄ p̄ aliquē p̄phetam a sp̄ritusfacto loquentē qd̄ repudiū
 fuisse illicitū. sed potius oppositum. vt p̄z Malach. iij.
 ca. vbi d̄r. Si odio habueris eā dimitte eā nihil excipien
 do. sed in distincte loquendo. qd̄ equiualeat vn̄uersali lo
 cutioni. put ip̄e postillator ibidem allegat. De alio vero
 modo quē ibidē ponit ad ostendendū qd̄ repudiū sit illicit
 tum. eo qd̄ nullus eoz qd̄ cōmendatur in scriptura legitur
 repudiū fecisse zc. parū est curandū. tum qz nō est necessa
 rium qd̄ de oibus licitū legat̄ qd̄ sancti talia fecerūt. Eius
 em̄ certū licitū est fm̄ leges. vt Leuit. ij. nō t̄m legit̄ qd̄ alē
 quis sanct⁹ ceruinas carnes comedisset. tum qz habuisse
 plures vxores multi sancti leguntur in veteri testamento
 quod t̄m aliquam seperabilitatem matrimonij includit.
 cum vñ habens plures vxores carnem suāz in plures di
 uidat. contra illud. Erunt duo in carne vna. Nō aut̄ po
 stillatoris in terciā solutōne p̄supponit qd̄ in repudio vx
 ris permittitur minus malū ad vitandum maius. qd̄ p̄e
 suppositum vt dictum est nō est verū. nā in repudio tem
 pore legis non p̄mittitur aliquod malū vt dictū est. sed
 potius conceditur aliquod bonum. nō t̄m ita p̄fectū vt in
 lege noua. in qua p̄fectiori modo matrimonij dat̄. s. non
 solum in officij nature sed etiam in sacramentū vt dcm̄
 est. Et notandū qd̄ fm̄ sanctū Tho. in. iij. dist. illi⁹ quest̄.
 vtraq; ps pot̄ teneri. p̄ vtraq; em̄ parte arguit̄ soluit. licz
 attendenti mēnē suā ibidē primā opinione sustineat tan
 qd̄ magis cōem. secundā vero tanq̄ pbabiliorē.

In eo. ca. vicz. xxij. vbi d̄r in postilla. Ideo qd̄ vult tene
 re opinione alia qd̄ mitior videt̄ zc.

Additio terciā.

A On solum alia opinio est mitior sed etiā iustior z
 tutior. d̄r em̄ s. Exo. xxij. ca. Iustum z innocētē
 non interficias. quod est specialius p̄ceptū qd̄ dirigitur
 iudicibus. nec h̄z aliquā exceptionē in l̄ra. nec in auctor
 tatib⁹ sanctorū doctorū.

Replica.

I n ca. xxij. vbi postillator disputat de libello re
 pudij z diuortio sicut z Scotus circa quartū sen
 tentiaz. z cōmuniter doctores. sol⁹ Burg. cū sancto tho.
 se p̄caciter determinat ad partem minus pbabilem. vo
 lens qd̄ in veteri lege repudium erat non modo licitū. sed
 etiā a deo p̄ceptū expresse. vt terminis eius vtar. z h̄ in
 odiū puto postil. nititur multis vijs hic confirmare z pre
 tendit rōnibus postil. in contrariū factis r̄ndere. Et quis
 hic de his longam faciat digressionem. t̄m Math. xix. re
 sumit z quedā alia addit. ibi. Vide vtriusq; digressionis
 satis latum correctoriū.

Caplm̄. xxv.

I fuerit. Hic p̄sequenter ordinat̄ rōnalis in seve
 ritate iusticie p̄tra rebelles. z primo erga indige
 nas. secundo erga alienigenas. ibi. Memēto que fecit t̄i
 bi amalech. Circa primū p̄ seueritatē pene excludit in iu

Deuteronomiū

sticia. et scdo pcludit iusticia: ibi. **N**o habebis in sacco. **A**dhuc pno declarat seueritate in sexu virili. scdo in sexu muliebri. **S**i habuerint inter se iurgiu. **A**dhuc p facit ppositu in casu litigij. scdo in casu matrimonij: ibi. **Q**uā habitauerint. pna adhuc i duas in pte principalē et incidentale ibi. **N**o ligabis os bouis. Circa pmiū scienduz q par cōis frequēter impedit et turbat p litigia iniusta. et iō lex arcet a talib⁹ p seueritatez pene erga iniuste litigātes et p exhibitiōne honoris erga iustā cām habētes: qz exhibitiō hui⁹ honoris reflectit in penaz iniuste pti. et h̄ ē qd dicit. **S**i fuerit cā inter aliquos et. et subdit. **Q**uē et. iusticie palmā dabūt. i. victoriā pnuiciantes euz cām iustā habuisse. noie at palme signatur victoriā: eo q antiquit⁹ victores in plijs ramis palme in capite et manib⁹ ornabant vel ad lram hnti iustā cām dabatur palma in manu. ad oñdēdū q habuisset victoriā in cā.

Sinaut eū q pec. dig. vide. pla. vtpote qz et malicia nō potest puenienter puniri pecunia. **P**ro sternēt. **E**x quo pty q nō erat verberandus stādo vel sedendo h̄ in terra facēdo ad maiore pfusionē. **E**t corā se facient verberari. ne in eozū absentia executores iusticie deficerēt ppter fauore a debita punitione: vel odio seu alia occasiōe excederēt. ideo subdit. **P**ro mensura pcti et sequit.

No ligabis. **H**ec est ps incidentalis vbi reprimit iniusticia erga bruta aialia. ad quādā ei iniusticiā v̄ p̄tinere i rostrare bouē vt nō possit de frugib⁹ in quibus actualiter laborat comedere. **D**icit aut Rab. sa. q idē intelligēdū ē laborat comedere circa rem ab eo comestibile. h̄ ponit tñ exemplū de boue: in q frequēt⁹ h̄ mō accidit. **F**uit etiā h̄ institutū ad assuefaciēdum hoies in pietate circa bruta aialia vt ex h̄ magis mouerent ad pietate erga creaturā rōnalē. **Q**uā habitauerint frēs. h̄ determinat pena i cā m̄rimonij: vtz qñ hō moriebat sine liberis et iō ne deleret nomē ei⁹ eo q nō habebat successorē i hereditate sua. qd ē p̄ inclinationem naturalē eo q oēs appetūt post mortē remanere i hoim memoria. pceptū em̄ fuit in lege: vt frater defuncti vxorē ei⁹ acciperet. et primus fili⁹ ex illo matrimonio pcreat⁹ fratri defuncto ascriberet: et ei succederet in hereditate. **N**o aut qre talis sustetatio semis sta-

nta fuit fieri p fratre defuncti est. qz fili⁹ sic pcreat⁹ magis videbat p̄tinere ad defunctū qz si h̄ fieret p extraneū. **I**tez qz frater defuncti magis tenebat esse sollicit⁹ de p̄seruatione nois fratris sui defuncti qz extrane⁹. et iō qñ nolebat h̄ facere puniebat pena p̄fusibili tanqz deuians a fraternā charitate q pena describit cū dicit.

Et fuerit cā iter xxv. **A**li qz et iterpellauerit iudices quē iustū esse p̄spererit illi iustie palmā dabūt. quē ipiū p̄denabūt impietati. **S**inaut eū q peccauit dignū viderit plagis p̄ sternēt et corā se faciet vberari. **P**ro mensura pcti erit et plagarū modus ita dūtaxat vt qdragenariū numerū nō excedēt. ne fede lacera- t⁹ añ oculos tuos obeat fr tu⁹. **N**o ligabis os bouis terētis i area fruges tuas. **Q**uā habitauerit frēs simul et vn⁹ ex eis absqz liberis mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubet alteri: h̄ accipiet eā frater ei⁹ et suscitabit semē fratris sui. et p̄io genitū ex ea filiū noie illi⁹ appellabit et nō deleat nomē ei⁹ ex isrl. **S**inaut nolu- erit accipere vxorē fratris sui que ei lege debet p̄get mulier ad portā ciuitatis: d̄ iterpellabit maiores natū: dicetqz. **N**o vult frater viri mei suscitare semē fratris sui in isrl. nec me in cōiugijū sumere. statiqz accersiri eū faciet. et iterrogabūt si r̄iderit nolo eā vxorē accipe accedet mulier ad euz corā seniorib⁹ et tollet calciamētū de pede ei⁹ spuet qz in facie ei⁹ et dicet. sic fita fuit fieri p fratre defuncti est. qz fili⁹ sic pcreat⁹ magis videbat p̄tinere ad defunctū qz si h̄ fieret p extraneū. **I**tez qz frater defuncti magis tenebat esse sollicit⁹ de p̄seruatione nois fratris sui defuncti qz extrane⁹. et iō qñ nolebat h̄ facere puniebat pena p̄fusibili tanqz deuians a fraternā charitate q pena describit cū dicit.

Quā habitauerit frēs simul et vn⁹ ex eis absqz liberis mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubet alteri: h̄ accipiet eā frater ei⁹ et suscitabit semē fratris sui. et p̄io genitū ex ea filiū noie illi⁹ appellabit et nō deleat nomē ei⁹ ex isrl. **S**inaut nolu- erit accipere vxorē fratris sui que ei lege debet p̄get mulier ad portā ciuitatis: d̄ iterpellabit maiores natū: dicetqz. **N**o vult frater viri mei suscitare semē fratris sui in isrl. nec me in cōiugijū sumere. statiqz accersiri eū faciet. et iterrogabūt si r̄iderit nolo eā vxorē accipe accedet mulier ad euz corā seniorib⁹ et tollet calciamētū de pede ei⁹ spuet qz in facie ei⁹ et dicet. sic fita fuit fieri p fratre defuncti est. qz fili⁹ sic pcreat⁹ magis videbat p̄tinere ad defunctū qz si h̄ fieret p extraneū. **I**tez qz frater defuncti magis tenebat esse sollicit⁹ de p̄seruatione nois fratris sui defuncti qz extrane⁹. et iō qñ nolebat h̄ facere puniebat pena p̄fusibili tanqz deuians a fraternā charitate q pena describit cū dicit.

Et vn⁹ ex eis absqz liberis mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubet alteri: h̄ accipiet eā frater ei⁹ et suscitabit semē fratris sui. et p̄io genitū ex ea filiū noie illi⁹ appellabit et nō deleat nomē ei⁹ ex isrl. **S**inaut nolu- erit accipere vxorē fratris sui que ei lege debet p̄get mulier ad portā ciuitatis: d̄ iterpellabit maiores natū: dicetqz. **N**o vult frater viri mei suscitare semē fratris sui in isrl. nec me in cōiugijū sumere. statiqz accersiri eū faciet. et iterrogabūt si r̄iderit nolo eā vxorē accipe accedet mulier ad euz corā seniorib⁹ et tollet calciamētū de pede ei⁹ spuet qz in facie ei⁹ et dicet. sic fita fuit fieri p fratre defuncti est. qz fili⁹ sic pcreat⁹ magis videbat p̄tinere ad defunctū qz si h̄ fieret p extraneū. **I**tez qz frater defuncti magis tenebat esse sollicit⁹ de p̄seruatione nois fratris sui defuncti qz extrane⁹. et iō qñ nolebat h̄ facere puniebat pena p̄fusibili tanqz deuians a fraternā charitate q pena describit cū dicit.

Quā habitauerit frēs simul et vn⁹ ex eis absqz liberis mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubet alteri: h̄ accipiet eā frater ei⁹ et suscitabit semē fratris sui. et p̄io genitū ex ea filiū noie illi⁹ appellabit et nō deleat nomē ei⁹ ex isrl. **S**inaut nolu- erit accipere vxorē fratris sui que ei lege debet p̄get mulier ad portā ciuitatis: d̄ iterpellabit maiores natū: dicetqz. **N**o vult frater viri mei suscitare semē fratris sui in isrl. nec me in cōiugijū sumere. statiqz accersiri eū faciet. et iterrogabūt si r̄iderit nolo eā vxorē accipe accedet mulier ad euz corā seniorib⁹ et tollet calciamētū de pede ei⁹ spuet qz in facie ei⁹ et dicet. sic fita fuit fieri p fratre defuncti est. qz fili⁹ sic pcreat⁹ magis videbat p̄tinere ad defunctū qz si h̄ fieret p extraneū. **I**tez qz frater defuncti magis tenebat esse sollicit⁹ de p̄seruatione nois fratris sui defuncti qz extrane⁹. et iō qñ nolebat h̄ facere puniebat pena p̄fusibili tanqz deuians a fraternā charitate q pena describit cū dicit.

Et vn⁹ ex eis absqz liberis mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubet alteri: h̄ accipiet eā frater ei⁹ et suscitabit semē fratris sui. et p̄io genitū ex ea filiū noie illi⁹ appellabit et nō deleat nomē ei⁹ ex isrl. **S**inaut nolu- erit accipere vxorē fratris sui que ei lege debet p̄get mulier ad portā ciuitatis: d̄ iterpellabit maiores natū: dicetqz. **N**o vult frater viri mei suscitare semē fratris sui in isrl. nec me in cōiugijū sumere. statiqz accersiri eū faciet. et iterrogabūt si r̄iderit nolo eā vxorē accipe accedet mulier ad euz corā seniorib⁹ et tollet calciamētū de pede ei⁹ spuet qz in facie ei⁹ et dicet. sic fita fuit fieri p fratre defuncti est. qz fili⁹ sic pcreat⁹ magis videbat p̄tinere ad defunctū qz si h̄ fieret p extraneū. **I**tez qz frater defuncti magis tenebat esse sollicit⁹ de p̄seruatione nois fratris sui defuncti qz extrane⁹. et iō qñ nolebat h̄ facere puniebat pena p̄fusibili tanqz deuians a fraternā charitate q pena describit cū dicit.

Et vn⁹ ex eis absqz liberis mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubet alteri: h̄ accipiet eā frater ei⁹ et suscitabit semē fratris sui. et p̄io genitū ex ea filiū noie illi⁹ appellabit et nō deleat nomē ei⁹ ex isrl. **S**inaut nolu- erit accipere vxorē fratris sui que ei lege debet p̄get mulier ad portā ciuitatis: d̄ iterpellabit maiores natū: dicetqz. **N**o vult frater viri mei suscitare semē fratris sui in isrl. nec me in cōiugijū sumere. statiqz accersiri eū faciet. et iterrogabūt si r̄iderit nolo eā vxorē accipe accedet mulier ad euz corā seniorib⁹ et tollet calciamētū de pede ei⁹ spuet qz in facie ei⁹ et dicet. sic fita fuit fieri p fratre defuncti est. qz fili⁹ sic pcreat⁹ magis videbat p̄tinere ad defunctū qz si h̄ fieret p extraneū. **I**tez qz frater defuncti magis tenebat esse sollicit⁹ de p̄seruatione nois fratris sui defuncti qz extrane⁹. et iō qñ nolebat h̄ facere puniebat pena p̄fusibili tanqz deuians a fraternā charitate q pena describit cū dicit.

Quā habitauerit frēs simul et vn⁹ ex eis absqz liberis mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubet alteri: h̄ accipiet eā frater ei⁹ et suscitabit semē fratris sui. et p̄io genitū ex ea filiū noie illi⁹ appellabit et nō deleat nomē ei⁹ ex isrl. **S**inaut nolu- erit accipere vxorē fratris sui que ei lege debet p̄get mulier ad portā ciuitatis: d̄ iterpellabit maiores natū: dicetqz. **N**o vult frater viri mei suscitare semē fratris sui in isrl. nec me in cōiugijū sumere. statiqz accersiri eū faciet. et iterrogabūt si r̄iderit nolo eā vxorē accipe accedet mulier ad euz corā seniorib⁹ et tollet calciamētū de pede ei⁹ spuet qz in facie ei⁹ et dicet. sic fita fuit fieri p fratre defuncti est. qz fili⁹ sic pcreat⁹ magis videbat p̄tinere ad defunctū qz si h̄ fieret p extraneū. **I**tez qz frater defuncti magis tenebat esse sollicit⁹ de p̄seruatione nois fratris sui defuncti qz extrane⁹. et iō qñ nolebat h̄ facere puniebat pena p̄fusibili tanqz deuians a fraternā charitate q pena describit cū dicit.

Quā habitauerit frēs simul et vn⁹ ex eis absqz liberis mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubet alteri: h̄ accipiet eā frater ei⁹ et suscitabit semē fratris sui. et p̄io genitū ex ea filiū noie illi⁹ appellabit et nō deleat nomē ei⁹ ex isrl. **S**inaut nolu- erit accipere vxorē fratris sui que ei lege debet p̄get mulier ad portā ciuitatis: d̄ iterpellabit maiores natū: dicetqz. **N**o vult frater viri mei suscitare semē fratris sui in isrl. nec me in cōiugijū sumere. statiqz accersiri eū faciet. et iterrogabūt si r̄iderit nolo eā vxorē accipe accedet mulier ad euz corā seniorib⁹ et tollet calciamētū de pede ei⁹ spuet qz in facie ei⁹ et dicet. sic fita fuit fieri p fratre defuncti est. qz fili⁹ sic pcreat⁹ magis videbat p̄tinere ad defunctū qz si h̄ fieret p extraneū. **I**tez qz frater defuncti magis tenebat esse sollicit⁹ de p̄seruatione nois fratris sui defuncti qz extrane⁹. et iō qñ nolebat h̄ facere puniebat pena p̄fusibili tanqz deuians a fraternā charitate q pena describit cū dicit.

Hic p̄r ponit̄ int̄ta p̄cl̄sio respectu d̄ictor̄ a d̄icto: lo-
co vic̄i vt h̄o sit̄ grat̄ deo de b̄n̄ficijs acceptis. z obediens
ei⁹ m̄adatis. sc̄dm̄ ponit̄ ibi. **H**odie d̄ns de⁹ tu⁹ p̄cepti ri-
bi. gratitudo aut̄ hois ad deū n̄o debet esse tm̄ in corde: s̄
etiā i ore z ope. fm̄ q̄ d̄r̄ ad **R**oma. x. ca. Corde credit̄ ad
iusticiā. ore aut̄ cōfesi-
o fit ad salutē. z iō
cōfessio hm̄oi grati-
tudinis statuit̄ hic p̄
legē. primo in reddi-
tiōe primitiāz. sc̄cū-
do in redditiōe de-
cimariū ibi. **Q**ū cō-
pleuer̄ decimā. **C**ir-
ca primū d̄r̄ sic.
a **C**unq̄ intrauer̄
terram zc. ex b̄ ptz q̄
nō tenebant̄ ad pri-
mitias donec terra
p̄missionis esset ob-
tenta z diuisa.
b **T**olles de cūct̄
frugib⁹ tuis primi-
tias. **D**icit̄ hic **R**ab.
salo. q̄ primitiā q̄tū
ad terrenascētia d̄ se
ptē reb⁹ tm̄ dabant̄
sc̄z d̄ frumēto. ordeo
vineā oliuā. malog-
nato. ficu z palma. d̄
alijs aut̄ fructib⁹ seu
terrenascētib⁹ nō te-
nebant̄ dare. vñ sal-
uator **M**at̄. xxij.
ca. impropat̄ p̄bari-
seis q̄ sub ostētiōe
maioris iusticie deci-
mabāt̄ mentē z ane-
tū: z talia mima ad
q̄ nō tenebant̄: s̄ fm̄
alijs doctores n̄ros
grauiora legis ad q̄
necessario astringe-
bant̄ relinquentes.
Qū aut̄ ibidē subdit̄
Hec oportuit̄ facere z illa nō om̄ittere. ly oportuit̄ nō v̄
posse referri ad vtrūq̄. qz tūc esset necessitas eadē faciēdi
hec et illa. qz nō om̄ittere aliqd̄ idē est qd̄ facere illud. qd̄
tm̄ saluator̄ int̄d̄it̄ excludere. **E**t iō saluator̄ addit̄. **E**t illa
nō om̄ittere: ad ostēdēdū q̄ soluere decimas de talib⁹ mi-
nimis nō erat malū d̄ se s̄ bonū. q̄uis nō esset necessariū
dabant̄ etiā primitiā de lana. vt h̄r̄. s̄. xvij. ca. **c** **P**er-
gesq̄ ad locū. s̄ in hierl̄m. z idē intelligendū de alijs locis
vbi fuit archa d̄ni. z cult⁹ diuin⁹ post acq̄sitiōnē terre p̄-
missionis. z auct⁹ cult⁹ ille eēt in hierl̄m. **d** **P**rofit̄or
hodie corā d̄no. ope z ore b̄n̄ficiā ei⁹ recognoscedo.
e **P**onet̄ an̄ altare. **I**n heb. h̄r̄ v̄tilabit̄. qz sacerdos sup-
ponebat̄ man⁹ suas manib⁹ offerentis z tenentis primiti-
as suas. z eleuabat̄ sursum z retrahēbat̄ d̄ deorsū. z postea
vertēdo ad quatuor p̄tes orbis ad designādū q̄ ille cui ta-
lia offerebant̄ erat d̄ns celi z terre z toti⁹ orbis sine crea-
ture. **f** **S**yrus p̄seq̄bat̄ patrē meū. qz **A**ban q̄ fuit de
mesopotamia syrie p̄secut⁹ est iacob: vt h̄r̄. **G**en. xxxj. qui
fuit pater toti⁹ ppli isrl̄. **g** **Q**ui descendit̄ in egyptū. fa-
me urgente: vt h̄r̄. **G**en. xlvj. ca. **h** **I**n paucissimo nu-
mero. s̄ in. lxx. aiab⁹: vt ibidē d̄r̄. **i** **C**reuitq̄ in gentem
magnā. qz cū exierūt de egypto fuerūt sexcēta milia abs-
q̄ paruulis z mulierib⁹: **E**xo. xij. ca. **k** **A**fflixeruntq̄
nos agyptij: vt h̄r̄ **E**xo. j. **l** **E**duxit nos in manu for-
ti. egyptios plagis p̄cunēdo **m** **E**t brachio extēto. eos
in mare submergēdo. **n** **I**n ingēti pauore. qz alle gen-

ē possidēdā: z obtinueren-
b atz habitauer̄ i illa tolles
d cūct̄ frugib⁹ tuis primi-
c tias z pones i cartallo per-
gesq̄ ad locū quē d̄ns de⁹
tu⁹ elegerit vt ibi inuocet̄
nomē ei⁹. accedesq̄ ad sa-
cerdotē q̄ fuerit i dieb⁹ ill̄
z dices ad eum **P**rofit̄or
hodie corā d̄no deo tuo q̄
igressus suz i trā p̄ q̄ iura-
uit p̄rib⁹ n̄ris vt daret eaz
nobis. **S**uscipiesq̄ sacer-
dos cartallū de manu tua
ponet̄ ante altare d̄ni dei
tui: z loq̄ris i p̄spectu d̄ni
dei tui. **S**yr⁹ p̄seq̄bat̄ pa-
trē meū qui descendit̄ i egy-
ptū: z ibi pegrinat⁹ ē i pau-
cissimo nūero creuitq̄ i gē-
tē magnā ac robustā infini-
te multitudinis **A**fflixerūt-
qz nos egyptij z p̄secuti s̄
iponētes onera ḡuissima z
clamauim⁹ ad d̄nm̄ deum
p̄m̄ n̄roz q̄ exaudiuit nos
z respexit hūilitatē n̄ram z
laborē atz angustia z edu-
xit nos de egypto i manu
forti z brachio extēto i in-

tes ex auditiū talū fidem̄ territe. **O** **I**n signis de celo
datis. vt in colūna ignis z nubis z descensu manue.
p **A**tz portentis. in terra datis vt in eductione aquarū
de petra. cetera patēt vsq̄ ibi. **q** **E**pulaberis in oib⁹ bo-
nis. nō de primitijs q̄ erāt sacerdotū s̄ de oblationib⁹ pa-
cificis quarū maior
ps erat offerētū.
r **Q**ū p̄pleueris. **B**
describit̄ p̄fessio gra-
titudinis i redditiō-
ne decimarū cū d̄r̄.
s **A**nno decimarū
tercio qd̄ exponunt
aliq̄ eo q̄ tercio āno
erāt tres decime: vt
dicūt. vna ei erat ad
sustentationē leuita-
rū. sc̄da erat de nouē
ptib⁹ residuis. z ista
portabat̄ in hierl̄m
z inde epulabant̄ of-
ferentes eaz suis fa-
milijz z leuitis z fie-
bat̄ s̄str̄ singulis an-
nis. tercia fiebat ter-
cio anno solū z da-
bat̄ pauperib⁹. s̄ se-
cūda decima que ab
istis ponit̄ vt p̄ficta
qz nō habet̄ ex textu
nec ex glo. s̄ solum
due alie: vt habitus
est. s̄. xiiij. ca. z iō di-
cedū q̄ cū d̄r̄.
s **A**nno decimarū
tercio. intelliguntur
iste due decime. s̄ p̄-
ma q̄ erat leuitaz. et
alia que erat paupe-
rū: q̄ ambe fiebat̄ an-
no tercio. z iō d̄r̄ an-
no decimaz in plu-
rali. duobus vō an-
nis p̄cedētib⁹ fiebat̄
tm̄ p̄ia q̄ erat leuita-
rū. **t** **D**abis leuite. s̄. primā decimā q̄ leuitis debebat̄.
v **E**t aduene z pupillo z vidue. alia decimā q̄ p̄ paupe-
rib⁹ fiebat̄. **x** **L**oquerisq̄ in p̄spectu d̄ni. p̄fiteo ei⁹ bo-
nitatē. **y** **A**ttuli qd̄ sanctificatū est. **I**n hebreo habetur
abstuli qd̄ sanctificatū est de domo mea. **i** **S**epari ab alijs
rebus ad vsum meū p̄tinentib⁹. **z** **E**t dedi illud leuite
zc. mō iā exposito. iō l̄ra nostra q̄ habet attuli videt̄ falsifi-
cata vicio scriptor̄ p̄pter similitudinē dictionū. qz decime
p̄dicte q̄ vocant̄ hic sanctificatū: nō afferebant̄ in hierl̄m
s̄ dabant̄ leuiticis z paupib⁹ ad domū decimarū venien-
tib⁹ nisi forsitan in casu: vt si i tercio anno esset de eis ali-
qd̄ residuū: qd̄ nō fuisset leuitis z pauperib⁹ traditū tunc
debebat̄ apportari in hierl̄m. **a** **N**ō p̄teristi mandata
tua. **H**oc nō dicebat̄ ad susp̄sus cōmēdatiōnē s̄ agendo
gratias deo q̄ voluntatē z fortitudinē dederat hoi ad im-
plendū m̄adata ei⁹. sicut̄ ezechias dixit **E**sa. xxxvij. **M**e-
mēto d̄ne quō ambulauerim corā te in v̄itate z corde p̄f-
cto. **b** **N**ō comedi ex eis in luctu meo. s̄. tpe indigētie
mee nō p̄sumpsi talia in v̄sus meos. **a** **N**ecessariū ea
q̄libet imūdicia. qz illud qd̄ sepabat̄ p̄ decia: debebat̄ esse
mūdū ex p̄te rei sepate: ita qz nō eēt polluta ex p̄tactū ali-
eui⁹ rei imūde. **S**ist̄ ex p̄te hois sepant̄ q̄ debebat̄ eē mū-
das qm̄ talia sepabat̄. **A**ut̄ eēt exponit̄ **b** **I**n q̄libet imūdi-
cia noiaf. **c** **N**ec expē. ex his q̄c̄q̄ i re fu. faciēdo. inde
p̄uisa i sepulur̄ aut̄ amuerarijs moxoz cetera patent̄.

Deuteronomiū

Hodie dñs de⁹ tu⁹. **H**ic ponit intēta cōclusio q̄rum ad p̄e sc̄dam. q̄ est obedientia in diuinis mādatis cū dr. **H**odie dñs de⁹ tu⁹ p̄cepit tibi zc. i. semp debes esse parus ad oaedictiā diuinis mādatis ac si p̄tialiter p̄cipet tibi: sicut fecit in mōte synai. e. **H**ic facias mādata. q̄tū ad moralia.

Hic q̄q̄s iudicia. q̄tū ad iudicialia. s. **H**ic toto corde zc. **H**ic expositū est supra. vj. ca.

Hic dñm elegisti hodie. i. **H**ic semp debet esse in corde tuo: sicut q̄i elegisti eū in mōte synai. legē recipiēdo. i. **H**ic dñs elegit te hodie. i. ista familiarit̄ se habet ad te. zc. habebit: sicut se habuit in monte synai. dñm tū obedias ei.

Hic dñs ei pplus peculiaris. i. singulariter dilectus. **H**ic faciat te excelsiore cūctis gētib⁹ in sanctitate: fama zc. potestate qd̄ ad ipletū est in xpo.

Hic dñs creauit i laudē zc. nomē zc. gloriā suā. q̄r q̄d̄ ē excellētie zc. boni q̄cūq; creatura: ordinat finalit̄ ad gl̄iam dei.

Hic ca. xxvj. vbi dñs in postilla. **H**ic dñs bitz quia sacerdos supponebat manus suas zc. **H**ic additio.

Hic hac ventilatione sacerdotis pp̄ie faciebat signū crucis. p̄ue fuit dictū. s. **H**ic leuitici. vij. i additione q̄dam.

Hic caplm. xxvij.

Hic dñs p̄cepit autēz p̄ moyses. **H**ic est tertia pars p̄cipalis hui⁹ libri in qua excitat ppl⁹ ad reuerētā zc. obseruationē legis p̄ bñdictiones obseruatorib⁹ cōferēdas: zc. maledictiōes trāsgresorib⁹ inferendas. Et primo ponit bñdictionū zc. maledictionū institutio. sc̄do earū imp̄catio capitulo. xxvij. tercio earū susceptio: ca. xxix. q̄rto maledictionū mitigatio. xxx. ca. Circa primū p̄ponit institutionis. act⁹ sc̄do subditur p̄nūciationis mot⁹: sibi. **H**ic p̄nūciabūt leuite. **H**ic q̄z ad primū describit̄ t̄ps cū dñs. **H**ic q̄z trāsiētiō iordanē. q̄ ante ingressum terre p̄missionis nō debebāt iste benedictiones zc. maledictiones fieri: s̄ postea fuerūt facte.

Hic dñs p̄cepit tibi vt facias mādata hec atz iudicia vt custodias zc. ipteas. **H**ic ex toto corde tuo: zc. ex tota b̄a tua. **H**ic dñm elegisti hodie vt sit tibi de⁹ zc. ambules i vijs ei⁹: vt custodias ceremonias illi⁹ zc. mādata atz iudicia zc. obedias eius i ipio. **H**ic dñs elegit te hodie vt sis ei ppl⁹ peculiarit̄ sicut locut⁹ ē tibi: zc. custodias oīa p̄cepta illi⁹ zc. facies mādta atz iusticias q̄s ego precipio tibi. **H**ic dñs creauit i laudē zc. nomē zc. gloriā suā: vt sis ppl⁹ sanct⁹ dñi dei tui sicut locutus est. **H**ic ca. xxvij. **H**ic Receptit autē moyses zc. seniores ppl⁹ israel dicētes. **H**ic Custodite oē mādātū qd̄ p̄cipio vob hodie **H**ic Cūq; trāsiērit iordanē in frā quā dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi: eriges igētes lapides zc. calce leuigab eos vt possis i eis scribere oīa verba legis hui⁹ iordane trāsmisso: vt introeas terrā quam

sup monte garizim: zc. cū subdit post. **H**ic et regione ista. ad maledicendū in mōte hebal. **H**ic sunt em duo monti culi pp̄inqui zc. xpe ciuitatē sychen. **H**ic p̄nūciabūt **H**ic cōsequenter ponit p̄nūciationis modus. Et primo circa obseruationē zc. trāsgressionē aliquoz p̄ceptorū spāl̄ter. sc̄do totius legē generaliter ibi. **H**ic maledictus. Circa p̄ndictiōē. **H**ic p̄nūciabūt leuite. i. bñdictiones zc. maledictiones. sed cōtra h̄ videt qd̄ tam dictū est qd̄ trib⁹ leui est de stāribus ad benedicens. Ad qd̄ dicit aliqui expositores. qd̄ sacerdotes zc. leuite p̄cum archa ascēdebant mōtē garizim: zc. p̄nūciabūt ibi benedictiones: zc. ppl⁹ ibi existens p̄ singulos respōdebat amē zc. post ad maledicens dū cū archa: ascēdebant montē hebal: zc. ppl⁹ ibi existēs respōdebat amen. t̄p̄ s. trib⁹ leui noiata ē cū bñdicentib⁹ t̄m: ad designādū qd̄ ad flatos zc. rectores ecclesie p̄ se p̄ner bñdicere. nō aut maledicere nisi p̄ accidēs p̄ peccantiū p̄tumtia. **H**ic hab. sa. dicit qd̄ sex trib⁹ stabāt i mōte garizim: ita qd̄ ioseph accipiat hie p̄ duab⁹ tribubus. scz ephraim zc. manasse sex aut alie erant in monte hebal. **H**ic sacerdotes autē zc. leuite erāt in medio duozū montiū zc. primo vertebāt facies suas versus mōtē garizim et p̄nūciabūt vñā bñdictionē p̄ modū quī post dicit. zc. oīs populus xp̄s in vtroq; mōte respōdebat amē. postea vtebāt facies suas ad montē hebal. p̄nūciando maledictionez oppositā. zc. ppl⁹ hinc zc. inde rñdebat amē. **H**ic dicit t̄m illi qd̄ erāt in mōte garizim stare ad bñdicendū eo qd̄ sacerdotes zc. leuite p̄nūciādo bñdiciōes vertebāt facies suas ad illos. zc. eodē mō dicit alij stare ad maledicendū. **H**ic aut leui numerat̄ inter benedicētes t̄m. rō iam dicta est. p̄t etiā dici qd̄ aliq̄ d̄ tribu leui erāt i mōte garizim. qz nō omnes erāt necessarij ad p̄nūciādū benediciōes: s̄ nulli eoz erāt i mōte hebal.

Hic dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi: terrā lacte zc. melle manātē: sicut iurauit p̄rib⁹ tuis. **H**ic ergo trāsiēris iordanē erige lapides quos ego hodie p̄cipio tibi i mōte hebal zc. leuigabis eos calce: zc. edificabis ibi altare dño deo tuo de lapidib⁹ quos ferrū nō tetigit: zc. de saxis informib⁹ zc. impolit⁹ zc. offeres super eo holocausta dño deo: zc. imolabis hostias pacificas: comedesq; ibi zc. epulaberis corā dño deo tuo **H**ic scribes sup lapides oīa verba legē hui⁹ plane zc. lucide. **H**ic vixerūtq; moyses zc. sacerdotes leuitici generaliter ad oē m̄ israel **H**ic Attēde zc. audi isrl. **H**ic dñs facit̄ ē ppl⁹ dñi dei tui. audies vocē ei⁹: zc. facies mādta atq; iusticias q̄s ego precipio tibi. **H**ic p̄cepitq; moyses ppl⁹ i die illo dicēs **H**ic Hi stabūt ad bñdicendū dño sup mōtē garizim iordane trāsmisso: symeō leui: iudas: isachar ioseph zc. beniamin. **H**ic et regione isti stabunt ad maledicendum in monte hebal. **H**ic Ruben: Gad: zc. azer: zabulon dan: zc. neptalim **H**ic p̄nūciabunt leuite dicentq; ad oēs viros isrl excelsa voce **H**ic maledict⁹ hō qd̄ facit scul-

ptile zc. p̄flatile zc. zc. rñso a ppl⁹ amē: dicebant. **H**ic maledictus homo qui facit sculptile zc. p̄flatile zc. et sic p̄nū de alijs maledictionibus oppositis.

Hic maledictus homo. **H**ic nō ponit aliqua benedictio expresse. zc. t̄m de ipis facta est supra mētio. ad hoc dicit r̄a. salo. qd̄ intelliguntur p̄ maledictiones oppositas. ita qd̄ sacerdotes zc. leuite p̄io dixerūt. **H**ic bñdicit⁹ hō qd̄ nō facit sculptile zc. p̄flatile zc. zc. rñso a ppl⁹ amē: dicebant. **H**ic maledictus homo qui facit sculptile zc. p̄flatile zc. et sic p̄nū de alijs maledictionibus oppositis.

Maledictus q̄ nō honorat patrē in hebreo habet. **Maledictus** q̄ vilificat patrē. vilificare em̄ peius est q̄ nō honorare. **Maledictus** q̄ trās. ter. pri. sui. p̄talē trāslationē furādo p̄tē terre primi. **Maledictus** q̄ errare facit cecū in itinere. cecus vocat̄ hīc nō solū ille q̄ p̄uat̄ est. visu q̄ tales non incedūt sine ductore cōmuniter: s̄ etiā ille q̄ ignorat viā p̄ quā debet incedere. cetera patēt. **Maledictus** q̄ nō p̄manet. h̄ ponit̄ maledictio et b̄ndictio ei opposita respectu observatiōis et trāsgressiōis tōris legis generaliter et sicut i alijs p̄dict̄ p̄ p̄nunciabat̄ b̄ndictio sup̄ observatiōes. et maledictio s̄ trās-grediētes legē in alijs q̄ p̄riculari mādato sic in isto generalit̄ p̄ p̄nunciabat̄ leuite dicētes. **B̄ndictus** qui p̄manet in sermōnib̄ legis hui⁹ et r̄sō a p̄plo amē. p̄nunciabat̄ maledictionem oppositā dī. **Maledictus** q̄ nō p̄manet r̄. **Caplm. xviii.**

Sicut audieris **B̄ndictio** et maledictionū ip̄catio. Et primo b̄ndictio sup̄ observatores legis. sc̄do maledictionū sup̄ trās-gressores ibi. q̄ si audire nolueris. Circa primū sciendū q̄ b̄ndictiōes imp̄cāt̄ fm̄ ea que solent hoies desiderare in p̄senti vita q̄ i veteri lege obseruatores legis p̄mittēbant̄ bona t̄palia tanq̄ hoibus carnalib⁹ et ip̄fectis. q̄ nō possūt cape sp̄ualia et p̄pter h̄ dicit̄ ap̄ls ad **Heb. vij.** Nihil ad p̄fectum adduxit lex. Solēt aut̄ hoies desiderare primo p̄speritatē dom⁹ sue. q̄ p̄sistit in fecunditate p̄lis et abūdantia t̄paliū bonoz et q̄stū ad h̄ d̄r in generali: **B̄ndictus** tu in ciuitate et b̄ndict⁹ i agro et p̄r̄ explicat̄ maḡ i p̄riculari cū d̄r. **B̄ndictus** fruct⁹ ventris tui r̄. **B̄ndicta** horrea tua. q̄ plena erunt bonis. nec pu-

ptile et p̄stabile abominatiōe d̄ni: op⁹ manuū artificū ponit̄ illud i abscondito. et r̄ndebit oīs p̄pls et dicet amē. **Maledictus** q̄ non honorat patrē suū et m̄rem suā et dicet oīs p̄pls amen. **Maledictus** q̄ trāsferit terminos primi sui. Et dicet oīs p̄plus amē. **Maledictus** q̄ errare facit cecū i itinere. Et dicet omnis p̄pls amē. maledictus q̄ p̄uertit iudiciū aduene pupilli et vidue. Et dicet oīs p̄plus amen. maledictus q̄ dormit cū vxore p̄ris sui et reuelat op̄imētū lectuli ei⁹. Et dicet oīs p̄pls amē. **Maledictus** q̄ dormit cū oī iumento. Et dicet oīs p̄plus amen. **Maledictus** q̄ dormit cū sorore sua filia p̄ris sui v̄l matris sue. Et dicet oīs p̄pls amen. maledictus q̄ dormit cū socru sua. Et dicet oīs p̄pls amē. maledictus q̄ elāpcusserit primū suū. Et dicet oīs p̄pls amē. maledictus q̄ dormit cū vxore primi sui. Et dicet oīs p̄plus amē. **Maledictus** q̄ accipit mūera vt p̄cutiat aīaz sanguinis inocētis. Et dicet oīs p̄pls amē. **Maledictus** q̄ nō p̄manet in sermōnib⁹ legis hui⁹. nec eos ope p̄ficit. Et dicet omnis populus amen. **Ca. xviii.**

Sicut audieris vocē d̄ni dei tui vt facias utq̄ custodias oīa mādata ei⁹ q̄ ego p̄cipio tibi hodie: faciet te d̄ns de⁹ tuus excelsiorē cunctis gētib⁹ q̄ versant̄ in terra. Veniēt q̄ sup̄ te vniuerse b̄ndictiōes iste et app̄bēdēt te: si t̄n̄ p̄cepta ei⁹ audieris. **Benedictus** tu i ciuitate: et b̄ndict⁹ in agro. **Benedictus** fruct⁹ ventris tui et fruct⁹

terrent sibi. **Et benedicte** reliq̄e t̄re. i. sup̄ abūdantie bonoz tuoz. q̄ de illis dabis paup̄ib⁹. et illi b̄ndicēt tibi. **Cōstitit** etiā bona dispositio dom⁹ in corpis incolumitate sine q̄ p̄dicta bona parū valerēt homini: iō subdit. **B̄ndictus** eris ingrediēs r̄. q̄ intus ciuitatē et ex̄ poteris cōueniēter exercere opa tibi p̄ueniētia. sc̄do solēt hoies desiderare inimicorū suoz p̄sionē. et q̄stū ad h̄ d̄r. **Dabit** d̄ns inimicos r̄. **Per** v̄nā viā veniēt r̄. modus est em̄ veniēdi ad p̄lūz sc̄z v̄nīte et p̄iunctim et modus fugiēdi p̄ diuersas vias. tercio desiderant hoies fame celebratē in bonitate. et q̄stū ad h̄ d̄r. **Fuscitabit** te domin⁹ sibi i p̄p̄m sanctū. et sanctitas ista p̄ famā disulgabūt ad dei gl̄iam et tuam: iō subdit. **Videbūt** oēs terraz p̄pli r̄. et subdit. **Aperiet** d̄ns thesaur⁹ suū optimū celū. d̄r aut̄ celū thesaur⁹. q̄ ibi reposita sunt et abscondita bona diligētib⁹ deum fm̄ illud. j. ad **Corinth. ij. cap.** **Quod** oculus nō vidit r̄. **Dicit** at̄ thesaurus. q̄ tota fertilitas bonoz in istis inferiorib⁹ p̄uenit ex influētia celi et stellaz. **Et** fenerabis gētib⁹ mult⁹. i. accomodabis. q. d. ita plen⁹ eris diuitijs q̄ poteris accomodare gētib⁹ mult⁹. q̄rto desiderāt hoies d̄ni et honoris sublimitatē. et q̄stū ad h̄ d̄r. **Cōstituet** te d̄ns i caput. q̄ ē sup̄ior ps̄ corpis. **Ac** non declinaueris ab eis nec ad dex. nec ad sinistrā. i. q̄cūq̄ ip̄ulsu p̄sp̄itat̄ seu aduersitatis. **Et** si audire nolueris. h̄ p̄r̄ ponit̄ ip̄catio maledictionū sup̄ legis trās-gressores. et sicut ip̄cate sunt b̄ndictiōnes fm̄ ea q̄ homies desiderāt i vita p̄senti vt dictū ē. sic et maledictiōes imp̄cant̄ fm̄ ea que hoies abhorrent in p̄senti vita. et fm̄ hoc possēt

terre tue: fructusq̄ iumento tuozū greges armentozum tuozum et caule ouium tuarū. **Benedicta** horrea tua et benedicte reliq̄e tue. **Benedictus** eris ingrediens et egrediens. **Dabit** domin⁹ inimicos tuos q̄ consurgūt aduersum te corruentes in conspectu tuo. **Per** v̄nā viā veniēt contra te: et per septem fugiēt a facie tua. emittet domin⁹ b̄ndictionē sup̄ cellaria tua et sup̄ omnia opera manuum tuarū. benedicet q̄ tibi in terra quam acceperis. **Fuscitabit** te domin⁹ sibi in p̄p̄m sanctū sicut iurauit tibi: si custodieris mandata domini dei tui et ambulaueris i vijs ei⁹. **Videbūt** oēs terraz p̄pli q̄ nomē d̄ni inuocatū sit sup̄ te et timebūt te. **Abūndare** te faciet domin⁹ omnib⁹ bonis fructu vteri tui et fructu iumentozum tuozū: fructu terre tue quam iurauit dominus patrib⁹ tuis: vt daret tibi. **Aperiet** domin⁹ thesaur⁹ suū optimū celū vt tribuat pluuias terre tue i t̄pe suo: b̄ndicetq̄ cunctis operib⁹ manuū tuaz. **Et** fenerabis gētib⁹ mult⁹ et ip̄e a nullo sen⁹ accipies. **Cōstituet** te d̄ns i caput et nō i caudā et eris semp̄ supra et nō subter: si audieris mādata d̄ni dei tui q̄ ego p̄cipio tibi hodie: et custodieris et feceris ac nō declinaueris ab eis nec ad dextrā nec ad sinistrā: nec secutus fueris deos alienos neq̄ colueris eos. **Et** si audire nolueris vocē d̄ni dei tui vt custodias et facias omnia mādata ei⁹ et ceremonias q̄s ego p̄cipio tibi hodie: veniēt i te oēs maledictō

Deuteronomium

dividi sequens ista ut patebit p distinctiones eoz q abhor-
rent. ista aut distinctio no e ita p cisa qn de pmetibus ad
vna ptem plura ponant in alia z ecouerso. qz moyses ista
tradebat pplo pmo

du exhortationis et
pdicationis. z io fre
queter intermiscet il
la q ptnet ad diuer
sas maledictiones p
modu curusdaz exa
gerationis. Accipia
tur tu distinctio put
pot fieri p opposituz
ad bndictiones. qz p
soler boies abhorre
te mala dispositioez
dom^o sue. q pstitit in
sterilitate pl is. z pe
nuria bonoz. z qtu
ad hoc dicit.
m Maledict^o eris
in ciuitate zc. z p r l
tera ex pdict^o vsqz ibi
n Propter aduere
siones tuas. i. pcta q
sunt a nobis s bona
sunt a deo. fm qd hr
Dee. xiii. Perditio
tua ex te iur^o mmo
ex me auxiliuz tuu.
pstitit etia scdo prin
cipaliter mala dispo
sicio dom^o i languo
re z infirmitate co
pis. q pot causari ml
tis modis. z qtu ad
hoc d. o Adiu
gat tibi dñs pestilen
tiam ex fulgure toni
truo z gradinib^o z si
milib^o bona terre et
aere corrupetib^o ex
qb^o sequunt infirmi
tates z languores.
p Sit celu qd su
pra te est eneu. i. ad
modu eris sicuz et
clausuz ita q ide no
pcedat ros vel plu
uia. q Et ter. qua
cal. ferrea. i. dura et
scca nullu fructu p
ferens. r Tradat
te dñs. scdo soler ab
horere boies depri
mi ab inimic. q qde
deplio fit mult^o mo
dis z qtu ad h dicit
Tradat te dñs cor
ruete zc. z p r exp^o
ex pdictis. s Sit
q cadauer zc. abhor
ret ei ho q corp^o oc
cisum ab inimic^o re
maneat in sepultuz
q Peren. te dñs vl.
egypti. d q vlcere hr
Exo. ix. ca. v Et
ptem corpis zc. tali
plaga pcussi fuerunt
philitet vt hr. f. Re.

nes iste z apprehendet te.
m Maledict^o eris in ciuita
te: maledict^o i agro Maledi
dictu horreu tuu z maledi
cte reliqe tue. Maledict^o
fruct^o ventris tui z fruct^o
fre tue: armeta boum tuoz
greges ouiu tuaz. maledi
ct^o eris ingrediens: z male
dictus egrediens. Mittet
dñs sup te fame z esurie et
icrepatione i oia opa tua q
tu facies donec pterat te z
pdat velocit^o ppf adinuere
tiones tuas pessimas in q
b^o reliqsti me Adiu gat ti
bi dñs pestilentia donec co
sumat te de terra ad qua i
gredieris possideda. Per
cutiet te dñs egestate febr
z frigore: ardore z estu et
aere corrupto ac rubigine
z pseqt donec peas. Sit
q celu qd supra e eneu z fra
qua calcas ferrea. det dñs
hymbre terre tue puluerē
z de celo descēdat sup te ci
nis donec pteraris. Tra
dat te dñs corruete an ho
stes tuos. z pynā viā egre
diaris z eos: z p septē fu
gias z dispgar^o per oia re
gna fre Sitq cadauer tuu
i esca cuct^o volatilib^o celi
z bestiis fre z no sit q abi
gat Percutiat te dñs vlce
cere egypti: z ptem corpis
qua stercoza digerunt sca
bie qz z prurigine ita vt cu
rari nequeas Percutiat te
dñs amentia z cecitate ac
furore met: z palpes i me
ridie sicut palpare solet ce
cus i tenebris: z n dirigas
vias tuas Dñi tpe calūni
am sustineas: z opprimar^o
violētia nec hēas q liberet
te. Uxorē accipias z ali^o
dormiat cū ea. Bomū edi
fices z nō hites i ea Plan
tes vineā z nō vindemias
eā. Bos tu^o imolef coraz
te: z nō comedas ex eo. asi

gū. v. x Dñi tpe calū. susti. ab aduersarijs. ita q noit
fit tibi aliqd interuallū pacis z quietis. y Uxorē acci
pias. nō ad leticiā s dolore iō sub dit

n^o tu^o rapiat i^o spectu tuo
z n reddat tibi. Ques tue
dent inimic^o tuis z nō sit q
te adiuuet. Filij tui z filie
tue tradant alteri pplo vi
dētib^o oculis tuis z defici
entib^o ad p^o spectu eoz to
ta die: z nō sit fortitudo in
manu tua. Fruct^o terre tue
z oēs labores tuos come
dat ppl^o quem ignoras: z
sis semp calūniā sustinēs:
z oppsis cuct^o dieb^o z stu
pēs ad terrore eoz q vide
būt oculi tui. Percutiat te
dñs vlcere pessimo i geni
b^o z in suris. sanariq non
possis a plāta pedis vsqz
verticē tuū Bucetq te do
min^o z regē tuū que pstitu
es sup te i gentē quā igno
ras tu z p^o res tui: z fues
ibi dijs alienis ligno z la
pidr: z eris pdit^o i puerbi
um ac fabulam oib^o ppl^os
ad q^o te introduxerit dñs
Semētē multā iacies i ter
ram z modicū pgregabis
qz locuste deuorabunt oia
Uineā plātabis z sodies
z vinū nō bibes: nec colli
ges ex ea quippiam qm va
stabit vermibus. Oliuas
habebis in omnib^o termi
nis tuis z nō vngeris oleo
quia defluent z deperibūt
Filios generabis z filias
z nō frueris eis: qm ducē
tur in captiuitatē. Qēs ar
bores tuas z fruges terre
tue rubigo cōsumet. Ad
uena q tecū versat in terra
ascēdet super te eritq sub
limior: tu autē descēdes: z
eris inferior. Ipse vnera
bit tibi: z tu nō venerabis
ei. Ipse erit in caput: et tu
eris in caudam. Et veniet
sup te oēs maledictiones
iste: z psequētes apprehē
dent te donec intereas: qz
non audisti vocem domi
ni dei tui nec seruasti man

Et ali^o dormier
cum ea qd solet fieri
qn aliq sūt ab inimi
cis denicti: qz mulie
res in plijs nō inter
ficiunt. sed victores
ad luxuriam eis ab
stant. z postea vili
b^o garzonib^o dimitt
unt. a Do. edifi
ces. afflictio magna
est nō reportare fru
ctu ab illis in qb^o hō
multū laborant. sic
est in edificatiōe do
m^o z plātatione vi
nee z similib^o.
b Filij tui z fi. tu.
tra. al. pplo. qd fit. qz
aduersarij victores
existētes capiūt eos
z vendūt in fuos et
ancillas c Vide.
ocu. tu. qd faciat ad
augmentū doloris.
d Fruct^o terre zc.
come. po. que igno
ras. qz oia bona ho
minū denictorū con
sumunt ab inimicis
z si est aliqd residuū
rapit z portat alibi.
e Et in suris. sira
est posterior ps tibi
f Bucetq te domi
nus z regem tuum.
zc. z hoc fit quando
aduersarij denictos
nolunt occidere. sed
ducūt eos captiuos
z affliguntur longa
morte. tercio solent
homines abhorere
infamiam z iprope
ria sustinere z qstum
ad hoc dicit. Et eris
perditus in puerbi
um z fabulam om
nib^o populis. z sub
ditur.
g Sementem mul
tam iacies zc. vt per
hoc appareat omni
bus q tu es homo
maledictus a deo et
derelict^o. quarto so
lent homines abhor
rere subiectionem z
maxime ab inferiorē
bus se z qtu ad hoc
dicitur.
h Aduena zc. ascē
det sup te. qtu ad vl
ticias ideo subditur
Ipse fenerabit tibi.
et qstum ad hono
res ideo subditur.
Ipse erit i caput zc.
subditur.

K Et erunt in te signa .i. pestilentie de celo descēdētes. **I** Et signa pdigia de terra vel aliter. **K** Signa .i. infortunia d pnti. **I** Et signa pdigia .i. in fortuna d futuro vñ dī pdigiū quasi pcul a digito .i. longe a pntib⁹ q digito pnt rāgi. qnto solent homines abhorere obfideri ab inimic⁹ eo q tunc multa mala ptingūt ipis obsessis z maxime qñ obfessio est lōga z a gente crudelissima. z qñ ad b dī. Adducet domin⁹ sup te gētē zc. **I** In similitudinē aqle volātis .i. ita subitō ventēte. q nō poteris te pare ad resistendū victualib⁹ et armis. **N** Cui⁹ linguā intelligere nō possis z sic nō poteris cū eis tractare d pace. **O** Gentē p cacissimā. z iō nō dimittet obsidionē. **P** Que nō deferat seni zc. capta ciuitate s oia destruēs. **Q** Obsideberis intra portas tuas in oī terra tua. ita q nō poteris adiuuare alios fratres tuos nec ipi te nec per arma nec p victualia: ideo subdit. **R** Et comes fructū vteri tui zc. p nimia fame. qd est maxime horribile. **S** Tenera mulier z delicata q sup terrā ingredi nō valebat. nō ex defectu mēbroz s p teneritudine. sicut in eundo sustētant magne dñe. **T** Inuidebit viro suo zc. sup filij z filie carnib⁹ .i. abscondet. ne inde accipiat pte. s ipa tonū gluti at p nimia fame. **V** Et illuue .i. imūdicie. **X** Secūdinaz. dicūt aut secūdinē pellicule in quibus inuolunt pueri in vtre matris et simul egrediunt⁹ euz eis qñ nascunt. **D** icūt aliqui qd meli⁹ dicūt. **X** Secūdinaz de medio femi-

data ei⁹ z ceremonias q s pcepit tibi. **E**t erunt in te signa atz pdigia z in semine tuo vsq in sempiternū: eo q nō fuit dñs deo tuo i gaudio cordisqz leticia ppter rez oīm abūdantiam. **S**erues inimico tuo quē imittet tibi dñs in fame et siti z nuditate z oī penuria: z ponet iugū ferreū sup ceruicē tuā donec te pterat. **A**dducet dñs super te gētē de longinquo z de extremis terre finib⁹ in similitudinē aquile volātis cū impetu cui⁹ linguā intelligere nō possis: gētē pcacis p simā q nō deferat seni nec misereat puuli z deuoret fructū iumētoz tuoz ac fruges terre tue donec intereas: z nō relinquat tibi triticū vinū z oleū armēta boum z greges ouiuoz donec te dispdat z cōterat in cunctis vrbib⁹ tuis. z destruant⁹ muri tui firmi atz sublimēs. i qbus habebas fiducia in oī terra tua. **O**bsideberis intra portas tuas i omni terra tua quā dabit tibi dñs de⁹ tu⁹. z comes fructū vteri tui z carnes filioz tuoz z filiaz tuarū quas dederit tibi dñs de⁹ tu⁹ i angustia z vastitate qua opprimit te hostis tu⁹. **H**omo delicat⁹ i te et luxuriosus valde iuidebit fratri suo z vxori q cubat i sinu suo ne det eis de carnib⁹ filioz suoz q s comedet eo q nihil aliud habeat i obsidione z penuria q vastauerint te inimici tui i tra oēs portas tuas **T**enera mulier z delicata q sup terrā ingredi nō valebat. nec pedis vestigiū figere ppter molliciē z teneritudinē nimia: inuidebit viro suo q cubat in sinu ei⁹ sup filij z filie carnib⁹ z illuue z secūdinaz q egrediunt⁹ de medio seminū ei⁹ z sup liberis q eadē hora nati sūt

Comedēt em̄ eos clā ppter rez oīm penuriā i obsidione z vastitate q opprimit te inimicus tu⁹ i tra portas tuas **N**isi custodieris z feceris oīa verba legis hui⁹ q scripta sunt in hoc volumine: z timueris nomē ei⁹ gloriosum z terribile: hoc est dñm deū tuū: augebit dñs plagas tuas z plagas semis tui. plagas magnas z pscuerātes. infirmitates pessimas z ppetuas. z cōuertet in te oēs afflictiones egypti quas timuisti: z adherēbūt tibi. **I**nsup z vniuersos lāguozes z plagas q nō sunt scripte in volumine legis hui⁹ inducet dñs sup te donec te pterat. **E**t manebitis pauci nūero q prius erat⁹ sicut astra celi p multitudine: qñ non audistis vocē dñi dei vñ **E**t sicut añ letat⁹ est dñs sup vos: bñ vobis faciēs volēs multiplicās. sic letabit dispdēs vos atqz subuertēs: vt auferamini de terra ad quā ingredieris possidendā. **D**ispdet te dñs in oēs pplos a sūmitate terre vsqz ad terminos ei⁹ et serues ibi dijs alienis q s z tu ignoras z patres tui: lignis z lapidib⁹. **I**n gentibus quoqz illis nō quiesces neqz erit requies vestigio pedis tui **B**abit em̄ tibi dñs ibi cor pauidū. et deficientes oculos z aīam consumptā merore et erit vita tua quasi pendens ante te. **T**imebis nocte z die z nō credes vite tue. **D**ane dices: quis mihi det mane ppter cordis tui formidinem qua terreberis: z ppterea que tu videdis oculis. **R**educet te dñs classib⁹ i egyptū pviā de qua dixit tibi vt eā ampli⁹ nō videres. **I**bi videris inimic⁹ tuis in suos z ancillas: z nō erit q emat.

nū ei⁹. **I**. corari. ep. **E**t sup liberis q eadē hora nati sunt. cū pdictis pelliculis **E**t plagas q nō sunt scripte. qz nō pnt ad plenū exprimi p multitudine et magnitudine. **E**t sicut añ leta. est dñs sup vobis bñ vo. faciēs. vtens sua benignitate z gratia qñ ei seruebaris. **S**ic letabit dispdēs vos. vtens sua eqtate z iusticia. eo q a seruitute ei⁹ recesseritis. **D**ispget te dñs. z oēs populos qd factū ē per tytū z vespasianum. xliij. anno a passione xpi eo q peccauerāt occidēdo eum. **I**n gētib⁹ qz illis nō quiesces. qz frequēter eiciunt⁹ de ciuitate in ciuitate z d regno in regnū. **D**abit tibi dñs ibi cor pauidū. timore maloz imminentū de futuro **E**t deficientes oculos zc. dolore maloz pntiū **E**t erit vita tua q si pendēs ante te. i. i pedulo posita ex periculis imminētib⁹ **E**t nō credes vite tue. s. q possit etā ad modicū stare. vt vt pote de mane ad vespam. z ecōuerso: iō subdit. **D**ane dices zc. z patet. **R**educet te dñs i egyptū. classibus. z d factū fuit p tytū z vespasianū. qz vt dicit iosephus li. de iudaico bello. capta ciuitate hierlīm mlti in dei fuerūt captiuari. itā q dabant. xxx. p denario vno: vt dicunt aliqui: z iō onerate fuerunt plures naves de spīs in qb⁹ ducti sunt in alexandriam que est in egypto vt ibi reuenderētur carius a mercatoribus qui eos emerat. **I**n capitulo. xv. vñ. vbi dicitur i postilla. **Q**uem si audire noluerit.

Deuteronomiū

Maledictōes in hoc ca. p̄tente nō solū **A**dditio. sunt p̄minatoz: sed etiā p̄phetice: qz oēs p̄tigerūt illi pp̄lo in sequētib⁹ t̄pib⁹: s̄ notādū est q̄ sicut dicitur fuit supra Leuit. xvij. in additione. ij. vbi alie maledictōes ponunt. q̄ p̄tente in hoc ca. multū assimilant. maledictōes ibidē p̄tēte p̄tinet ad babilonicā captiuitatē put ibidē satis fuit expositū. Maledictōes vō in h̄ ca. p̄tente p̄tinet ad hodiernā captiuitatē iudeoz: quā ip̄i romanā vocāt: eo q̄ fuit p̄ romanos incepta. p̄ quos etiā cōsummata fuit vastitas tēpli sc̄oi. z ciuitatē hierlīm. z stat⁹ eorū destruct⁹. put p̄ danielē. ix. ca. fuit p̄nūciatū. **E**t autē h̄mōi maledictōes p̄phetice in h̄ ca. p̄tente p̄tinet p̄ncipaliter ad hodiernā captiuitatē iudeoz. p̄tē ex multis sp̄aliter ex octo q̄ sequunt. Primo qz in h̄ ca. nō assignat tanq̄ cā p̄cipua destructionis eoz p̄ctm̄ ydolatrie. sicut i alijs maledictōib⁹ in p̄dicto ca. leuitici p̄tētis. Cui⁹ rō est qz in tēplo sc̄oi nō incurrerūt p̄ctm̄ ydolatrie. s̄ solum assignat h̄c vt cā destructionis h̄ qd̄ d̄. s̄ q̄ si audire nolueris vocē dñi dei tui. vt custodias z facias oīa mādāta ei⁹ zc. qd̄ qd̄ p̄ctm̄ in h̄ loco exp̄ssum. qd̄ oīa mādāta legis p̄phēdit. p̄p̄ie incurrerūt iudei in vltimo tpe tēpli sc̄oi. et sp̄aliter tpe xp̄i q̄ eos redarguēs dicebat. Nonne moyses dedit vobis legē. z nemo ex vobis facit legem. vt h̄c Ioh. vij. ca. qd̄ qd̄ increpātio manifeste p̄cordat cū cā hui⁹ destructionis ante dicta. Sc̄do h̄ p̄tē ex p̄gressu vtriusqz destructionis seu captiuitatis prima em̄ destructio eoz fuit paulatim seu p̄ribiliter. qz p̄ p̄ assyrios. vt. iij. Reg. xv. ca. vbi d̄ q̄ tpe phacee regis isrl̄ reglarphalasar rex assur cepit galaad z galyleā z totā terrā neptalim z q̄sdā ciuitates regis isrl̄ z trāstulit eas in assyrios. postea vō tpe ozee filij hela regis isrl̄. Salmanasar rex assyrioz accepit samariā. z trāstulit hinc isrl̄ in assyrios iuxta fluuiū gozaz. vt in iij. Reg. xvij. Postea vō tpe ezechie regis iude sennacherib rex assyrioz accepit oēs ciuitates munitas regni iude. vt p̄tē. iij. Reg. xvij. postea vō tpe ioachī regis iude Nabuchodonosor rex babilonie trāstulit ioachim z matre ei⁹ z oēs principes iude in babiloniā. vt. iij. Reg. xx. iij. quā qd̄ destructionē seu trāsmigrationē sic p̄ribiliter factā vident sonare verba in p̄dicto ca. leuitici p̄tenta vbi d̄. Si autē nō obedieritis mihi: addā correctiōes. z infra. Si autē ambulaueritis ex aduerso mihi. nec audieritis me addā plagas vestras zc. q̄ verba z similia vltim⁹ repetuntur in quo designat. q̄ in varijs modis z t̄pib⁹ illa destructio erat fienda. Iuxta illud Dani. ix. ca. qd̄ de captiuitate babilonica dicebat. Distillabit dñs maledictionē q̄ scripta est in lege moysi. put ibidē exponit In maledictionib⁹ vō in h̄ ca. p̄tētis nihil huic simile ponit: in q̄ denotat: qd̄ destructio de q̄ hic loquit. nō p̄ribiliter z p̄ diuersos reges. s̄ q̄ in vno semel z p̄tinuatim p̄ eādē gentē esset p̄sumēda. Tercio p̄tē ex h̄ q̄ in maledictionib⁹ p̄tētis in leuitico d̄. Vos autē disp̄gā in gētes. qd̄ impletū fuit: cum fuerūt disp̄si in chaldaea p̄sia z media. z h̄mōi p̄p̄inqs regi onib⁹ tpe captiuitatis babilonice. s̄ in h̄ ca. d̄. Disp̄det te dñs in oēs pp̄los a summitate terre vsqz ad terminos ei⁹ qd̄ impletū fuit tantūmō i hac captiuitate. in q̄ p̄ oīa mūdi climata sunt disp̄si. Quarto p̄tē p̄positū ex p̄te durationis vtriusqz captiuitatis. s̄ babilonice z hodiernae. P̄tia em̄ durauit p̄ lxx. annos. Vtere. xxxix. ca. Qd̄ qd̄ tps̄ fuit egle tpi. q̄ nō seruauerūt sabbata sua terre cūctis dieb⁹ solitudinis sue zc. put ibidē fuit expositū i additione. ij. Duratio autē captiuitatis hodiernae excedit nō solū tps̄ sabbatoz. s̄ etiā totū tps̄ durationis vtriusqz tēpli. vñ in h̄ ca. qd̄ respicit hodiernā captiuitatē nō designat. nec innuit aliqd̄ tps̄ determinatū hui⁹ durationis. Quinto p̄tē ex h̄ q̄ maledictōes cōtēte in leuitico ca. supradicto terminant in p̄solationē cū ibi d̄. Recordabor federis mei iacob zc. z terre qz memor ero. s̄ ad h̄ vt itez habitaret in ea z in fine ad ondēdū q̄ etiā post illā captiuitatē essent sub diuino cultu sicut antea. subdit ibi finalit. Et recordabor federis mei pristini. qñ eduxi eos de terra egypti in p̄spectu gētiū. vt essem de⁹ eoz ego dñs de⁹. in quo manifeste

ostendit q̄ illa captiuitas erat termināda in p̄solationem sic q̄ de⁹ haberet eos in pp̄lm̄ sicut antea. Maledictōes vō cōtēte in h̄ ca. nō terminant in aliquā p̄solationē s̄ pot⁹ vident terminari in quadā pessima maledictōe q̄ cōtingit eis vltimo tpe tēpli sc̄oi. s̄ q̄ fuerūt deducti in egyptū z alexandriā in classibus: z hoc p̄ tytum z vespasi anū: z ibi fuerūt in tāta vilitate venundati qz nō erat qui emeret. vt habet in historia iosephi de quo dicit h̄c. Ibi venderis in seruos z ancillas: z nō erit qui emat. z post illā finalē maledictōe statim subdit. Nec sunt verba sederis q̄ p̄cipit dñs zc. Ex quo p̄tē q̄ h̄mōi captiuitas de q̄ in hoc ca. loquit nō erat termināda in aliquā cōsolationē nā de destructione ciuitatis z tēpli sc̄oi de q̄ Dani. xij. ca. dicit. Et finis eius vastitas. ad designandū q̄ nō erat i destructione tēpli sc̄oi spectanda aliqua cōsolutio restitutōnis. Sexto patet p̄positū ex hoc qd̄ dicit in hoc caplo. Deducet te domin⁹ z regē quē constituas sup te in gentē quam ignoras tu z patres tui. qd̄ impletū fuit cū herodes rex eoz tpe tēpli secūdi fuit ductus romā vbi erat gens quam ignorabant iudei z patres eoz. nisiqz em̄ legitur q̄ patriarche seu p̄phete vel populus israeliticus i regionē romanam deuenissent. que quidē auctoritas nō pot̄ sane intelligi de sedechia q̄ fuit ductus in babiloniā p̄ chaldeos. tū qz de sedechia nō p̄p̄ie diceret. Regē quē constituas sup te. Sedechias autē cōstitut⁹ erat a deo in quātū descēdebat de genere dauid. qui fuerat a deo cōstitutus. vt patet. j. Reg. xvij. tum quia de gēte chaldaica nō vere diceret. Quam ignoras tu z patres tui zc. Abrahā em̄ qui primus pater fidei fuit. nō ignorauit chaldaea. sed in ea fuit natus z inde fuit educus supra Gen. xj. caplo. De herode nō p̄p̄ie dicit. Regem quā constituas sup te. quia nō fuit a deo constitut⁹ immo contra legem diuinā que phibet alienigenā constitui in regem vt supra Deu. xvij. caplo. similiter de gente romana p̄p̄ie dicit. Quam tu ignoras z patres tui ratione p̄dicta. Septimo quia p̄positum ex hoc quod dicit in hoc ca. Adducet dñs sup te gentem de longinquo. cui⁹ linguā intelligere non possis. Constat autē q̄ hoc sane intelligi non potest de lingua chaldaica. intelligi vero potest de lingua romana. cuius gentis lingua. s̄ latina maxime distat a lingua hebraica. vt p̄tē habētī noticiā aliquāle p̄dictarū linguarū. Octauo patet p̄positū in recōciliatione quā deus eis p̄mittit seu p̄nūciat. j. xxx. ca. qd̄ incipit. Cū em̄ venerint sup te omnes sermones isti zc. Pro quo sciendū q̄ postqz p̄posuit moyses in p̄nti ca. xxvij. maledictōes p̄pheticas. q̄ tēpore tēpli secūdi iudeis cōtingerūt. quas insinuauit esse interminabiles p̄ aliquā absolutionē generalē toti pp̄lo. put dictū fuit statim supra. p̄sequēter subiūxit. xxx. ca. quedā exhortatoria p̄tinentia ad statum illi⁹ pp̄li. vt eos redderet attentos ad maledictōes z benedictōes sibi p̄ponendas in monte garizim z in monte hebal. vt dictū est p̄cedenti ca. ibi. Vocauitqz moyses omnē israelem et dixit ad eos zc. vsqz ad finem ca. consequenter in p̄dicto xxx. ca. p̄nūciat eis qualiter ab ista captiuitate erāt deo reconciliandi di. Cum ergo sup te venient omnes sermones isti zc. s̄. p̄p̄ta destructione ciuitatis z tēpli secūdi z dispersione populi de quibus agit: vt dictū est. tunc reconciliandi erāt primo z p̄ncipaliter p̄ penitentiā de quo dicit. Et duct⁹ penitudine cordis in vniuersis gētib⁹ z reuersus fuer⁹ ad deū z obedier⁹ ei⁹ imperijs zc. reducet te dñs de⁹ tu⁹ d̄ captiuitate tua ac miserebit tibi. qd̄ manifeste implet i q̄libet iudeo. q̄ duct⁹ penitudine cordis. de infidelitate z obstinatiōe pristina reuersus fuerit ad xp̄m z obedierit ei⁹ imperijs. talis ei statim reducit a deo de captiuitate. z de⁹ ei miserebit p̄ grām. z qz i tali recōciliatione seu redēptione nihil facit distātia localis. sicut i captiuitate babilonica: iō dicit. Si ad cardines celi fuer⁹ dissipat⁹. ide tūc retrahet te dñs de⁹ tu⁹. z assumet atz iuducet i terrā quā possederūt patres tui. s̄. terram viuentiū z vt insinuet qualiter p̄dicta penitudo cordis salutifera eis deueniret: subdit Circumcidet domin⁹ deus tuus cor tuum. s̄.

anferedo a te duritia cordis p qua doctrine saluatoris no credidisti. z cor seminis tui a te descendit fm spm. vt diligas dnm deū tuū in toto corde tuo zc. qz h est finis pcepti vt possis viuere vita gfe seu eterna. Promissiones ei cōsolatorie in hoc loco posite intelligende sunt spūaliter nō aut vt lra p sonat cui^o rō est. nā si lraliter intelligerent. seq̄ ret qz q̄cunqz hebre^o esset penitudine ductus ad deū z ei obediret qz statim a deo fuisset assumptus et reduct^o i terrā pmissiois sicut antea posidendā. qd est falsuz etiā fm eos nullo ei mō pcederēt qz a tpe destructiois templi scōi vsqz hodie nō fuerit aliq̄s inter eos vere penitēs. z tū cōstat qz nullus eoz fuit sic reductus mō p dicto ad lram intellecto. Relinquit igitur qz hmōi vltime cōsolationes intelligende sunt spūaliter mō p dicto. ex qbus oibus bñ attētis satis p̄z qz iudei spectātes pntis captiuitatis redēptionē per messiam quē credūt oēs illos simul fore cōgregatur: false et inaniter h estimauit p̄s ei captiuitas eoz nullo mō est termināda. nisi p puerionē seu penitudinē vniuersis singuloz: vt iam dictū est. qd manifeste cōcordat catholice vritati.

Capitulū. xxix.

Hec sunt verba. **H**ic p̄r ponit p̄dictaz bñdictionuz z maledictionū susceptio. sicut em̄ in susceptioe legis in mōte synai p̄fessi sunt se eā suscipere z fuare sic replicata lege p moysen sup iordanē sūmū et exp̄ssis bñdictionib^o sup obfūates. z maledictionib^o sup trāsgressores. p̄fessi sunt eā obseruare sub istis bñdictionib^o z maledictionib^o. Circa qd sic p̄gredit qz p̄io ponit hui^o p̄fessionis cā motiua. scōo p̄fessio ip̄a: ibi. **D**os statis hodie. tercio trāsgressionis pena. ibi. **D**os em̄ nostis. Circa p̄mū ponit p̄mō quasi quidā plogus cum d̄r. **H**ec sunt verba federis. i. legis federantis inter deū z pplm. **P**reter illud fedus zc. nō qz sit alia lex ab illa que fuit data in mōte synai. s̄ qz sunt in h libro aliq̄ addita ad istū legis declarationē. z p̄pter bñdictiones z maledictiones hic expressas p modū additionis Et p̄r exprimit triplex cā p̄fessionis fiende. **P**rima est bñficiū educationis d̄ egypto qd notat cū d̄r. **D**os vidistis vniuersa q̄ fecit domin^o corā vobis in terra egypti. pcutiendo multipliciter egyptios vt vos inde educeret **T**entatiōes magnas sic em̄ d̄ns tented o **A**braam: notā fecit alijs ei^o obediētā sic tocies pcutiēs egyptios notā fecit alijs eoz maliciam z duritiā: z iō plage ille tentatiōes dei possunt dici. **S**igna illa. de celo immissa: sicut gradines ignē z tonitrua: vt h̄r Exo. ix. **P**otentēz ingentiā. data d̄ ter

Hec sunt **H**ca. xxix. **H**ba federis qd p̄cepit d̄ns moysi vt feriret cū filiis isrl̄ in terra moab. **P**ter illud fedus qd cū eis pepigit in oreb. **L**ocauit qz moyses oēm isrl̄: z dixit ad eos. **V**os vidistis vniuersa q̄ fecit d̄ns corā vob in terra egypti pharaon et oib^o huius eius vniuersiqz **F**re illi^o tētatiōes magnas qz viderūt oculi tui. **S**igna illa portētaqz ingētia z nō dedit vobis d̄ns cor̄ itelligēs z oculos vidētes z aures q̄ possint audire vsqz i p̄ntē diē **A**dduxit vos. xl. **A**nnis p desertū nō sunt atrita vestimēta v̄ra: nec calciamēta pedū v̄roz vetustate p̄sumpta sunt. **P**anē nō comedistis vinū z sicerā nō bibistis: vt sciretis qz ip̄e ē d̄ns de^o vester **E**t venistis ad hūc locū egresus est seon rex esebō z og rex basan occurrentes nob ad pugnā z p̄cussim^o eos z tulim^o frā eoz: ac tradidim^o possidendā ruben et

ra: sicut in spersione cinerū facte sunt vesice turgentē sup egyptios. vt legit Exo. ix. **E**t in p̄cussione pulueris terre facti sunt ciniphes Exo. viij. **E**t nō de. vo. d̄ns cor̄ intelligēs. qz post p̄dicta signa frequēter p̄tra d̄nm murmurauerūt nec ei^o bñficia debito modo recognouerūt: secundū

ga d̄ dimidie tribui manasse. **C**ustodite ergo **H**ba pacti hui^o z implete ea vt intelligatis vniuersa que sc̄cit. **V**os statis hodie cū cti corā d̄no deo v̄ro: p̄cipi pes v̄ri z trib^o ac maiores natu atqz doctores oīs populus isrl̄ liberi z vxores v̄re z aduene q̄ tecū morāf i castris excepti lignoz cesorib^o i his q̄ p̄portāt aqs vt trāseas i federe d̄ni dei tui z in iureiurādo qd hodie d̄ns de^o tu^o pcutit tecū vt suscitēt te sibi i pplm z ip̄e sit d̄ns de^o tu^o sicut locut^o est tibi z sicut iurauit p̄rib^o tuis abraā ysaac z iacob. **N**ec vobis solis ego hoc fedus serio z hec iuramēta p̄firmo: s̄ cūctis p̄ntib^o z absentib^o. **V**os em̄ nostis quō habitauerim^o in terra egypti: z quō trāsierim^o p mediū nationū qz trāseuntes vidistis abominatiōes z sordes. i. ydola eaz lignū z lapidez argentū z aux que colebāt **N**e forte sit inter vos vir

da cā est sustentatio in deserto. que notat cū d̄r **A**dduxit vos. xl. annis p desertū. in colūna ignis z nubis d̄ns p̄ductū z in descēsu manne v̄ctū h **P**anē sunt atrita ve. vestra. qz diuina virtute sunt cōseruata. **P**anē nō comedistis labore vestro acquisituz sed celitus datum **V**inū z siceram non bibistis. qz talia nō legunt habuisse i deserto. s̄ aquā d̄ p̄tra eductam. **P**er sciretis qz ip̄e est d̄ns. q̄ in deserto sic vobis p̄uidit sua virtute z grā. **S**ciendū tū qz aliq̄ victualia habuerunt p emptionē. vt dictū fuit supra. ij. ca. s̄ h fuit i exitu de deserto qz emerūt ab idumeis z moabit^o. quoz terra erat fructifera: p cui^o p̄fina trāsierūt filij isrl̄ tercia cā est p̄tectionis in consinio qd notat cū d̄r. **E**t venistis ad hūc locū. qui erat inter desertum z terrā p̄missionis. deo deducēte vos z p̄tegēte: iō subdit.

Egressusqz est seon zc. ista exposita sunt **N**ume. xxj. ca. vbi plenius habent z tunc inferē conclusio cū dicit. **C**ustodite ergo verba pacti hui^o zc. z sequit. **V**os statis. **H**ic p̄r ponit p̄fessionis forma q̄ fuit sub iuramēto. vt esset firma. z p̄io cū p̄ntib^o: cū dicit. **V**os statis hodie cūcti corā d̄no deo vestro. vt p̄fiteamini legē ei^o obseruare sub pena maledictionū supradictaz. z p̄mō benedictionū: ideo subditur. **N**e trāseas in federe d̄ni dei tui sicut seruus in omagiū d̄ni sui. **E**t in iureiurādo qd hodie d̄ns zc. qz veritas diuina rōne sue firmitatis habet vim iuramenti de impletione p̄missi. z similiter obligatio ppli fuit sub attestatione iuramētū scōo fit cō futuris: cū dicit. **N**ec vobis solis ego hoc fedus serio. qz filij nascituri i parentib^o obligabant. **V**os em̄ nostis. **H**ic p̄r ponitur trāsgressionis pena. q̄ est duplex **P**rima est destructio cōsumēs. scōa derisio subsannās q̄ ponit ibi. **D**icet sequens generatio. Circa p̄mū p̄mittit p̄babilis timor trāsgressiois cū d̄r. **V**os ei nostis quō habitauerim^o in terra egypti. in quā abundabat ydolatria. z ideo timendum erat ne filij isrl̄ ex his que ibi viderāt inclinarent ad eam z similiter ex visione ydolorū illaz gentiū p quas trāsierant hoc notat cum dicit. z quomodo trāsierim^o zc. iō subditur. **N**e forte inter vos sit vir aut mulier. declinās ad ydolatriā p̄pter ista.

Deuteronomiū

¶ Et sit inter vos ra. ger. fel. z amaritudines. i. aliqs cor-
ruptus p ydolatriā q vltimē corrupat alios p suā iniquam
psuasionē. **¶** Cūq; audierit vba iuramentū huius. **¶** Extūc
nō peccabit p ignorantia. **¶** Bñdicat sibi. i. pmittat si-
bi ventā. z sic pñdenti transgrediat legē dei: ideo subdit.

3 **¶** Et assumat ebria
sicientē. q pñ pecca-
bat ex ignorantia sic
ebrius p assuefactōez
acqrit habitū vicio-
rum. z sic tūc peccat
ex certa malicia i q
delectat. sic ebrius sit
ens i potu. fm q dñs
dicit. **¶** Qui le-
tant euz malefecerit
et exultent in rebus
pessimis. In hebreo
hī. **¶** Et augmētāt sa-
tiata sitiente. i. addat
super multitudines
pctōz pcedentiū. si-
cut satietates sequit
desideriū potus z i
idem redit. qz ex mlti-
tudine pctōz gnā-
tur habitus.

¶ Et dñs nō igno-
scat ei in peccante ei
ex infirmitate vel ex
ignorantia ē aliq rō
miserationis diuine
h nō in peccante ex
certa malicia.

¶ Sed tūc qmāxi-
mē furor ei sumet.
loquit scriptura de
deo fm modū hūa-
nū. qz de narib ho-
minis multuz trati
egreditur fumus.

¶ Et sedeant sup r
eū omnia maledicte.
i. sint sup euz longo

tpe z nō transitorie vsq; ad psumatōez. **¶** Dicitq; h pñr
ponit derisio subsannās. q valde aggrauat hois miseriaz.
qñ nō solū sustinet penā: h etiā cum hoc omnē derisionez
z pzet lra vsq; ibi. **¶** Abscondita a dño deo nro zc. qd
duplt exponit. vno mō referēdo ad illud qd supra dicit.

¶ Quia dereliquerūt pactū dñi. i. legem a deo datā. q qdes
lex fuit abscondita gentib; alijs z reuelata iudeis: fm qd
dñs ps. c. lvi. **¶** Non fecit talit zc. **¶** Et iudicia sua zc. et Ro. iij.
ca. **¶** Quid g ampli iudeo ē: aut q vtilitas circūcisionis ml-
tum p omnē modū. **¶** Primū quidē qz credita sūt ei eloqa
dei zc. z fm h legi pōt qd post hoc dñs abscondita a dño dō
nro q manifesta sunt nob zc. vel etiā alio mō vt referat ad
illud qd pmittit vt induceret sup eā omnia maledicta. qz ta-
lia sunt abscondita in pñtia dei. vt manifeste pgruo tpe in-
ferant fm q dñs. j. c. xxxij. **¶** Nōne h pñtia sunt apud me z si
gnata in thesaur; meis mea ē vltio. z ego retribuā eis i tpe
vt sic cū dñs. **¶** Abscondita a dño zc. vba sunt iudeoz p pctis
suis in afflictōne maxia positoz: z sit sensus. **¶** Abscondita
a dño. i. mala pene abscondita apud eū rōne sue pñcientie.

¶ Que manifesta sunt nob zc. i. p effectum inq̄tum in flī-
cta sunt nob z filijs nris. In heb. hī. **¶** Abscondita dño zc.
z sic exponit ab hebreis. **¶** Pctā abscondita dño. i. diuino iu-
dicio reseruant. **¶** Que manifesta sunt nob zc. i. huma-
no iudicio punitur fm q dñs. j. Reg. xvj. **¶** Nō videt ea que
parēt: de aut intuet cor. q. d. p lram pñctā pctōez nō pñt
enadere penā. qz si sit pctm manifestuz ab hoib; pñct. si
aut occultū diuino iudicio qd est graui relinquetur.

¶ In ca. xxx. vbi dñs in postil. **¶** Cūq; audierit verba iura-
mentū huius. **¶** Additio

¶ De qd dñs. **¶** Et augmentet satiata sitiente vel sitien-
ti: aliter vt exponendū z magl; pñō ad pñctā. **¶** Ad
qd sciendū q vbi in hoc ca. dicit. **¶** Iuramentū in he-
breo hī. **¶** Illa qd est
idem q maledictio
iuratoria seu execra-
toria: z refertur ad il-
las maledictōnes q
debebant publicari
in mōte hebal. vt s.
ca. xxvij. vñ qd dñs h.
¶ Et trāseas in fede-
re dñi dei tui. refert
ad illas bñdictōnes
z maledictōnes. q fu-
erūt dicte p moysen
c. xxvij. de qbus dñs
in prin. h. cap. **¶** Nec
sunt vba federis q p-
cepit dñs moysi. qd
āt sequit. **¶** Et i iure-
iurādo qd hodie do-
min; de tu zc. refe-
rendū est ad illd iu-
ramentū execratoriū
um supradictū. **¶** Nō
em legi in hac ma-
teria q pplis confir-
masset iuramento ob-
seruare legē: nisi so-
lūmodo pñctō. i. iu-
ramēto execratorio.
¶ Item attendenduz
est q pñctā maledi-
ctio seu iuramentuz
execratoriū fienduz
in monte hebal re-
spicit pctā occulta:
nō aut manifesta.
vnde in prima male-
dictioe q ē de p z pñ-
cipali mandato phī

ardore cōburens ita vt vl-
tra nō seraf: nec virēs qp-
piā germinet in exemplum
subuersionis sodomē z go-
morre adame z seboim qz
subuertit dñs in ira z in fu-
rore suo: z dicent omīs gen-
tes. **¶** Quare sic fecit domi-
nus fre huic **¶** Que est h ira
furoz ei imēsa. **¶** Et respō
debūt **¶** Quia dereliquit pa-
ctū domi qd pepigit cū pa-
trib; eoz qñ eduxit eos de
fra egypti z fuit dñs ali-
enis: z adorauerūt eos qz
nesciebāt qbus nō fuerāt
attributi idcirco irat; ē fu-
ror domi q fram istam vt i-
duceret sup eam oia male-
dicta q in h volumine scri-
pta sūt z eiecit eos d fra sua
in ira z i furore z i indigna-
tione maxima: piecitq; in
terrā alienam sicut hodie
p̄probat **¶** Abscondita a dño
deo nro q manifesta sūt nob
z filijs nris vsq; i sempitnū
vt faciā vnuerfa legi h.

bente ydolatriā de q principaliter in hoc ca. agit sic dicit.
¶ Maledictus hō q facit sculprile zc. **¶** Ponetq; illud in ab-
scondito. vbi manifeste h maledictio respicit ydolatriā in
abscondito pmissā z qz talis. i. pmittens ydolatriā i occul-
to intelligit nō timere pñctā maledictōez. nec p pñs iudi-
cium dei qui de occultis iudicat idcirco hic dicit. **¶** Ne for-
te inter vos sit vir aut mulier. cui; cor auersum ē hodie. p
qd denotat hoc esse occultū in corde in q ppositū ydolā-
di tenet. de q dicit. **¶** Vt vadat z seruiat dñs alienis vic; ali-
az gentiū: z de tali pprie subdit. **¶** Ne sit inter vos radix ger-
minās fel z amaritudinē. humana em opa hnt radicem in
corde. sicut em ex radice arboris pcedūt flores folia z fru-
ctus. sic ex corde pcedūt bona vel mala opa hūana: vnde
¶ Math. xv. ca. **¶** De corde exeūt cogitatōes male zc. z qz ha-
bens talem radicem postponit diuinū timorem vt dictuz
est. z nō curat de hmoi maledictione: h cum eā audierit si-
bipsi benedicit: ideo sequit. **¶** Cūq; audierit vba iuramentū
hui; benedicat sibi i corde suo dicēs. **¶** Pax erit mibi. z am-
bulabo in prauitate cordis mei. i. ppter hoc nō dimittam
adimplere qd in corde ppono: z sequitur put i heb. **¶** Et au-
gmentetur satiata sitiente: cui; sensus est. naz voluntas hu-
ius qui in abscondito habet ppositum ydolatrādi. licet ē
satiata inq̄tus hoc pñctū in sua potentia faciendū eo q est
dñs suoz actuum: est tamen sitiens inq̄tum afficitur ad-
implendum suū ppositum etiā publice: z ideo postq; dñs
cit. **¶** In prauitate cordis mei ambulabo: statim subiuñit.
¶ Et augmentetur satiata. i. voluntas mea que in se est de-

liberata ad hoc faciendū. **S**ilente. i. vt cōsequat effectum desideratū. s. vt non tñ in abscondito. s. in publico ista impleant. vñ sequit. **D**ñs nō ignoscat ei. s. talia abscondita q̄ cadunt sub maledictōe iuratoria p̄dicta a deo punient. et id cōcludit. **A**bscōdita dño deo nro rē. hoc est dicere pctā talis viri inq̄ntuz su erūt abscōdita non sunt imputāda nob qz diuino iudicō re seruant. **M**anifesta sūt nobis filijs nostris imputent. nisi fuerint punita. qz ta lla humano iudicō sunt puniēda.

Caplm. xxx.

Caplm. xxx. **D**ñs p̄r ponitur maledictio

nū p̄dictarū mitiga tio q̄ quidē mitiga tio p̄ penitentib⁹ p̄ mittit. scōo in pctō p̄seuerantib⁹ dene gat ibi. **S**i aut̄ auer sum fuerit cor tuuz. **P**rima in duas. q̄a p̄ penitentib⁹ p̄mittitur dei miseratio. scōo tollit hominis excusatio ibi. **M**an datū hoc rē. **C**irca primū dē. **C**uz ergo uenerint super te. p̄ effectū diuine be nignitatis seu iusti cie **B**enedictō. si legē seruaueris **S**ive maledictō si eā transgressus fu eris. **E**t duct⁹ penitudinē cordis. interius **E**t obe dieris ei⁹ imperijs p̄opus exterius.

In toto corde tuo. s. affectu.

Et in tota aia tua. id est intellectu.

Reducet te do minus de⁹ tuus de captiuitate tua. ad libertatē r̄ p̄sperita tem pristina. **S**i ad cardies celi. i. ad extrema tre **C**ir cūcidet dñs dñs tuus cor tuum. auferēdo malas cogitatōnes

Reuert. ei dñs rē. qz sicut letat⁹ fuerat i effectū in iusticie sue te puniēdo. ita leta bit in effectū sue mi sericordie tibi bñfa ciēdo **M**ada tū. **H**ic p̄r tollitur hoīs excusatio. ne posset aliq̄s dicere. **S**i scire dei volūta tē r̄ ei⁹ mandatū li bēter adiplerē. **H**re

Quam ergo ve **C**xxx. **A**nerit sup te oēs p̄mo nes isti benedictio siue ma ledictio quā p̄posui in con spectu tuo r̄ duct⁹ penitudi ne cordis tui in vniuers⁹ gē tib⁹ in quas dispersit te do min⁹ dñs tu⁹ r̄ reuersus fue ris ad eū r̄ obedieris ei⁹ im perijs sicut ego hodie p̄ci pio tibi cū filiis tuis in to to corde tuo r̄ i tota anima tua reducet te dñs de⁹ tu⁹ d̄ captiuitate tua ac misere bit tui r̄ rursus congrega bit te de cūctis populis in quos te ante dispersit. **S**i ad cardies celi fueris diffi patus inde te retrahet dñs de⁹ tuus r̄ assumet atq̄ in trodūcet in terrā quā posse derunt patres tui r̄ obtine bis eam: r̄ benedicens tibi maioris numeri te esse faci et q̄ fuerunt patres tui **C**ir cūcidet dñs deus tuus cor tuū r̄ cor seminis tui: vt di ligas dñm deū tuuz ex toto corde tuo r̄ in tota aia tua vt possis viuere. **O**m̄s au tem maledictōnes has cō uertet super inimicos tuos r̄ eos qui oderunt te. perse quent. **Q**u autē reuerteris r̄ audies voces domini dei tui: faciesq̄ vniuersa man data que ego precipio tibi hodie: r̄ abundare te faciet dñs deus tu⁹ in cūctis opi bus manū tuarū in sobo le vteri tui: r̄ i fructu iumē toz tuoz: in vbertate terre tue: r̄ in rerū oīm largitate **R**euertet eñ dñs vt gau deat sup te in oibus bonis sicut gauisus est in patrib⁹ tuis: si tamē audieris vo cem dñi dei tui r̄ custodie ris p̄cepta eius et ceremo nias que in hac lege cōscri pta sūt: r̄ reuertaris ad do minū deū tuū in toto corde

moiet p̄ q̄ dei mādātū nō est sup hoīem nec vltra. s. ius r̄ infra. iō s̄dit. **S**z iuxta te ē p̄mo valde i ore tuo ad cōfitendū **E**t in corde tuo. ad credendū. **P**̄t facias illū. p̄ effectū. **A**llit exponit cū dē. **I**n corde tuo. qz p̄re cepta decalogi sunt q̄daz p̄clusiōes p̄me p̄ncipioz in opa

bilib⁹ q̄ sūt dilectio dei r̄ p̄rmi. **A**llia ar p̄cepta sūt q̄daz com elusiōes secundarie d̄ducte ex p̄dicat⁹ p̄ncipijs mediātib⁹ p̄ce ptis decalogi vt dēf̄r fuit supra. vj. c. r̄ sic p̄z q̄ oia legis pre cepta sūt q̄dāmō de dicramie iuris natu ralis. r̄ p̄ p̄is sc̄pta sūt aliq̄ mō in cordi bus hūanis. **S**m q̄ dē **R**o. ij. **C**ū gētes q̄ legē nō hnt natu ralit ea q̄ legis s̄t fa ciūt. oñdūt op⁹ legē scriptū in cordib⁹ su is. r̄ h̄ est qd̄ dē hic. **J**uxta ē p̄mo valde in corde tuo. qz ibi scriptū est mō p̄dco r̄ p̄ p̄is i ore tuo. q̄a d̄bū ē cōcept⁹ men tis indicatiū. vt fa cias illū ope ad im plēdo. qz nō audito res legis tñ iustifi cabunt. sed factores **R**o. ij. **Q**̄ cōside ra q̄ hodie p̄posueri in p̄spectu tuo vitā r̄ bonū. si mādāt⁹ d̄i obedieris **E**cō trario mortē malū si trāsgressus fuer. **S**i autē. **H**ic cō seq̄nt̄ uenta obstina tis denegat r̄ p̄z lra ex supradictis vsq̄ ibi. **T**estes ino co rē. i. āgelos r̄ ho mies accipiēdo con tinēs p̄ contento. **I**p̄e est em̄ vita tua. non formal for malr̄ s̄ effectiue. **C**aplm. xxxj. **H**ic itaq̄. **H** incipit quar ta ps p̄ncipa lis hūis li. in q̄ in ducit p̄p̄s ad perse uerantā in lege i cō sūmatōe moysi per modū cuiusdā testa mēri vbi sic p̄cedit qz p̄ ponit institūō noui ducē **S**cōo ex hortatio pleb. c. xx. r̄. tercio p̄sumatio legislatoris. vsus s̄ ne. xxxij. ca. ibi. **L**o cut⁹ q̄ ē dñs ad mo ysen. **C**irca p̄mū p̄ mittit noui ducē in tuo r̄ in toto aia tua. **M**an datuz hoc qd̄ ego p̄cipio ti bi hodie nō supra te est ne q̄ p̄cul posituz: nec in celo sitū: vt possis dicere q̄s nō strū valet ad celum ascēde re vt deferat illud ad nos: vt audiamus atq̄ ope com pleam⁹: necq̄ trās mare po sitū vt causeris r̄ dicas: q̄s e nobis poterit mare trans fretare r̄ illud ad nos vsq̄ deferre: vt possim⁹ audire r̄ facere qd̄ p̄ceptū est s̄z iux ta te est p̄mo valde in ore tuo r̄ in corde tuo vt facias illum. **C**ōsidera q̄ hodie p̄ posuerim in conspectu tuo vitam r̄ bonū r̄ econtrario mortē et malū vt diligas dñm deū tuū r̄ ambules in vijs eius: r̄ custodies man data illi⁹ r̄ ceremonias atq̄ iudicia r̄ viuas: atq̄ multi plicet te benedicatq̄ tibi i terra ad quam ingredieris possidendā. **S**i at̄ auersus fuerit cor tuum r̄ aodire no lueris atq̄ errore deceptus adoraueris d̄os alienos r̄ seruerit eis p̄dico tibi ho die q̄ peas r̄ paruo tpe mo reris in terra ad quā iorda ne trāsmisso ingredierit pos sidendam. **T**estes inuoco hodie celum r̄ terrā q̄ p̄po suerim vobis vitaz r̄ bonū benedictōem r̄ maledictio nē: **E**lige ḡ vitā vt r̄ tu vi uas r̄ semen tuū: r̄ diligas dñm deum tuū atq̄ obedi as voci eius: r̄ illi adhere as. **I**p̄e est em̄ vita tua r̄ lō gitudō dierum tuoz. vt ha bites in terra p̄ qua iurauit dñs patribus tuis abraam ysaac r̄ iacob vt daret eam illis. **C**aplm. xxxj. **H**ic itaq̄ moyses et locutus est omnia ver ba hec ad vniuersum israhel et dixit ad eos. **C**entuz. xx.

bilib⁹ q̄ sūt dilectio dei r̄ p̄rmi. **A**llia ar p̄cepta sūt q̄daz com elusiōes secundarie d̄ducte ex p̄dicat⁹ p̄ncipijs mediātib⁹ p̄ce ptis decalogi vt dēf̄r fuit supra. vj. c. r̄ sic p̄z q̄ oia legis pre cepta sūt q̄dāmō de dicramie iuris natu ralis. r̄ p̄ p̄is sc̄pta sūt aliq̄ mō in cordi bus hūanis. **S**m q̄ dē **R**o. ij. **C**ū gētes q̄ legē nō hnt natu ralit ea q̄ legis s̄t fa ciūt. oñdūt op⁹ legē scriptū in cordib⁹ su is. r̄ h̄ est qd̄ dē hic. **J**uxta ē p̄mo valde in corde tuo. qz ibi scriptū est mō p̄dco r̄ p̄ p̄is i ore tuo. q̄a d̄bū ē cōcept⁹ men tis indicatiū. vt fa cias illū ope ad im plēdo. qz nō audito res legis tñ iustifi cabunt. sed factores **R**o. ij. **Q**̄ cōside ra q̄ hodie p̄posueri in p̄spectu tuo vitā r̄ bonū. si mādāt⁹ d̄i obedieris **E**cō trario mortē malū si trāsgressus fuer. **S**i autē. **H**ic cō seq̄nt̄ uenta obstina tis denegat r̄ p̄z lra ex supradictis vsq̄ ibi. **T**estes ino co rē. i. āgelos r̄ ho mies accipiēdo con tinēs p̄ contento. **I**p̄e est em̄ vita tua. non formal for malr̄ s̄ effectiue.

Caplm. xxxj. **H**ic itaq̄. **H** incipit quar ta ps p̄ncipa lis hūis li. in q̄ in ducit p̄p̄s ad perse uerantā in lege i cō sūmatōe moysi per modū cuiusdā testa mēri vbi sic p̄cedit qz p̄ ponit institūō noui ducē **S**cōo ex hortatio pleb. c. xx. r̄. tercio p̄sumatio legislatoris. vsus s̄ ne. xxxij. ca. ibi. **L**o cut⁹ q̄ ē dñs ad mo ysen. **C**irca p̄mū p̄ mittit noui ducē in

Deuteronomiū

stitutio. Scdo instituti pfirmato. ibi. Et ait dñs ad mo. Pñi ma i duas qz pñdit instituti necessitas. scdo instituti habilitas: ibi. Vocavitqz moyses iosue. Necessitas at instituti fuit mors moysi imines de ppinq. Fuit em necrñ qz ei successor institueret ipso vivente: ne post mortē ei surgeret seditio p alteri us substitutiōe. qā ppls ad malū erat pñus. z ppls aliq tpe eēt sine ductore z hec cā tangit cum dicitur a moyse.

b Non possum vltra ingredi. nō ppter copalem impotentia. cuz scriptū sit. j. xxxiii. Non caligavit oculus eius nec dentes illi mori sūt h ppter sniam dñi d morte moysi ante ingressum terre pmissiois: z h ē qd dñs. Prefertim cū z domin⁹ dixerit mibi zē subdit. c Dñs g de⁹ tu⁹ transibit ante te. q. d. lz instituas te mibi successorem z ppli duces. dñs tñ est dur pñcipalis.

d Cū g rē. sñr faci eris eis. eos totalit delendo. e Viri liter agite z pfortamini. f. de divina deducōe z pfectōe securi. f. No di. nec derelinqt te. do. nec totaliter pterantur inimici tui.

g Vocavitqz. hic pñr dñt dñcis instituti habilitas illi em q se ingerunt ad regimen ppli nō sūt ad h aprt. fm q dicitur Heb. v. nec qsq sumit sibi honorē: h q vocat a deo tanqz aarō. h hūiles q nō veniunt ad h nisi inducti z vocati illi sē digni. z h notat i iosue: cū dñ. Vocavit qz moyses iosue: z subdit. h Cōfortare z esto robustus ad sustinendū tantū regimē on⁹: h autē dicit moyses. qz iosue ex hūilitate sua formidabat tantum onus accipe. maxime qz moyses q eāt talis z tant⁹ onē populi gravat⁹: peccaverat in aquis pñditiōis: vt dictum fuit Numeri. xx.

i Tu eam divides sorte. tanqz victor existens pfecte. non tamen tua virtute sed divina: ideo subditur. k Et dñs q du. est ye. ipse erit te. victorias faciendo.

b annoꝝ sum hodie: nō possum vltra egredi z ingredi pferim cum z dñs dixerit mibi: non transibis iordane istū. Bñs g de⁹ tu⁹ transibit añ te. Ipe delet omnes gentes has in p̃spectu tuo z possidebis eas. Et iosue iste transibit añ te sicut locut⁹ ē dñs. Facietqz dñs eis sicut fecit seon z og regib⁹ amorreoz z terre eoz deletib⁹ eos. Cū g z hos tradiderit vobis sñr facietis eis sic p̃cepi vobis. Viriliter agite et pfortamini. Nolite timere nec paueat ad p̃spectū eoz: qz dñs deus tu⁹ ipe ē ductor tu⁹: z nō dimittet nec derelinquet te. Vocavitqz moyses iosue: z dixit ei corā omni israhel.

b Cōfortare: z esto robustus Tu em introduces pplum istū in terras quā daturū se i p̃rib⁹ eoz iuravit dñs: z tu eam divides sorte. Et dñs q ductor ē vr: ipe erit tecū: nō dimittet nec derelinquet te. Noli timere nec paueas. Scripsit itaqz moyses legē hanc z tradidit eam sacerdotib⁹ filijs leui qui portabant archam federis dñi z cūctis seniorib⁹ isrl. Precepitqz eis dicēs: P̃ septez annos anno remissionis in solēnitate tabnaculoꝝ convenientib⁹ cūctis ex isrl vt appareāt in p̃spectu dñi di tui in loco quē elegerit dñs leges xba legis hui⁹ corā omni isrl: audiētib⁹ eis et i vñū omi pplō p̃gregato tā viris qz mulierib⁹: puul z aduenis q sūt intra portas tuas vt audiētes discāt: et

l Scripsit itaqz p̃ institutiōes ducte. h pñr ponit infoꝛatio plebis qz dux instituti nihil p̃iceret. nisi plebs deo pñcipalit z duci scdario obediret. q qdez obia p legē mēoziaz p̃servat: z iō subdit. l Scri. itaqz mo. le. hāc ad p̃petuas mēozia. m Et tradi. eā sacer. q tenent eā intelligē z populū docē. n P̃ vij. ānos. i. in qlibet septenario ānoz sel scz āno remissionis. qz tūc filij isrl liberā a debiti poterāt meli⁹ ire ad templū in isrlm z diligenti⁹ audire leges. o Filij qz eoz. ista ei obligatio se exēdebat ad futuros sic ad p̃sentes. p Et ait dñs. h pñr describit dñc instituti confirmatio: z hoc p dñm q est simplr superior. z p describitur dñc confirmatio. scdo p̃cipit legē p̃servatō ibi: Postqz g. Circa primum di. p Et ait dñs ad moysen. tanqz supior ad inferiorē. q Ecce ppe sūt dies mor. tue. pp qd indiges successore. r Vocat iosue mea aucte. s Et state in tabernaculo tu z ipse.

timeant dñm deū vñm z custodiāt impleantqz oēs sermōnes legis hui⁹. Filij qz eoz q nūc ignorāt vt audire possint z timeāt dñm deum suū cūctis dieb⁹ q̃b⁹ x̃ sanē in terra: ad quaz vos iordane transmissio p̃gitis obtinendaz: Et ait dñs ad moysen. Ecce ppe sūt dies mortis tue. Vocat iosue et state i tabernaculo testimonij vt p̃cipiam ei: Abierūt g moyses z iosue z steterūt in tabernaculo testimonij: apparuitqz dñs ibi in colūna nubis q stetit i introitu tabernaculi dixitqz dñs ad moysen: Ecce tu dormies cum patribus tuis z populus iste p̃surgens fornicabitur post deos alienos in terram ad quam ingredietur vt habitet in ea ibi derelinquet me z irritum faciet fedus quod pepigi cuz eo.

Et irascetur furor me⁹ contra eum in die illo et derelinquam eum z abscondaz faciem meam ab eo et erit in deuoratōnem. Invenient eum omnia mala et afflictōnes: ita vt dicat in illo die. Vere quia nō est deus mecum: inuenerunt me hec mala. Ego autem abscondam z celabo faciē meam in die illo ppter omnia mala que fecit: qz secut⁹ est deos alienos. Nunc itaqz scribite vobis canticū istud z docete filios israhel vt memoliter teneant z ore decātent et sit mibi carmē istud p testimonio inter filios israhel: Introducam em eum in terram p qua iuravi pa-

Et p̃ci. ei. confirmando eū in officio tuo te p̃ite. s Et p̃puitqz dñs ibi in colū. nubis. vt p p̃ntia dei in signo visibilis iosue eēt maior⁹ auctoritatis in p̃spectu ppli. r Et p̃plus iste p̃for. dñs futuro rū p̃sci⁹ p̃nunciat id qd erat futurum p̃ mortē moysi. nō tñ imediate: qz toto tpe ipsi⁹ iosue filij israhel nō declinauerūt ad ydolatriā: vt habet iosue vltimo.

Et absco. fa. me. qz afflictōnes eoz non videam nec clamores audiam. Ita vt dicat in illo die. quia vexatio dat intellectum.

Nunc itaqz scribite vobis canticū istud quod habetur

capitulo sequenti.

b Et me. tene. z ore decantent. vt sic nullus possit excusari quin ego p̃dixerim futuras transgressiones et penas sequentes: cetera patent ex dictis.

Postq̄ g. Hic p̄r describitur legis scripte cōservatio. qz p̄nihilō scriberet nisi diligētē custodiret. Et est qd̄ d̄r Postq̄ ḡ scripsit moyses rē. et subdit. **Præcipit** leuitis q̄ portabant archā vocant̄ aut̄ hic leuitē nō rōne officij s̄ rōne generis. qz erant de tribu leui. s̄ erant officio sacer-

dotes. **Collite** li. istū r̄ po. eū in la. arche dicūt aliq̄ hebrei q̄ erant in latere tñ exterius super quandā tabulā i latere arche p̄m̄hēntē. Alij aut̄ dicūt q̄ erat interi⁹ iuxta tabulas. **Semper** p̄r. egi. s̄ d̄m. vrpz in Exo. r̄ li. Nume roz. **Novi** em̄ q̄ p̄ rē. hoc aut̄ cognouit p̄ sp̄m̄ p̄pheticē cetera patent.

In ca. xxxij. vbi d̄r in postil. Et hec cā tangit̄ cū d̄r. Et moyses nō possum̄ vltra ingredi rē. **Ad** d̄i.

De qd̄ d̄r a moyses n̄ possum̄ vltra igre d̄i nec egredi. p̄p̄e ē intelligendūz p̄pter corpis ipotentia rōne senectutis. qd̄ p̄z ex hoc quod immediate p̄m̄issit. Centum. xx. annorū suz hodie. q. d. etas mea iam hoc non patif. q̄ ego suz ductor v̄f. Similiter ex h̄ q̄ sequitur. Nō possum̄ vltra ingredi r̄ egredi. qd̄ denotat ipotentiam eūdi ad vnam p̄tem vel alias. Idē patet ex hoc qd̄ sequitur. **Presertim** cuz d̄ns dixerit mibi. n̄ transibis rē. si em̄ soluz hec p̄hibitio domini esset rō sue im-

potentie. non diceretur presertim. quod denotat aliā ratiōnem a p̄dicta. nec obstat quod allegat̄ postil. de hoc quod d̄r infra vlti. ca. Non caligauit oculus eius rē. quia hoc at tribuendū est alie cause. put̄ ibidem dicitur. Si forte contra hoc dicatur. q̄ ex quo moyses erat p̄hibitus a d̄no ne transiret iordanem: nō debuisset impotentia suaz p̄ causa assignare ne ex h̄ videret. q̄ si non essz sic impotēs trāsisset. Ad hoc dicendū q̄ suam impotentiam eis p̄posuit ad eorum consolationem ne crederent: q̄ de⁹ amouebat ab eis ducatum moysi in penam eorum. quasi diceret non debetis contristari de absentia mea. quia iam sum impotēs ad ducendum vos presertim rē.

Capitulum. xxxij.

Audite celi que loquor. descripta institutōne ductis. Hic consequēter describitur exhortatio plebis ad perseuerantiam in lege r̄ diuinis mandatis. r̄ hoc per canticum ab eis memoriter tenendū r̄ decantandum in quo moyses p̄mittit probemium. secūdo exequitur intentum ibi. **Dare** magnificentiam. tercio ponit ep̄logiuz ibi. venit ergo moyses. In prologo excitat attentionem

tribus ei⁹ lacte r̄ melle manantē. Cūqz comederint r̄ saturati crassiqz fuerint: cōuertent̄ ad deos alienos r̄ seruiēt eis: detrahentqz mibi r̄ irritū facient pactū meum. **Postqz** inuen. rint euz mala multa r̄ afflictōes: respōdebit ei canticū istud p̄ testimonio qd̄ nulla d̄lebit obliuio ex ore seminis tui. Scio em̄ cogitatiōes ei⁹ q̄ facturus sit hodie anteqz i. troducā eū in terrā quaz ei pollicitus sum. **Scripsit** qz moyses canticū: r̄ docuit filios israel. **Præcepit** iosue filio nūnz ait Confortare r̄ esto robustus Tu em̄ introduces filios israel i terrā quā pollicitus sum r̄ ego ero tecū. **Postqz** ergo scripsit moyses v̄ba legis hui⁹ i volumine atqz opleuit. **Præcepit** leuiti q̄ portabāt archā fedēris d̄ni dicēs **Collite** librū istū r̄ ponite eū in latere arche federis d̄ni dei vestri: vt sit ibi cōtra te in testimoniu. **Ego** em̄ scio contētione tuā: r̄ ceruicē tuā durissimā. **Adhuc** viuēte me r̄ in grediente vobiscū semp cōtentiose egestis cōtra d̄nm q̄ntomagis cū mortu⁹ fue-

populi ad dicenda. primo ex verbi firmitate cum dicitur. **Audite** celi rē. ac si dicat. sicut celum r̄ terra sūt res stables: sic mei sermones. sc̄do ex vilitate cum d̄r **Concrescat** vt pluuia doctrina mea rē. r̄ d̄r **Concrescat**. i. p̄crescere faciat opera virtutum. **Doctrina** mea. sicut ros r̄ pluuia crescere faciunt terrenascētia. tercio ex auctoritate cū d̄r **Quia** nomen d̄ni inuocabo. q. d. non loquor auctoritate mea sed diuina. **Dare** magnificentia. Hic moyses exequit̄ intentum r̄ primo ostendit deum esse perfectissimuz r̄ optimuz sc̄do colendam ibi. **Quoniam** rē. r̄ tercio iudiciū ei⁹ esse iustum ibi. **Vidit** dominus. Circa p̄m̄ uoz exprimit̄ p̄mo dei perfecta bonitas secundo per oppositum populi malignitas ibi. **Peccauerunt**. perfectionē autem diuine bonitatis ostendit ex septē conditionibus. primo quia magn⁹ est in p̄p̄is: qd̄ notatur cum dicitur. **Dare** magnificentiam deo nostro. secūdo perfectus in factis ibi. **Dei** p̄fecta sunt opera. tercio verus in iudicijs ibi. **Et** omnes v̄e eius iudicia. quarto fidelis in promissis ibi. **Deus** fidelis. quinto sanctus in donis ibi. **Et** absqz vlla iniquitate. quia nulli iniuriatur. si det vni gratiam r̄ non alteri sed totuz facit san-

ro. **Congregate** ad me oēs maiores natu p̄ trib⁹ v̄ias atqz doctores r̄ loqr̄ audientibus eis s̄mones istos: et inuocabo cōtra eos celū et terrā. **Novi** em̄ q̄ p̄ mortē meaz inique agetis r̄ declinabitis cito de via quaz p̄cepi vobis r̄ occurrēt vobis mala i extremo tpe qñ feceritis maluz in cōspectu d̄ni vt irritetis euz p̄ opera manū v̄raz. **Locutus** est ergo moyses audiente vniuerso cetu israel verba carminis hui⁹ r̄ ad finē vsqz compleuit. **Ca. xxxij.**

Audite celi q̄ loqr̄ audiat terra verba oris mei. **Concrescat** vt pluuia doctrina mea: fluat vt ros eloquz meū. **Quasi** ymber super herbā r̄ cōsi stille super gramina qz nomē d̄ni inuocabo. **Dare** magnificentiaz deo n̄ro: dei p̄fecta sūt opera r̄ oēs v̄e eius iudicia. **Beus** fidelis r̄ absqz vlla iniquitate: iustus r̄ rect⁹ peccauerūt ei: r̄ nō filij eius in sordib⁹. **Generatio** praua atqz p̄uersa: heccine reddis domino p̄p̄le stulte r̄ inapiēs. **Quid** nō ip̄e est p̄r tu⁹ qui possedit te. r̄ fecit r̄ creauit

cte licet aliter aliquando iudicetur ab homine. **Psalm. xx.** **An** oculus tuus nequā est. quia ego bonus sum. sexto iustus in p̄m̄ijs reddendis ibi. **Iustus**. septimo rectus in penis inferendis ibi. **Et** rectus. **Peccauerunt**. Hic per opposituz ostendit̄ populi malignitas cum d̄r. **Peccauerunt** ei in sordibus. scz ydolatrie. **Et** non filij eius. quia ex hoc qui prius filij dei erant p̄ gratiam. facti fuerunt filij perditionis per culpam. **Generatio** praua. per corruptionem affectus. **Atqz** p̄uersa. per corruptionem intellectus. **Heccine** reddis d̄no. s. malum p̄ bono. **Popule** stulte. credens vtile quod non est. **Et** insipiens. non cognoscens vilitatem vbi est. **Quoniam**. Hic consequenter ostenditur deum esse colendum et ex septem beneficijs. **Primuz** est primarie creationis quod notatur cum dicitur. **Quoniam** non ipse est pater tuus colendus r̄ venerandus. q. d. sic. **Et** creauit te. in educatione de nihilo. **Peccit**. in distinctionis primordio. **Q** possedit. conseruationis auxilio quod si ignoras.

Grum furore trahentium sup terrā. qz septuaginta incedunt sup terrā trahēdo costas. q̄to ab homib⁹. cū dī. a **F**oris vastabit eos gladi⁹. s. aduersarioz. b **E**t int⁹ pauoz ppter iminēs piculū. c **I**uuenē sil⁹ z vīgīnē rē. q̄tuz ad oēm etatē z sexū. d **E**t dixi. h p̄r ponit dilatiōis cā. z p̄mittit dilatio cuz dī. Et dixi. i. p̄posui eos delere totaliter ita qz nō remaneret eoz mēoria z subditur dilatiōis cā que ex duplex. vna ē ne hostes subirēt ip̄tādo v̄tuti sue factum diuine vindicte: qd̄ notat cum dicitur. e **N**e forte supbirent rē. z nota qz loquit h̄ scriptura d̄ do ad moduz homis q̄ aliqd̄ p̄ponit stasitiz facere z postea mutat. cuz tñ talis mutatio nō sit in deo s̄ solūmodo in suo effectu sc̄da cā dilatiōnis pene est. vt dare tur populo israhel tēpus penitētie. z h̄ ē qd̄ dī. f **G**ēs absqz cōsilio est. nō p̄cauēdo malū. g **E**t sine prudētia in n̄ eligendo bonū h̄ **D**īnā sapent p̄terita. i **E**t intelligerent presentia. k **N**e nouissima p̄uiderēt. i. futura. qz p̄teritorz mēoriaz z p̄teritorz intelligētiā h̄z hō viā ad putēdum de futuris. l **Q**uō p̄sequēbat vn⁹. de aduersarijs m **M**ille. de iudeis. n **N**ōne iō q. d. deberēt manifeste cognoscere. qz nō est ex v̄tute siue fortitudie aduersarioz. s̄ ex vindicta diuine iusticie. z quia aliqs possz q̄rere q̄rē de⁹ ita punit pctā ppli isrl. cū dī alia rū gentiū non punit pctā suoz cultoz. iō ad h̄ r̄ndēf cuz dī. o **N**ō est em̄ d̄s n̄r vt dī eoz. qz est de⁹ ver⁹ z potēs z volēs exercere iusticiā suā: illi at nō: cū sint dī falsi. z q̄a de⁹ executōez iusticie aliqū facit p̄ malos hoies s̄t z p̄ demones: iō subdit. p **E**t inimici v̄ri s̄t iudices. qz d̄s ze lo sue vindicte supposuit iudeos p̄ chaldeis tpe nabuch. z postea romanis tpe tyti z vaspasiani. z indicabāt eos p̄ volūtate sua ad mortē z exiliū z ad alias penas. hui⁹ autē vindicte subdit cā q̄ fuit iudeoz culpa q̄ notat cū dicitur. q **D**e vinea sodomoz. In q̄ oñdīf grauitas peccati ipoz. in h̄ q̄ sodomis cōpat. Et nota qz peccatuz p̄ est in corde p̄sensuz. sc̄do interiori machinatōe ad op⁹ p̄perandū. tercio. qñ p̄cedit in exteriorē actū. primū vocat h̄ vinea. sc̄bz vna. z terciū vinū. r **N**ōne h̄ cōdita. posita cā dilatiōis ad tps. h̄ p̄r describit forma iplerōis eo qz nō fuerunt v̄t tpe sibi dato ad penitētiā. z p̄ describit eoz punitio. sc̄do aduersarioz destructio ibi. Videte qz ego sim solis. Circa primū ponit certitudo punitōis cū dī r **N**ōne h̄ p̄dita s̄t ap̄d me rē. q. d. lz distulerim punire pctā ppli mei qua si iḡzata. non tñ est ita. qz s̄t firmē retēta z obfuaata ap̄d me ad puniendū suo tpe. sc̄do subdit acceleratio t̄pis cuz dī. Juxta est dies p̄ditōis. tercio seueritas afflictōis cū dī. s **J**udicabit d̄s pplm̄ suū. feriendo pctā eoz. u **E**t ser-

plebo in eis Consumment fame z duorabūt eos aues morzu amarissimo. Bētes bestiaz imittam in eos cuz furore trahentiū sup terraz atqz serpentū. Foris vasta bit eos gladi⁹ z int⁹ pauoz iuuenē sil⁹ ac v̄ginē lactantē cū homie sene. Et dixi: vbi nascūt. Cessare faciā ex hoibus memoriā eoz. Sed ppter irā inimicoz distuli ne forte supbirent hostes eoz z dicerent. Q̄nan⁹ n̄ra excelsa z nō d̄s fecit hec om̄ia. **G**ēs absqz p̄silio est: z sine prudentia: vtinā sapēt z intelligerēt ac nouissima p̄uiderēt. Quo p̄sequēbatur vnus mille: z duo fugarēt. x. milia. Nōne iō quia d̄s su⁹ v̄didit eos z d̄s p̄clu sit illos. Nō em̄ est de⁹ n̄r vt dī eoz: z inimici n̄ri s̄t iudices. De vinea sodomorū vinū eoz: z de suburbanis gomorre. Qua eoz vna fellis z botrus amarissim⁹. Fel draconū vinū eoz z ve-

nus suis miserabit. qz in qualibet captiuitate iudeozū dimisit aliqs. vt cū eis exerceret suā misericōdiam. vñ circa fines mūdi p̄uertēt ad fidē xp̄i. v **V**idebit qz infirmata sit man⁹. loquit de captiōe iudeoz ad modū ciuitatis debellate. in cui⁹ mur⁹ exteriorib⁹ ponunt aliq̄ viri fortes ad defensionē. z illi p̄ deficiūt ppter lassitudinē z q̄tuz ad hoc dī. v **V**idebit qz infirmata sit man⁹. scz bellantiū. facundo deficiūt illi q̄ s̄t inclusi in fortalicis interiorib⁹: z q̄tuz ad hoc dī. r **E**t clausi qz defecerūt. z p̄ p̄ns alij p̄sumūt iō dī. Et residui cōsumpti s̄t. **E**t dicent. s. aduersarij eoz eos subannantes z deridentes ad angmētōez pene. a **V**bi sunt dī eoz. q. d. nō potuerūt eos defendere: sicut rapaces loquebat. itij. Reg. xvij. vt aliter vt sint v̄ba aliqz instoz de pplō israhel. sic Hieremias z plures alij iusti fuerunt tpe captiuitatē babilonice: q̄ vidētes populū miseriaz dicebāt eaz euenisse ppter ydolatrie culpas: z dicebant. vbi s̄t dī eoz rē. z hoc magz p̄sonat iſe sequenti cū dī. b **D**e q. vic. eōe. adipes. h̄ erat modus in sacrificijs ydolatrium qz adipes a sacerdotib⁹ comedebant z vna libaminū bibe bant. qd̄ phibitū erat in sacrificijs d̄i. vt h̄r Lev. in pluribus locis. c **S**ur. z opi. vobis. q. d. nō p̄nt. vt manifeste videris. d **V**idete. h̄ denunciat aduersarioz destructō ad cōsolatōez iudeoz. h̄ em̄ modus fuit p̄phetaz vt postqz denunciauērāt mala futura populo israhel ppter sua peccata. in fine ad eī⁹ cōsolatōez denūciabāt vastatōez aduersarioz. sicut p̄z in Esa. p̄iere. z plurib⁹ alijs. z hoc rōnabile qz lz infideles eēt executores diuine iusticie. puniēdo eos q̄ deū cōlebant de pctis suis. tñ hoc nō faciebant ex amore vel obedientia ad deū s̄ cupiditate nocēdi vel ex aliq̄ alia mala volūtate. sicut z demones ex mala volūtate z p̄ter sa exequūtur diuinā iusticiā. qz d̄s volūtatib⁹ malis demonū z hoim̄ v̄t ad gl̄am suā: z iō mali hoies diuinā iusticiā exēntes merent a deo puniri. p̄ qd̄ p̄he vastatores iudeoz finalit denūciabāt destrui z vastari. z eodē mō h̄ facit moyses. z p̄ oñdīf vnitas veri dei cū dī. v **V**idete qz ego sim solus. qz alij dī nō h̄nt potestātē iudicandi. e **E**go oc. malefacientes. f **E**t ego vi. fa. bene agētes. g **P**ercutiam vos. cū me ad iracundiā p̄uocaueritis. h **E**t ego sa. cū per p̄niam reuersi fueritis. s̄ sic non erit de aduersarijs vestris. quos ego destrua simplicif. vñ subditur. i **D**e. ad ce. ma. me. modus est iurādī ad affirmationē eius quod sequit. k **V**ino ego ineter. i. sicut vez est qz vita mea est immutabilis ita faciam vindictaz de aduersarijs vestris. ideo sequitur. **S**i acq. vt fulgur gladium meum. z accipitur h̄c si pro quis.

tionē. z illi p̄ deficiūt ppter lassitudinē z q̄tuz ad hoc dī. v **V**idebit qz infirmata sit man⁹. scz bellantiū. facundo deficiūt illi q̄ s̄t inclusi in fortalicis interiorib⁹: z q̄tuz ad hoc dī. r **E**t clausi qz defecerūt. z p̄ p̄ns alij p̄sumūt iō dī. Et residui cōsumpti s̄t. **E**t dicent. s. aduersarij eoz eos subannantes z deridentes ad angmētōez pene. a **V**bi sunt dī eoz. q. d. nō potuerūt eos defendere: sicut rapaces loquebat. itij. Reg. xvij. vt aliter vt sint v̄ba aliqz instoz de pplō israhel. sic Hieremias z plures alij iusti fuerunt tpe captiuitatē babilonice: q̄ vidētes populū miseriaz dicebāt eaz euenisse ppter ydolatrie culpas: z dicebant. vbi s̄t dī eoz rē. z hoc magz p̄sonat iſe sequenti cū dī. b **D**e q. vic. eōe. adipes. h̄ erat modus in sacrificijs ydolatrium qz adipes a sacerdotib⁹ comedebant z vna libaminū bibe bant. qd̄ phibitū erat in sacrificijs d̄i. vt h̄r Lev. in pluribus locis. c **S**ur. z opi. vobis. q. d. nō p̄nt. vt manifeste videris. d **V**idete. h̄ denunciat aduersarioz destructō ad cōsolatōez iudeoz. h̄ em̄ modus fuit p̄phetaz vt postqz denunciauērāt mala futura populo israhel ppter sua peccata. in fine ad eī⁹ cōsolatōez denūciabāt vastatōez aduersarioz. sicut p̄z in Esa. p̄iere. z plurib⁹ alijs. z hoc rōnabile qz lz infideles eēt executores diuine iusticie. puniēdo eos q̄ deū cōlebant de pctis suis. tñ hoc nō faciebant ex amore vel obedientia ad deū s̄ cupiditate nocēdi vel ex aliq̄ alia mala volūtate. sicut z demones ex mala volūtate z p̄ter sa exequūtur diuinā iusticiā. qz d̄s volūtatib⁹ malis demonū z hoim̄ v̄t ad gl̄am suā: z iō mali hoies diuinā iusticiā exēntes merent a deo puniri. p̄ qd̄ p̄he vastatores iudeoz finalit denūciabāt destrui z vastari. z eodē mō h̄ facit moyses. z p̄ oñdīf vnitas veri dei cū dī. v **V**idete qz ego sim solus. qz alij dī nō h̄nt potestātē iudicandi. e **E**go oc. malefacientes. f **E**t ego vi. fa. bene agētes. g **P**ercutiam vos. cū me ad iracundiā p̄uocaueritis. h **E**t ego sa. cū per p̄niam reuersi fueritis. s̄ sic non erit de aduersarijs vestris. quos ego destrua simplicif. vñ subditur. i **D**e. ad ce. ma. me. modus est iurādī ad affirmationē eius quod sequit. k **V**ino ego ineter. i. sicut vez est qz vita mea est immutabilis ita faciam vindictaz de aduersarijs vestris. ideo sequitur. **S**i acq. vt fulgur gladium meum. z accipitur h̄c si pro quis.

Red. ultio. ho. meis. hostes est dñi dicunt hic hostes filioꝝ israel. qz lz puniendo filios isrl eēt executores diuine iusticie. hoc tñ faciebāt ex mala volūrate z puerfa intentione. intendētes diuinū cultū q̄ apud iudeos erat destruere. z iō pñr dicunt hostes dñi: de tñ p oipotentiā suā z sapientiaz vñt malis actibꝫ z volūtatibus

hoim ad suā gloriāz vt supradictam est. **I**nebrabo sagi. meas. i. penas volūrate mea imissas. et si q̄rat quō inebriabunt: subditur.

De cru. oc. et de capti. nudati zc. modus erat antiq̄tus q̄ captiui ducebantur nudati capitibus ad maiore eoz pfusionem z victorie declarationez. z qz de sic puniet aduersarios filioꝝ isrl. iō pcluditur.

Laudate gen. po. el. i. pplm isrl q̄ dñi spālīs pplīs dei. **Q**uia san. ser. suoz. i. iudeoz q̄ ei seruebāt in cultu latrie. z accipit h totū p pte fm vnā regulam exponēdi sacra scripturā. licz. n. in pplō israel essent multi mali. tñ cū illis erāt etiam multī boni z frequēter cū

malis interficiebant z captiui ducebant: sic p̄z de thobia z danielē cū socijs suis: z de vindicta raliū loquit̄ hic scriptura.

Et pro. erit ter. po. sul. qz post captiuitatem babilonicā fuerūt iudei reducti ad terrā suā. z tūc fuit excelsa q̄ longo tpe manserat q̄si deserta.

Denit ḡ moy. ses. Dic ponit ep̄ylog⁹ respectu cantici pdicti. in q̄ p̄ ostēditur ipsi publicatio cū dñi. Locutus est dñs omnia verba cantici hui⁹ in auribꝫ ppli. scdo im̄p̄sio ei⁹ in cordibꝫ eoz ad memoriter retinendū z ope adimplendū cū dñi. Ponit te corda v̄a zc. z p̄z lra.

Locutusq̄ est dñs. h̄ describitur p̄sumatio legislatoris moy. z p̄ em̄ mors a dño pdictur. scdo pplis a moyse bñdicif ca. xxxiiij. tercio morit z sepelitur ca. xxxiiij. Circa primū dñi moy. k Ascende in montē istū abarim in montē nebo. abarim ē nomē montis magni: z nebo cuiusdā p̄ris supeminēt in illo. vñ melius videri poterat terra p̄missionis.

Et vide terram chanaan. hoc dñi ad ei⁹ p̄solatōez: vt quaz nō poterat ingredi posset tñ intreri.

Mozere in monte. qz hoc diffinitū est apud me. n Jungeris pplis tuis. in limbo sanctorū patrū.

Sicut mortu⁹ est aaron frater tuus. i. ita suauit z quiete: de cui⁹ morte dicitur su. xx. z subditur cā q̄re ambo mortui sunt ante ingressum terre p̄missionis cum dñi.

Quia p̄uari. estis p̄ra me. de q̄ p̄uaticatōne dicitur su. xx. ca. **I**n ca. xxxij. vbi dñi in postil. Sic p̄r describit̄ exhortatō plebis zc.

Additio. j. **D**e carmē mosaicu nō exhortatoriū seu p̄minatoriū: s̄ mere p̄pheticū: in ip̄o em̄ nō ponunt aliqua v̄ba p̄minatoriā vel p̄ditionaliā: vt dicēdo. Si hoc feceritis vel nō feceritis: p̄tinget vobis hoc vel illud: vt s̄. ca. xvij. vbi p̄cedit non solū p̄pheticē s̄ etiā p̄minatoriē: vt ex ip̄o mō loquēdi ibidem p̄z sic in h̄ ca. p̄pheticē tñmō denunciabāt ea q̄ v̄tura erāt circa statū illi⁹ ppli. in bis

que ad diuinū cultū vident p̄tinere. z h̄ p̄dicēdo certā p̄ctā magna eoz futura q̄bus de⁹ illū pplm a sna spālī familiaritate saltem p̄ maiori p̄re abiectione erat. p̄tinebat. n. ad p̄fectōez mosaice p̄pheticē. vt moyses q̄ legislator fuerat ve. test. z tanq̄ p̄ncipalis dei in ister pplm illū adduxit ad diuinū cultū p̄pheticū

ne legis h⁹: qz n̄ incassuz p̄cepta s̄t vob: s̄ vt singuli i eis viuerēt: q̄ faciētes lōgo p̄seueret tpe in fra ad quā iordane trāsmisso ingredimī possidēdā. Locutusq̄ est dñs ad moysen i eadē die dicēs

Ascēde i montē istū abarim i montē nebo q̄ ē i fra moab i p̄ hiericho: z vide frā chanaā quā ego tradā filijs israēl obtinēdaz z morere in

montē. **Q**uē p̄scendēs iuge ris pplis tuis sic mortu⁹ ē aarō frater tu⁹ in montē hor z

p̄ apposit⁹ pplis suis qz p̄uaticati estis p̄ me i medio filioꝝ isrl ad aq̄s p̄ditionis cades desit syn z nō sanctificastis me int̄ filios israēl

Contra videbis terras: et nō ingredieris in eā: quaz ego dabo filijs israēl.

q̄ quidē p̄pheticā denūciatio p̄ponit absq̄ aliq̄ p̄ditione: vt p̄z inuenit sicut in dictis p̄phaz sepe p̄tingit. qz p̄p̄be aliq̄ denūciat futura. put sunt in diuina p̄scia. q̄ infallibilis est. z sic p̄tenta in hoc ca. sunt mere p̄pheticā. nō aut̄ exhortatoria nec minatoria. illa v̄o q̄ superi⁹ in p̄dicto cap. xxviij. dicunt q̄ ad hāc materiā p̄tinet p̄minatoriē seu p̄missoriē z etiā p̄ditionaliter intelligēda sunt put sonāt. z h̄ p̄pter cōtingentiā humanoz actū. quaz nō tollit diuina p̄scia seip̄ p̄uidentiā. put in. j. pte. q. xxij. in corpe q̄dms z etiā in resp̄sione ad vltimū argumentū. licet etiā p̄pheticē intelligant: vt dicitur est.

Item qz hic dñi. Audite cell z auribꝫ p̄cipe terra zc. intelligendū est p̄ modū attestatōnis: nam statim supra añ hmōi carminis p̄positōez dñi. Et inuocabo p̄ eos celū z terram: vbi in hebreo h̄. Et testificabo p̄ra eos celū z terrā. qualiter aut̄ celū z terrā intelligant̄ esse testes habet ex glo. ordinaria. q̄ vbi dñi celū: interposuit celestes. z vbi terram terrestres. z sic vocant̄ hic in testes angeli beati qui celestes sunt. similiter p̄ hoc qd̄ dñi ibi. Terrā. inuocant̄ anime sanctorū patrū. Que nondū erant in celo. vñ de qñ ea q̄ p̄tinentur in hoc ca. p̄pulo p̄tingerent creaturē celestes z terrestres testificarent iusticiā z veritatem diuinā in abiectione hui⁹ populi p̄ demerita eoz. vñ Esa. j. cui⁹ tpe ea q̄ hic p̄noscant̄ ad executōez p̄cedere incipiēbant ab hmōi mosaica attestatōne suā p̄pheticā inceptē di. Audite cell z auribꝫ p̄cipe terra. vbi glo. Sicut pplō israēlī p̄ moysen dictuz fuit. Audite cell z loqr. z audiat frā v̄ba oris mei. sic post p̄uaticatōez ppli eos vocat in testimoniū vt omnia cognoscāt deū z vltorem suoz mandatorū ad iracundiā p̄citatiū. vt in glo. vñ aduertenti vtrūq̄ ca. scz istud z primū. Esāe satis p̄z qz ea q̄ in hoc ca. p̄noscant̄ tur: in illo ca. Esa. denunciant̄ tanq̄ p̄cedentiā ad executōez onē. dñi em̄ ibi. Filios enutritū z exaltant̄ ipsi aut̄ spreuēfī me zc. et hic dñi. **D**cumq̄ te genuit dereliquit. et oblitus es

diuinū cultū p̄pheticū do p̄diceret vltimūz ad qd̄ lex p̄ ipsuz data deueniret. qd̄ quidē vltimū erat vt pplō illo suis p̄ctis a dei peculiari familiaritate p̄ maiori p̄te excluso. aliq̄ pars eoz cū gentilibus i cultū diuinū adunaretur. qd̄ fuit impletū sub xpo: z sic vltimū in mosaica dōctrina p̄tentū p̄tinuatur cū exordio p̄blicationis legis xpi in q̄ gentiū vocatō in populū dñi p̄ apostolos fuit inchoatā vñ z hoc carmē tanq̄ norandissimū districte p̄mendatur a pplō retineri. de q̄ dicit̄ in p̄cedenti capiti. Nūc itaq̄ scribite vobis cantū cū istud z docete filios israēl. vt memoriter teneant: z ore decantēt: z sit mibi carmē istud p̄ testimonio int̄ filios israēl.

q̄ quidē p̄pheticā denūciatio p̄ponit absq̄ aliq̄ p̄ditione: vt p̄z inuenit sicut in dictis p̄phaz sepe p̄tingit. qz p̄p̄be aliq̄ denūciat futura. put sunt in diuina p̄scia. q̄ infallibilis est. z sic p̄tenta in hoc ca. sunt mere p̄pheticā. nō aut̄ exhortatoria nec minatoria. illa v̄o q̄ superi⁹ in p̄dicto cap. xxviij. dicunt q̄ ad hāc materiā p̄tinet p̄minatoriē seu p̄missoriē z etiā p̄ditionaliter intelligēda sunt put sonāt. z h̄ p̄pter cōtingentiā humanoz actū. quaz nō tollit diuina p̄scia seip̄ p̄uidentiā. put in. j. pte. q. xxij. in corpe q̄dms z etiā in resp̄sione ad vltimū argumentū. licet etiā p̄pheticē intelligant: vt dicitur est. **I**tem qz hic dñi. Audite cell z auribꝫ p̄cipe terra zc. intelligendū est p̄ modū attestatōnis: nam statim supra añ hmōi carminis p̄positōez dñi. Et inuocabo p̄ eos celū z terram: vbi in hebreo h̄. Et testificabo p̄ra eos celū z terrā. qualiter aut̄ celū z terrā intelligant̄ esse testes habet ex glo. ordinaria. q̄ vbi dñi celū: interposuit celestes. z vbi terram terrestres. z sic vocant̄ hic in testes angeli beati qui celestes sunt. similiter p̄ hoc qd̄ dñi ibi. Terrā. inuocant̄ anime sanctorū patrū. Que nondū erant in celo. vñ de qñ ea q̄ p̄tinentur in hoc ca. p̄pulo p̄tingerent creaturē celestes z terrestres testificarent iusticiā z veritatem diuinā in abiectione hui⁹ populi p̄ demerita eoz. vñ Esa. j. cui⁹ tpe ea q̄ hic p̄noscant̄ ad executōez p̄cedere incipiēbant ab hmōi mosaica attestatōne suā p̄pheticā inceptē di. Audite cell z auribꝫ p̄cipe terra. vbi glo. Sicut pplō israēlī p̄ moysen dictuz fuit. Audite cell z loqr. z audiat frā v̄ba oris mei. sic post p̄uaticatōez ppli eos vocat in testimoniū vt omnia cognoscāt deū z vltorem suoz mandatorū ad iracundiā p̄citatiū. vt in glo. vñ aduertenti vtrūq̄ ca. scz istud z primū. Esāe satis p̄z qz ea q̄ in hoc ca. p̄noscant̄ tur: in illo ca. Esa. denunciant̄ tanq̄ p̄cedentiā ad executōez onē. dñi em̄ ibi. Filios enutritū z exaltant̄ ipsi aut̄ spreuēfī me zc. et hic dñi. **D**cumq̄ te genuit dereliquit. et oblitus es

dñi creatoris tñi. z mtra similia. Itē circa ista q̄ hic tradū
 tur de deo. s. cū dñi. Dei pfecta sunt opa zc. q̄ vera sūt. puri
 postil. exponunt. vltimē tñ in eis aliq̄ sunt attendēda q̄ ad
 ppositū. pprie p̄tinet. Ad qd̄ c̄ tendū q̄ q̄ deus p̄miserat
 patrib⁹ multa bona se datur filijs. vt p̄z Gen. xij. cap. z in
 q̄ plurimis alijs ca. seqn. in quoz executōe magnalia fece
 rat cū eis in egypto z in mari zc. similit̄ z legē eis dederat
 tanq̄ pplo peculiari. vt Exo. xx. ca. Adcirco q̄ moyses in
 hoc loco delectōez eoz p̄phetare z testificari intēdebat. ne
 forte q̄s p̄sumeret deo attribuere aliquā impfectōez saltes
 in opibus suis cū populū impfectū accepisset. vel legē im
 pfectā dedisset z hmōi iō in exordio sue attestatōnis dicit.
 Date magnificentiā deo n̄ro. q. d. Ex istis q̄ dicitur sum
 nihil impfectōis deo est attribuendū: ne ei⁹ opibus. q̄a
 dei pfecta sunt opa. Similit̄ ista q̄ sequūt ne q̄s debeat re
 putare contrariari diuine mie ait. Et omēs vie ei⁹ iudicia.
 Circa qd̄ attendendū est. q̄ vie dñi q̄bus regit vn̄uersum
 fm̄ p̄s. sunt m̄ia z veritas. i. iusticia. Sed in quibusdā effe
 ctib⁹ diuine gubernatōis magis relucet miscōa q̄ iusticia
 p̄t p̄z de vijs dei q̄s de⁹ moysi oñdit. s. Exo. xxxij. Et h̄
 est p̄cipue cū de⁹ p̄cedit p̄cendo z miserādo. sicut i peccato
 vitulū: de quo ibi agit. In quibusdā vō diuinis effectibus
 magis relucet iusticia q̄ miscōia. sicut cū punit p̄cā. p̄f
 rim illa q̄ cōtra diuinū honorē publice cōmittunt. de quib⁹
 bus in hoc ca. sp̄aliter agit. oñdendo qualif̄ talia fuerūt a
 populo cōmissa. z a deo rōe sue iusticie erāt p̄niēda. in q̄
 bus iudicijs diuinis diuina fidelitas absq̄ vlla iniq̄tate de
 mōstrat. ex hoc q̄ nullum malū remanet impunitū z hoc
 dicit. Deus fidelis z absq̄ vlla iniq̄tate. sicut z ei⁹ iusticie re
 ctitudo oñdit. inquantū punitōnes p̄cedētis a sua iusti
 cia fm̄ quā sustus dñi recte corrūdet peccatis. q̄ delinq̄n
 tes fuerūt cōmissa. prout in hoc ca. patebit z de hoc dicit.
 Iustus z rectus zc. In eo. ca. xxxij. vbi dñi in postil. Se
 cūdo p̄minat eis sbiectōez respectu vilis ppli. **Ad di. ij.**
His duobus versib⁹. s. Ipi puocauerunt me zc.
 Et ego puocabo eos zc. notabilē z pprie oñditur
 recitudo iusticie diuine in iudeoz punitōe. Ad qd̄
 sciendū q̄ iudei principalit̄ recesserūt a dei obediētia i du
 ob⁹. Vno. s. mō colēdo ydola. vt p̄cipue p̄z in histo. z i. iij.
 z. iij. Reg. z in alijs locis de q̄ dñi hic. Ipi me puocauerūt
 in eo qd̄ nō erat de⁹. s. in ydolo qd̄ nō est de⁹. recipiendo il
 lud tanq̄ deū. Secūdo peccauerūt principalit̄ cōtra deū nō
 ydola colendo. s. deū irritādo per vanas z insanas doctri
 nas a phariseis maliciose cōfictas: q̄bus mādāta dei irritā
 uerunt. iuxta illud Mat. xv. c. Irritū fecistis mandata
 dei p̄pter traditōes vestras. de q̄ dicit. Et irritauerūt in va
 nitatibus suis. Glo. inl̄inear. In sup̄stitionib⁹ eoz. que
 quidē sup̄stitiones pprie p̄tinent ad doctrinā pharisaicā
 q̄ p̄cepta dei sic false z vane exponebant vt intentio dei p̄
 cipientis irritaret. p̄pter eoz falsas traditōes. vt xps̄ eis oñ
 dit circa p̄ceptū de parentū honoratiōe in p̄dicto ca. Ex
 qua quidē falsissima doctrina xpm̄ deū reū esse mortis iū
 dicauerunt dicētes Jo. xix. ca. Nos legē habem⁹ z fm̄ le
 gē dz mori. p̄pter q̄ duo peccata p̄noscit eis duplicē pe
 nā p̄dictis peccatis corrūdentē. Pro p̄ em̄ p̄cō fm̄ q̄ co
 luerunt nō deū. p̄ deo. de⁹ punit eos corrūdetē assūmē
 do nō populū. s. populū gentilē i populū iudeis reproba
 tis de quo dicit. Et ego puocabo eos in eo q̄ nō est popu
 lus. vñ glo. sup̄ hoc vbo. Sicut irritauerūt me. multitudi
 nē falsoz deozū colēdo. z me reprobandō. sic irritabo eos
 multitudinē gentiū assumendo. z illos reprobandō. q̄q̄
 dem glo. in dictis apostoli manifeste fundat̄ qui hanc au
 ctoritātē ad p̄positū allegans ad Ro. x. ca. sic dī. p̄m⁹ mo
 yses sic dicit. Ego ad emulatōem vos adducā nō in gentē
 insipientē zc. Pro secūdo vero p̄cō p̄ qd̄ nō colendo de
 os alienos s̄ sup̄stitionib⁹ varijs deū irritādo atz blasphe
 mādō a deo vero recesserūt. p̄noscit eos fore p̄nien
 dos p̄ gentē stultā. s. paganoz. quā de⁹ non assumit sibi in
 populū. s. h̄z tanq̄ gentē vanā z stultā. que tñ gēs. s. paga
 na irritat eos cū quotidie iudei sub eozū dñiō habitātes
 maxime affligunt z irritant de quo dicit. Et in gente stal

ta irritabo illos. Et sic notandū. q̄ in hoc loco status iude
 ozum a xpo recedentiū hodiernus pprie p̄noscit qui q̄
 dez status est maxime nullis. q̄ tñ antea maxime fuerat li
 ber. cū soli deo cui fuit regnare est. ante hmōi p̄cā subde
 bant. de q̄ dñi. s. eo. ca. Dñs solus dux eius fuit zc. De hoc
 quoq̄ statu fuilli eoz hodierno pauloante dixerat. Et cō
 siderabo nouissima eoz. i. statū eoz tpe legis xpi. qd̄ qui
 dem tēpus prophete nouissimū vocat. vñ Esa. ij. Erit i no
 uissimus diebus zc. In eo. ca. vbi dñi in postil. Jo con
 cluditur. Laudate gētes populū ei⁹ zc.

Ad di. iij.

H expositōne h⁹ versus. s. Laudate gētes zc. que ē
 conclusio finalis totius hui⁹ cantici videt̄ postilla
 to: manifeste a veritate dentare. exponit em̄ p̄dictū
 vsū q̄ solus inter ceteros versus hui⁹ cantici cōsolatōez
 sonat d̄ reuerfione iudeoz a captiuitate babilonica. qd̄ ē
 manifeste p̄ apostolū ad Ro. xv. ca. q̄ allegat hūc tex. ad p̄
 bandū vocatōez gentiū. ibi em̄ inter alias auctoritates sa
 cre scripture. q̄s ad hoc allegat istuz versum inducit sic dī
 cēs. z iterū dicit. Letamini gentes cū plebe ei⁹. vbi notan
 dū q̄ in hoc loco vbi translatio n̄ra h̄z. Laudate gētes po
 pulū ei⁹. hebraica veritas h̄z. Exultate sen letami gētes cū
 plebe ei⁹. Idem em̄ verbū oīno ponit hic z i psal. vbi dñi.
 Exultate deo adiutori nostro. similit̄ z in alio psal. vbi dñi.
 Exultate iusti in dño. z sic veritas hebraica cōcordat cum
 allegatōne apostoli z p̄ p̄is p̄dicta auctoritas ad l̄fam in
 telligēda est de vocatōne gentiū. Expositio aut̄ postil. que
 est ip̄ius R. a. s. a. manifesta est inconsona l̄re: tum rōne laz
 dicta. tum quia vt l̄fa manifeste sonat in hoc cantico p̄nci
 paliter intendit̄ p̄noscicare reprobationem iudeozū. p̄
 p̄ter eozum maxima peccata in hoc capitulo assignata. vt
 dictum est. tum quia a captiuitate babilonica principalit̄
 ter fuerunt reducti ex meritis patrum. z etiam ex compū
 crione seu confessione eozum. prout satis clare habetur su
 pra Leuit. xxvj. vbi de illa captiuitate z de termino eius
 plene agitur vt ibi fuit expositum. In hoc autem capitu
 lo nihil ponitur pertinens ad penitentiaz seu confessionē
 iudeoz: nec ad merita patrū. vñ ille versus nullo mō est af
 signandus ad reductōem. s. vere z pprie applicandus est
 prout allegatur ab apostolo quem sequit̄ glosa nostra ad
 assumptionem gentiliū in populū dei. de quo dixerat
 Ego puocabo eos in eo qui non est populus. Hō autē
 continuationis huius versus ad precedentia declaratur
 per dicta apostoli ad Romanos vñdecimo vbi dicit. Ce
 citas ex pte cōtigit in israel. donec plenitudo gentium in
 traret. z iō postq̄ moyses declarauit i toto ca. p̄nti cecitate
 q̄ i israel cōtigerat. statim cōcludit̄ introductōez gentiū in v
 vsū finali dī. Exultate sen letami gētes cū plebe ei⁹: z est
 sensus. Vos gentes exultate cū plebe ei⁹ cum q̄ estis af
 sumpti in populū dei. q̄ p̄dicta cecitas iudeoz in vestri
 p̄modū vsa ē. s. q̄ in p̄mittua eccia q̄ gētes fuerūt assum
 pte in populū dei. multe afflictōnes z sanguis effusiones
 cōtigerūt in seruis dei. s. i martyrib⁹ z sc̄tis: iō s̄dit. Quia
 sanguinē sernoz suoz vlciscet. q̄s q̄dez suos noiat sine b
 q̄ venient a gentilib⁹ vel israeliticis. q̄ tam indistincte ab
 vtroq̄ populo. s. gentili z iudaeo fuit dī. s. discipuli xpi af
 fligebant̄ seu cruciabant̄. p̄nt q̄ in hac vocatōe eccia dei su
 it̄ fundata z dilatata: iō finalit̄ s̄dit. Propit⁹ erit t̄re po
 puli sui. i. misert⁹ erit eccie sc̄toz. p̄nt in glo. Eccia em̄ gē
 tiū de cui⁹ assumptione h̄ agit in sola miscōia dei fundat̄.
 nam fm̄ apostolū ad Ro. xv. Dico em̄ xpm̄ ministrū fuis
 se circūcisionis p̄pter veritatē zc. gentes aut̄ sup̄ miscōia.
 vñ h̄ est vera z catholica expō. fm̄ quā p̄cedentia in h̄ can
 tico sunt exponēda. z cū pauloante dī. Reddā vltōez hosti
 bus meis zc. nō est intelligendū de chaldeis: s. de phari
 seis z similibus odientibus xpm̄. Et p̄formiter dñm ē de
 alijs similibus in hoc ca. p̄ntis.

Replica.

H cap. xxxij. vbi postil. optime exponit cantici
 moysi. Laudate celi zc. Burg. ponit longam digres
 sionem: i. p̄mū cōtra postilla. dicit carmen illud

mosaicū nō esse exhortatoriu nec p̄minatoriu: s̄ mere propheticū. s̄ burg. q̄ sepe allegat glo. ordinariā in p̄posito h̄z eā p̄ra se. ait em̄ glo. Hec v̄ba moysi s̄ nō sunt s̄l̄r accipienda. q̄ s̄m̄ histo. iudeis deo largitore inḡtis explicat p̄fidia. p̄ allegoriā s̄tām instruit ecc̄iaz. z ad mox puocat ho nostatē p̄ tropoloicā. Seruāda est ḡ in histoia veritas: in allegoria mysteriuz. in tropoloica discipline vilitas. et. j. addit glo. Locut⁹ ē moyses v̄ba carminis h⁹ vt q̄ deū ore laudat. ope nō p̄dicat. q̄ nō est sp̄iosa laus in ore pctōris z. j. circa illū versum. Ego occidā. glo. dic. Gn̄l̄s admonitio est: h̄ic p̄sonat maḡ histoariū in expōne h⁹ carminis dicēs ip̄m esse monitoriū. Burgē. iḡit irrōnabiliter notat postil. sic exponētē: z m̄rū v̄n veniat s̄ singularitas burgen. vt dicat in h̄ carmine nullū verbū exhortatoriu vel p̄minatoriu p̄tineri. cū moyses ad exprobrādū admonendum z exhortandū fecit ad se vocari senes p̄ trib⁹: vt d̄i in l̄sa introductoria carminis. sc̄io inq̄t ceruicē tuā durissimāz qm̄ sp̄ p̄tentiose eḡistis p̄ra d̄m̄ me v̄tūte. quātomagis cū mortu⁹ fuero. et. j. Locut⁹ est ḡ moyses v̄ba carminis h⁹. vt p̄ q̄ l̄sa ipsa introducūt h̄ carminē tanq̄ exhortatoriu zc. cum q̄ b̄n̄ stat q̄ in mult̄ sit p̄pheticū. eadem etiam l̄se introductio est p̄minatoria cū d̄i. Occurrēt vob mala in extremo tpe zc. cū q̄ t̄n̄ stat q̄ p̄minatio sit p̄phetica. nescio q̄d mouit burg. vt tanta digressione se restringeret ad locutōez p̄pheticā solū. nisi q̄ forte voluit aliq̄d h̄ic cōtra postil. q̄uis q̄ ad hoc nō sit magni ponderis. et certe p̄p̄atio hui⁹ ca. z primi ca. Est. quā burg. p̄ p̄firmatōne sue in tentōnis adducit. est ḡ eū. z p̄ intentōne postil. Cōsiderā et em̄ v̄l̄gēter modos loq̄ndi hic z ibi clare videb̄t. q̄ st̄lus est duplex. s̄. comēdicus z tragicus. nā p̄phando vtrob̄iq̄ exprobrat vicia p̄minat penā. exhortat ad p̄niam p̄mittendo veniā z p̄to raro tam p̄recisam p̄phiam req̄iri. quā h̄at exprobratōnis mixturā zc. In eodem carmine cū postil. exponit illū versum. Ego puocabo eos in eo q̄ nō est p̄plus z in gente stulta irritabo eos. de opp̄ssione iudeoz a paganis: vt sic ip̄si in dei coluerūt nō deū. p̄ deo ita de stultū populū deū ignorantē p̄tulit iudeis. subijciēdo eos paganoz opp̄ssionib⁹. Burg. nō stans p̄tentus in tali rōnabili z literalī expōne. exponit puocatōez de electōne nō populū. s̄. gētilis p̄gregādo ex eis ecc̄iaz iudeis reprobatis z irritatōez in gente stulta exponit de punitōne iudeoz a paganis: s̄ h̄ burg. expō et̄i postil. p̄ mystica expōssione sustineri. l̄salis t̄n̄ esse nō p̄t. nisi valde extorte. Extorta est em̄ s̄nia electōez p̄pli gētilis dicere iudeoz p̄ uocatōez q̄ ex iudeis z gentib⁹ est a p̄ncipio collecta ecclesia v̄na electōne in charitate: nō puocatōne. z in fine si et ex eisdem z iudeoz reliquijs v̄nū ouile. z v̄n⁹ pastor s̄m̄ puocatōne. q̄ puocatio h̄ sonat in penā: non in gr̄am. v̄t iḡit. puocatio z irritatō ad v̄nū effectū p̄tinere. z sic ad idē p̄tinēt nō p̄pls z stult⁹ p̄pls. nam z glo. interlinear̄ d̄c̄ ad v̄trūq̄ p̄tinere. q̄ deū verū ignorans uit gentilitas etiam stulta. z p̄ p̄ns nō p̄pls s̄ p̄uersa ad x̄pm̄ facta ē dei popul⁹ z sapiēs p̄pls. nec iḡit irritatio puocatio ē. q̄ illū populū aliq̄n nō p̄plm̄ z stultum p̄tulit iudeis incredulīs z ipsos iudeos illius p̄pli subiecit seruituti. vt sic maior seruiat minor: put declarat ap̄ls ad Ro. ix. quē etiaz allegat burg. s̄ nō ad suā intentōnez: vt. Si em̄ irritatio in gente stulta d̄i afflictio iudeoz a gentib⁹. put Burg. vult. dicit v̄trūq̄ xp̄ianos esse gentē stultā. q̄ in ecc̄ia tollari nō debz a iudeo baptizato. In eodem carmine cū postil. illum versum. Laudate gentes p̄plm̄ eius zc. exponit de p̄solatione iudeoz in reditu captiuitatis babilonice. Burg. d̄c̄ cum manifeste a veritate deuiare. asserens eē illā expōnez p̄ra apostolū ad Ro. xv. q̄ vt burg. dicit illū versum. Adducit de vocatōne gentiū ad fidē zc. hic dico q̄ si ita eēt vt burg. allegat nō obstaret q̄n̄ p̄ticularis reductio captiuitatis babilonice ad l̄sam etiam exponat de humani generis generali redemptōne. hoc em̄ sepe fit in sacra scriptura. q̄ transitur de parte ad totum z eōuerso vt patet in regulis ticonij quas ponit beatus Aug. iij. de doctrina christiana z est regula q̄rta. s̄ nō apparet q̄ ap̄ls h̄ic versū assumat

ad intentōez burg. nam scribēs romanis distinguit in loco allegato in v̄ocationē iudeoz z gentiū: dicens in s̄nia: x̄pm̄ vocasse iudeos ex debito quodā ad p̄firmandū p̄missiones patrū. gentes autē sup̄ misericōdia sine tali p̄ta p̄missione. hōrat iḡit v̄trōsq̄ ad deū honoranduz: z ad hac inducit tria testimōnia sacre scripture q̄ rum sc̄dm̄ sump̄sit ex hoc loco. Nūc āt inuitatē gentes z iudeos: imo om̄s creaturas ad laudandū deū nō obuiat expōssitōni postil. nec va-

Hec est Ca. xxiiij. b̄ndictio q̄ benedixit moyses hō dei filijs isrl̄ an b̄ mortē suā. Et ait. B̄ns de c̄ syna venit z de seyr ort⁹ est

let q̄d burg. sc̄do adducit q̄ v̄lez h̄ic p̄nosticat reprobatio iudeoz p̄pter eoz maxia pctā. in hoc ca. assignat p̄ncipalr̄ ydolatria p̄ cā reprobatōnis z delectōnis eoz: cum d̄c̄t. P̄uocauerūt eū in dijs alienis zc. q̄ p̄cedūt z sequūtur q̄ ydolatria tpe vocatōnis gentiū in iudeis locū nō habuit: vt burg. sepe testat in hoc suo corruptorio. sp̄al̄t sup̄ra Ierul. xviij. Ablectio iḡit iudeoz de q̄ in hoc cap. fuit p̄ captiuitatem babilonicā. iḡit h̄ p̄solatio q̄ p̄cludit: ē ad eandem. put postil. vult. nec valet q̄ v̄terius burg. p̄ sua intentōne adducit. dicens q̄ reductio captiuitatis babilonice fuit ex meritis patrū. z p̄fessione captiuoz. z in hoc ca. nihil taliū ponit. nam sepe d̄c̄tū est q̄ argumentū ex auctoritate negatiua nō valet: s̄ sapit errozē iurikles z huffitarum. nam si valeret possem⁹ z nos arguere p̄ra suā z glo. allegoricā expōnem. Delectio h̄ iudeoz z gentiū vocatio est p̄pter iudeoz p̄fidia. q̄ x̄pm̄ negauerūt: s̄ nihil taliū h̄i in l̄sa nisi de ydolatria q̄ locū p̄ncipalr̄ habuit: vt d̄c̄tū est s̄ manifestū est v̄trūq̄ argumentū nō valere cum expōssitione iḡit verā postillatoris expōnem z glo. ordina. nō abijcio. q̄ stant simul s̄m̄ regulas ticonij sup̄ra allegatas. q̄ nis burg. se ad v̄nā astringat: z in odiū postillatoris primā obijciat sine rōne: vt patuit ex d̄c̄tis.

Capitulum. xxiiij. **H**ec est b̄ndictio. Hic p̄n̄r ponit b̄ndictio moysi. sup̄ populū sicut z iacob p̄iarcha b̄ndixit filios suos imminēte morte sua. vt h̄i Gen. xlix. ca. In hac ḡ b̄ndictōne p̄mittit p̄fatio. sc̄do sub d̄i executio ibi. v̄t uat ruben. tercio ponit p̄clusio ibi. Non est ali⁹. Circa p̄m̄ p̄mittit titulus cū d̄i. a Hec est b̄ndictio. z sub d̄i b̄ndictōis cā. q̄ fuit datio legis z ei⁹ susceptio. z h̄ notat cū d̄i. b̄ De syna venit. q̄ ibi dedit legem: vt h̄i Exod. xx. c̄ Et de seyr ort⁹ ē nob zc. dicit heb. q̄ d̄ns p̄ legem obr̄uit idumeis. q̄ habitabāt in monte seyr. z ysmacilit. q̄ habitabāt circa montē pharā: s̄ ibi noluerūt eā accipere z tūc dedit eam filijs isrl̄ in mōte synai. z sic s̄m̄ eos exponit q̄d d̄i. De seyr ort⁹ ē nob zc. i. de illis locis venit ad nos dādo nob̄ legē ab alijs recusatā. s̄ hoc d̄c̄tū non cōsonat sacre scripture. q̄ in toto suo p̄cessu v̄t sonare q̄ popul⁹ hebreoz a deo fuit sp̄al̄iter elect⁹: vt inde x̄pc̄ nasceret. p̄pter q̄d sp̄al̄t sanctitate debuit pollere. p̄pter q̄d ab alijs p̄plis p̄ fuit segregat⁹ p̄ fidem v̄n̄ dei. s̄ in abraā: vt h̄i Gen. xij. Et postea distinctus p̄ circūcisionē q̄ fuit signum fidei: vt h̄i Gen. xvij. postea deo sp̄al̄iter applicat⁹ p̄ legē susceptio nē Exo. xx. z de talib⁹ b̄ndictijs illi p̄plo singularit̄ d̄c̄t. d̄c̄t ps. cxlvj. Nō se. ta. om̄i natōni zc. z iudicia zc. q̄ i lege cōf̄nent. z id a iudeis v̄t eē cōf̄ctū q̄ lex illa oblata fuerit alijs populis. p̄pter q̄d aliter exponūt doctores nostri sic. De seyr ortus est nobis zc. i. idumeis z ysmaciliticis in sua infidelitate z ydolatria d̄missis. deus p̄ sp̄ale beneficium ortus est nob̄ in datōne legis. licet autē hoc sit bene d̄ictum. t̄n̄ nō consonat ad plenū l̄se: q̄ septura v̄niformiter loquit h̄ic de syna z seyr. z de monte pharā: vt in textu id p̄t aliter exponi. q̄ post datōez legē in monte synai. p̄pls eundo d̄sus terrā p̄missionis transiit iux̄ montē seyr: vt h̄i Num. xx. ca. Et dū circūirent montē illū p̄pls cepit tedē itinerē z laboris. z ex h̄ murmurare. p̄pter q̄d d̄ns immisit serpentes ignitos in p̄plm̄. vt h̄i Num. xxi. z cū popul⁹

clamarer ppter moyses serpentū. dñs pcepit moysi vt faceret serpentē eneū. ad cui⁹ cōspectū pcussi a serpentibus sanabant. Ille autē serpens hēbat silitudinē aialis venenosi erat tñ sine veneno. z ido fuit figura xpī. q̄ habuit carnē si milē peccatrici. s̄ fuit sine pctō cuius intuit⁹ p verā fidem sanat a morib⁹ peccatorū. Illā autē figurā intellexit moyses z ido dixit. De seyr or⁹ est nobis zc. q̄a in circuitu montis seyr renelatu fuit ei bñficiū incarnatōis xpī z passōis: qd̄ ē maximū. **¶** Apparuit de mōte pharan. An. x. h̄ q̄ cu⁹ ppl⁹ recessisset de monte synai nube eōs ducēte. requieuit nabes i solitudi ne pharā. z cū ppl⁹ ibi desideraret carnes. dñs ddit eis co turnices i tāta multitudie. q̄ habuerūt satis vsq̄ ad mēsem integruz. qd̄ moysi visus fuit valde magnū. vt h̄ Num. xj. Tūc etiā in adiutorium moysi in regimine ppli repleuit dñs. lxx. senes spūscō. vt ibidē h̄. z p p̄ istud bñficiū dixit moyses **¶** Apparuit d̄ mōte pharā. illuminādo. lxx. senes. **¶** Et cū eo scōp milia. i. angelo rū ei ministrantiū. fm q̄ d̄ Dan. vij. Milia milia ministrabant ei zc. sic igit̄ p bñficiū legis date in mōte synai moyses facit h̄ mentōez de alijs duob⁹ locis ppter p̄dicta beneficia ibi collata. **¶** In dex. ei⁹ ignea lex. qz fuit data de medio ignis. vt h̄ Exo. xix. **¶** Dillexit populos. i. xij. tribus. qz q̄libet poterat dici ppl⁹ vn⁹. vel alit̄. dilexit populos generalit̄. fm illud Sap. xj. Diligis dñe oia q̄ sūt. z n̄hil odisti eoz q̄ fecisti. s̄ sp̄alit̄ dilexit pplm̄ israhel tanq̄ sibi deputatū. id̄ subdit. **¶** Dēs sancti in manu illi⁹ sunt id̄ ē in sua gubernatōe z p̄ctōe. lz em̄ ibi essent aliq̄ malit̄ p̄ maiori pte erāt boni. **¶** Et q̄ appo. pe. ei⁹ zc. h̄ d̄. qz in datōe legis dñs sup montē synai loq̄bat. z ppl⁹ erat in valle iuxta pedē montis audies vba dñi. z qz. x. p̄cepta decalogi data sūt ab eo imediate. cetera vō mediāte moyses. id̄ sequit̄. **¶** Legē p̄ce. nobis moyses auēte dei. **¶** Heredi. mul. iacob qz sic hereditas est res imobilis ita lex fuit data iudeis vt imobilis fuaret ab eis. **¶** Et erit apud rec. rex. i. si lex sic conseruetur a populo erit rectissimus quia lege diuina gubernatus. z dñs erit eoz rex. vñ z. j. Reg. viij. ca. q̄r p̄ elegerūt regē aliū. dixit dñs ad samu elē. Nō te abiecerūt. s̄ mēne regnē sup eos. **¶** Diuat ruben. h̄ p̄r ponit̄ bñdictōis executio z diuidit̄ in. xj. partes fm trib⁹. xj. bñdictas a moyse z patebūt ptes p̄cōndo **¶** Dio ḡ ponit̄ bñdictio ip̄i rubē. qz fuit p̄mogenit⁹ cū d̄ n̄ **¶** Diuat ruben. vita nature **¶** Et nō moriat̄. morte culpe vel gehēne **¶** Et sit pu⁹ in nūero. h̄ aut̄ addit moyses ad p̄cordandū cū vbo iacob. q̄ dixit ip̄i rubē Gen. xlix. Ef fusus es sic aq̄. nō crescas zc. **¶** Decē bñdictio iude. p̄ bñdictōez ruben imediate ponit̄ bñdictio iude. qz successit ei i honore regni q̄tū ad ius p̄mogeniture **¶** Audi dñe vocē iude. dic̄ Ra. sa. q̄ h̄ p̄phetia respicit ad vocē oīonib⁹ ip̄i dō z salomonis q̄ fuerūt exauditi in plurib⁹ oīonib⁹ suis z ip̄i aza p̄ exercitu ethyopū inuadēte ip̄s. ij. Paral. xiiij. z iofaphat p̄ amonitis. ij. Paral. xx. z ezechie p̄ sen-

nacherb. iij. Reg. xix. q̄ fuerūt reges iuda. **¶** Et ad populū suū introduc eū. i. ad limbū patriā p̄ vñā p̄ntez. vñō de sanctis patrib⁹ cōiter scribitur de moze eoz. z apposit⁹ est ad populū suū vel ad p̄es suos **¶** **¶** Man⁹ eius pugbunt p̄ eo. qz vsq̄ ad electōez saulis trib⁹ iuda habuit ducatu bellī. vt h̄ Jud. j. **¶** Quis ascendet ante nos s̄ chananeum z erit dux belli. Dixitq̄ dñs. iudas ascendet. z. xx. ca. in bello s̄ filios beniamin. cū alie trib⁹ q̄rerent. q̄s erit in exercitu n̄ro p̄nceps certamis. **¶** Fudit romin⁹. iudas sit dux vester. **¶** Et adiutor illi⁹ s̄ aduersarios ei⁹ erit. dic̄ Ra. sa. q̄ h̄ sp̄aliter dicit̄ p̄ iofaphat rege iuda q̄ impetu facto s̄ eū in ramoth galaad exclamauit ad dñm z adiuit iez. iij. Reg. xxij. potest etiā intelligi de plurib⁹ alijs regib⁹ de tribu iuda q̄ fuerūt adiuti a dño i p̄cul **¶** **¶** Leui qz ait. p̄ bñdictōes iude imediate ponit̄ bñdictio leui ppter dignitatē sacerdotij **¶** **¶** Perfectio tua. q̄tum ad vitā sc̄tāz **¶** **¶** Et doctrina tua. q̄tum ad sanā doctrināz. **¶** **¶** Viro sc̄to tuo. i. a moyse q̄ fuit d̄ eadē tribu z sanctitas vite z veritas doctrine ab eo deriuata fuit ad alios eiusdē trib⁹. et loq̄tur h̄ moyses de seip̄o q̄s de q̄dam alio ex hūilitate. qz h̄ p̄tinet ad cōmendatōez ei⁹. sic z iohes euāgelista. Job. xj. dicit de seip̄o. Vidi illū discipuluz quē diligebat iesus zc. **¶** **¶** Quē pbasti tentatōe. h̄ dirigit̄ ad deuz q̄ patiam moysi pbavit in multis tētatōib⁹ iudeoz **¶** **¶** Et iudicasti ad aq̄s cōtradictōis. defmīnādo sup eū penā mortis p̄ h̄. **¶** **¶** Qu. xx. z h̄ p̄z veritas ip̄i moysi q̄ ita fidelit̄ exprimit̄ pctm̄ suū sic z meritū **¶** **¶** Qui dixit patri suo. h̄ non solū intelligit̄ de moyse. s̄ etiā de alijs filijs leui q̄ ad p̄ceptū moysi infecerūt p̄prios suos ppter culpā ex adofo ne vituli Exo. xxxij. **¶** **¶** Qui custodierūt eloquiū tuū q̄s lex diuina p̄cepit ydolatrias interfici. **¶** **¶** Et pactū tuuz. dic̄ h̄ Ra. sa. q̄ h̄ intelligit̄ de circūcidēte q̄ vocat̄ pactū dñi Gen. xvij. qz alie trib⁹ nō circūcidēt filios suos natos in defto. q̄sq̄ fuerūt in tra p̄missōis. vt h̄ Josue. v. h̄ trib⁹ leui filios suos circūcidit. vt iste dic̄. **¶** **¶** Contrariū autē dicunt cōiter expositores n̄ri. z hūic p̄sonat̄ scriptura Josue. v. vbi d̄. Ppl⁹ aut̄ q̄ nat⁹ est i defto p. xl. ānos incircūcisus fuit ita q̄ ḡnalit̄ loq̄t̄. z nullū excipit. z fm h̄ qd̄ d̄ h̄. **¶** **¶** Pactus tuū. p̄t̄ intelligi de obfuitōe legalit̄. sic z alia q̄ h̄ ponit̄ **¶** **¶** Ponēt thymiana in furore tuo. i. ad auertendū furore tuū a pplo tuo. **¶** **¶** Bñdic dñe fortitudini ei⁹. dic̄ h̄ Ra. sa. q̄ h̄ refert̄ ad machabeos q̄ fuerūt d̄ tribu leui. z fortit̄ pugnauerūt s̄ aduersarios fidei. z qz fuerūt valde pauci respectu aduersarioz. id̄ moyses h̄ p̄uidēs orat̄ pro eis. **¶** **¶** Et beniamin ait. h̄ post bñdictōez leui ad quē p̄tinebat sacerdotiū. ponit̄ imediate bñdictio beniamin. in cui⁹ sorte fuit tēplū **¶** **¶** Habitabit p̄fideret i eo. i. in dño eo q̄ d̄s sp̄ali mō habitabat in tēplo. de qua hitatione subditur. **¶** **¶** Quasi thalamo tota die morabit̄. templum enim vbi dñs colebatur erat quasi thalamus ip̄i **¶** **¶** Et inter hū. illius requiescet. lz em̄ bumeri sunt in sup̄ior̄ pte corp̄is.

cto tuo quem probasti i ten
 b tate z iudicasti ad aquas
 c contradictōnis. Qui dixit
 patri suo z matri sue nescio
 vos z fratribus suis igno
 ro illos z nescierunt filios
 suos. **¶** **¶** Hi custodierūt eloq̄
 e um tuum z pactū tuum fua
 uerunt iudicia tua o iacob
 f et legem tuam o israhel. **¶** **¶** Po
 nēt thymiana i furore tuo:
 z holocausta sup altare tu
 g um. **¶** **¶** Benedic domine for
 titudini eius z opa manuū
 illius suscipe **¶** **¶** Percute dor
 sa inimicorum eius: z qui
 oderunt eū non consurgāt.
 b **¶** Et beniamin ait. **¶** **¶** Amant̄
 i sum⁹ dñi habitabit confidē
 k ter in eo: q̄s in thalamo to
 i ta die morabit̄ z int̄ hūme

gnitatē sacerdotij **¶** **¶** Perfectio tua. q̄tum ad vitā sc̄tāz
 z **¶** **¶** Et doctrina tua. q̄tum ad sanā doctrināz. **¶** **¶** Viro
 sc̄to tuo. i. a moyse q̄ fuit d̄ eadē tribu z sanctitas vite z ve
 ritas doctrine ab eo deriuata fuit ad alios eiusdē trib⁹. et
 loq̄tur h̄ moyses de seip̄o q̄s de q̄dam alio ex hūilitate. qz
 h̄ p̄tinet ad cōmendatōez ei⁹. sic z iohes euāgelista. Job.
 xj. dicit de seip̄o. Vidi illū discipuluz quē diligebat iesus
 zc. **¶** **¶** Quē pbasti tentatōe. h̄ dirigit̄ ad deuz q̄ patiam
 moysi pbavit in multis tētatōib⁹ iudeoz **¶** **¶** **¶** Et iudi
 casti ad aq̄s cōtradictōis. defmīnādo sup eū penā mortis
 p̄ h̄. **¶** **¶** Qu. xx. z h̄ p̄z veritas ip̄i moysi q̄ ita fidelit̄ expr
 imit̄ pctm̄ suū sic z meritū **¶** **¶** **¶** Qui dixit patri suo. h̄ non
 solū intelligit̄ de moyse. s̄ etiā de alijs filijs leui q̄ ad p̄
 ceptū moysi infecerūt p̄prios suos ppter culpā ex adofo
 ne vituli Exo. xxxij. **¶** **¶** **¶** Qui custodierūt eloquiū tuū q̄s
 lex diuina p̄cepit ydolatrias interfici. **¶** **¶** **¶** Et pactū tuuz.
 dic̄ h̄ Ra. sa. q̄ h̄ intelligit̄ de circūcidēte q̄ vocat̄ pactū dñi
 Gen. xvij. qz alie trib⁹ nō circūcidēt filios suos natos in
 defto. q̄sq̄ fuerūt in tra p̄missōis. vt h̄ Josue. v. h̄ trib⁹
 leui filios suos circūcidit. vt iste dic̄. **¶** **¶** **¶** Contrariū autē dicunt
 cōiter expositores n̄ri. z hūic p̄sonat̄ scriptura Josue. v. vbi
 d̄. Ppl⁹ aut̄ q̄ nat⁹ est i defto p. xl. ānos incircūcisus fuit
 ita q̄ ḡnalit̄ loq̄t̄. z nullū excipit. z fm h̄ qd̄ d̄ h̄. **¶** **¶** **¶** Pactus
 tuū. p̄t̄ intelligi de obfuitōe legalit̄. sic z alia q̄ h̄ ponit̄
 f **¶** **¶** Ponēt thymiana in furore tuo. i. ad auertendū furo
 re tuū a pplo tuo. **¶** **¶** **¶** Bñdic dñe fortitudini ei⁹. dic̄ h̄
 Ra. sa. q̄ h̄ refert̄ ad machabeos q̄ fuerūt d̄ tribu leui. z for
 tit̄ pugnauerūt s̄ aduersarios fidei. z qz fuerūt valde pauci
 respectu aduersarioz. id̄ moyses h̄ p̄uidēs orat̄ pro eis.
 h **¶** **¶** Et beniamin ait. h̄ post bñdictōez leui ad quē p̄tinebat
 sacerdotiū. ponit̄ imediate bñdictio beniamin. in cui⁹ sor
 te fuit tēplū **¶** **¶** **¶** Habitabit p̄fideret i eo. i. in dño eo q̄ d̄s
 sp̄ali mō habitabat in tēplo. de qua hitatione subditur.
 k **¶** **¶** Quasi thalamo tota die morabit̄. templum enim vbi
 dñs colebatur erat quasi thalamus ip̄i **¶** **¶** **¶** Et inter hū.
 illius requiescet. lz em̄ bumeri sunt in sup̄ior̄ pte corp̄is.

Deutronomiu

et inferiores sunt capite. et per hoc designat locus edificatio nis templi. qz templu edificatu fuerit in monte moria. no tñ in summitate ei qz in declivi p spaciu. xxiiij. cubitoz a summitate montz. vt dicunt hebrei. m Joseph quoqz ait. post bñdictōez beniamin ponit bñdictio ioseph. qz sicut in sorte beniamin fuit templu. sic in sorte Joseph fuit sylo. vbi filij isrl po fuerut tabernaculum moysi et archa testi monij. vt hñ Josue xviiij. cap. et qz locus templi fuit excellen tior et deo diligibili or. tdo pponit bñdi ctio beniamin bñdi ctioi ioseph. lz beniamin iuit iunior.

De bñ. dñi. t. ei. qz fors Joseph fuit valde fertilis. **De pomis celi.** qz arbores fructifi cat ex influētia celi et stellaruz. p **Et roze atqz abyf. subia cente. terra ei hume tra ē apta ad fructi ficanduz. humectat aut a superiori ex de scensu rozis et ab in feriori ex aqs sb ter ra lateribz qz h noie abyfii signantur.**

De po. fru. so. et lu. h addit ad desig nandū qz int celi lu minaria sol et luna bñt maiorē efficacā sup terrenāscētia. **De vti. anti. montiu.** ibi em fructi citius maturant et ppter nouitatem magz diligunt. **S. Bñ. il. q. ap. in rubo. i. ipsi. dei q. in ru bo apparuit moysi.** **Supra vti. nazarei. i. scilicet. qz Jo seph int alios frēs suos fuit sanctior.** **Quasi pgeniti thauri et. hoc dñ pp tribū ephraim. qz fuit fortz et bellicosa. et ppter regnū. x. tribuū. qd fuit datū illi tribu in p rege. s. hieroboā: vt hñ. iij. Reg. xi.** **De s. mul. ephraim. hoc exponit duplr. Pno mō referēdo ad nūerositatē popu li vtriusqz tribz. Alio mō referēdo ad multitudinē aduer sariorz ab eis deuictoz.** **Et zabulon ait. Hic pñr dñi bñdictio zabulon et ysachar fil. sortes em eoz fuerit ppi que et vt dicunt heb. tribz zabulon fuit intenta mercatoribz in portubz marz qz fuerut in sorte ei. tribz autē ysachar fuit magz intenta studio legz. et vt liberi ad h vacaret. tribz za bulon pvidebat ei saltē in magna pte de necessarijs: et h ē qd dñ. **Metare zabu. in exitu tuo. p mercatoribz exercē dis. a. Et ysachar ita. tuis. ibi manēdo p studio diuie legz. b. Popu. ad mon. voca. i. ad irim in monte sitam. qz in solēnitatibz veniebat ibi pplz ad audiendū doctrinā legz a doctoribz de tribu ysachar. c. Ibi imo. vi. iusticie qz in tribz solēnitatibz picipuis dēbant apparere corā dño no vacat: hñ cū mueribz et sacrificijs. d. Qui inundatio. ma. qsi lac su. i. bona appoztata in nauibz p vndas maris e. Et the. absco. harenaz. i. metalla diuerfa. et lapides pci olos. qz de harena tre extrahunt. et ad loca longinqz p mare frequēter transportant. f. Et gad ait. hic ponit bñdictio gad: cū dñ. **De. in la. gad. p qd designtur qz hñt latitu dinē tre in sua sorte. h. Quasi leo req. qz i illa tribu fue hoies fortes et bellicosi. Im qz dñ Gen. xlix. gad accinctus pliabit. i. Ce. bra. et vti. erat em ibi aliqz ita fortes qz vno icu amputabāt caput hois cū hūero et brachio: vt dñ ra. sa. aliter exponit. vt p brachiū intelligat fortz aduersarij p******

verticē turme vel aclei capitane et nentri poterāt impetu gaditaz sustinē. et ppter hoc fuerut positi in fronte exerci tus filioz isrl pugnādo p chananeos. **Et vi. prin. suū qz in pte sua doctor eēt reposit.** **Iste doctor fuit moyses: qz fuit sepult in sorte gad: et hoc cessit ad magnū honozez et dignitatē illi tribz**

Qui fuit cū pñ. po. i. cū principibus nouē tribuū et dimi die qusqz eēt eis hereditas acquisita. **Et fe. iusti. dñi. s. b. adimplēdo qd p miferat moysi Nu. meri. xxiiij. ca. c. Et iu. su. cū israel i. tenendo eis in h fi delitatē. d. Dan qz ait. h ponit bñdi ctio ipsi dan cū dñ. e. Dan catu. leois. qd dñ spāliter ppter fanon qz fuit fortiss mus: et de tribu dan f. Fluet lar. h dñ p pter fluitū iordanē qz orit in sorte ei. iux ta ciuitatē captam ab eis qz pñ lachis vocabat. h ab eis fuit it denoiata Dan ex noie pñs sui. vt ha beēt iudi. xviiij. et iux termio aqlonari ter re pmissiois sb mō te libani. in cui radē cibz sūt duo fontes. vn noie ior. et alter dan qz sil iucti iorda nis nomē efficiūt. **De basan. in terra em illa vltra ior danē ē quidā fons quē hiero. vocat phialaz. Marcus dal manucha. Mar. magedon. vbi est primz ortus iordanis. nam palee ibi immisse sbterraneo meatu duce recipiuntur in dan. h. Et neptalim dixit. ipsum benedicendo. i. Neptalim abundantia pfruct in qz sue sortis fertilitas designat. k. Et plen erit in bñdictōibz dñi. in sorte. n. eius terrenāscētia citi appropinqbant ad maturitatē qz in alijs pibus terre pmissionis. et iō eā fructibz illi terre p afferebant pmitte ad templū. vñ et sacerdotes et leuite bñ dicebant dñm: et eadē hñ snia Gen. xlix. in bñdictione ne ptalim. l. Mare et meridiē possidebit. qz mare galilee qz tum ad sui prem meridiale cecidit in sorte neptalim. m. Aser qz ait. ipm bñdicēdo. n. Bñ. in filijs aser. in h designat pulcritudo plis: iō subdit. o. Sit pla. sribus suis. qz filie ei erāt ita pulcre: vt eēt apte ad maritanduz regibz ac sacerdotibz: vt dicit Ra. sa. p. Et tingat in oleo pedē suū. qz in sorte sua multe fuerut oliue et fructifere. ex qbus ibi abūdabat oleū qz abūdantia designat p tinctōez pedis. sic Job. xxiij. Lauabā pedes meos butiro. q. Fe rū et es calca. eius. qz in sorte aser fuerut minere ferri et erz qz calcabant calciamentis eoz qz ibi opabant. r. Sicut dies iuuetutis tue. s. delectabiles et placidi. s. Ita et sene ctus tua. sit amabilis et placida. h qrit qre symeon nō ha buit bñdictionē ad qd rident hebrei qz hoc fuit. qz p tra ctant de venditōe ioseph et alios ad hoc induxit ppter qd ioseph retinuit eū in vinculis. ceterz sribz ad partē remissis vt hñ Gen. xlix. Item qz princeps tribz symeon fornicatus ē beelphigor. ex qz accidit mortalitas i pple vt hñ Nu. xxv **Non est ali.** Hic ponit pclusio intenta qz est inductio populi ad dei reuerentiā et amorē. ad ei aut reuerentiam inducit moyses ex pñdicatione magnitudinis diuine. cuz dicitur. Non est alius similis in magnitudine.****

inundatōez maris qsi lac e sugent et thesauros abscon f ditos harenaz. Et gad ait s Benedictz i latitudie gad b Quasi leo requieuit cepit i qz brachium et verticem. k Et vidit principatum suuz q in parte sua doctor esset a repositus: qz fuit cū princi b pibus ppli et fecit iusticias c dñi et iudiciū suū cū israel. Ban qz ait Ban catulis le onis: fluet largit de basan Et neptali dixit. Neptali k abūdantia pfruct: et plenus i erit bñdictionibz dñi. Ma re et meridiem possidebit: m Aser qz ait. Bñdictz in fi o lijs aser. Sit placēs fratri bus suis: et tingat in oleo q pedē suum. Ferrū et es cal r ciamentum eius: Sicut di s es iuuentutis tue. ita et se t nectus tua. Non est alius

nis nomē efficiūt. g. De basan. in terra em illa vltra ior danē ē quidā fons quē hiero. vocat phialaz. Marcus dal manucha. Mar. magedon. vbi est primz ortus iordanis. nam palee ibi immisse sbterraneo meatu duce recipiuntur in dan. h. Et neptalim dixit. ipsum benedicendo. i. Neptalim abundantia pfruct in qz sue sortis fertilitas designat. k. Et plen erit in bñdictionibz dñi. in sorte. n. eius terrenāscētia citi appropinqbant ad maturitatē qz in alijs pibus terre pmissionis. et iō eā fructibz illi terre p afferebant pmitte ad templū. vñ et sacerdotes et leuite bñ dicebant dñm: et eadē hñ snia Gen. xlix. in bñdictione ne ptalim. l. Mare et meridiē possidebit. qz mare galilee qz tum ad sui prem meridiale cecidit in sorte neptalim. m. Aser qz ait. ipm bñdicēdo. n. Bñ. in filijs aser. in h designat pulcritudo plis: iō subdit. o. Sit pla. sribus suis. qz filie ei erāt ita pulcre: vt eēt apte ad maritanduz regibz ac sacerdotibz: vt dicit Ra. sa. p. Et tingat in oleo pedē suū. qz in sorte sua multe fuerut oliue et fructifere. ex qbus ibi abūdabat oleū qz abūdantia designat p tinctōez pedis. sic Job. xxiij. Lauabā pedes meos butiro. q. Fe rū et es calca. eius. qz in sorte aser fuerut minere ferri et erz qz calcabant calciamentis eoz qz ibi opabant. r. Sicut dies iuuetutis tue. s. delectabiles et placidi. s. Ita et sene ctus tua. sit amabilis et placida. h qrit qre symeon nō ha buit bñdictionē ad qd rident hebrei qz hoc fuit. qz p tra ctant de venditōe ioseph et alios ad hoc induxit ppter qd ioseph retinuit eū in vinculis. ceterz sribz ad partē remissis vt hñ Gen. xlix. Item qz princeps tribz symeon fornicatus ē beelphigor. ex qz accidit mortalitas i pple vt hñ Nu. xxv **Non est ali. Hic ponit pclusio intenta qz est inductio populi ad dei reuerentiā et amorē. ad ei aut reuerentiam inducit moyses ex pñdicatione magnitudinis diuine. cuz dicitur. Non est alius similis in magnitudine.**

Vt deus rectissimus. i. vt deus populi israel rectissima lege gubernari. **A**scensor celi. i. deus qui est in celis excelsior. **M**agnificencia eius discurrunt nubes. in heb. h. Discurrunt celi. q. motus celi orbium celestium dei magnificentia ostendunt. **H**abita. et sursum. q. est super omnia benedictus. **E**t subter brachia sempiterna. in heb. h. Brachia seculi. p. q. intelligunt angeli quorum virtute ministratur alie creature. et ipsi subsunt deo tanquam ministri. p. in dicitur ad dei amorem ex consideratione beneficiorum promissorum: cum dicitur. **E**ijciet a facie tua inimicos. et accipit h. singulare pro plurali sicut Exo. viij. Venit musca grauissima. i. multitudo muscarum. **D**icetque proterere. i. verbo suo conterent absque tuo labore. **H**abitabit israel confidenter. denictis aduersariis. **E**t solus. q. propter securitatem magnam non erit necesse quod homines congregentur ad inuicem ad resistendum aduersariis sed quilibet poterit habitare pro se sub vite sua et siculnea sua. **P**aulus iacob in terra frumeti etc. i. videbit fertilitatem bonorum in terra sua. **C**elique caligabunt rore. in hoc designat abundantiam roris ad secundationem terre. **B**eatus tu israel qui sic visitaris a domino et defenderis. vnde subdit. **S**cutum auxilij tui etc. est dominus deus tuus. **N**egabunt te inimici tui. in heb. h. Nentent tibi inimici tui. quod exponit hebrei de gabonitis qui mentientes dixerunt filiis israel. De terra longinqua valde venerunt serui tui. vt h. Josue. ix. Potest etiam exponi secundum translationem nram de regibus chananeorum qui negantes filiis israel terram eis promissam a domino venerunt inuicem ad pugnam contra eos. vt h. Josue. ix. c. **E**t in eorum collo calca. quod impletum fuit quando principes exercitus israel posuerunt pedes suos super colla quorum regum laterum in spelunca. vt h. Josue. x. c. **I**n ca. xxxij. vbi dicitur in postil. Propter quod aliter exponit doctores nostri etc. **A**dditio.

Altiorē euidentiā eorum quod in h. ca. xxxij. tradunt vna cum continuatione eorum ad predicta in pcedē. ca. p. siderandū est quod secundum apostoli doctrinā ad Ro. xi. s. allegatā. Cecitas ex parte prigit in israel. donec plenitudo gentium intraret. i. quo seueritas dei. s. eius iusticie rectitudo et eius bonitas probat. Seueritas quod est in defectōe in deorum proportionata peccatis eorum. vt dicitur est. Bonitas vero in vocatōe gentium. vnde dicitur ibidem loquens romanis. Vide quod bonitatem et seueritatem dei. in eos quod ceciderunt seueritatem. i. te vero bonitatem. de qua quidem seueritate et bonitate dei in pcedenti cātico agit. p. ut ibidem fuit declaratum. et quod secundum ipsius apostoli doctrinā ad Ro. ix. populū in dātō nō fuit sic totalitē electus a deo. quoniam ex eo remansissent aliquid reliquie prophetate. **N**isi dominus reliquisset nobis semē etc. **Q**ue quidem reliquie secundum ipsam ibidem pponant ad gentem noue legis. sic radix ad ramos. vnde gentilibus ibidem dicit. Tu autem cum oleaster esses in frutibus es in illis et socius radicis et pinguedinis oliue factus es. quod in magnā laudem seu benedictionem populū israelitici vult. id est de hac laude per modum propheticę benedictionis moyses in h. ca. pncipalitē agit. vnde et glo. in h. sic dicit. **N**ō negligēt ptereūda est ista propheta. apparet enim h. benedictio ad nouū populū pertinere. quę scripsit xps. hec i. glo. **I**n qua quidem benedictione mosaica moyses intēdit pncipaliter prophetare. quod lex a deo per ipsum data. s. solū populo israelitico. quod dirigere quod ad magnā dignitatē illius populū pertinere

bāt. finalitē tñ in israeliticā dignitatē totius mundi plenitudo trāsire debebat. pnt eccia orat i quada3 collecta in officio sabbati sancti pasche. **Q**uoniam in hac benedictione pncipit a dātōe p dicitē legis dī. **D**ne d. synai vēit. q. de synai mōte dñs moysen vocauit. et etiā populū ad dandā legē pdictā quā eis ibidē dedit. vt. s. Exo. xix. pnt q. ista lex nihil ad pfectū ducebat. vt ad heb. vij. ca. **N**on em curabat morbos spūales p gram. idō subdit. **D**e seyr orō est nob q. illi populo circueundo montē seyr: spētē enē dñs iussit fieri et iligno suspēdi. vt moysi a spētibus eius intuitu sanarent. qd. p. pte figurabat incarnatōnez et passionē xpī p quā mortuus spūales curant vt in postil. satis declarat. pnt aut dicit. **S**ipuit de mōte pharan q. ibidē repleuit dñs. lxx. senes spūfectō: pnt in postil. qd. figurat copiosas effusiones spūscii i discipulos post passionē et resurrectōez. p quā effusionem spūs dñi repleuit orbē terrarū. qd. etiā moyses ibidē. s. Nu. me. xi. inuit dī. **Q**uis det vt totus populū prophetet. et det eis dñs spm suū. q. d. vtinā ita nūc esset illud quod h. figurat. s. q. totus populū dei recepisset spm sc̄m. **I**n pmitua em eccia p baptisina et impositōez manū apostolorū oēs recipiebāt spm sc̄m cū signis visibilibus. vt h. in actibus apostolorū. **F**ecit igit moyses post beneficiū legis late mentōz de pdictis duobus beneficiis. tñ q. lex illa nō ducebat ad pfectū sine hūitūmōi beneficiis. tñ q. alij populū sine ipis beneficiis fuit legē ordinatā in israeliticā dignitatē nō trāsiret de qua h. intēdit vt dicitur est. **E**xponat cetera pnt in postil. vsq. ibi. **D**ilexit pplos. in qua moyses ostēdit quod pdicta beneficia debeant se extendere ad pplz generaliter: vñ i heb. h. **E**tia dilexit pplos q. d. non solū te. s. israel deus dilexit ad ista beneficia percipiēda. sed etiam populos: et pnt reddens cām huius extensionis dicit. **P**ēs sancti in manu illius sunt. q. d. ex quo omnes sancti cuiuscūq. nationis sunt. in manu dei sunt in quōrum a deo mouent ad sanctitatis vitā hūdam. **I**deico nō videt equū. vt in vna tñ nātōe beneficia salutaria recluderentur. **Q**uoniam petrus apłus circa materiā reductionis gentium dicebat. **A**ct. x. ca. **I**n veritate pperi quod nō est psonarū acceptor deus h. in omni gente etc. et sequit. **Q**ui appropinquant pedibus eius. quod refert ad sanctos de quibus dixerat. **P**ēs sancti in manu illius sunt. quod quidē appropinquatio ad pedes illius pnt intelligi moraliter. vel quod sancti vel electi vētēres ad fides xpī. de quibus ait: cū magna hūilitate debebāt venire sic illi quod ex hūilitate pedibus dñorum appropinquāt. lex em xpī quod ipa gra est. in recipiente hūilitatē pncipue requirit. vñ Jaco. iij. ca. **H**ūilibus aut dat gram. vel quod tales electi dñt seq vestigia xpī. cuius vita est instructio fidelium. in xra illud. j. **D**et. ij. ca. vt sequimini vestigia eius. que quidē vestigia p pedes designant. vel in hoc inuit moyses quod patres no. te. s. apłi cū post resurrectōez disponerent ad annūcianda ministeria xpī p orbem. pedes xpī tenuerūt vt **M**at. xxvij. ca. et id est illis sanctis dī. **Q**ui appropinquāt pedibus. de quod pnt etia intelligi illud **E**sa. liij. ca. **P**ulcris supra mōtes pedes euāgelizantis etc. quod quidē sancti de doctrina xpī accipiūt. vñ. j. **M**at. vl. ca. **D**ocētes eos quod pncipio vobis. id est accipient de doctrina illius. vbi notandū. quod nō dicit. **A**ccipiens doctrinā illius. s. de doctrina illius. quod pfectio doctrine huius plenarie sine mensura residet in xpō. **A**lij vero secundum mēsuraz donatōnis xpī. vt ad **E**phe. iij. ca. **E**t isto modo dī **J**ob. j. **D**e plenitudine eius oēs accepim. **N**ō em dī plenitudinē s. de plenitudine. **C**onsequenter ne forte quod ex pdictis estimaret. quod p doctrinā xpī: de qua dixerat. **A**ccipiāt dō doctrina illius. lex mosaica penitus euacuaret. idō subdit. **R**egem precepit nobis moyses hereditatem multitudinis iacob. **E**t est sensus quod lex quam moyses precepit nobis. id est populo israelitico. dō quo numero erat moyses quod loquebatur. **V**enit in hereditatem eccie que signat per hoc quod dicit multitudinis iacob. nā sicut illud quod patres iuste acquirūt. ad eorum successōnis hereditatem prouenit. sic et lex mosaica licet populo ve. test. data fuit de qua dī. **P**recepit nobis. venit tñ hereditarie ad acciam. de qua dicit. **H**ereditatem multitudinis iacob. **E**t notandum quod vbi translatio nra in hoc loco habz. **M**ultitudinis. hebraica lra

Deutronomii

bz quanda dicitōez q̄ significat ecclesiā. eadem dicitio ponit
 cur hic r̄. **De. xx. vbi dicitur.** Cur eduxisti ecciam dei in solitu-
 dinē. **Isr. i. Reg. xvij.** Ponerit omnis eccia: q̄ nō in gladio
 saluat dñs. r̄ sic in q̄ plurimis alijs locis. r̄ forte translatō
 nra posuit hāc dicitōez. **Multitudinis.** vt innueret h̄ refe-
 rendū eē ad illud qd̄ dicitur. **Isr. iij. ca.** Multitudinis creden-
 tū erat cor vnū. p̄r dicit. **Et erit apud rectissimū rex p̄gre-
 gatis principib⁹ ppli cū tribub⁹ isrl.** Pro q̄ p̄siderandum
 q̄ q̄ ex h̄ qd̄ dixerat q̄ lex h̄ fuerat p̄cepta vni pplō. r̄ de-
 inde hereditarie deuenerat ad multitudinē seu ecciaz pos-
 set q̄s estimare: q̄ h̄ multitudo seu p̄gregatio non p̄stitu-
 bat aliqd̄ corp⁹ civile vnū: h̄ erat quendaz multitudo in se
 diuisa. Adcirco dñd̄ q̄ h̄ eccia seu multitudo iacob de-
 bebāt eē quoddā vnū. tū ex p̄te rectitudinis fidei q̄ vna ē:
 de q̄ dicit. **Et erit apud rectissimū. pplus em̄ in cui⁹ multi-
 tudine p̄stitit eccia rectissim⁹ p̄t dicit in q̄trum om̄s respici-
 unt primā veritatē p̄ verā fidē: tū ex p̄te capit⁹: q̄ ē vn⁹ x̄ps
 r̄ de h̄ dicit. **Et erit apud rectissimū rex. s. x̄pc. tū ex p̄te mē-
 b̄oz. mēbra aut̄ principalia h̄ p̄gregatōis sub capite x̄po
 manifestat cū dicit. **Congregat⁹ principib⁹ ppli. s. apl̄s et
 eoz sequacib⁹. q̄ nūc in vnitāte fidei p̄gregant cū tribub⁹
 israel. s. eoz q̄ in primitiua eccia remāierūt in fide. vel etiā
 in t̄pis successione ad fidē veniūt. ex q̄ p̄z q̄liter moyses in
 p̄dictis istū pplm̄ laudat seu bñ dicit in h̄. q̄ indignitatem
 israhelica tot⁹ mūdi plenitudo trāsiret. r̄ q̄z mentōez stati
 fecerat an̄ de tribub⁹ israhel a q̄bus moyses d̄ p̄p̄nq̄ erat re-
 cessurus. iō introduxit bñdicitōez singulaz bñdictionū dī.
**Binat ruben r̄. vñ in glo. p̄dicta. salutē primitiue eccie
 singulis tribub⁹ p̄p̄is bñdicitōib⁹ tribuit. h̄ in glo. Expo-
 nant h̄ bñdictiones tribuū: put in postil. except̄ h̄is q̄ se-
 quunt̄. s. p̄ de bñdictione iude. Circa quā attendenduz ē q̄
 in hac tribu singulari mō intulauit bñdicitōez dī. **Hec ē
 iude. in alijs vō nō sic h̄ leui dixit. beniamin dixit. r̄ sic de
 alijs. q̄ quidē bñdicitio iude videt̄ referenda eē ad bñdicitō-
 nem iacob de eodem iuda **Gen. penul. p̄dixerat em̄ ibi iac-
 ob q̄ sceptrū r̄ ducat⁹ ppli israhelici p̄nebat ad iudam: r̄
 insup de illa tribu spectabat̄ messias d̄ q̄ dixerat: donec ve-
 niat q̄ mittendus est. Nūc aut̄ moyses p̄cat̄ deū vt addu-
 cat illū. s. qui mittendus est ad populū suum.************

Replica.

In ca. xxliij. Burg. p̄nuat expōnem allegoricam
 glo. in q̄ inter cetera nitit̄ p̄ferre iudaismū q̄si in ec-
 clesia p̄stituta ex vocatōne gentiū que nam obtine-
 re debeat primatū. r̄ ad h̄ p̄suadendum adducit apl̄m ad
 Ro. xj. vbi fm̄ q̄ burg. exponit dicitū apl̄i p̄pat̄ iudeos ra-
 dici: gentes aut̄ dicit ramos insertos r̄. **Sz h̄ conclusio cor-
 recta ē sup̄ra **Gen. ix. correctorio. iij. Hec factū ad p̄positū
 burg. dicitū apl̄i allegatū. q̄z bñ pensando h̄ dicitū radix fi-
 des ē rami fideles. **D̄ em̄ radix sc̄ta in patriarchis r̄ pro-
 phetis: h̄ vñ nō ex opib⁹ legis: h̄ fide. Adicis igit̄ sancti-
 tas nō patriarcha. nō p̄pha. nec opus eoz fm̄ legē. h̄ fides
 x̄pi p̄nc̄ venturū r̄ sanctitas fuit r̄ radix in q̄ r̄ p̄t̄chas et
 p̄phas vt eēt sc̄ti rami de⁹ inseruit. hui⁹ insertionis parti-
 cipes dicit̄ ibidē r̄ apl̄s gentes sc̄tas dices. **Tu aut̄ cū ole-
 aster esset. insertus es in illis. s. ramis soci⁹ radicis et p̄n-
 guedinis oliue fact⁹ es. s. gr̄e r̄ iusticie x̄pi. q̄ ex fide ē. in q̄
 cōiter gētes r̄ iudei radicati sunt. r̄ sic in illa radice nō est
 distinctio iudei r̄ greci. q̄z ab aplō dicunt̄ socij q̄ currūt de
 part. vñ apl̄s infra. xv. ponēs oriam. dicit iudeos vocatos
 ad hāc radicē p̄pter p̄missa facta p̄tribus. **Sed vñ p̄missio
 nisi ex gr̄a. sic r̄ vocatio gentiū. de q̄ apl̄s ibidē. **Gētes at̄
 insup miscōia q̄ similis est gr̄a. eadem em̄ est igit̄ radix vtro-
 rūq̄ ramoꝝ. r̄ in hac radice p̄stitit israhelica dignitas. in
 quam vt orat eccia transibit tot⁹ mūdi plenitudo. **Nō po-
 test igit̄ burg. iudaismo ascribere aliquem primatū digni-
 tatis in eccia. nisi fm̄ p̄rioritatē t̄pis. q̄z prius t̄pe insert⁹ est
 radice gr̄e: q̄z gētilitas: r̄ de h̄ primatu dicit apl̄us **Ro. j. q̄
 virt⁹ dei ē in salutē om̄ni credenti iudeo primū r̄ greco. ex
 p̄rioritate aut̄ t̄pis nō formaliter arguit̄ p̄rioritas dignita-
 tis q̄z als bestie essent digniores homini tanq̄ prius tem-
 pore create a deo.****************

Capitulum. xxxliij.

Ascendit q̄ moyses. cōpleta bñdictione ppli. h̄ p̄r
 describit̄ mors r̄ sepultura moysi. r̄ p̄ describit̄ cō-
 summatio pastoris. sc̄do subdit̄ p̄fortatio successo-
 ris ibi. Josue vō. tercio p̄medatio p̄decessoris ibi. **Et non
 surrexit p̄pha. Circa primū p̄mittit obedientia moysi im-**

Ascendit q̄ xxxliij.
 moyses d̄ cāpestrib⁹
 moab sup̄ mōtē nebo i ver-
 ticē phasga p̄ hiericho: on-
 d̄ d̄tes ei dñs oēs fr̄a galaad
 v̄sq̄ dan: r̄ vniuersum ne-
 ptalim fr̄aq̄ ephraim r̄ ma-
 nasse r̄ oēm terrā iuda v̄sq̄
 ad mare nouissimū r̄ austra-
 lem p̄tez et latitudinē cāpi
 hiericho ciuitatis palmarū
 v̄sq̄ segor. dixitq̄ dñs ad
 eū. **Hec ē fra p̄ q̄ iurauī ab
 raam ysaac r̄ iacob dicens
 Semini tuo dabo eaz. **Vi-
 disti eam oculis tuis et nō
 trāsibis ad illā. **Mortu⁹ ē
 ibi moyses su⁹ dñi in terra
 moab iubente dño: r̄ sepe-
 liuit euz in valle tre moab
 p̄ p̄hegor: r̄ non coguit hō
 sepulcrū ei⁹ v̄sq̄ in p̄ntem
 diem. **Moyes centū r̄ vi-
 giti ānoz erat qñ mortu⁹ ē
 nō caligauit oculus eius
 nec dētes illi⁹ moti s̄. **Fle-
 uerūtq̄ eū filij isrl in campe-
 strib⁹ moab. xxx. dieb⁹ r̄ cō-
 pleti s̄ dies pl̄ct⁹ lugētū
 moysen Josue vō fili⁹ nun
 replet⁹ ē spū sapie: q̄z moy-
 ses posuit sup̄ eū man⁹ suas
 Et obedierit ei filij isrl: fece-
 rūtq̄ sicut p̄cepit dñs moy-
 si. **Et n̄ surrexit p̄pha vtra
 in isrl sic moyses quez nos-
 set dñs facie ad faciē in oi-
 bus signis atq̄ portēt q̄ mi-
 sit p̄ eū vt faceret i fra egypti
 p̄paraoni r̄ omib⁹ suis
 ei⁹ vniuerse tre illi⁹: et cun-
 ctā manū robustā magna-
 q̄ mirabilia q̄ fecit moyses
 coram vniuerso israhel.************

Explicit Deutronomium.

r̄ ab israhel p̄ bonā obiam ppli. qd̄ notat̄ ibi. **Et obedierit
 ei r̄. m̄ **Et nō sur. h̄ p̄r ponit̄ p̄medatio p̄decessor. q̄z
 dixerat sc̄ptura iosue repletum fuisse spū sapie. ne ex h̄ cre-
 deret̄ ipm̄ eqlē fuisse moysi: iō s̄ d̄it. **Et nō sur. vl. p̄pha i
 is. sic moyses. i. eql̄s ei. **Quē nos. do. r̄. i. loq̄ns cū eo
 familiarit̄ r̄ ad volūtatē suā. sic solet hō loq̄ ad amicū suū
 o **In oi. si. atq̄ por. q̄z tot r̄ tāta mirabilia r̄ tālongo t̄pe
 nō fuerūt facta p̄ alium p̄pham in veteri lege.**********

Postil. sup̄ Deu. edita a fratre Nicolao de lyra sunt.

plenti p̄ceptis dei: q̄
 dixerat sibi s̄. xxxij.
 ca. in fi. **Ascende in
 montem istum aba-
 ri r̄. r̄ seq̄t. et morē
 in mōte: r̄ iō p̄pleta
 bñdicitōe ppli ascen-
 dit illuc. **Sup
 mon. ne. in ver. phas-
 ga. abarim est nom̄
 totalis montis. **De
 bo ē nome cuiusdaz
 mōticuli sup̄eminē-
 tis in ipso. **Phasga
 vō ē sup̄ior ps illius
 mōticuli: vñ p̄t̄ lo-
 ge videri. **Quē
 d̄tes dñs ei o. terrā.
 ad p̄solatōnez suam
 d̄ **Vsq̄ dan. vbi ē
 termin⁹ adlonar̄ ter-
 re p̄missionis.
 e **Vsq̄ ad ma. no-
 uissimū. i. mare mortu-
 um. qd̄ ē in termino
 opposito tre p̄missi-
 onis. s. australi.**************

**Et la. cā. hiericho
 ciuitat̄ palmarū. vo-
 cabat̄ ei duplici no-
 mine. s. hiericho r̄ ci-
 uitas palmarū: r̄ s̄
 d̄it̄ mors moysi: euz
 d̄. **Mo. ē ibi
 r̄. r̄ sepeliuit euz. s.
 dñs misterio tñ āge-
 lico. **Et nō co.
 hō se. et. qd̄ factū ē
 a deo: ne iudei cole-
 rēt̄ ipm̄ tanq̄ deū. p̄
 p̄ter magnitudinē r̄
 multitudinē signoz.
 i **Mo. ca. octi. r̄. q̄z
 sensus ei⁹ p̄seuerave-
 rūt vniuersos v̄sq̄ i fl.
 Iud̄i dicit̄. **Et non
 fuit obscurata visio
 ei⁹. r̄ accipit̄ visioz
 p̄ colore q̄ ē obiecti
 visus. **Josue
 vō. h̄ p̄r ponit̄ p̄for-
 tatō successo r̄. s. Jo-
 sue. q̄ fuit p̄fortatus
 dupl̄. s. a sup̄ior. q̄z
 fuit replet⁹ spū sc̄to
 qd̄ notat̄ cum dicit̄.************

**Replet⁹ ē spū r̄.
 r̄ ab israhel p̄ bonā obiam ppli. qd̄ notat̄ ibi. **Et obedierit
 ei r̄. m̄ **Et nō sur. h̄ p̄r ponit̄ p̄medatio p̄decessor. q̄z
 dixerat sc̄ptura iosue repletum fuisse spū sapie. ne ex h̄ cre-
 deret̄ ipm̄ eqlē fuisse moysi: iō s̄ d̄it. **Et nō sur. vl. p̄pha i
 is. sic moyses. i. eql̄s ei. **Quē nos. do. r̄. i. loq̄ns cū eo
 familiarit̄ r̄ ad volūtatē suā. sic solet hō loq̄ ad amicū suū
 o **In oi. si. atq̄ por. q̄z tot r̄ tāta mirabilia r̄ tālongo t̄pe
 nō fuerūt facta p̄ alium p̄pham in veteri lege.************